

ცნობარი მომზადდა შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ლ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის სამედიცინო სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ.

ცნობარი მომზადებულია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა სამინისტროების და სხვა უწყებების სამედიცინო დაწესებულებების სტატისტიკური ანგარიშების საფუძველზე. ცნობარში გამოყენებულია საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დემოგრაფიული მონაცემები.

ავტორთა ჯგუფი:

- ა. გამყრელიძე
- მ. კერესელიძე
- მ. ცინცაძე
- ქ. ღამბაშიძე
- მ. შახნაზაროვა
- ნ. ცეცხლაძე
- ნ. გრძელიძე
- ი. კოჩაროვა
- ს. რუხაძე

გამოქვეყნებული მასალებით სარგებლობის და მათი რეპროდუქციისთვის სპეციალური ნებართვა საჭირო არ არის. სასურველია წყაროს მითითება.

გამოცემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე მიმართეთ შემდეგ მისამართზე:

თბილისი, ასათიანის ქ. №9, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ლ. საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

ტელეფონი: (995 32) 239 80 49, დამატებითი 217, 205

E-mail: statistics@ncdc.ge

ცნობარი განთავსებულია: www.ncdc.ge

ცნობარი გაიცემა უფასოდ

წინასიტყვაობა

სტატისტიკური ცნობარი “ჯანმრთელობის დაცვა” საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ყოველწლიური გამოცემაა, რომელშიც წარმოდგენილია ქვეყნის მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის და ჯანდაცვის რესურსების ამსახველი ძირითადი სტატისტიკური მაჩვენებლები. ცნობარი გამოიცემა 1996 წლიდან.

ცნობარი მომზადებულია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მიერ დარგობრივი სტატისტიკური ანგარიშგების საფუძველზე.

მონაცემები წარმოდგენილია ავადმყოფობათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაციის მე-10 გადახედვის შესაბამისად.

ცნობარში მოყვანილი მაჩვენებლების გამოსათვლელად გამოყენებულია ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებული მეთოდოლოგია, რაც განაპირობებს საქართველოს მაჩვენებლების შედარებადობას სხვა ქვეყნების მაჩვენებლებთან.

ცნობარში განხილულია მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების, დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის მაჩვენებლები და მონაცემები და მაჩვენებლები გადამდები და არაგადამდები დაავადებების კლასების მიხედვით: ინფექციური და პარაზიტული, ონკოლოგიური, სისხლის მიმოქცევის სისტემის, ენდოკრინული, სუნთქვის ორგანოთა, შარდსასქესო სისტემის, ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები და სხვა.

შინაარსი

თავი 1	დემოგრაფია	7
	მოსახლეობა	7
	შობადობა	7
	სიკვდილიანობა	9
	ბუნებრივი მატება	12
	ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები	12
თავი 2	მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება	13
	ჯანდაცვის სისტემის კადრები	13
	ჯანდაცვის ქსელი	16
	დანახარჯები ჯანდაცვაზე	18
	საყოველთაო ჯანდაცვა	20
	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ქსელი და სახელმწიფო პროგრამები	21
	იმუნიზაცია	23
თავი 3	მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა	25
	ინფექციური ავადმყოფობები	25
	ფილტვის და ფილტვგარეშე ტუბერკულოზი	26
	აივ-შიდსი	29
	ვირუსული ჰეპატიტი C (HCV)	31
	წითელა	31
	ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება	32
	ცოფი	33
	მალარია	33
	არაგადამდები ავადმყოფობები	35
	ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები	35
	სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობა	39
	ჰიპერტენზია	39
	გულის იშემიური ავადმყოფობა	39
	ცერებროვასკულური ავადმყოფობა	39
	დიაბეტი	40
	ფილტვის ქრონიკული ავადმყოფობები	41
თავი 4	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	42
	ორსულობა და მშობიარობა	42
	საკეისრო კვეთა	43
	აბორტი	45
	დედათა სიკვდილიანობა	47
	ცოცხალშობადობა	49
	მკვდრადშობადობა	49
	ნეონატალური სიკვდილიანობა	51
	0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა	52
	0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა	53
თავი 5	რისკის ფაქტორები	55
	თამბაქოს კონტროლის გაძლიერება საქართველოში	57
	„მიკრონუტრიენტთა დეფიციტის ზედამხედველობის გაძლიერების“ კოლაბორაციული პროექტი	58
ცხრილები		59
გამოყენებული ლიტერატურა		154

ცხრილების სარჩევი

თავი 1 დემოგრაფია

მოსახლეობა	ცხრილები 1.1 - 1.3	გვ. 69-60
შობადობა	ცხრილები 1.4 - 1.9	გვ. 60-62
სიკვდილიანობა	ცხრილები 1.10 - 1.16	გვ. 62-66
ბუნებრივი მატება	ცხრილი 1.17	გვ. 67
სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა	ცხრილი 1.18	გვ. 67

თავი 2 მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

ჯანდაცვის სისტემის კადრები	ცხრილები 2.1 - 2.4	გვ. 68-69
ჯანდაცვის სისტემის ქსელი	ცხრილი 2.5	გვ. 70
ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებები	ცხრილები 2.6 - 2.7	გვ. 70
პროფილაქტიკური აცრები	ცხრილები 2.8-2.9	გვ. 71
ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების ქირურგიული მუშაობა	ცხრილი 2.10	გვ. 72
სასწრაფო სამედიცინო დახმარება	ცხრილები 2.11-2.13	გვ. 72-73
სტაციონარული დაწესებულებები და მომსახურება	ცხრილები 2.14-2.18	გვ. 73-76
ქირურგია	ცხრილები 2.19 - 2.26	გვ. 76-82
სისხლის დამამზადებელი სამსახური	ცხრილები 2.27- 2.28	გვ. 82

თავი 3 მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა

ავადობა	ცხრილები 3.1 - 3.5	გვ. 83-86
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	ცხრილები 3.6 - 3.29	გვ. 87-96
შეტყობინებას დაქვემდებარებული ავადმყოფობები	ცხრილები 3.8	გვ. 88
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობების სტაციონარული მომსახურება	ცხრილები 3.9 - 3.11	გვ. 89-90
ტუბერკულოზი	ცხრილები 3.12 - 3.19	გვ. 90-93
აივ-შიდსი	ცხრილები 3.20 - 3.24	გვ. 93-94
ნაწლავური ინფექციები	ცხრილები 3.25- 3.26	გვ. 94-95
სქესობრივი გზით გადადები დაავადებები	ცხრილები 3.27- 3.29	გვ. 95-96
არაგადამდები ავადმყოფობები	ცხრილები 3.30 – 3.140	გვ. 97-145
სიმსივნეები	ცხრილები 3.30 - 3.49	გვ. 97-102
სისხლის და სისხლმზადი ორგანოები	ცხრილები 3.50-3.56	გვ. 102-105
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით	ცხრილები 3.57-3.65	გვ. 105-108
გამოწვეული ავადმყოფობები		
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	ცხრილი 3.66-3.68	გვ. 109-110
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილები 3.69-3.79	გვ. 110-115
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	ცხრილები 3.80-3.88	გვ. 115-119
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	ცხრილები 3.89-3.94	გვ. 119-121
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილები 3.95-3.105	გვ. 121-126
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილები 3.106-3.114	გვ. 128-132
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილები 3.115-3.120	გვ. 132-135
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	ცხრილები 3.121-3.128	გვ. 135-139
თანდაყოლილი ანომალიების (განვითარების მანკები), დეფორმაციების და ქრომოსომული დარღვევები	ცხრილები 3.129-3.135	გვ. 139-143
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი	ცხრილები 3.136-3.140	გვ. 143-145

თავი 4 დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	ცხრილები 4.1 - 4.17	გვ. 146-153
-------------------------------	---------------------	-------------

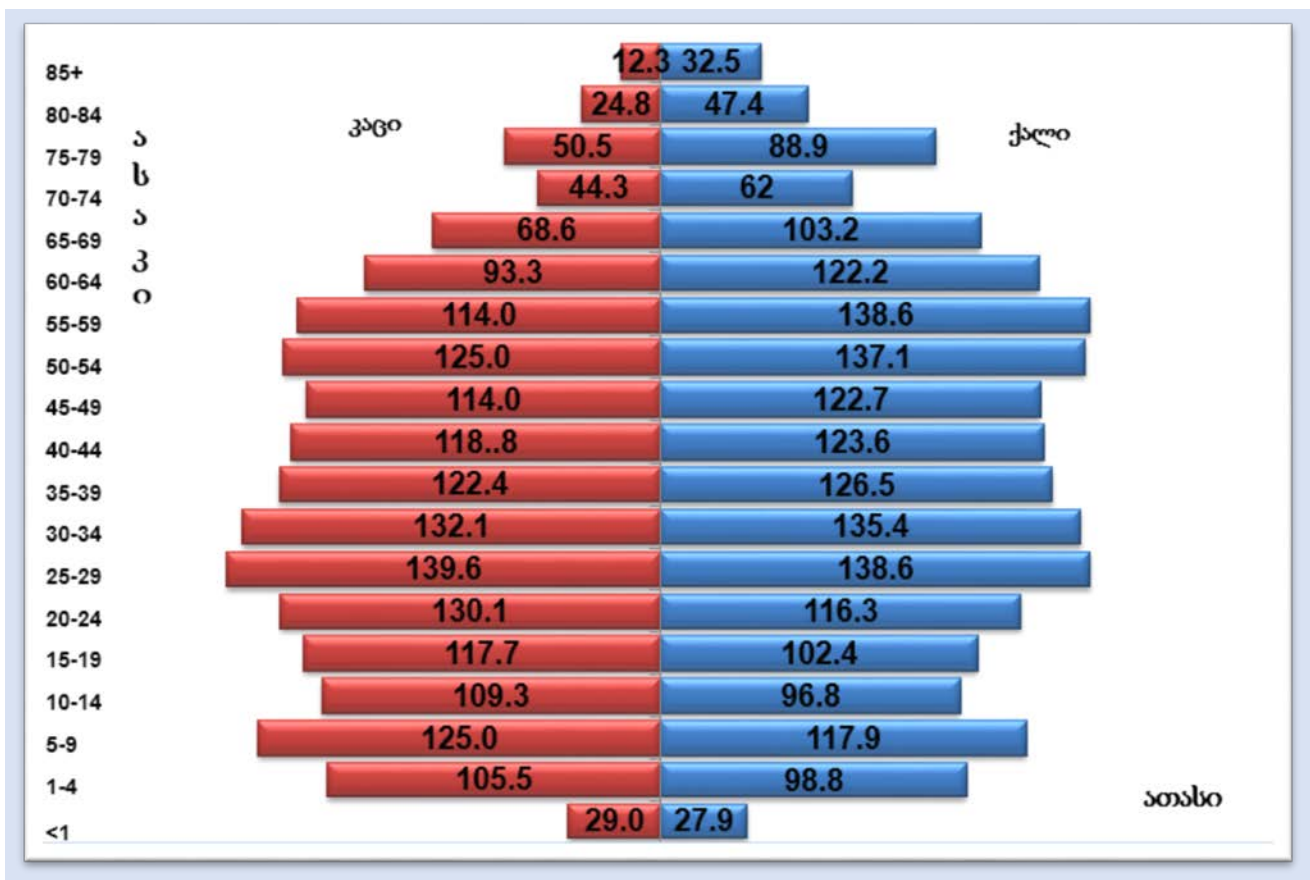
თავი 1.*

დემოგრაფია **

მოსახლეობა

2016 წელს საქართველოს მოსახლეობის საშუალო წლიურმა რიცხოვნობამ 3719300 ადამიანი შეადგინა. მოსახლეობის 52.1% ქალი, ხოლო 47.9% - კაცია (სურათი 1.1). ქალაქის მოსახლეობა 57.2%-ს შეადგენდა.

სურათი 1.1 სქესობრივ-ასაკობრივი პირამიდა, საქართველო, 2016

შობადობა

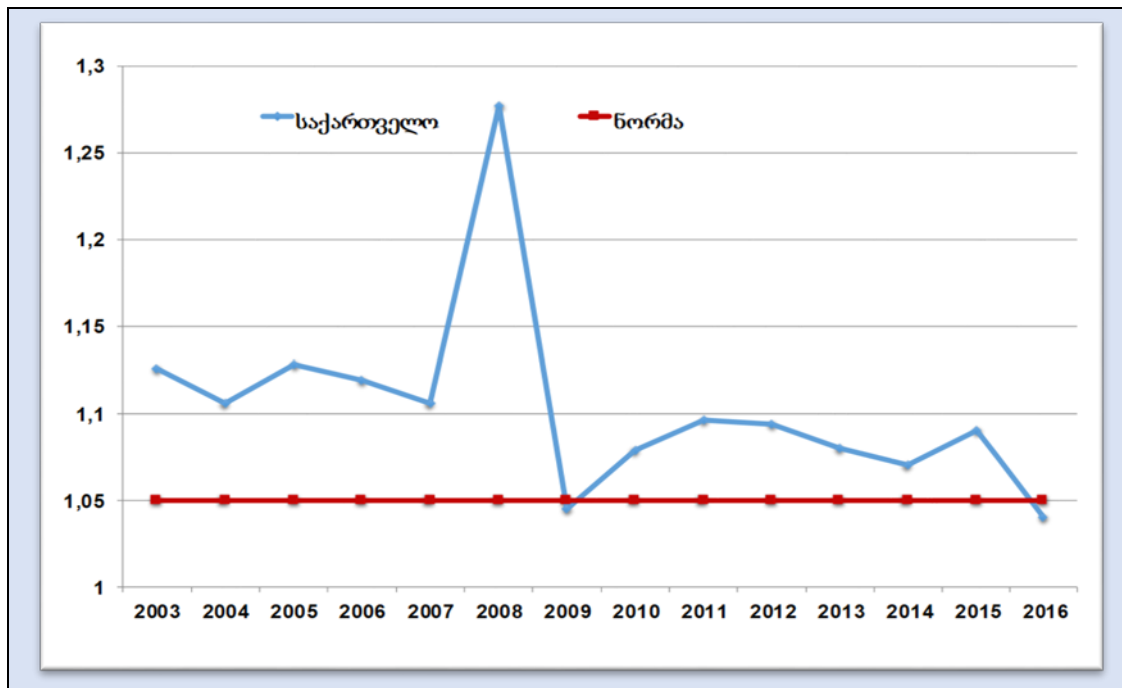
2016 წელს საქართველოში აღირიცხა 56569 ცოცხალშობილი (2015 წელს - 59249), შობადობის ზოგადი მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე - 15.2. ცოცხალშობილთა 57.0% ქალაქის, ხოლო 43% - სოფლის მცხოვრები იყო. დაბადების რიგითობის მიხედვით პირველ ბავშვზე ცოცხალშობილთა 40.6%, მეორე ბავშვზე - 38.1%, ხოლო მესამეზე - 16.6% მოდიოდა.

* პირველ თავში მოყვანილია სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემები

** ბოლო წლების მაჩვენებლების ზრდა განაპირობა საყოველთაო აღწერის შედეგად მოსახლეობის რიცხოვნობის მკვეთრმა შემცირებამ.

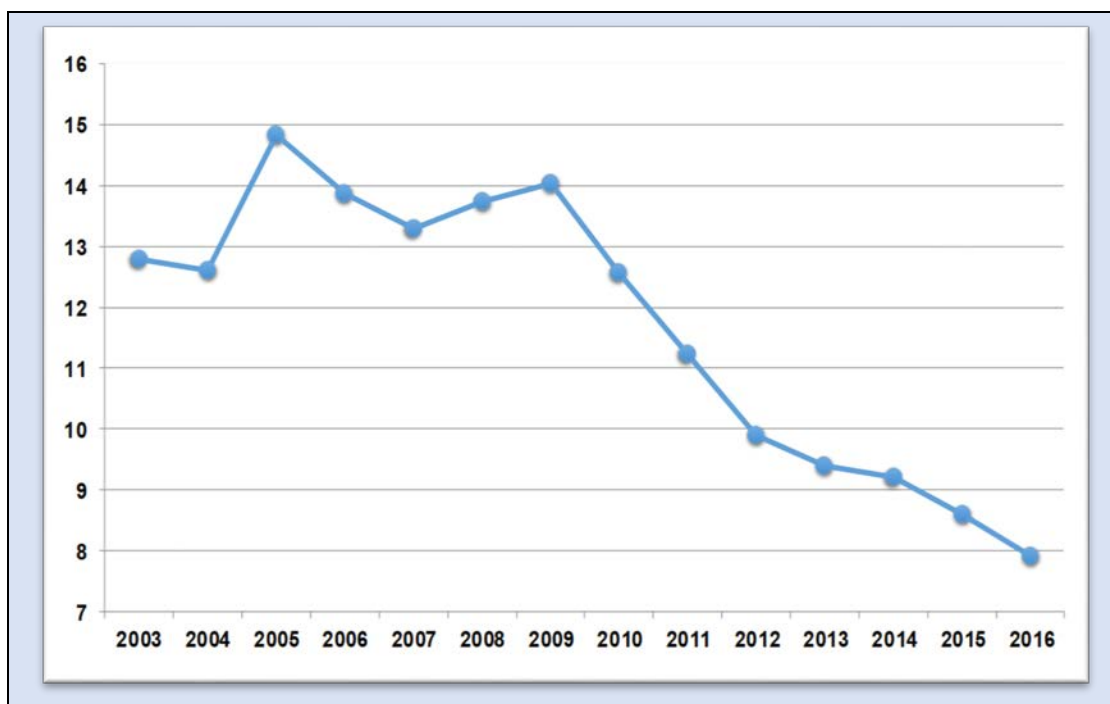
2016 წლის მონაცემებით, სქესთა მეორეული რაოდენობრივი თანაფარდობა წინა წლებთან შედარებით შემცირდა (სურათი 1.2).

სურათი 1.2 სქესთა მეორეული რაოდენობრივი თანაფარდობა, საქართველო

საქართველოში 2010 წლიდან 20 წლამდე ასაკის ქალების ალრიცხული შობადობის შემცირების ტენდენცია გაგრძელდა და 2016 წელს 20 წლამდე ასაკის ქალების მიერ გაჩენილი ცოცხალშობილი ბავშვების წილმა 7.9 % შეადგინა (სურათი 1.3).

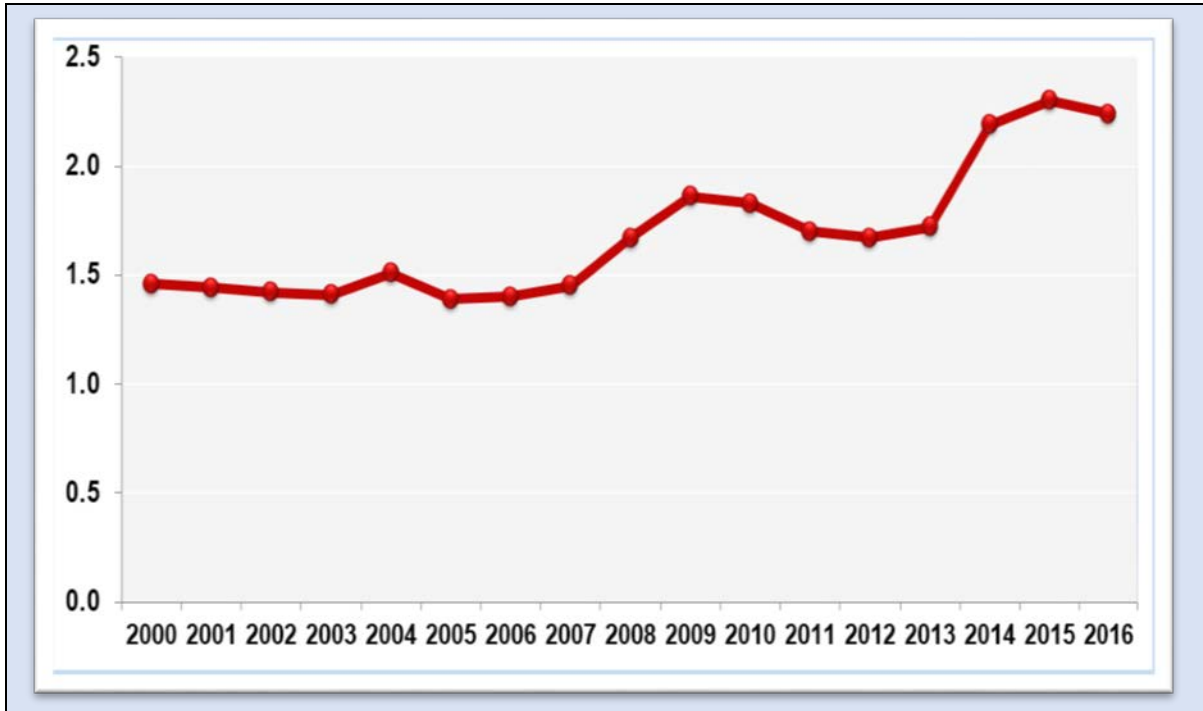
სურათი 1.3 20 წლამდე ასაკის ქალების მიერ გაჩენილი ცოცხალშობილი ბავშვების წილი ცოცხალშობილთა საერთო რაოდენობიდან, საქართველო

ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებით, 2014 წლის შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი (Total fertility rate - TFR) ≈ 1.3 -ჯერ აღემატებოდა 2013 წლის მაჩვენებელს, რაც განპირობებული იყო საყოველთაო აღწერის შედეგად მოსახლეობის რიცხოვნობის ცვლილებით. 2015 წელს დაფიქსირდა შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტის 5%-იანი მატება, მაჩვენებელი 2.3-ს გაუტოლდა. 2016 წელს შობადობის ჯამობრივმა კოეფიციენტმა უმიშვნელოდ დაიკლო და 2.24-ის ტოლია (სურათი 1.4).

სურათი 1.4 შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი (TFR), საქართველო

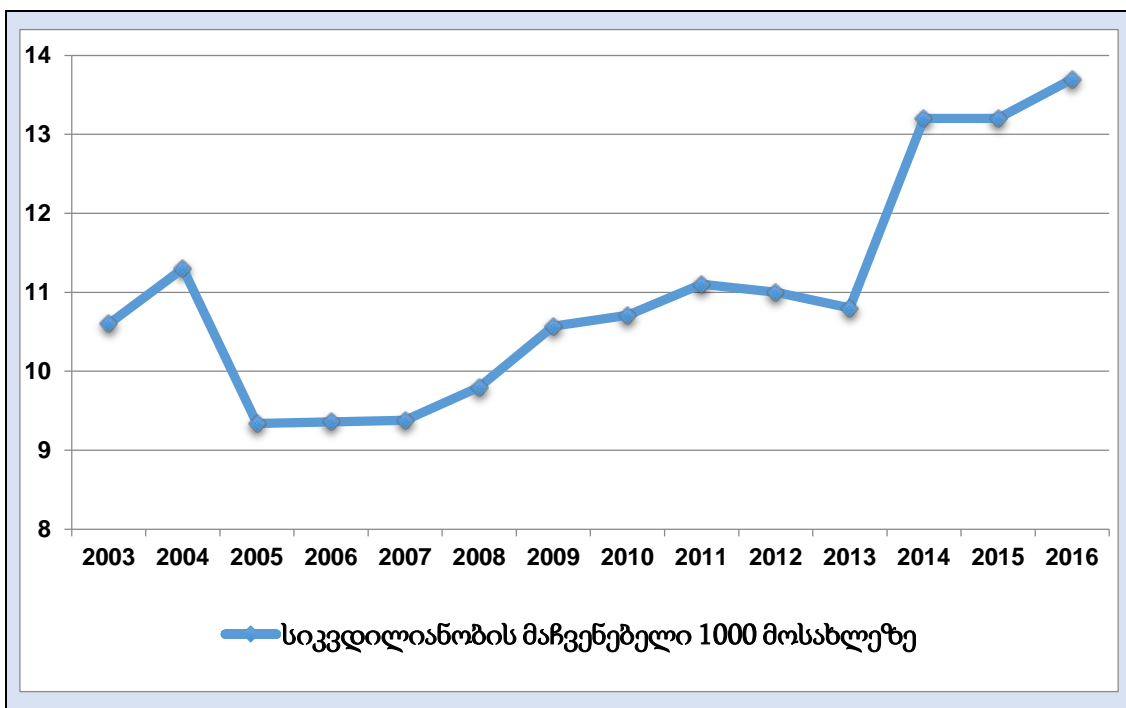
სიკვდილიანობა

მსოფლიოში ბოლო რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში აღინიშნა სიკვდილიანობის შემცირების და სიცოცხლის ხანგრძლივობის მატების ტენდენცია. ამგვარი ცვლილება ნაწილობრივ არაფატალური დაავადებების წილის ზრდასთან და ტრავმული დაზიანებით გამოწვეული სიკვდილის შემთხვევების შემცირებასთან და, ასევე, რისკ-ფაქტორების კონტროლის გაუმჯობესებასთან, დაავადებათა ადრეულ გამოვლენასა და გაუმჯობესებულ მართვასთან არის დაკავშირებული.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, სიკვდილიანობის ზოგადი მაჩვენებელი მთლიან მოსახლეობაში სტაბილურ მნიშვნელობას ინარჩუნებს უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში (სურათი 1.5). მაჩვენებლის მერყეობა უკანასკნელი 2 წლის განმავლობაში სტატისტიკურად დასაშვებ ინტერვალში ექცევა. სიკვდილიანობის მაჩვენებლის ამგვარი მერყეობა რამდენჯერმე დაფიქსირდა წინა წლებშიც. ამასთან, საქართველოში, განვითარებული ქვეყნების მსგავსად, იზრდება ხანდაზმული მოსახლეობის ხვედრითი წილი, რაც თავისთავად აისახება სიკვდილიანობის მაჩვენებელზე.

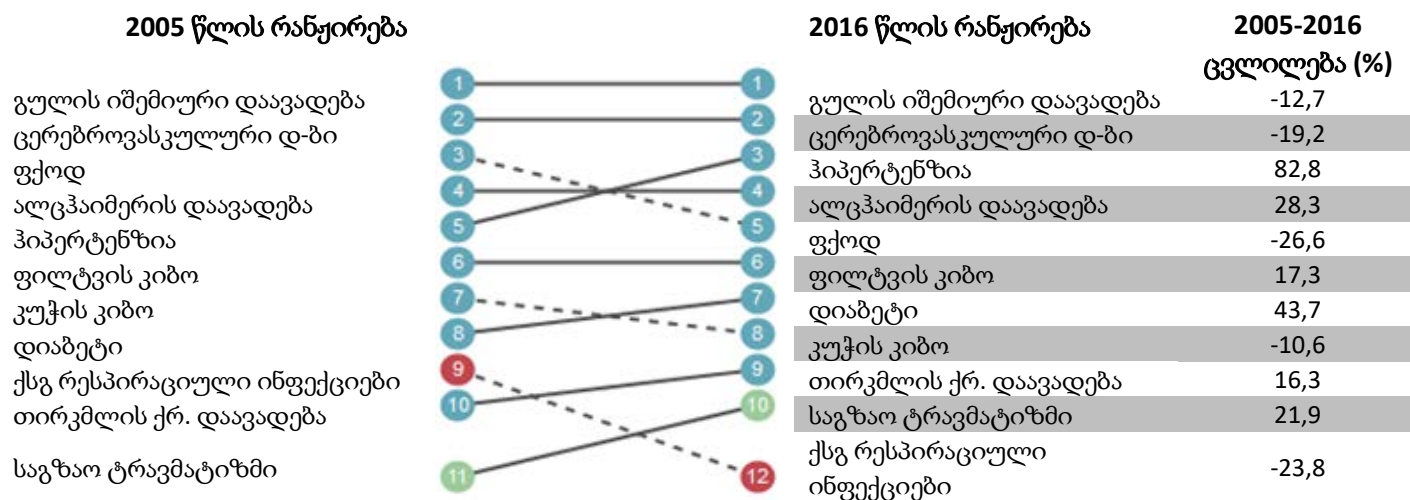
გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობის 51.4% კაცი, 48.6% - ქალი, 52.8% ქალაქის, ხოლო 47.2% - სოფლის მაცხოვრებელი იყო. გარდაცვლილთა საერთო რაოდენობის 1.4% 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებზე მოდიოდა, მათ შორის 72.9% - 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე.

სურათი 1.5 სიკვდილიანობა, საქართველო

საქართველოში, ისევე, როგორც მსოფლიოს ქვეყნების უმეტესობაში, სიკვდილიანობის ტვირთი ძირითადად არაგადამდებ დაავადებებზე მოდის (სურათი 1.6).

სურათი 1.6 სიკვდილის ძირითადი მიზეზები, საქართველო

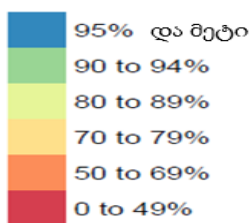
წყარო: Global, regional, and national under-5 mortality, adult mortality, age-specific mortality, and life expectancy, 1970-2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016

სიკვდილიანობის შეფასების ძირითად კრიტერიუმებს გარდაცვალების შემთხვევათა აღრიცხვის სისრულე და სიკვდილის მიზეზების სწორი იდენტიფიცირება წარმოადგენს. საქართველოში ბოლო წლების განმავლობაში ამ კუთხით სერიოზული ძვრები აღინიშნა, რასაც საერთაშორისო შეფასებებიც ადასტურებს. უკანასკნელ წლებში რეგისტრაციის სისრულე 95%-ს აღემატება, თუმცა სიკვდილის მიზეზების იდენტიფიცირების ხარისხი კვლავ მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს (სურათი 1.7).

სურათი 1.7 გარდაცვალებათა რეგისტრაციის სისრულე, შეფასებითი მაჩვენებლები, 1990–2016

ქვეყანა	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
გლობალური	34	34	34	35	35	35	36	36	36	37	36	36	36	37	37	38	37	37	42	42	43	42	44	45	41	23	0
ბელარუსი	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
ესტონეთი	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
ლიტვა	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
ლატვია	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	
მოლდოვა	93	94	92	C	C	C	C	90	89	90	89	89	93	94	92	93	90	91	90	91	92	93	92	94	94	93	
რუსეთი	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
უკრაინა	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
სომხეთი	87	91	C	C	90	92	93	92	89	93	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	
აზერბაიჯანი	78	81	85	89	89	87	84	82	81	80	81	79	80	81	79			76	76	75	76		78	79			
საქართველო	85	85	84		80	78	74	81	84	85	87	85		92	94	80	86	85	87	94	C	C	C	C	C		
ყაზახეთი	C	C	C	C	C	C	94	92	91	89	93	93	94	C	92	93	93	C	C	C	C	C	C	C	C	C	
ყირგიზეთი	84	85	87	90	93	92	88	91	92	89	92	88	94	94	91	93	94	93	93	92	92	C	C	C	C	C	
მონღოლეთი	93				79	88	91	89	84	87	84	87	86	85	86	85	86	85	80	87	87			86	82		
ტაჯიკეთი	75	75	74	C	88	76	68	66	64	61	63	65	67	66	66	72		77	78			80	81	79			
თურქმენეთი	84	87	85	C	C	93	94	88	86		75	75	79	79	79	83	83	85	87	84	86	88	89	93	C		
უზბეკეთი	90	92	C	94	93	88	85	80	81	74	76	73	74	72	68	71				69	71	73	74	73	74		
ავსტრია	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
ბელგია	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
საფრანგეთი	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
გერმანია	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		
საბერძნეთი	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	94	94	

რეგისტრაციის მოცუვა

წყარო: Global, regional, and national under-5 mortality, adult mortality, age-specific mortality, and life expectancy, 1970-2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016

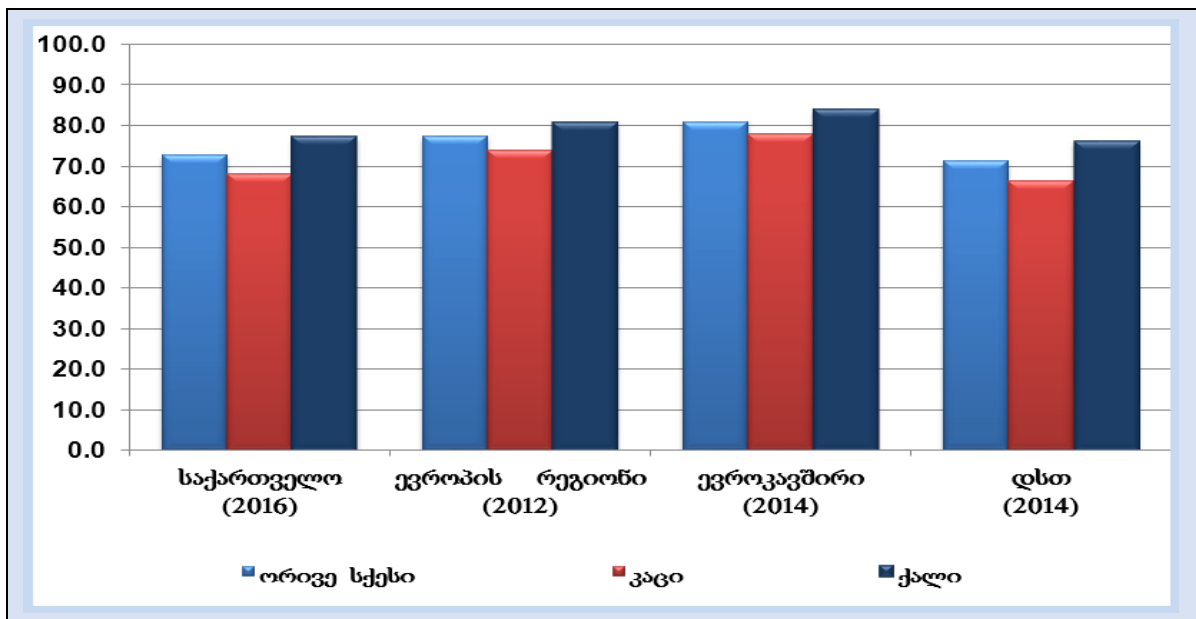
ბუნებრივი მატება

საქართველოში 2016 წელს ბუნებრივი მატების მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე 1.6 იყო. უარყოფითი ბუნებრივი მატება დაფიქსირდა იმერეთში, სამეგრელო-ზემო სვანეთში, გურიაში, მცხეთა-მთიანეთში, რაჭა-ლეჩხუმსა და ქვემო სვანეთში, კახეთში.

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა

2016 წელს საქართველოში სიცოცხლის მოსალოდნელმა ხანგრძლივობამ დაბადებისას 72.7 შეადგინა (ქალებში – 77.1; კაცებში – 68.2) (სურათი 1.8).

სურათი 1.8 სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (ბოლო ხელმისაწვდომი წელი)

ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები, საქართველო

	2015		2016	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი
ცოცხალშობილთა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	59249	15.9	56569	15.2
ბუნებრივი მატება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	10128	2.7	5798	1.6
გარდაცვლილთა რაოდენობა და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	49121	13.2	50771	13.7
მათ შორის გარდაიცვალა 1 წლამდე და მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	507	8.6	507	8.8
მკვლადშობადობა და მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	589	9.8	558	9.8
ქორწინება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	29157	7.8	25101	6.7
განქორწინება და მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	9112	2.5	9539	2.6
მიგრაციული მატება და მიგრაციული სალდო	3408	-3.4	8060	-8.1

თავი 2.

მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება*

ჯანდაცვის რესურსები, საქართველო, 2016			
ექიმების რაოდენობა	29895	სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	278
ექიმებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	803.8	ამბულატორიულ/პოლიკლინიკური დაწესებულებების რაოდენობა	1043
ექთნების რაოდენობა	19376	ანტენატალური მომსახურების მიმწოდებელი დაწესებულებების რაოდენობა	274
ექთნებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	521.0	სასწრაფო დახმარების სადგურების რაოდენობა	79
ჰოსპიტალური საწოლების რაოდენობა	13840	სისხლის გადასხმის სადგურების რაოდენობა	19
ჰოსპიტალური საწოლებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	372.1	ჩვილ ბავშვთა სახლების რაოდენობა	1
მიმართვა ექიმთან	12081494	ს/კ ინსტიტუტების რაოდენობა	5
ექიმის ვიზიტი ბინაზე	272910	სოფლის ექიმი (ფიზიკური პირი) რაოდენობა	1258

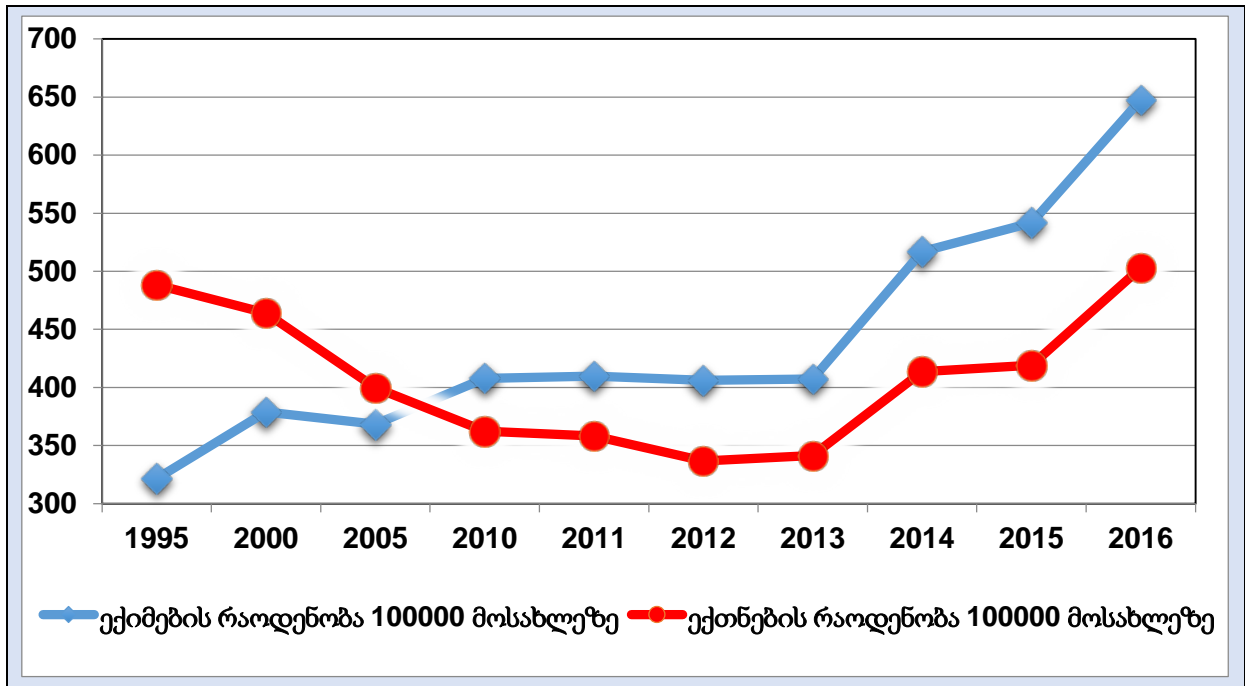
ჯანდაცვის სისტემის კადრები

სამედიცინო მომსახურების ეფექტურობისა და პროდუქტიულობის კუთხით, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ქვეყნებში ჯანდაცვის რესურსის სათანადო რაოდენობის არსებობას.

ჯანდაცვის რესურსებით უზრუნველყოფის ძირითად მაჩვენებლებს წარმოადგენს მოსახლეობის ექიმებით და ექთნებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები (სურათი 2.1). საქართველოში 2006 წლიდან აღინიშნება ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლის ზრდა, ამასთან საქართველოს მაჩვენებლები მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის რეგიონის, ევროკავშირის და დსთ ქვეყნების მაჩვენებლებს. ექთნებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები საქართველოში 1998 წლიდან 2013 წლამდე კლების ტენდენციით ხასიათდება და უკანასკნელ წლებში ზრდის მიუხედავად, მნიშვნელოვნად ჩამორჩება ევროპის რეგიონის, ევროკავშირის და დსთ ქვეყნების მაჩვენებლებს.

* 2014 და 2015 წლების მაჩვენებლების ზრდა განაპირობა საყოველთაო აღწერის შედეგად მოსახლეობის რიცხოვნობის მკვეთრმა შემცირებამ.

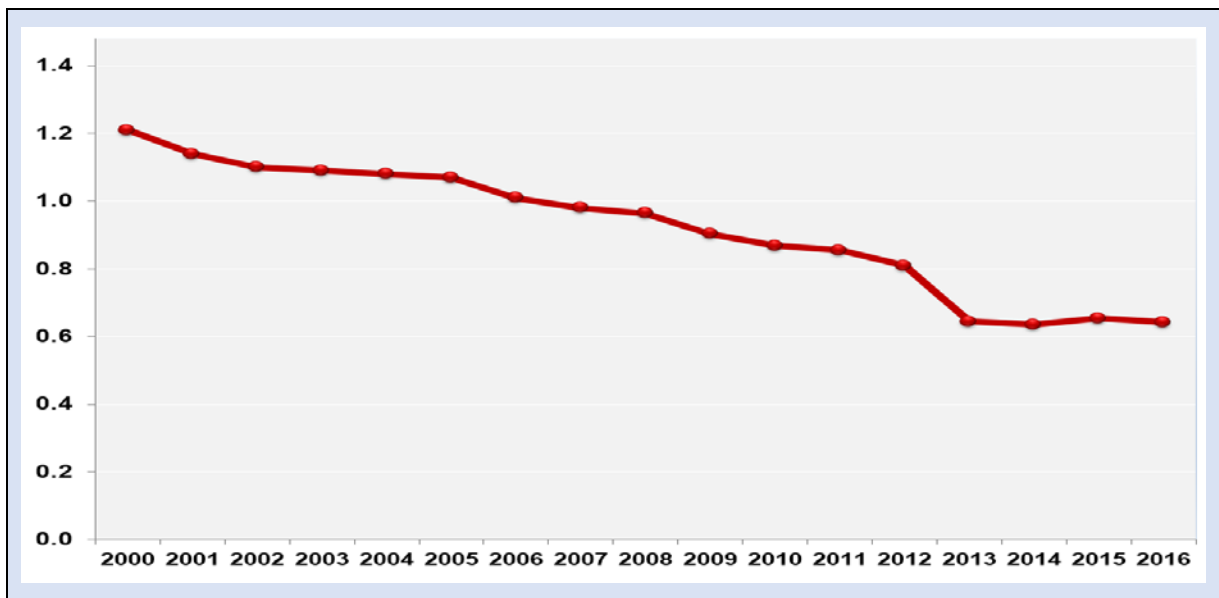
სურათი 2.1 მოსახლეობის პროფესიულად აქტიური ექიმებით¹ და ექთნებით² უზრუნველყოფის მაჩვენებლები, საქართველო

წყარო: ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“; დკსჯეც

საქართველოში ექთნების რაოდენობის ექიმების რაოდენობასთან შეფარდება უკანასკნელი წლების განმავლობაში კლების დინამიკით ხასიათდება (სურათი 2.2).

სურათი 2.2 ექთნების რაოდენობის ექიმების რაოდენობასთან შეფარდება, საქართველო

წყარო: დკსჯეც

¹ პროფესიონალურად აქტიური ექიმები - პრაქტიკოსი ექიმები, რომელთათვისაც მათი სამედიცინო განათლება არის სამუშაოს აღსრულების წინაპირობა, არ მიეკუთვნება: სტომატოლოგები, სტომატოლოგი-ქირურგები, ექიმები, რომლის საქმიანობა არ მოითხოვს სამედიცინო განათლებას, უმუშევარი ექიმები და პენსიონერები, საზღვარგარეთ მომუშავე ექიმები.

² პროფესიულად აქტიური საშუალო სამედიცინო პერსონალი - პრაქტიკოსი ექიმები, რომელთათვისაც მათი სამედიცინო განათლება არის სამუშაოს აღსრულების წინაპირობა, არ მიეკუთვნება: ექთნები, რომელთა საქმიანობა არ მოითხოვს სამედიცინო განათლებას, უმუშევარი ექთნები და პენსიონერები, საზღვარგარეთ მომუშავე ექთნები.

ევროპის რეგიონის 53 ქვეყანას შორის საქართველოს მაჩვენებელი და, შესაბამისად, ქვეყანა ამ მაჩვენებლით ბოლოსწინა ადგილს იკავებს.

**სამედიცინო პერსონალით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები,
ბოლო ხელმისაწვდომი წელი**

ექთნების რაოდენობის ექიმების რაოდენობასთან შეფარდება	ექიმების რაოდენობა 100000 მოსახლეზე	ექთნების რაოდენობა 100000 მოსახლეზე	
ფინეთი	4.8	სან მარინო 636.2	შვეიცარია 1781.3
უზბეკეთი	4.8	საბერძნეთი 625.5	ნორვეგია 1744.2
დანია	4.6	საქართველო 517.0	დანია 1685.7
ირლანდია	4.4	ავსტრია 515.0	ისლანდია 1628.4
ალბანეთი	4.4	ნორვეგია 442.9	ფინეთი 1454.2
შვეიცარია	4.3	პორტუგალია 442.6	გერმანია 1342.3
ისლანდია	4.3	ლიტვა 430.7	ირლანდია 1260.9
ლუქსემბურგი	4.2	შვედეთი 411.7	ლუქსემბურგი 1232.6
ნორვეგია	3.9	შვეიცარია 411.4	შვედეთი 1192.1
ბელგია	3.3	გერმანია 410.8	უზბეკეთი 1115.9
საფრანგეთი	3.3	ბელარუსი 408.2	ბელარუსი 1093.3
გერმანია	3.3	ბულგარეთი 398.7	საფრანგეთი 1060.5
ყირგიზეთი	3.2	მალტა 390.8	ბელგია 1016.2
სლოვენია	3.1	იტალია 388.0	მალტა 866.8
დიდი ბრიტანეთი	3.0	ესპანეთი 380.3	სლოვენია 862.9
ბოსნია და ჰერცეგოვინა	3.0	ისლანდია 377.6	ნიდერლანდები 855.6
შვედეთი	2.9	ჩეხეთი 368.9	სან მარინო 854.6
ტაჯიკეთი	2.8	დანია 365.8	დიდი ბრიტანეთი 843.6
ბელარუსი	2.7	ისრაელი 349.7	ჩეხეთი 834.1
პოლონეთი	2.5	აზერბაიჯანი 343.5	ავსტრია 816.6
ნიდერლანდები	2.5	ნიდერლანდები 335.2	ყაზახეთი 802.1
ყაზახეთი	2.4	უნგრეთი 332.4	ლიტვა 790.9
რუმინეთი	2.3	ესტონეთი 332.0	უკრაინა 701.6
მონტენეგრო	2.3	რუსეთი 330.6	უნგრეთი 658.4
ჩეხეთი	2.3	ყაზახეთი 329.0	აზერბაიჯანი 641.4
მალტა	2.2	საფრანგეთი 322.7	პორტუგალია 637.8
უკრაინა	2.2	ლატვია 321.6	იტალია 636.9
მოლდოვა	2.1	უკრაინა 315.2	სერბეთი 628.8
სერბეთი	2.1	ხორვატია 313.9	ხორვატია 616.7
სლოვაკეთი	2.0	სერბეთი 307.1	მოლდოვა 608.3
თურქმენეთი	2.0	ფინეთი 301.7	სლოვაკეთი 608.3
უნგრეთი	2.0	სლოვაკეთი 300.1	ყირგიზეთი 598.6
ხორვატია	2.0	ბელგია 297.1	ესტონეთი 597.9
აზერბაიჯანი	1.9	ლუქსემბურგი 292.0	პოლონეთი 583.0
ლიტვა	1.8	მოლდოვა 290.6	ბოსნია და ჰერცეგოვინა 557.9
ესტონეთი	1.8	ირლანდია 282.1	რუმინეთი 552.4
სომხეთი	1.8	დიდი ბრიტანეთი 280.6	მონტენეგრო 534.7

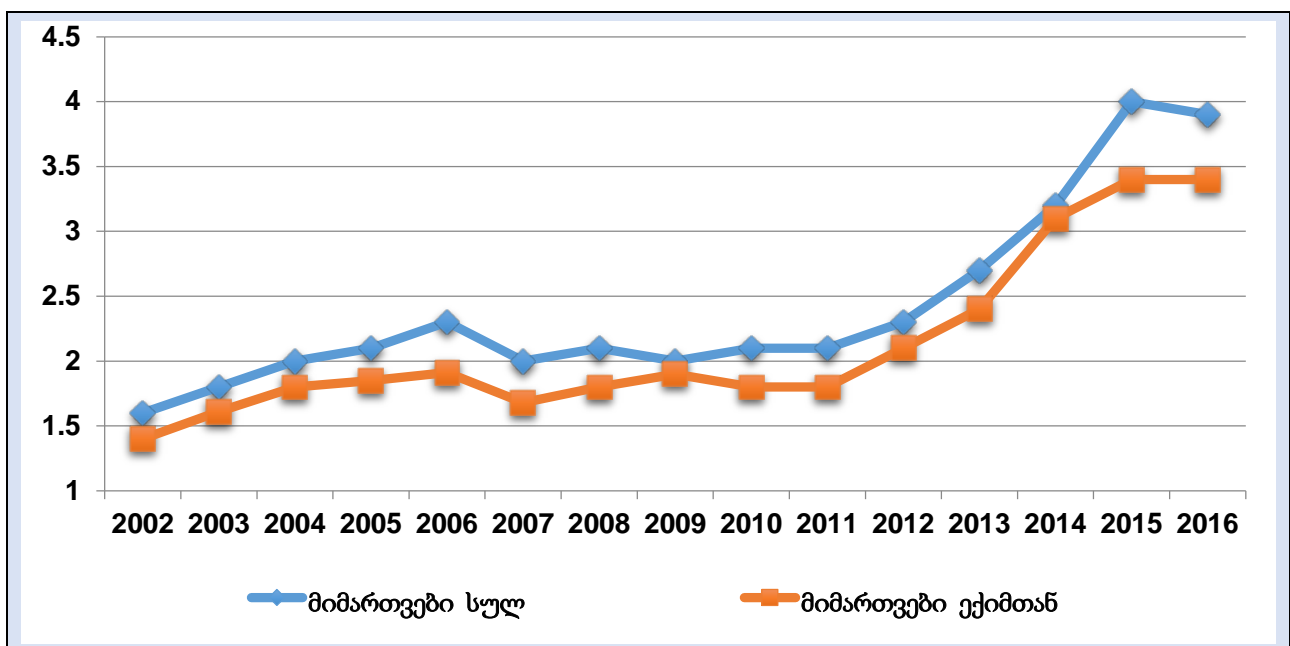
ექთნების რაოდენობის ექიმების რაოდენობასთან შეფარდება	ექიმების რაოდენობა 100000 მოსახლეზე	ექთნების რაოდენობა 100000 მოსახლეზე			
იტალია	1.6	მაკედონია	280.0	ესპანეთი	533.6
ავსტრია	1.6	სომხეთი	279.5	ისრაელი	508.7
ლატვია	1.6	სლოვენია	277.1	ალბანეთი	506.2
მაკედონია	1.5	რუმინეთი	236.3	ლატვია	502.1
ისრაელი	1.5	უზბეკეთი	234.9	სომხეთი	498.2
პორტუგალია	1.4	მონტენეგრო	234.3	ბულგარეთი	485.0
თურქეთი	1.4	პოლონეთი	230.7	ტაჯიკეთი	475.1
ესპანეთი	1.4	თურქმენეთი	229.1	რუსეთი	457.2
რუსეთი	1.4	ბოსნია და ჰერცეგოვინა	187.9	თურქმენეთი	456.0
სან მარინო	1.3	ყირგიზეთი	185.6	მაკედონია	421.1
ბულგარეთი	1.2	თურქეთი	174.9	საქართველო	413.6
საქართველო	0.8	ტაჯიკეთი	172.2	საბერძნეთი	344.0
საბერძნეთი	0.6	ალბანეთი	128.0	თურქეთი	251.9

წყარო: ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“

ჯანდაცვის ქსელი

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ბოლო ხელმისაწვდომი მონაცემებით, 1 სულ მოსახლეზე ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური მომსახურებისთვის მიმართვიანობის საშუალო მაჩვენებელი ევროპის რეგიონის ქვეყნებისთვის ~6-ს შეადგენს. საქართველოში უკანასკნელი ორი დეკადის განმავლობაში მაჩვენებლის მნიშვნელობა 2.2-ს არ აღემატებოდა. საყოველთაო ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამის ამოქმედების შემდეგ დაფიქსირდა მოსახლეობის მიმართვიანობის მკვეთრი ზრდა როგორც ამბულატორიულ, ასევე სტაციონარულ დაწესებულებებში. 2016 წელს ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური მომსახურებისთვის მიმართვათა რაოდენობამ ერთ სულ მოსახლეზე 3.9-ს მიაღწია (სურათი 2.3).

სურათი 2.3 მიმართვათა რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე, საქართველო

წყარო: დკსჯეც

უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღინიშნება ზოგადი პრევალენტობის და ინციდენტობის მატების ტენდენცია.

ავადმყოფობათა ზოგადი პრევალენტობა და ინციდენტობა, საქართველო, 2016

რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
3678555	98904.5	2214535	59541.7

2016 წელს დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში დარგობრივი სტატისტიკური ანგარიშები წარმოადგინა 278 სტაციონარული სერვისების მიმწოდებელმა დაწესებულებამ. 15 სტაციონარმა (388 საწოლი) 2016 წელს ანგარიში არ წარმოადგინა.

2016 წელს გაგრძელდა მოსახლეობის სტაციონარულ სერვისებზე მიმართვიანობის ზრდის ტენდენცია. 2012 წელთან შედარებით, საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ამოქმედების შედეგად, სტაციონარებით უზრუნველყოფისათვის მაჩვენებელმა გაზრდა და 2016 წელს 7.5 შეადგინა, ასევე გაზრდილია სტაციონარული საწოლებით მოსახლეობის უზრუნველყოფის მაჩვენებელი.

2016 წელს სტაციონარული მომსახურება გაეწია 454267 ავადმყოფს, რაც 21%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით. ჰოსპიტალიზაციათა 21,2% სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობებთან, 17.8% - სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობებთან და 13.4% - ორსულობასთან, მშობიარობასა და ლოგინობის ხანასთან იყო დაკავშირებული. ზოგადი ლეტალობა 2.6%-ს შეადგენდა.

2016 წელს საქართველოს სტაციონარებში ჩატარდა 268089 ოპერაცია (მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე – 72.1), ოპერაციის შემდგომი ლეტალობა – 0.4%. 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში ჩატარდა 29470 ოპერაცია (მაჩვენებელი 1000 ბავშვზე – 41.1; ლეტალობა – 0.2%). ოპერაციათა საერთო რაოდენობაში გეგმიური ოპერაციების წილი 67.6%-ს შეადგენდა.

ჩატარებული ოპერაციების სტრუქტურაში უმეტესი წილი ეკავა სამეანო-გინეკოლოგიურ ოპერაციებს (38.2%) და ოპერაციებს საჭმლის მომნელებელი სისტემის და მუცლის ღრუს (9.5%) ორგანოებზე.

2016 წელს გულზე ჩატარდა 18762 ოპერაცია (გეგმიური და გადაუდებელი), მათ შორის 563 - ბავშვებში. უკანასკნელი წლების გაიზარდა გულზე ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი, რაც ძირითადად განპირობებულია სისხლის მიმოქცევის აღდგენითი ოპერაციებით. წინა წელთან შედარებით, 2016 წელს გულზე ჩატარებული ოპერაციების რაოდენობამ 29%-ით მოიმატა. ამავე პერიოდში კორონარული შუნტირებების რაოდენობა 12.7%-ით გაიზარდა, კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა 5.6%-ით შემცირდა.

გულზე ოპერაციების 4.3% ჩატარდა თანდაყოლილი მანკების გამო. 1.4%-ს ენდოვასკულური ბალონური დილატაცია, 5.2%-ს კარდიოსტიმულატორის იმპლანტირება, 41.5%-ს კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა შეადგენდა. ინვაზიური ელექტროფიზიოლოგიის და აბლაციის მეთოდით ჩატარდა ჩარევათა 4.9%.

ძვალ-კუნთოვანი სისტემის ოპერაციებს შორის მენჯ-ბარძაყის და მუხლის სახსრების პროთეზირება, რომელიც მოსახლეობის კეთილდღეობის ერთერთ მაჩვენებელს წარმოადგენს, 40.8%-ს შეადგენდა. 2015 წელთან შედარებით, ამ ტიპის ოპერაციების რაოდენობა 29%-ით გაიზარდა.

გადაუდებელი ოპერაციების წილი ჩატარებულ ოპერაციათა საერთო რაოდენობაში 32.4%-ს შეადგენს.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სისტემა ქვეყნის მოსახლეობას უზრუნველყოფს უფასო სასწრაფო სამედიცინო დახმარებით. 2016 წელს სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების მიერ განხორციელებულ იქნა 1617704 გამოძახებაზე გასვლა, რაც 1 სულ მოსახლეზე 0.4-ს შეადგენს.

2016 წელს განხორციელდა 86707 სისხლის დონაცია, მათ შორის უსაფრთხო სისხლის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში - 80361 დონაცია. დონაციების ~31% - უანგარო.

დანახარჯები ჯანდაცვაზე

საქართველოში ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯები ყოველწლიურად იზრდება, რაც სამედიცინო მომსახურებაზე მოთხოვნის მატებასა და გადახდისუნარიანობის გაუმჯობესებაზე მიუთითებს. საკუთარი ეკონომიკიდან საქართველო ჯანდაცვაზე ხარჯავს თითქმის იმდენივეს (8-9%), რამდენსაც ევროპის მდიდარი ქვეყნები (ჯანდაცვაზე საერთო დანახარჯი).

2013 წლიდან ხელისუფლებამ საფუძველი ჩაუყარა მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობაზე ორიენტირებულ ჯანმრთელობის პოლიტიკას. ბოლო წლებში მნიშვნელოვნად გაიზარდა ჯანდაცვის სექტორისთვის გამოყოფილი სახელმწიფო ასიგნებების მოცულობა (2012 წ. 450 მლნ ლარი – 2015 წ. 913 მლნ. ლარი). მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებაში ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯები ყოველწლიურად იზრდება (2012 წ. - 1.7%, 2015 წ. – 2.9%), თუმცა ჯერ კიდევ მნიშვნელოვნად ჩამორჩება დასავლეთ ევროპის (EU15) - 8%, ევროკავშირის (EU28) - 7,3% და ევროპის 53 ქვეყნის - 5,7% საშუალო მაჩვენებლებს. ერთ სულზე გადაანგარიშებით, 2014-2015 წლებში ჯანმრთელობაზე სახელმწიფო დაფინანსების მატება დაფიქსირდა: 2014 – 186 ლარი; 2015 – 246 ლარი. ჯანმოსა და მსოფლიო ბანკის შეფასებით, ხარჯთეფექტიანი რეფორმების გატარებით, ქვეყანამ გააუმჯობესა ხელმისაწვდომობა ჯანდაცვაზე და უზრუნველყო მოსახლეობის უკეთესი ფინანსური დაცულობა.

ერთ სულზე გადაანგარიშებით, 2014-2015 წლებში ჯანდაცვაზე დანახარჯები მკვეთრად გაიზარდა, რაც, ერთი მხრივ, საყოველთაო აღწერის მიხედვით მოსახლეობის მნიშვნელოვანი შემცირებით და მეორე მხრივ, ჯანმრთელობაზე სახელმწიფო დაფინანსების მატებით უნდა აიხსნას.

2012-2015 წლებში ჯანდაცვაზე მიმართული თანხები დაფინანსების წყაროებს მიხედვით შემდეგნაირად ნაწილდება სახელმწიფო (2012 – 21%; 2015 - 36%), კერძო (2012 – 77%; 2015 - 62%), საერთაშორისო დახმარებები და გრანტები (2012 – 2.3%; 2015 – 1.8%). ტენდენციების შედარების მიზნით, 2015 წელს, ფარმაცევტული კომპანია გილეადის მიერ ქვეყნისთვის უსასყიდლოდ გადმოცემული C ჰეპატიტის სამკურნალო მედიკამენტების ღირებულება (1.2 მლრდ ლარი) ჯანდაცვის ეროვნულ ანგარიშებში არ არის გათვალისწინებული.

კერძო დანახარჯებში ყველაზე მაღალი ხვედრითი წილი მოდიოდა ჯიბიდან გადახდებზე, საიდანაც მხოლოდ 7% იხარჯებოდა წინასწარგადახდილი სადაზღვევო სქემების დასაფარად, დანარჩენი სამედიცინო მომსახურებისთვის პირდაპირი გადახდებისთვის იყო განკუთვნილი. ჯიბიდან გადახდილი თანხების წილი მნიშვნელოვნად შემცირდა ჯანდაცვაზე მთლიან დანახარჯებში: 73%-დან (2012) 57%-მდე (2015), რაც გამოწვეული იყო ძირითადად ჰოსპიტალიზაციაზე გაწეული ნაკლები დანახარჯებით, რაც საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ამოქმედების პირდაპირი შედეგია.

2015 წელს ჰოსპიტალური მომსახურების ხარჯებში სახელმწიფო დაფინანსების წილმა (71%) პირველად გადააჭარბა ჯიბიდან გადახდებს (29%), რაც საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი წარმატებაა და მნიშვნელოვანი შედეგია მოსახლეობის შეზღუდული სამომხმარებლო კალათისთვის.

2013 წლიდან თანდათან მცირდება სამკურნალო საშუალებებზე დანახარჯების წილი (2012 წ. 47% - 2015 წ. 38%), რაც სამედიცინო მომსახურებაზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობის, თვითმკურნალობის შემცირების, რეცეპტის ინსტიტუტის შემოღების შედეგს წარმოადგენს. ევროპის რეგიონის ქვეყნებში ფარმაცევტული დანახარჯების ყველაზე მაღალი წილი აქვთ მოლდოვას, უნგრეთსა და საქართველოს.

დანახარჯები ჯანდაცვაზე, საქართველო

დანახარჯები ჯანდაცვაზე	2012	2013	2014	2015
მშპ, მლნ ლარი	26 167.3	26 847.4	29 150.5	31 755.6
ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯები, მლნ ლარი	2 190.5	2 254.3	2 460.2	2 518.7
ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯების წილი მშპ-დან (%)	8.4%	8.5%	8.5%	8.5%
ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯები, მლნ. ლარი	450.3	547.9	693.2	914.0
ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯების წილი ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯებიდან (%)	20.6%	24.3%	28.2%	36.3%
ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯების წილი მშპ-დან (%)	1.7%	2.0%	2.4%	2.9%
ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯების წილი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (%)	5.3%	6.3%	7.2%	8.6%
ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯები, მლნ. ლარი	1 689.7	1 655.5	1 720.4	1 558.9
ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯების წილი ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯებიდან (%)	77.1%	73.4%	69.9%	61.9%
ჯანდაცვაზე პირდაპირი, ჯიბიდან გადახდები, მლნ. ლარი	1 608. 8	1 557.0	1 623.4	1 443.8
ჯანდაცვაზე საერთაშორისო დახმარება, მლნ ლარი	50.5	50.9	46.5	45.8
ჯანდაცვაზე საერთაშორისო დახმარების წილი ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯებიდან (%)	2.3%	2.3%	1.9%	1.8%
ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯი ერთ სულზე, ლარი	488	502	660	677
ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯი ერთ სულზე, აშშ დოლარი	295	302	374	298
ჯანდაცვაზე მთლიანი დანახარჯი ერთ სულზე, საერთაშორისო დოლარი	571	601	772	792
ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯი ერთ სულზე, ლარი	100	122	186	246

დანახარჯები ჯანდაცვაზე	2012	2013	2014	2015
ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯი ერთ სულზე, აშშ დოლარი	61	73	105	108
ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯი ერთ სულზე, საერთაშორისო დოლარი	117	146	218	288
ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯი ერთ სულზე, ლარი	376	369	462	419
ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯი ერთ სულზე, აშშ დოლარი	228	222	261	185
ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯი ერთ სულზე, საერთაშორისო დოლარი	440	441	540	490
ჯანდაცვაზე საერთაშორისო დახმარება ერთ სულზე, ლარი	11	11	12	12
ჯანდაცვაზე საერთაშორისო დახმარება ერთ სულზე, აშშ დოლარი	7	7	7	5
ჯანდაცვაზე საერთაშორისო დახმარება ერთ სულზე, საერთაშორისო დოლარი	13	14	15	14

წყარო: შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო

საყოველთაო ჯანდაცვა

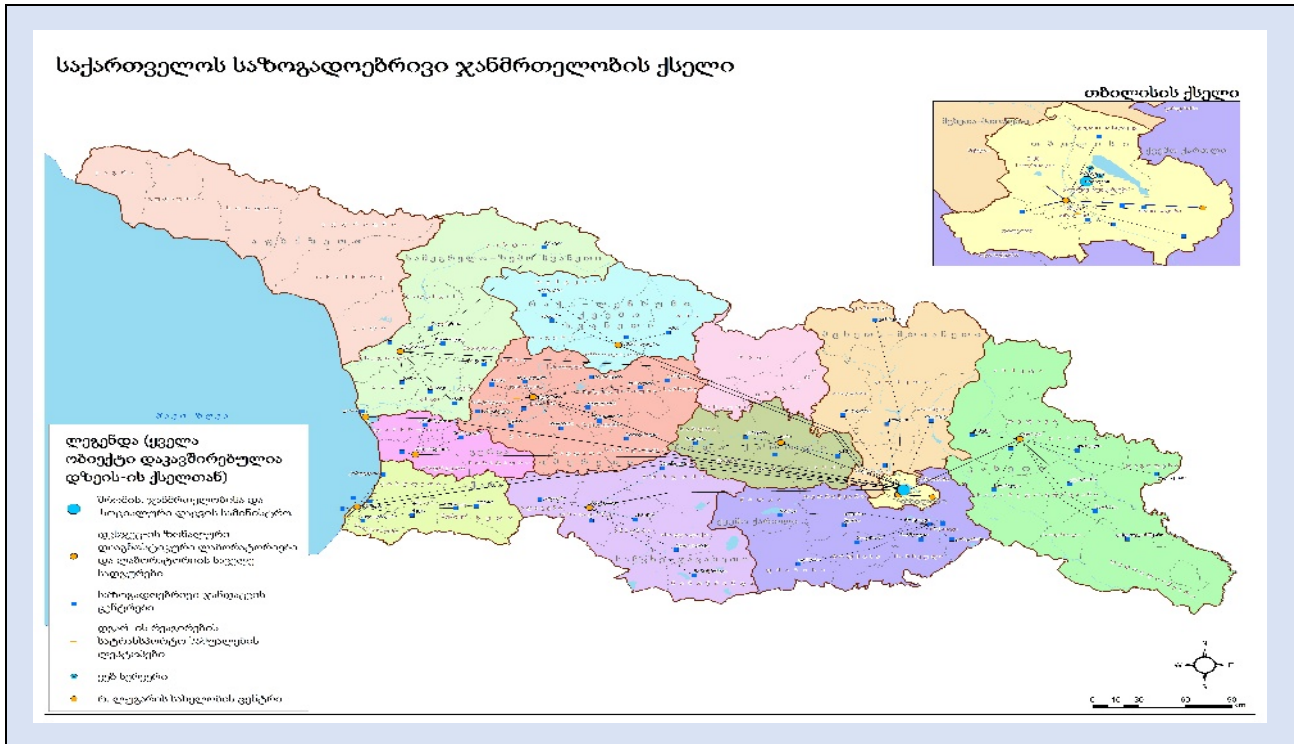
სამედიცინო მომსახურებით მოსახლეობის საყოველთაო მოცვა გლობალური ჯანმრთელობის უმთავრეს პრიორიტეტს წარმოადგენს და გულისხმობს მოსახლეობის არა მარტო ფინანსური რისკებისაგან დაცვას, არამედ მათთვის მაღალხარისხიანი სამედიცინო მომსახურების თანაბარი და სამართლიანი მიწოდების გარანტიას.

2013 წლიდან საქართველოს ხელისუფლებამ საფუძველი ჩაუყარა მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობაზე ორიენტირებულ ჯანმრთელობის პოლიტიკას და საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ამოქმედებით სათავე დაუდო მოსახლეობის სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული სამედიცინო მომსახურებით უნივერსალურ მოცვას. საყოველთაო ჯანდაცვის რეფორმამ უზრუნველყო ჯანდაცვის სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება, შეამცირა ფინანსური ბარიერები და ჯიბიდან დანახარჯები, გაზარდა ფინანსური დაცულობა. 2016 წელს საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ფარგლებში ყველა შემთხვევის 50.2% მოდიოდა გადაუდებელ ამბულატორიაზე, 12.7% - იმუნოზაციაზე, 8.6% - გეგმიურ ქირურგიაზე, 3.6% - მშობიარობაზე, 3.6% - ქიმიოთერაპიულ მკურნალობაზე, 0.3% - კარდიოქირურგიასა და 0.2% - სხივურ თერაპიაზე.

წყარო: საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ქსელი და სახელმწიფო პროგრამები

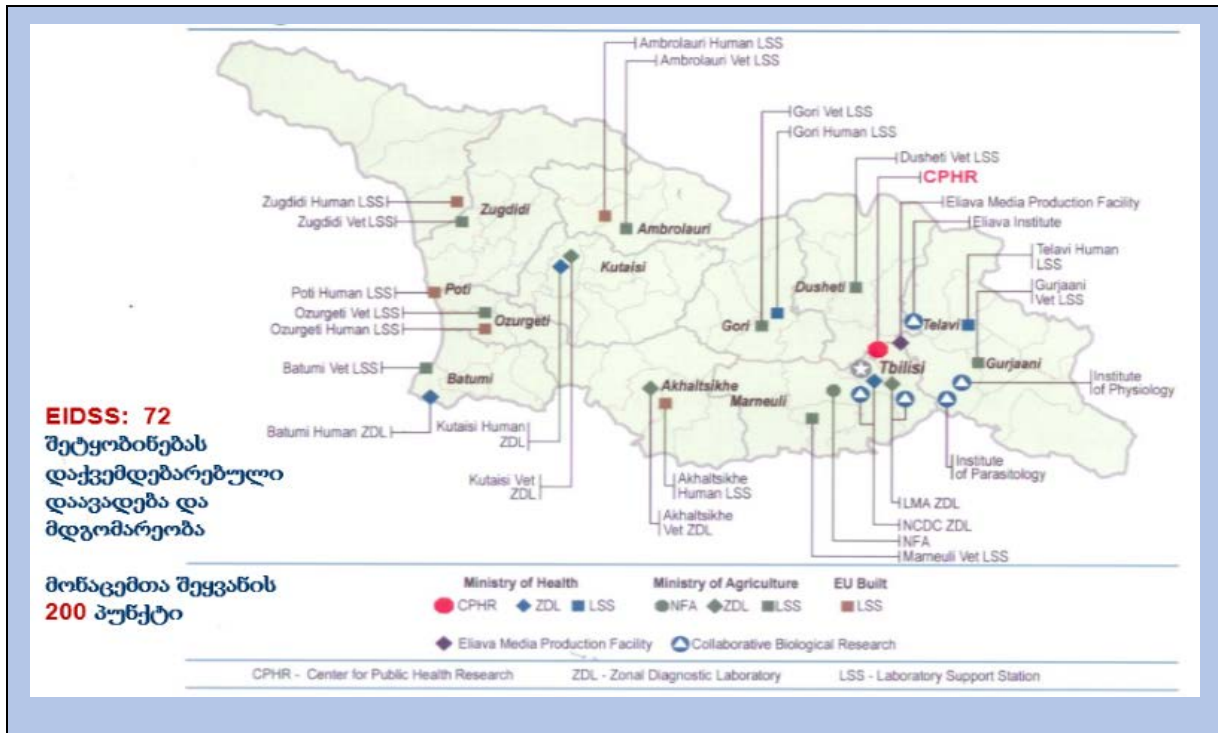
საქართველოში საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ქსელის ცენტრალურ დონეს წარმოადგენს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი და მისი 9 რეგიონული ფილიალი, ხოლო ადგილობრივ დონეს - ადგილობრივ ხელისუფლებას დაქვემდებარებული მუნიციპალური ჯანდაცვის ცენტრები.

ქვეყანაში მოქმედებს რეგიონული ლაბორატორიული ქსელი, რომელიც წარმოადგენს ბიუსაფრთხოების მე-2 დონის ლაბორატორიულ ქსელს და შედგება 2 ზონალური და 7 სავლელ ლაბორატორიული ერთეულისაგან. საქმიანობა ხორციელდება “ერთიანი ჯანმრთელობის” პრინციპით, საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 11 ვეტერინარულ ლაბორატორიასთან მჭიდრო თანამშრომლობით. ამავე თანამშრომლობის ფარგლებში განსაკუთრებული როლი ენიჭება რ.ლუგარის სახელობის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ცენტრს, რომელიც წარმოადგენს ერთადერთ მესამე დონის ლაბორატორიას სამხრეთ კავკასიის რეგიონში. ამგვარი სისტემა დღესდღეობით უზრუნველყოფს ოპერატიული ინფორმაციის აკუმულირებას დაავადებათა ზედამხედველობის ელექტრონული ინტეგრირებული სისტემის (დეზის - EIDSS) მეშვეობით ადამიანისა და ცხოველთა დაავადებების თითოეული შემთხვევის, კერძოდ, 72 გადამდები დაავადებისა და მდგომარეობის შესახებ.

“ერთიანი ჯანმრთელობის“ პრინციპი

ადგილობრივ თვითმმართველობებს დაქვემდებარებული ადგილობრივი მუნიციპალური სამსახურები წარმოდგენილია 61 ტერიტორიული ცენტრით მათში მომუშავე 1020 სამტატო ერთეულით.

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში სახელმწიფო პროგრამების და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ღონისძიებების ადმინისტრირება დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მნიშვნელოვან ფუნქციას წარმოადგენს. ცენტრის მიერ ხორციელდება ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობის, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებისა და დაავადებათა პროფილაქტიკისკენ მიმართული 10 სახელმწიფო პროგრამა, რომლებიც ხელს უწყობს გადამდებ და ონკოლოგიურ დაავადებათა პრევენციას და ადრეულ გამოვლენას, რაც უზრუნველყოფს საზოგადოების დაცულობის გაზრდას და მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს სახელმწიფო დანახარჯების ოპტიმიზაციაზე.

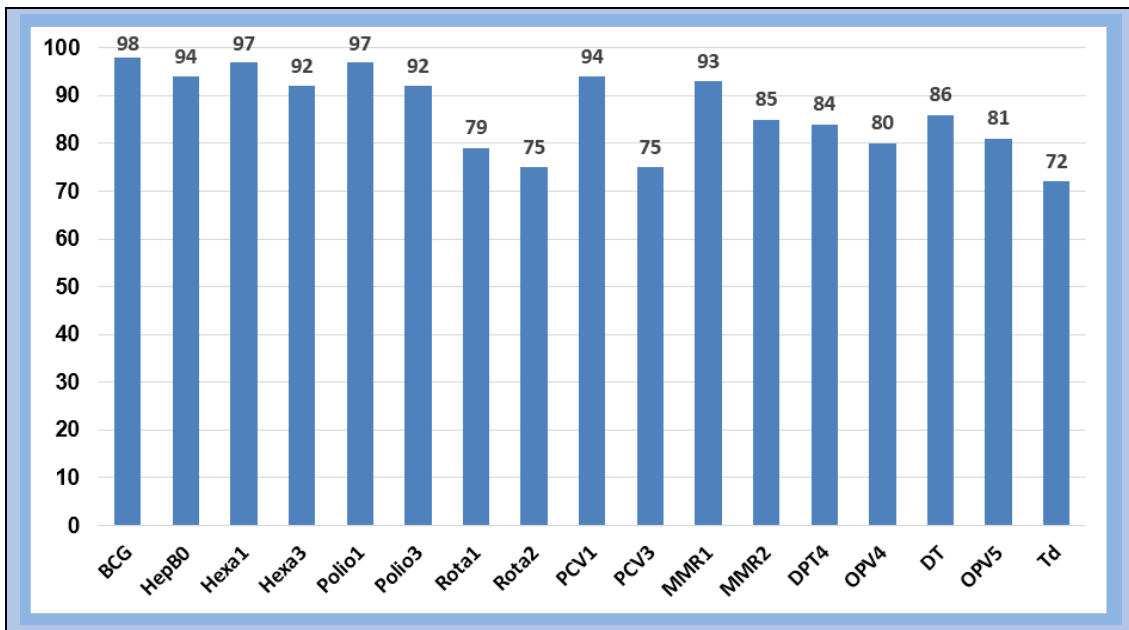
ცენტრის მიერ განხორციელებული პროგრამები/ კომპონენტებია:

- დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი
- იმუნიზაცია
- ეპიდზედამხედველობა
- უსაფრთხო სისხლი
- პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია
- ტუბერკულოზის მართვა
- აივ-ინფექცია/შიდსის მართვა
- დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა
- ჯანმრთელობის ხელშეწყობა
- C ჰეპატიტის მართვა

იმუნიზაცია

საქართველოს მოსახლეობისთვის იმუნიზაციის ეროვნული კალენდრით გათვალისწინებული ყველა აცრა უფასოა. სახელმწიფოს მიერ მოსახლეობის იმუნიზაციისთვის ხდება მხოლოდ იმ ვაქცინების შეძენა, რომელთაც აქვთ ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის პრეკვალიფიკაცია, რაც მაღალი ხარისხისა და უსაფრთხო იმუნიზაციის გარანტიაა. ანტიგენტა უმრავლესობაში 2016 წელს მიღწეული მოცვის მაჩვენებლები აღემატება 2015 წლის მაჩვენებლებს, თუმცა, დასახული წლიური 95%-იანი მიზანი ყველა შემთხვევაში ვერ იქნა მიღწეული (სურათი 2.4).

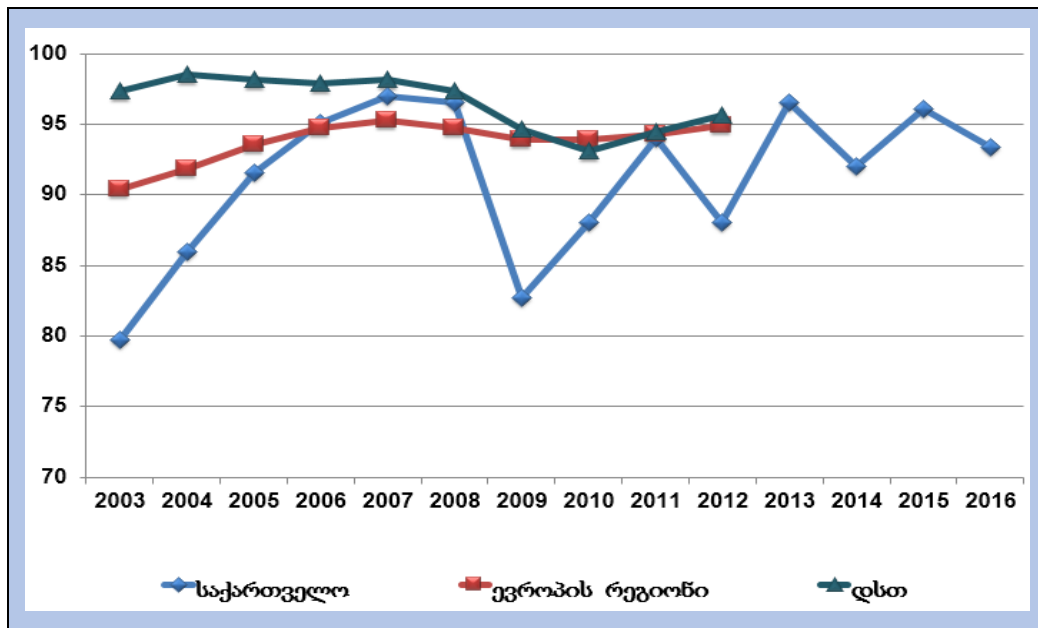
სურათი 2.4 იმუნიზაციით მოცვა (%), საქართველო

წყარო: დკსჯეც

საქართველოში უკანასკნელი წლების განმავლობაში აღინიშნებოდა წითელას საწინააღმდეგო პირველი აცრით მოცვის ზრდა (სურათი 2.5). გამონაკლისს 2009 წელი წარმოადგენდა, რაც ვაქცინით მომარაგებაში ხანგრძლივი წყვეტის შედეგი იყო. 2015 წელს მოცვის მაჩვენებელმა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ რეკომენდებულ მნიშვნელობას (95%) გადააჭარბა და 96.5% შეადგინა.

სურათი 2.5 ერთი წლის ასაკის ბავშვთა წითელას საწინააღმდეგო აცრით მოცვა (%)

წყარო: ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“, დკსჯკც

პოლიომიელიტის გლობალური ერადიკაციის ფარგლებში, პოლიომიელიტის სამვალენტური ორალური ვაქცინიდან ორვალენტური ვაქცინაზე გადასვლის სამოქმედო გეგმის მიხედვით 2016 წლის 18 აპრილიდან ქვეყანაში წარმატებით დაინერგა ბივალენტური პოლიომიელიტის ორალური ვაქცინა.

დაინერგა პროფილაქტიკური აცრების ეროვნული კალენდრის მობილური და ტაბლეტ-აპლიკაცია (რომელიც მუშაობს iOS და Android პლატფორმებზე). აპლიკაციის საშუალებით მშობლებს შეუძლიათ მიიღონ ინფორმაცია ქვეყანაში მოქმედი პროფილაქტიკური აცრების კალენდრის, ვაქცინების, ვაქცინაციის უკუჩვენებების და ცრუ უკუჩვენებების, გაფრთხილებების, აცრების ჩატარების რეკომენდებული ასაკებისა და ვაქცინაციით მართვადი დაავადებების შესახებ. აპლიკაციის ერთ-ერთი ფუნქციაა ჩასატარებელი აცრების სახეობისა და თარიღის მშობლებისათვის შეხსენება.

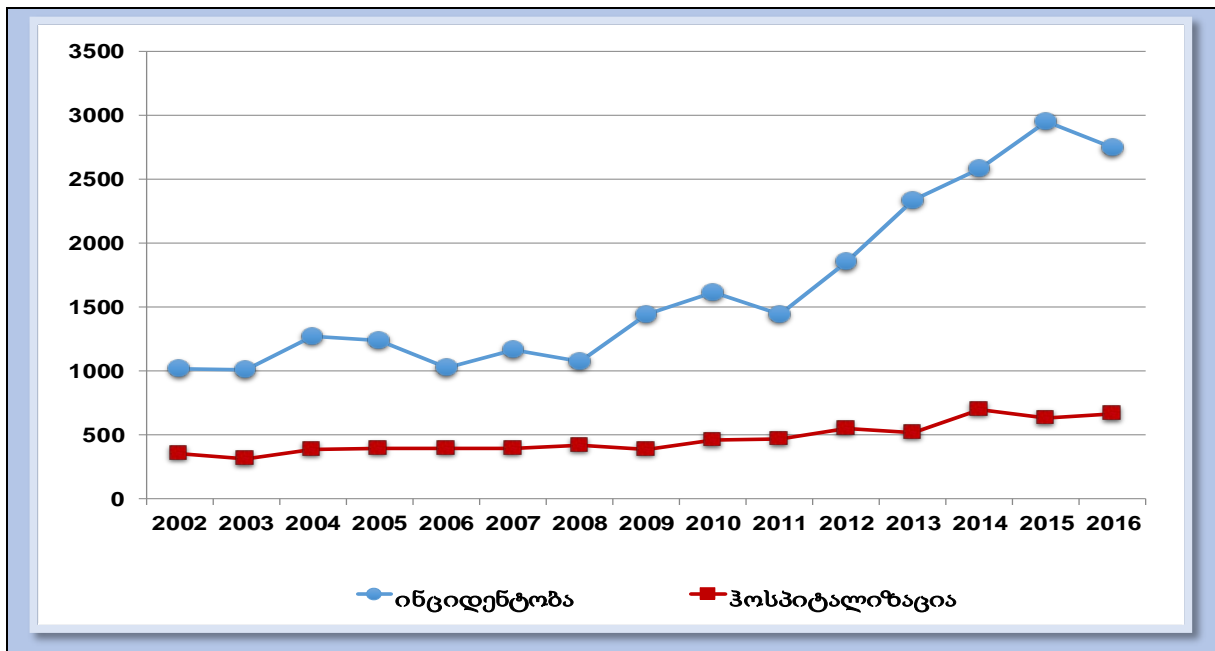
თავი 3.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა *

ინფექციური ავადმყოფობები

2016 წელს საქართველოში აღინიშნება ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობების ინციდენტობის კლება, განსაკუთრებით ბავშვთა ასაკში. ამავე დროს გაიზარდა ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები მთლიან პოპულაციაში და შემცირდა ბავშვებში (სურათი 3.1, სურათი 3.2).

სურათი 3.1 ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები, ინციდენტობის და ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო

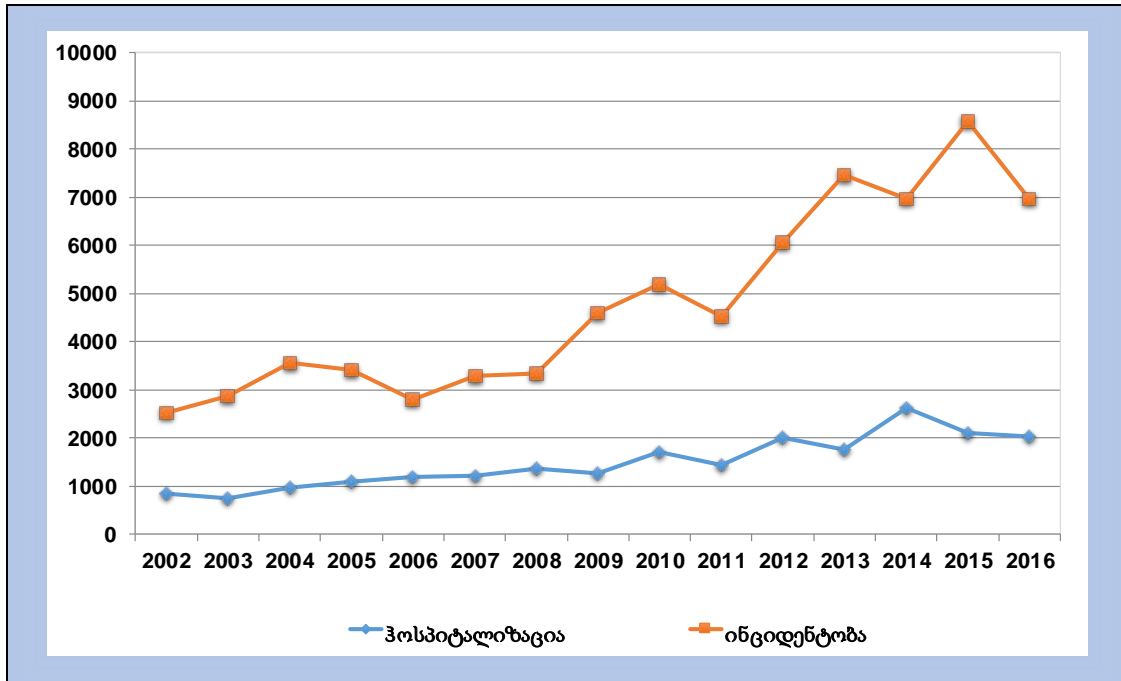

წყარო: დკსჯეც

საანგარიშო წელს ინფექციური დაავადებებით ბავშვთა ჰოსპიტალიზაციის ძირითად მიზეზებს ნაწლავური ინფექციები წარმოადგენდა. კერძოდ, 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში ნაწლავური ინფექციებით ჰოსპიტალიზაციის წილი სულ ინფექციურ დაავადებებში 65.3%-ს, ხოლო 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებში – 72%-ს შეადგენდა. სტაციონარში როგორც მოზრდილებში ასევე ბავშვებში მაღალი ლეტალობით ხასიათდება სეპტიცემიის შემთხვევები.

* 2014 წლის საყოველთაო აღწერის შედეგად, დაფიქსირდა მოსახლეობის რიცხოვნობის შემცირება, რამაც გამოიწვია მაჩვენებლების ზრდა.

სურათი 3.2 ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები, ინციდენტობის და ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები ბავშვებში (0-15 წლამდე ასაკის 100000 ბავშვზე), საქართველო

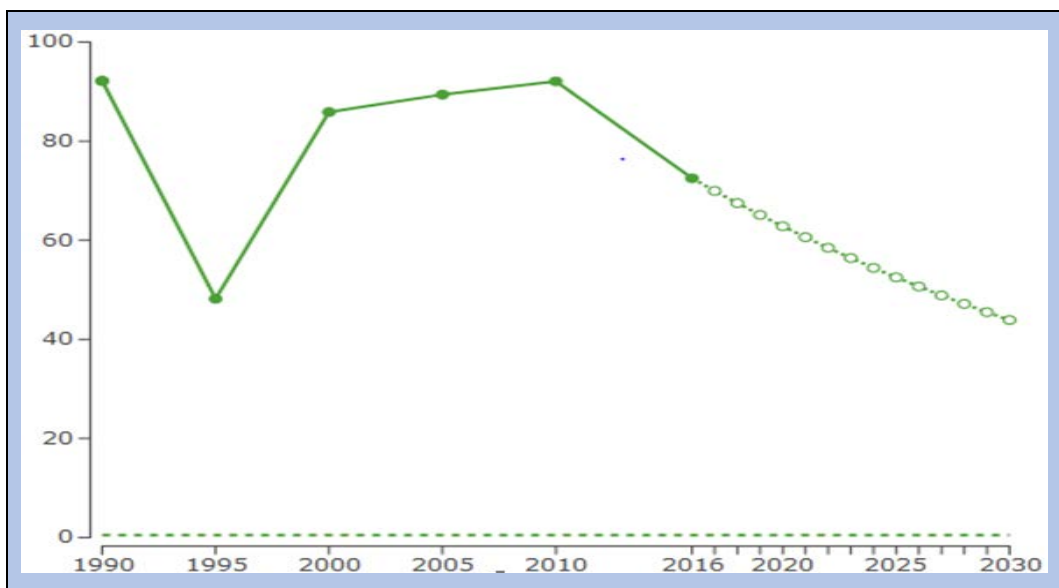

წყარო: დეკჯეც

ფილტვის და ფილტვგარეშე ტუბერკულოზი

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეფასებით, საქართველოში უკანასკნელ წლებში აღინიშნება ტუბერკულოზის გავრცელების მაჩვენებლების კლების ტენდენცია, თუმცა მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის რეგიონის და ევროკავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებს. 2016 წელს 3329 ყველა ფორმის ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევა აღირიცხა, მათ შორის 2462 ახალი შემთხვევა. ყველა ფორმის ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევების მაჩვენებელმა 100000 მოსახლეზე 89.5 შეადგინა, მათ შორის ახალი შემთხვევების მაჩვენებელმა 100000 მოსახლეზე - 66.2. (სურათი 3.3).

სურათი 3.3 ტუბერკულოზის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო

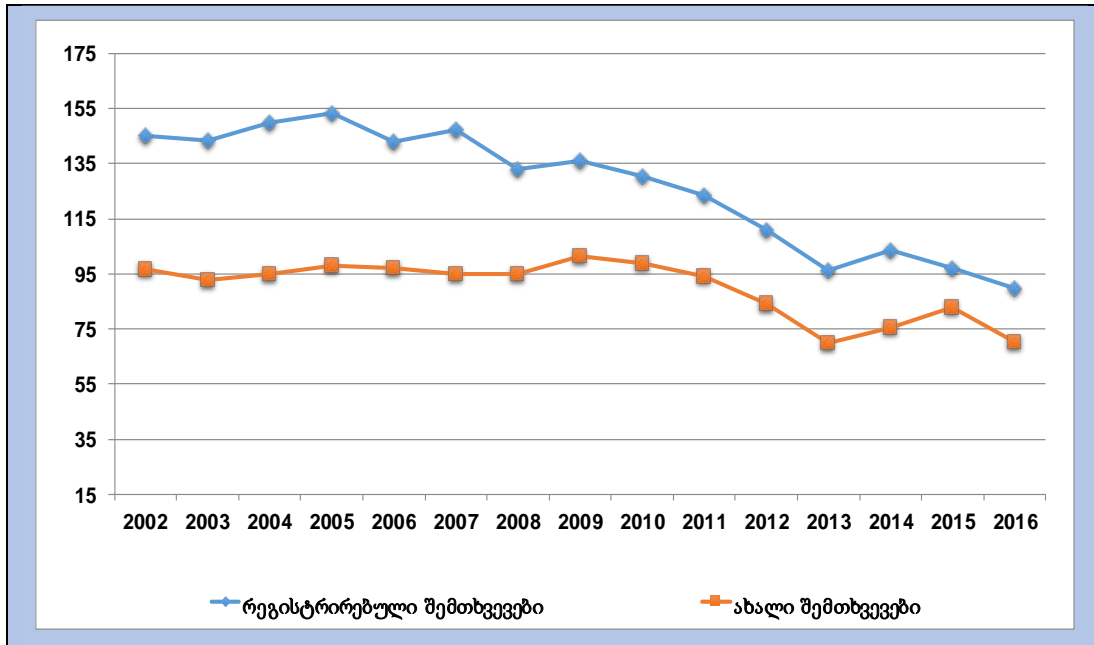

წყარო: <http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევებისა და რეციდივების 2.1% დაფიქსირებულია პენიტენციურ სისტემაში. ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევების 77.2% ფილტვის ტუბერკულოზზე მოდიოდა.

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, 2016 წელს ტუბერკულოზით გამოწვეული სიკვდილიანობის მაჩვენებელმა 100000 მოსახლეზე 2.2 შეადგინა (სურათი 3.4).

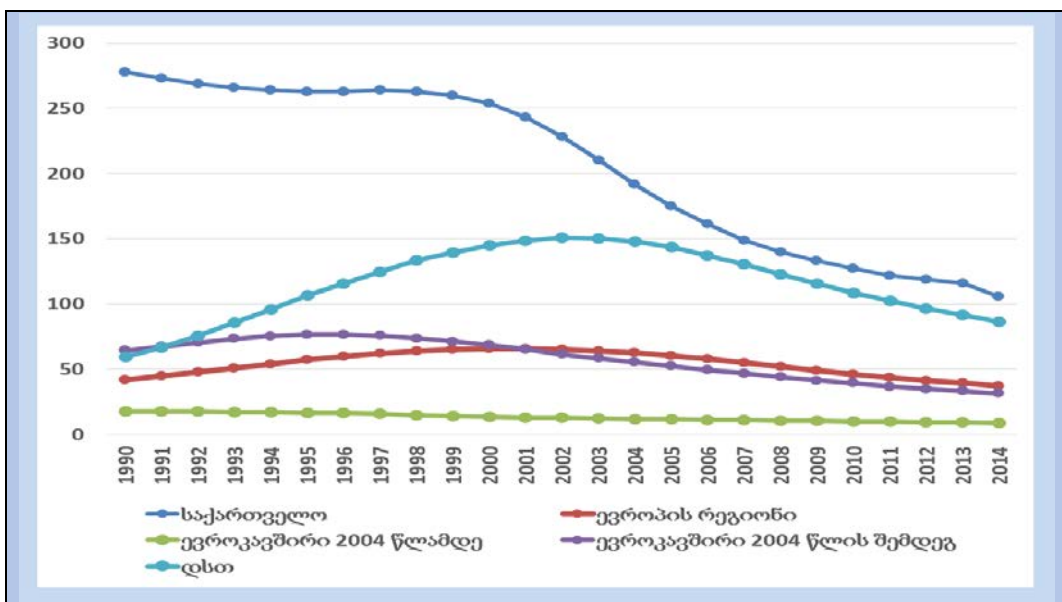
სურათი 3.4 ტუბერკულოზით ავადობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო

წყარო: დკსჯეც; ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეფასებით ასევე დასტურდება ტუბერკულოზის გავრცელების მაჩვენებლების კლება, თუმცა საქართველოს მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის რეგიონის და ევროკავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებს (სურათი 3.5).

სურათი 3.5 ტუბერკულოზის ინციდენტობა, ჯანმო-ს შეფასება

წყარო: ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“

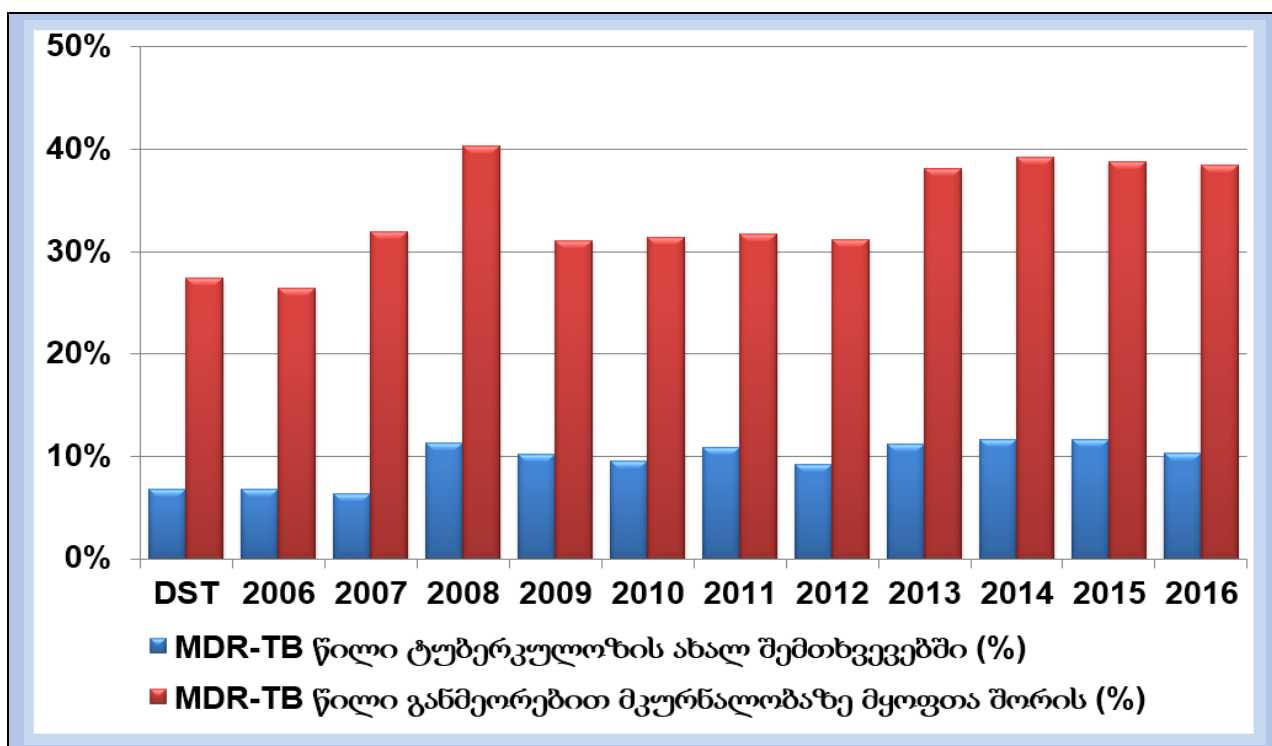
ტუბერკულოზის კონტროლისა და შემთხვევათა მართვის შეფასების პარამეტრს ფილტვის ტუბერკულოზის ახალი ბაქტერიაგამომყოფი ფორმების “წარმატებული მკურნალობის მაჩვენებელი” წარმოადგენს. საქართველოში 2005 წელს ფილტვის ტუბერკულოზის ახალი ბაქტერიაგამომყოფი ფორმების წარმატებული მკურნალობის მაჩვენებელი მხოლოდ 64.1%-ს შეადგენდა, 2014 და 2015 წლის მაჩვენებლები 81%-ს გაუტოლდა (2013 წლის კოჰორტა), 2016 წელს კი - 85.9% -ს (2015 წლის კოჰორტა).

MDR-TB – 10%-ში - ექსტენსიურად რეზისტენტული ტუბერკულოზი აღინიშნება (XDR-TB), რასაც ჩვენს ქვეყანაში ზრდის ტენდენცია აქვს და ბოლო მონაცემებით 15%-ს გადააჭარბა. აივ ინფექციის წილი ახალ MDR შემთხვევების 4,6%-ს შეადგენს.

2016 წელს M/XDR ტუბერკულოზის ახალი და ნამკურნალევი შემთხვევების ხვედრითი წილი ტუბერკულოზის საერთო შემთხვევებში 40%-ს გაუტოლდა (სურათი 3.6).

ქვეყანაში I და II რიგის მედიკამენტებზე ხელმისაწვდომობა უნივერსალურია. ტუბერკულოზის სამკურნალო ახალი მედიკამენტები (დელამანიდი და ბედაქილინი) ხელმისაწვდომია ტუბერკულოზის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში.

სურათი 3.6 მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზი, საქართველო

წყარო: დკსჯეც; ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი

აივ-შიდსი

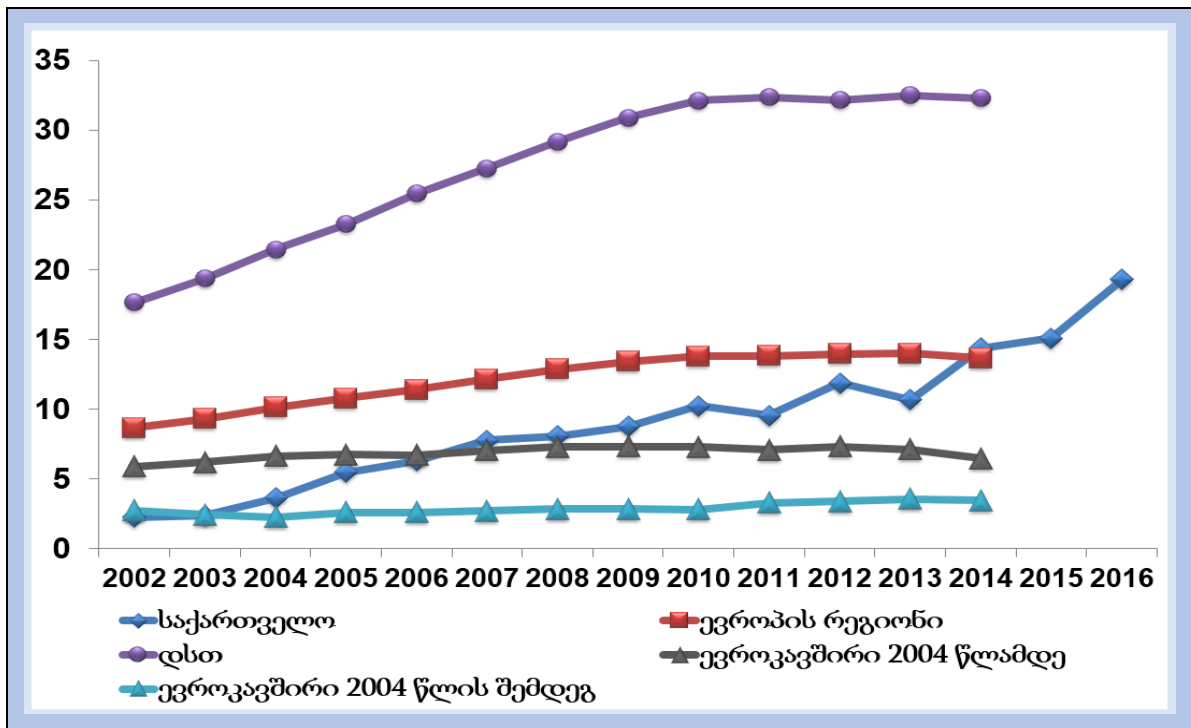
აივ ინფექცია/შიდსის გავრცელების თვალსაზრისით საქართველო დაბალი პრევალენტობის ქვეყნებს მიეკუთვნება, თუმცა უკანასკნელ წლებში საქართველოში აივ-ინფექციის ინციდენტობის მაჩვენებელი მზარდი დინამიკით ხასიათდება. 2016 წელს რეგისტრირებული იქნა აივ ინფექციის 719 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე – 19.3).

გაეროს სამი 90-ის (90-90-90) სამიზნეებთან მიმართებაში ქვეყანაში პრობლემურად დაბალია პირველი 90% - აივ ინფიცირებულთა დროული გამოვლენა. შესაბამისად, დაავადების ახალი შემთხვევების 37.4% გამოვლენილი იქნა უკვე შიდსის სტადიაზე.

რეგიონის სხვა ქვეყნებთან მიმართებაში, საქართველოში მაღალია გაეროს მეორე და მესამე 90 სამიზნეების შესრულება - ანტირეტროვირუსულ მკურნალობაში აივ ინფიცირებულთა ჩართვისა და ვირუსული სუპრესიის მიღწევის მაჩვენებლები, 81% და 85% შესაბამისად (პროცენტები მოცემულია 2016 წლის აივ ინფექციის სავარაუდო 9600 შემთხვევასთან მიმართებაში) (სურათი 3.7).

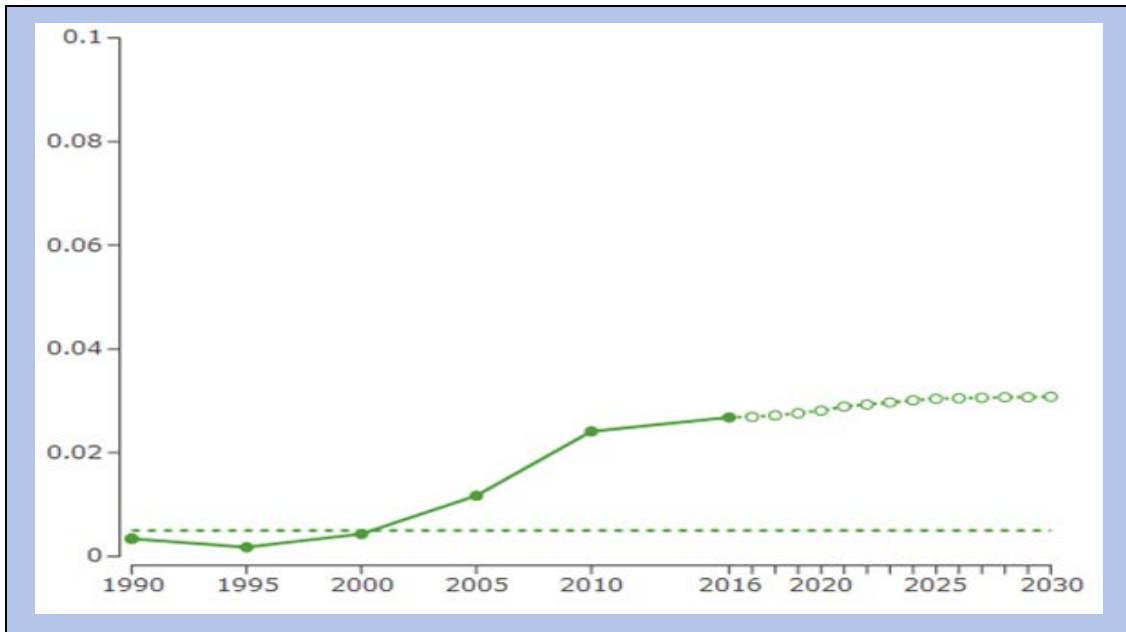
სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში (დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, უსაფრთხო სისხლის და აივ-ინფექცია შიდსის პროგრამების ფარგლებში) ბოლო წლებში მიმდინარეობდა ორსულთა, დონორთა, მაღალი ქცევითი რისკისა და სხვა ჯგუფების, მ.შ. პენიტენციურ სისტემაში მყოფი ბრალდებულების/მსჯავრდებულების ნებაყოფლობითი შემოწმება აივ/შიდს-ზე. გლობალური ფონდის პროგრამის ფარგლებში კი მაღალი ქცევითი რისკის ჯგუფების წარმომადგენლებს (ნიმ-ები, კსმ ქალები, მსმ-ები) მიეწოდებოდა აივ პრევენციული პაკეტით განსაზღვრული მომსახურებები, მათ შორის აივ ნებაყოფლობითი კონსულტირება და ტესტირება (სურათი 3.8).

სურათი 3.7 აივ ინფექციის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე

წყარო: ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“

სურათი 3.8 აივ ინფექციის ინციდენტობა 1000 მოსახლეზე, საქართველო

წყარო: <http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

სახელმწიფო და გლობალური ფონდის დაფინანსებით უზრუნველყოფილია შიდს-ით დაავადებულთა უნივერსალური ხელმისაწვდომობა ანტირეტროვირუსულ პრეპარატებზე. საქართველომ „მკურნალობა ყველასათვის“ სტრატეგია რეგიონში ერთ-ერთმა პირველმა დანერგა, რაც გულისხმობს CD4 უჯრედების რაოდენობის მიუხედავად აივ ინფექცია/შიდს-ით დაავადებულებში მკურნალობის დაწყებას და რაც მნიშვნელოვნად აუმჯობესებს მკურნალობის გამოსავალს, ხელს უწყობს ქვეყანაში აივ/ინფექცია შიდსის გავრცელების ტემპის შეჩერებას.

აივ ინფექციის ახალი შემთხვევების განაწილება გადაცემის გზების მიხედვით, საქართველო, 2016

გადაცემის გზა	%
ნარკოტიკის ინექციური მოხმარება	30.3
ჰეტეროსექსუალური სქესობრივი კონტაქტი	51.5
ჰომოსექსუალური სქესობრივი კონტაქტი	16.8
ვერტიკალური გადაცემა (დედიდან შვილზე)	0.6
სისხლის ან სისხლის პროდუქტების გადასხმა	0.3
დაუდგენელი	0.6

წყარო: ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის სპ ცენტრი

2016 წელს 2015 წელთან შედარებით:

- 1.3%-ით გაიზარდა ახალ რეგისტრირებულ შემთხვევებში ჰეტეროსექსუალური გზით დაინფიცირებულთა რაოდენობა;
- 3%-ით შემცირდა ახალ რეგისტრირებულ შემთხვევებში ჰომოსექსუალური გზით დაინფიცირებულთა რაოდენობა;
- 2.3%-ით გაიზარდა ახალ რეგისტრირებულ შემთხვევებში ინტრავენური ნარკოტიკების მოხმარებით დაინფიცირებულთა რაოდენობა;
- 0.2%-ით შემცირდა ახალ რეგისტრირებულ შემთხვევებში ვერტიკალური (დედიდან შვილზე) გადაცემა.

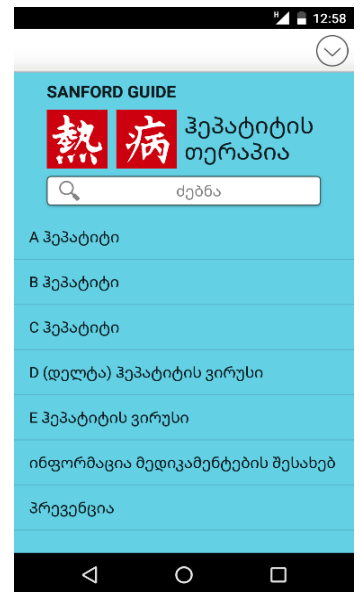

ვირუსული ჰეპატიტი C (HCV)

საერთაშორისო შეფასებებზე დაყრდნობით, საქართველო C ჰეპატიტის მაღალი პრევალენტობის ქვეყნებს მიეკუთვნება.

2015 წლის აპრილში საქართველომ წამოიწყო უპრეცედენტო პროგრამა და მიზნად დაისახა ქვეყანაში C ჰეპატიტის ელიმინაცია. ამჟამად C ჰეპატიტით ინფიცირებულ ყველა ადამიანს, მიუხედავად ფიბროზის ხარისხისა, შეუძლია ჩაერთოს პროგრამაში და ჩაიტაროს მკურნალობა. პროგრამის დაწყებიდან 2017 წლის ივნისის ჩათვლით მკურნალობის პროცესში 36188 პაციენტი ჩაერთო და მათგან 31840 პაციენტმა უკვე დაასრულა მკურნალობა. იმ პაციენტებში, რომლებშიც ჩატარდა მყარი ვირუსული პასუხის შესაფასებელი ანალიზი, განკურნების მაჩვენებელი სოფოსბუვირით მკურნალობისას 82%-ს, ხოლო ჰარვონით მკურნალობისას 98% აღწევს.

C ჰეპატიტის ელიმინაციის საბოლოო მიზნების მისაღწევად ქვეყანაში შემუშავდა C ჰეპატიტის ელიმინაციის გრძელვადიანი სტრატეგია (2016-2020), რომელიც მოიცავს ქმედებებს სხვადასხვა მიმართულებებით, როგორცაა ცნობიერების ამაღლება, ეპიდზედამხედველობა, პრევენცია, სკრინინგი, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა. პროგრამის ფარგლებში 2016 წლისთვის საქართველოს ნებისმიერ მოქალაქეს უფასოდ მიეწოდებოდა სკრინინგის შესაძლებლობა და სამკურნალო საშუალებები. C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამაში ჩართვის შესაძლებლობის გაზრდის მიზნით გაფართოვდა სკრინინგით დაფარვის არეალი, შეიქმნა და დამტკიცდა სკრინინგის პროტოკოლი. 2015-2017 წლების განმავლობაში სკრინინგი ჩატარდა 988 859 ადამიანს, C ჰეპატიტზე დადებითი აღმოჩნდა ~7%. სენფორდის გაიდლაინის საფუძველზე მომზადდა ჰეპატიტების მკურნალობის მობილური აპლიკაცია.

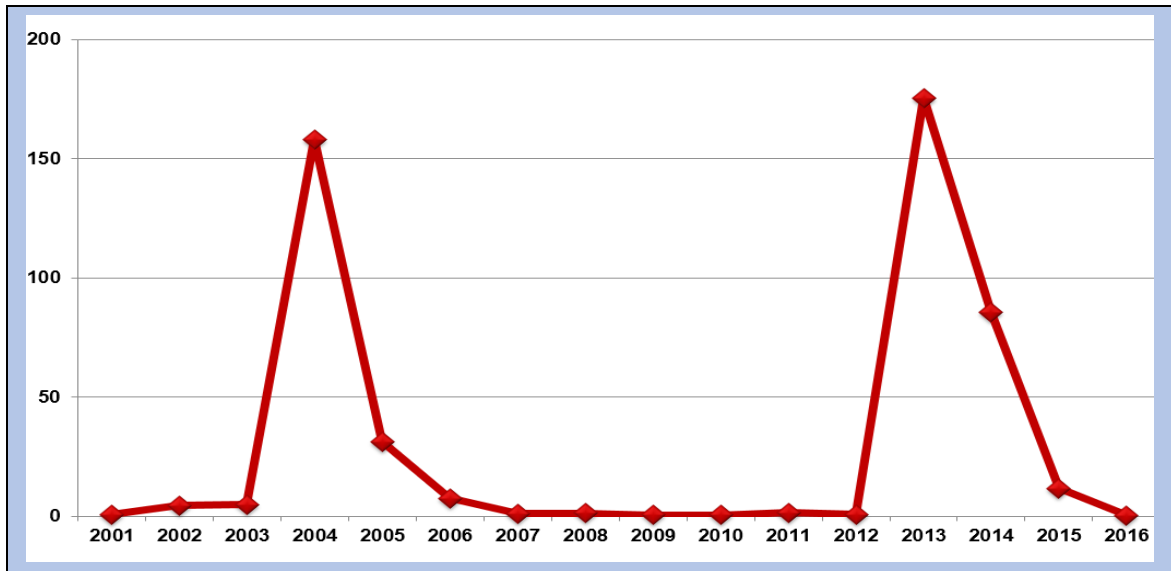
საქართველოში 2016 წელს, დაავადებათა ზედამხედველობის ელექტრონული ინტეგრირებული სისტემის მონაცემებით, გამოვლინდა ვირუსული C ჰეპატიტის 6283 შემთხვევა (ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე - 168.9), მათ შორის ბავშვებში - 6 (ინციდენტობა 100000 ბავშვზე - 0.8).

წითელა

საქართველოში წითელა სავალდებულო რეგისტრაციას და ეპიდზედამხედველობას ექვემდებარება. ქვეყანაში წითელათი ავადობის მნიშვნელოვანი მატება 2004 და 2013 წლებში დაფიქსირდა. 2013 წლის პიკი განპირობებულია 2008 წელს იმუნოზაციის მასობრივი კამპანიის წარუმატებლობით, აღნიშნულმა ხელი შეუწყო მოსახლეობის არაიმუნური ფენის დაგროვებას, რაც წითელათი ავადობის ეპიდემიური მატების პირობა გახდა. ავადობის ტვირთი, ძირითადად, 1 წლამდე და 15-30 წლის ასაკის მოსახლეობაში დაფიქსირდა.

2013 წლიდან, ეპიდემიის გავრცელების შეკავების მიზნით, განხორციელდა დამატებითი კამპანიური ღონისძიებები: 14 წლამდე ასაკის ბავშვთათვის წითელას საწინააღმდეგო აცრების კურსის დასრულება და დამატებითი აცრის ჩატარება 15-30 წლის ასაკის მოსახლეობის, სამედიცინო მუშაკებისა და სხვა სპეციფიკური კონტინგენტისთვის. 2013-2015 წლებში წითელა-წითურა-ყბაყურას საწინააღმდეგო ვაქცინის დამატებითი დოზა დაახლოებით 150 000 მოქალაქემ მიიღო. შედეგად, ქვეყანაში წითელათი ავადობამ მნიშვნელოვნად იკლო - 2015 წელს სულ აღირიცხული იყო წითელას 431 შემთხვევა, 2016 წელს კი - 14 შემთხვევა (სურათი 3.9).

სურათი 3.9 წითელა, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე

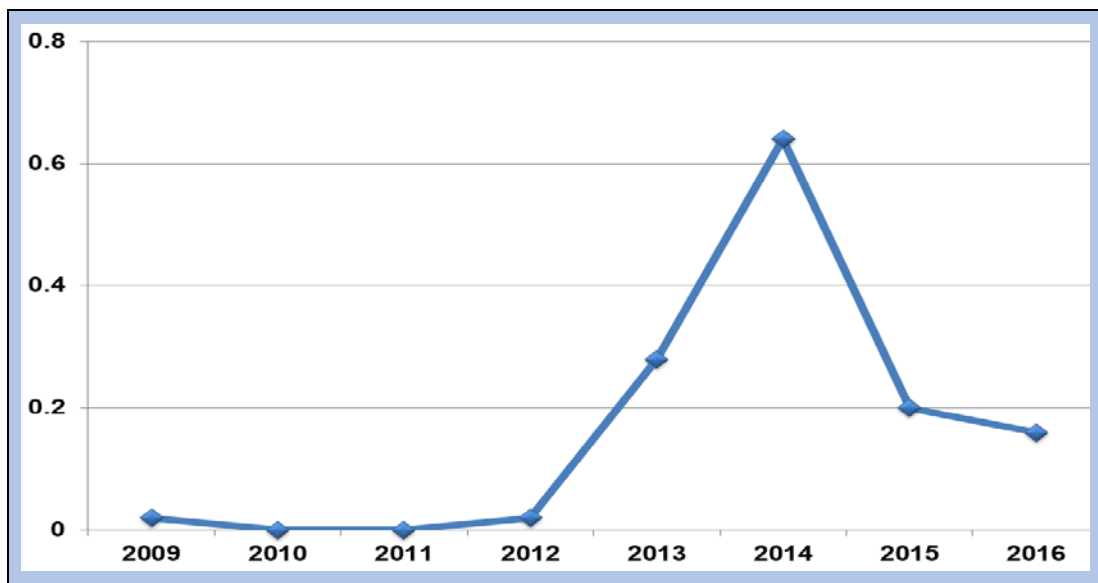

წყარო: დკსჯეც

ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება

2014 წელს აღმოსავლეთ საქართველოში ადგილი ჰქონდა ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების აფეთქებას. მთლიან მოსახლეობაში აღირიცხა ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების 24 შემთხვევა (ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე - 0.6). გარდაიცვალა 4 ადამიანი (ლეტალობის მაჩვენებელი - 16.6). 2016 წელს ზედამხედველობა დამყარდა ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების 41 საექვო შემთხვევაზე, მ.შ. ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების დიაგნოზი დადასტურდა 6 შემთხვევაში, რომელთაგან 2 დასრულდა ლეტალურად (ორივე ახალი კერა - ამბროლაური და თერჯოლა). გასულ წელთან შედარებით შემთხვევების რაოდენობა შემცირებულია (2015 წ. დარეგისტრირებული იყო ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების 9 შემთხვევა, მათ შორის 1 დასრულდა ლეტალურად), თუმცა სახეზეა გავრცელების არეალის გაფართოება (სურათი 3.10).

სურათი 3.10 ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო

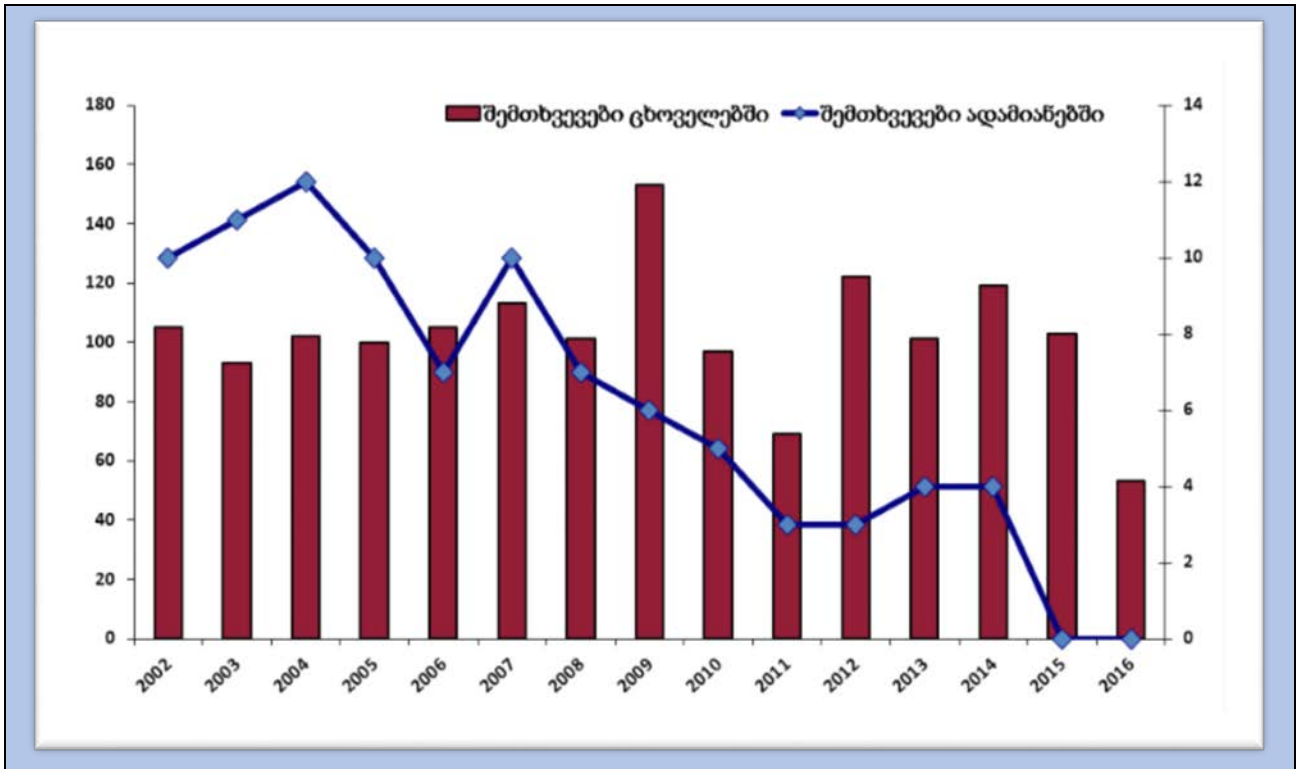
წყარო: დკსჯეც

ცოფი

ანტირაბიული ვაქცინებითა და შრატით (იმუნოგლობულინი) უწყვეტი მომარაგების ფონზე, 2015 წელს პირველად იქნა მიღწეული ადამიანთა ცოფით დაავადების ნულოვანი მაჩვენებელი, რომელიც 2016 წელსაც იქნა შენარჩუნებული (სურათი 3.11).

სურათი 3.11 ცოფის შემთხვევების რაოდენობა, საქართველო

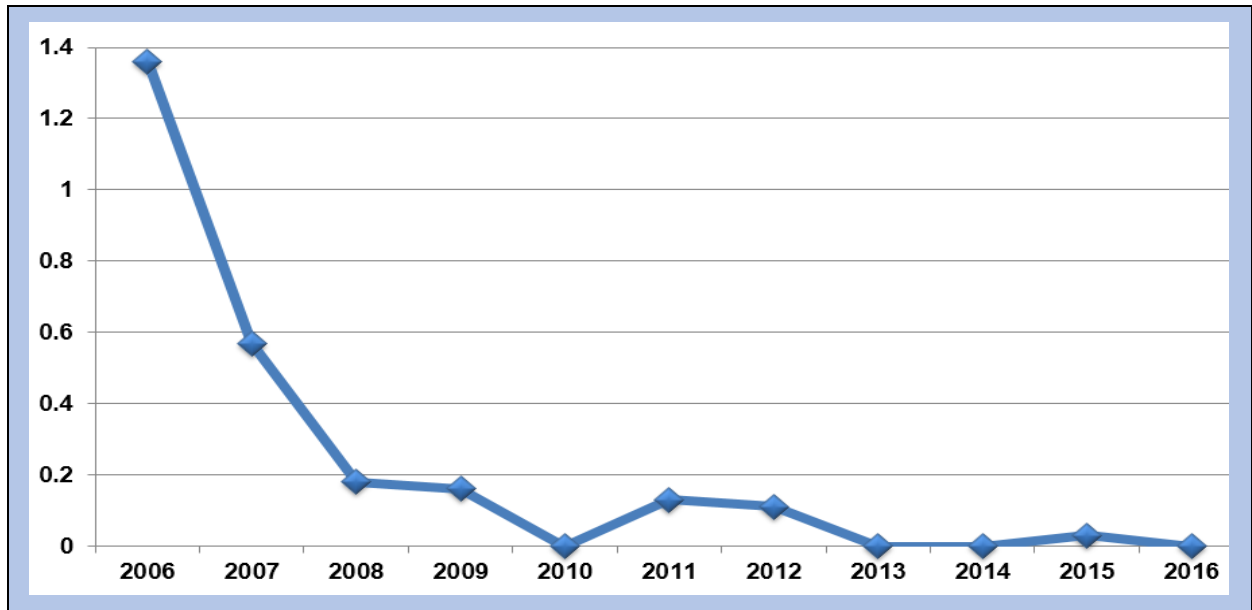

წყარო: დკსჯც

მალარია

2002 წლიდან მალარიის ინციდენტობის მაჩვენებელი მკვეთრი შემცირების დინამიკით ხასიათდებოდა და 2013-2014 წლებში იგი ნულს გაუტოლდა. 2016 წელს ქვეყანაში არ დარეგისტრირებულა მალარიის ადგილობრივი შემთხვევა (სურათი 3.12). ამასთან, ზედამხედველობა დამყარდა 18 საექვო შემთხვევაზე, რომელთაგან მალარია დადასტურდა 7 შემთხვევაში (ყველა შემოტანილი). უკანასკნელ წლებში მალარიით გამოწვეული გარდაცვალების არცერთი შემთხვევა არ არის რეგისტრირებული.

სურათი 3.12 მალარიის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე

წყარო: დკსჯეც

არაგადამდები ავადმყოფობები

მსოფლიოს მოსახლეობის ავადობის და სიკვდილიანობის ძირითადი ტვირთი არაგადამდებ დაავადებებზე მოდის. ტრავმული დაზიანებები და არასასიკვდილო გამოსავლის მქონე დაავადებების ძირითად რისკებს მსოფლიოს მოსახლეობისთვის არაჯანმრთელი ცხოვრების პირობები წარმოადგენს.

არაგადამდები დაავადებების დიაგნოზით ყოველწლიურად 38 მილიონი ადამიანი იღუპება. არაგადამდები დაავადებების საერთო რიცხვის სამი მეოთხედი - 28 მილიონი შემთხვევა - დაბალი და საშუალო შემოსვლების მქონე ქვეყნებში ფიქსირდება. არაგადამდები დაავადებებით გამოწვეული 16 მილიონი სიკვდილი დგება ნაადრევად - 70 წლამდე ასაკში, მათგან 82% დაბალი და საშუალო შემოსავლების მქონე ქვეყნებში.

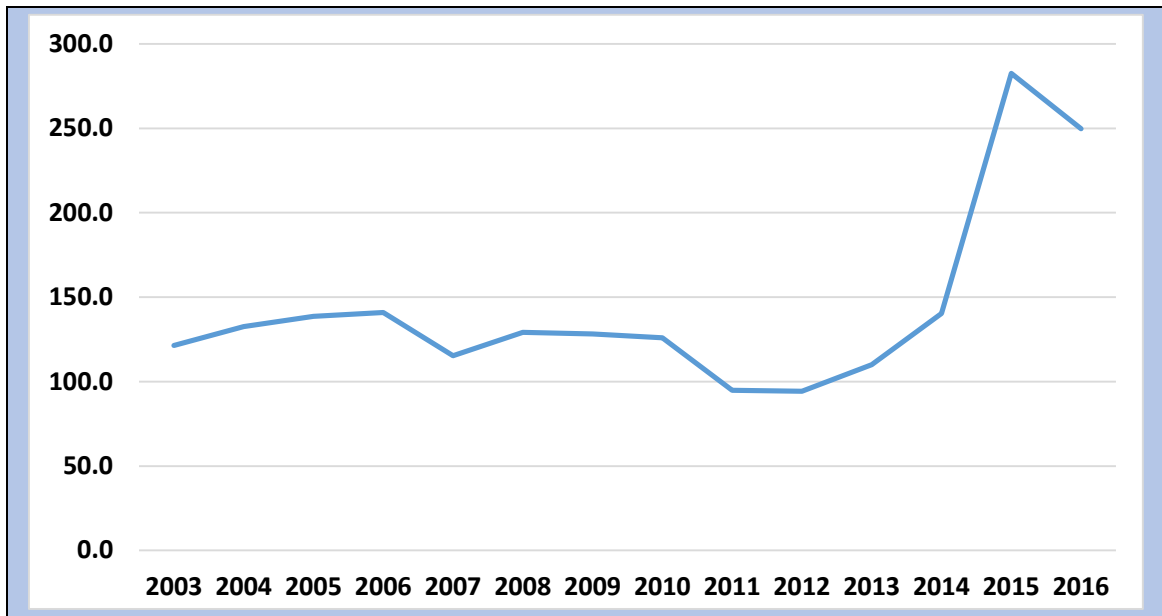
ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2014 წლის ანგარიშის მიხედვით, საქართველოში სიკვდილიანობის 97% გამოწვეულია არაგადამდები დაავადებებითა და ტრავმით. ამასთან, საერთო სიკვდილიანობის 69% მოდის გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებზე, 14% - ონკოლოგიურ დაავადებებზე, 1% - დიაბეტზე, 4% - ქრონიკულ რესპირაციულ, 6% - სხვა არაგადამდებ დაავადებებზე, 3% კი - ტრავმაზე.

2017 წელს სახელმწიფომ დაიწყო ქრონიკული არაგადამდები დაავადებების (გულის იშემიური დაავადება, ჰიპერტენზია, გულის უკმარისობა, ასთმა, დიაბეტი ტიპი 2, ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებები) სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფის პროგრამა სოციალურად მოწყვლადი მოსახლეობისთვის.

ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები

ონკოლოგიურ დაავადებათა ეპიდემიოლოგიის გაუმჯობესების მიზნით საქართველოში 2015 წლის 1 იანვრიდან ქვეყნის მასშტაბით ამოქმედდა კიბოს პოპულაციური რეგისტრი. რეგისტრის მონაცემებით, 2015 წელს საქართველოში რეგისტრირებულია ყველა ლოკალიზაციის კიბოს 10 506 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე - 293.4), in situ სიმსივნეების ჩათვლით. 2016 წელს აღირიცხა კიბოს 10097 ახალი შემთხვევა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე - 271.5) (სურათი 3.13). კიბოს კვლევის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციით, საერთაშორისო შედარებებისთვის გათვლებისთვის გამოიყენება ყველა ლოკალიზაციის კიბო და მელანომა, ხოლო კანის სხვა კიბო და in situ სიმსივნეები გათვლებში არ შედის (2016 წელს - 9286 ახალი შემთხვევა).

სურათი 3.13 ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე

2015-2016 წლებში ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების 56% ქალებში, 44% - კაცებში აღირიცხა.

2015 წელს კაცებში რეგისტრირებულია ყველა ლოკალიზაციის კიბოს 4043 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 კაცზე - 227.1. ქალებში რეგისტრირებულია ყველა ლოკალიზაციის კიბოს 5243 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 ქალზე - 270.4.

ქალებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2016

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში
სარძევე ჯირკვალი	1 756	33.5%
ფარისებრი ჯირკვალი	757	14.4%
საშვილოსნოს ყელი	371	7.1%
საშვილოსნოს ტანი	351	6.7%
კოლორექტული	342	6.5%

წყარო: დკსჯეც

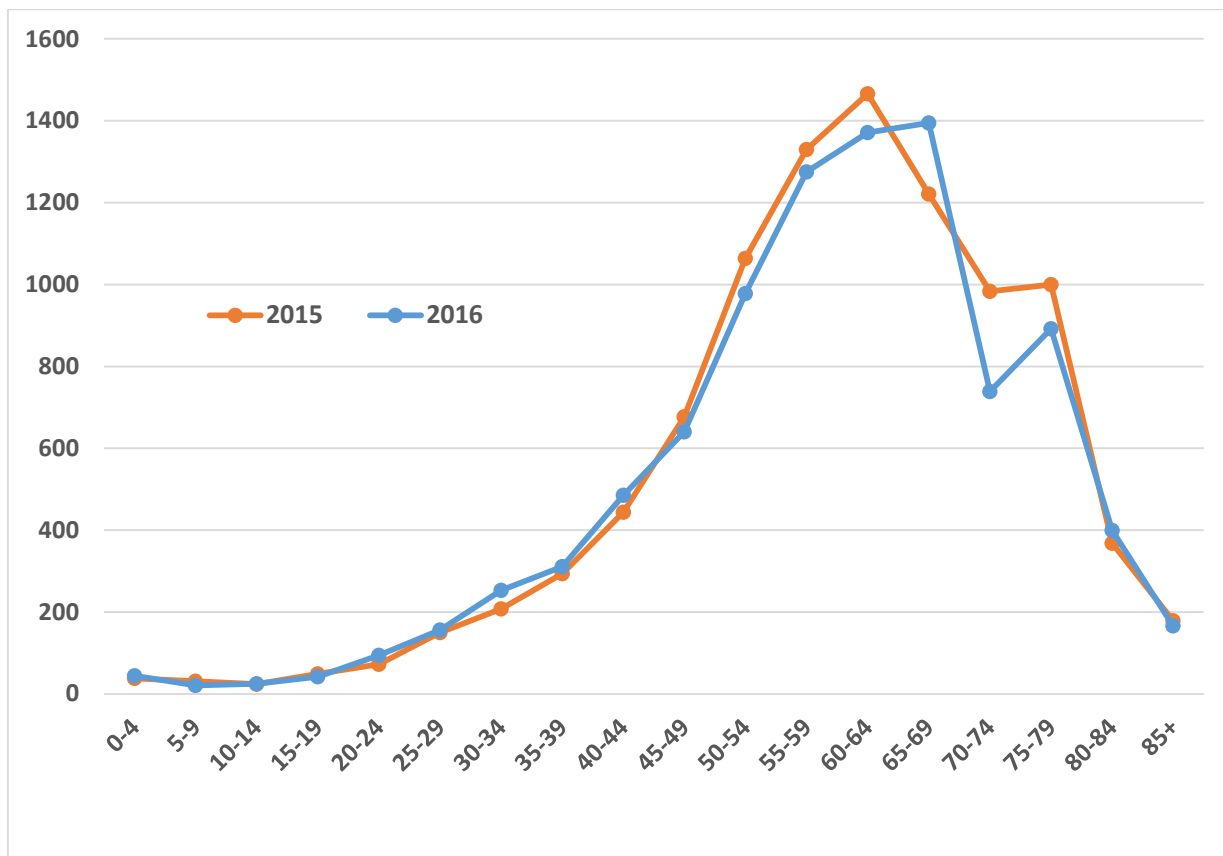
კაცებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2016

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი კაცებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში
ტრაქეა, ბრონქი, ფილტვი	676	16.7%
წინამდებარე ჯირკვალი	406	10.0%
შარდის ბუშტი	398	9.8%
კოლორექტული	389	9.6%
კუჭი	278	6.9%

წყარო: დკსჯეც

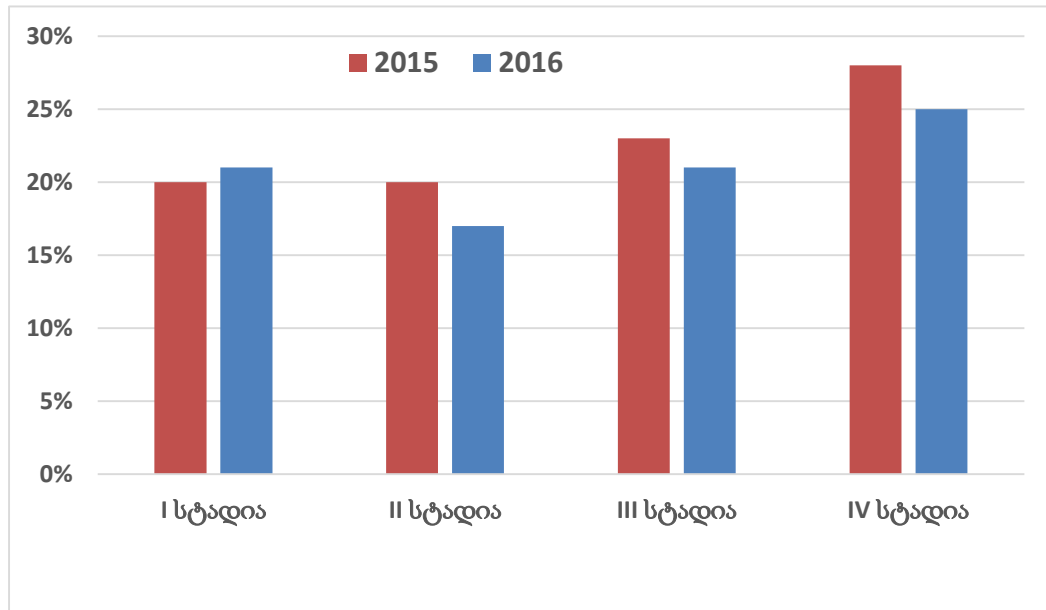
ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების 72,2% რეგისტრირებულია ყველაზე შრომისუნარიან ასაკობრივ ჯგუფში (30 წლიდან 70 წლამდე), შემთხვევათა ~24% - 70 წელზე მეტ ასაკობრივ ჯგუფში. 0-დან 15 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფზე მოდის შემთხვევათა 1%, 15-დან 20 წლამდე მოზარდებზე - 0.5%.

სურათი 3.14 ყველა ლოკალიზაციის ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით (ორივე სქესი), საქართველო, 2015-2016

კიბოს რეგისტრის მონაცემების მიხედვით, 2015-2016 წლებში დაავადების I და II სტადიაზე რეგისტრირებულია ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების 39%; III და IV სტადიებზე რეგისტრირებული დაავადებების წილი კვლავ მაღალია და 2015 და 2016 წლებში ავთვისებიანი სიმსივნეების მთლიან რაოდენობაში 50%-სა და 46.2%-ს შეადგენს, შესაბამისად.

სურათი 3.15 კიბოს ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2015-2016

წყარო: დეკჯეც

2011 წლიდან ქვეყანაში მოქმედებს კიბოს სკრინინგ-პროგრამები, მიზნობრივი პოპულაცია:

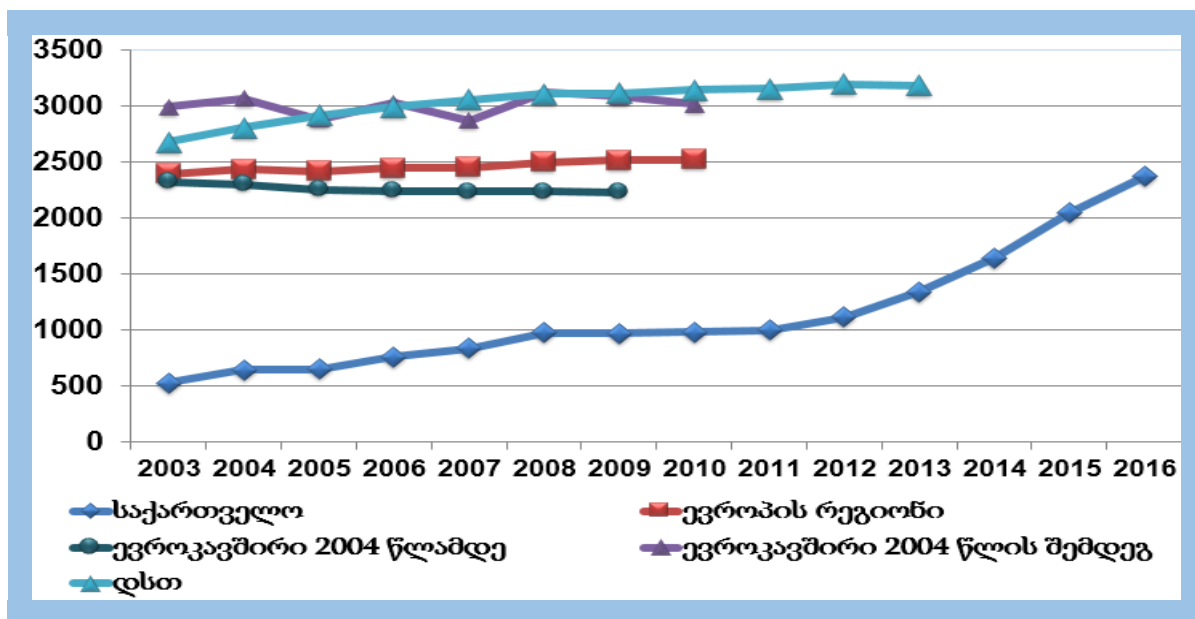
- მუძუს კიბოს სკრინინგი 40-70 წლის ქალებისთვის;
- საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი 25-60 წლის ქალებისთვის;
- პროსტატის კიბოს სკრინინგი 50-70 წლის კაცებისთვის;
- კოლორექტული კიბოს სკრინინგი 50-70 წლის მოსახლეობისთვის.

„არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევის“ (STEPS-2016) მონაცემებით საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი სიცოცხლის განმავლობაში 30-49 წლის ქალთა მხოლოდ 23.9%-მა ჩაიტარა.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების წილი ქვეყანაში რეგისტრირებული ყველა დაავადების 15.5%-ს, ხოლო ახალი შემთხვევების 8.6%-ს შეადგენს. ავადმყოფობათა ამ ჯგუფში მაღალი ავადობით და სიკვდილიანობით ხასიათდება ჰიპერტენზიული, იშემიური და ცერებროვასკულური ავადმყოფობები. 2000-2016 წლებში საქართველოში აღინიშნება სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობების პრევალენტობის ზრდის ტენდენცია. (სურათი 3.16).

სურათი 3.16 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობებით ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე

წყარო: დესჯეც; ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“

ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა

კარდიოვასკულური ავადმყოფობების რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურაში 59.1% ჰიპერტენზიაზე მოდის (2016). არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევის STEPS 2016-ის მონაცემებით, ჰიპერტენზია მოსახლეობის 37.7%-ში აღირიცხა; იგივე მაჩვენებელი 2010 წელს 33.4% იყო.

გულის იშემიური ავადმყოფობები

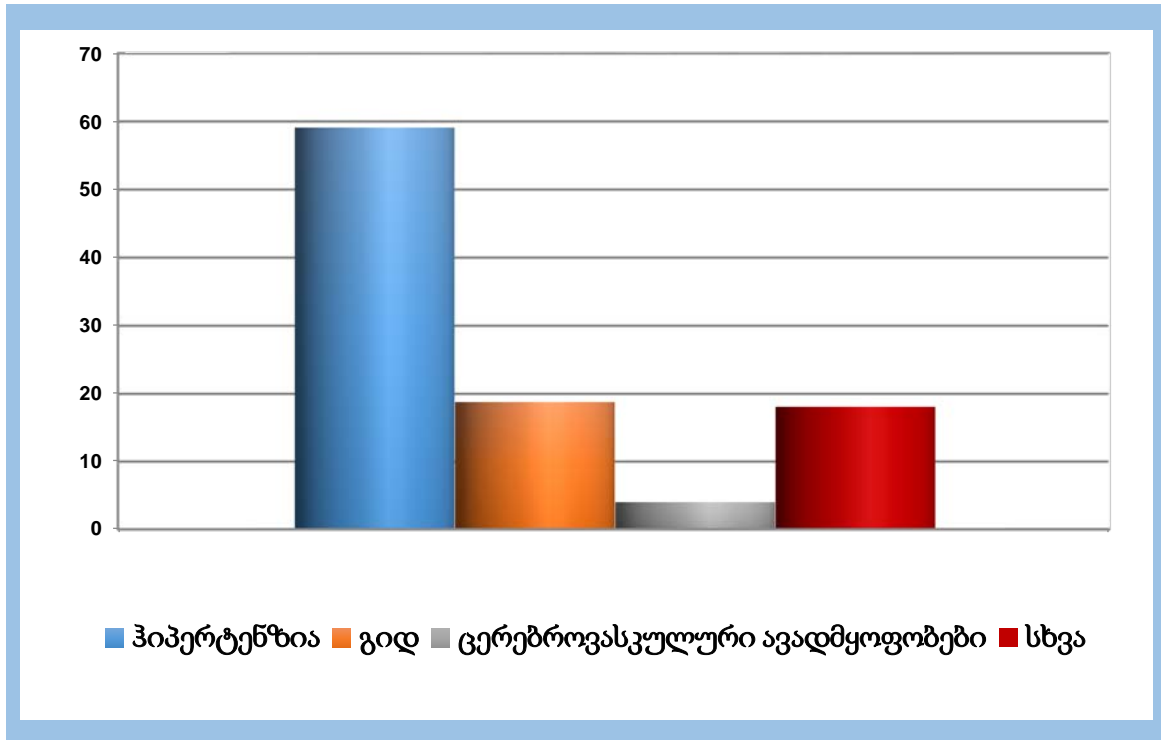
გულის იშემიური ავადმყოფობები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობათა რაოდენობის ~18.8%-ს შეადგენს, მათ შორის სტენოკარდია – 6.8%; მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი – 1.2% და სხვა მწვავე იშემიური ავადმყოფობები – 1.6%.

2016 წელს მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტით დროული ჰოსპიტალიზაცია (ავადმყოფობის დაწყებიდან პირველ 24 საათში) შემთხვევათა 52.8%-ში განხორციელდა.

ცერებროვასკულური ავადმყოფობები

ცერებროვასკულური ავადმყოფობები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურაში რიგით მესამე ადგილს იკავებს.

სურათი 3.17 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურა (%), საქართველო, 2016

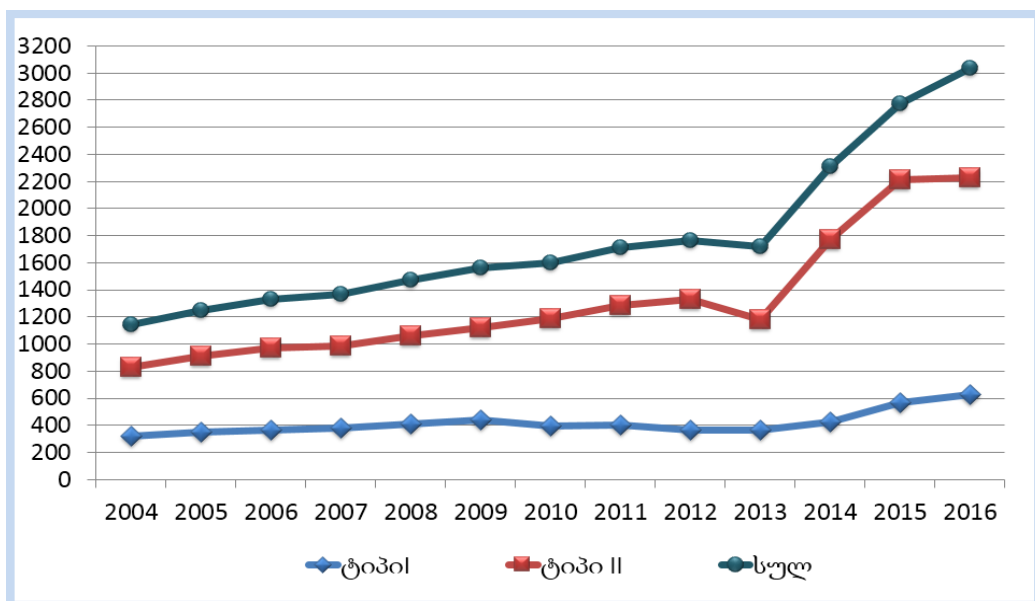

წყარო: დკსჯკვ

შაქრიანი დიაბეტი

უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღინიშნება დიაბეტის ზრდის ტენდენცია, რაც ძირითადად ტიპი 2-ის ზრდით არის გამოწვეული. 2016 წელს შაქრიანი დიაბეტის ტიპი 1 ახალი შემთხვევების 3.2% რეგისტრირებული იყო ბავშვებში. არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევის (STEPS-2016) მონაცემებით უზმოზე გლუკოზის მომატებული მაჩვენებელი (6.1-7.0 მმოლ/ლ) 18-69 წლის მოსახლეობის 2%-ს აღმოაჩნდა, ხოლო უზმოზე გლუკოზის მაღალი მაჩვენებელი (>7მმოლ/ლ) – მოსახლეობის 4.5%-ს.

სურათი 3.18 შაქრიანი დიაბეტის პრევალენტობის მაჩვენებელი დიაბეტი, საქართველო

წყარო: დკსჯკვ

2015 წელს ინსულინდამოკიდებული შაქრიანი დიაბეტის (ტიპი I) ახალი შემთხვევების 4.2% რეგისტრირებული იყო ბავშვებში.

ფილტვის ქრონიკული ავადმყოფობები

რესპირაციული სისტემის ქრონიკული ავადმყოფობების (ასთმა, სასუნთქი სისტემის ალერგიული ავადმყოფობები, ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები, ფილტვის პროფესიული ავადმყოფობები, პულმონარული ჰიპერტენზია) ჯგუფი სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების ძირითად ნაწილს შეადგენს.

2016 წელს ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობების ჯგუფში 73.8% ფილტვის ქრონიკულ ობსტრუქციულ ავადმყოფობებზე მოდიოდა.

ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობის ძირითად მიზეზს თამბაქოს კვამლი (პასიური მოხმარების ჩათვლით) წარმოადგენს. სხვა რისკ-ფაქტორებია: შენობის შიდა ჰაერის დაბინძურება, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება, პროფესიული მტვერი და ქიმიური ნივთიერებები.

თავი 4.

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა

რეპროდუქციული ჯანმრთელობის მაჩვენებლები, საქართველო

	2015	2016
ანტენატალური მომსახურებისთვის დროული მიმართვა	82.7%	84.7%
ანტენატალური 4 სრული ვიზიტით მოცვა	88.3%	81.2%
მშობიარობათა რაოდენობა	58830	55940
დროულად იმშობიარა	82.1%	81.9%
ფიზიოლოგიური მშობიარობა	55.0%	52.7%
მშობიარობა ჩარევით (საკეირო კვეთა, მაშებითა და ვაკუუმ-ექსტრაქციით მშობიარობა და სხვა)	45.0%	47.3%
შობადობის მაჩვენებელი 20 წლამდე ასაკის 1000 ქალზე	48.6	43.6
კვალიფიციური სამედიცინო პერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების წილი	99.8%	99.9%

წყარო: დეკჯეც

2016 წელს ქვეყნის მასშტაბით ამოქმედდა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის ანტენატალური და სამეანო მომსახურების ზედამხედველობის აღრიცხვიანობის ელექტრონული სისტემა „ორსულთა და ახალშობილთა ჯანმრთელობის მეთვალყურეობის ელექტრონული მოდული“ (ე.წ. „დაბადების“ რეგისტრი). ელექტრონული მოდულის მეშვეობით ხორციელდება თითოეული ორსულის უწყვეტი მონიტორინგი პირველი ანტენატალური ვიზიტიდან მშობიარობის ჩათვლით.

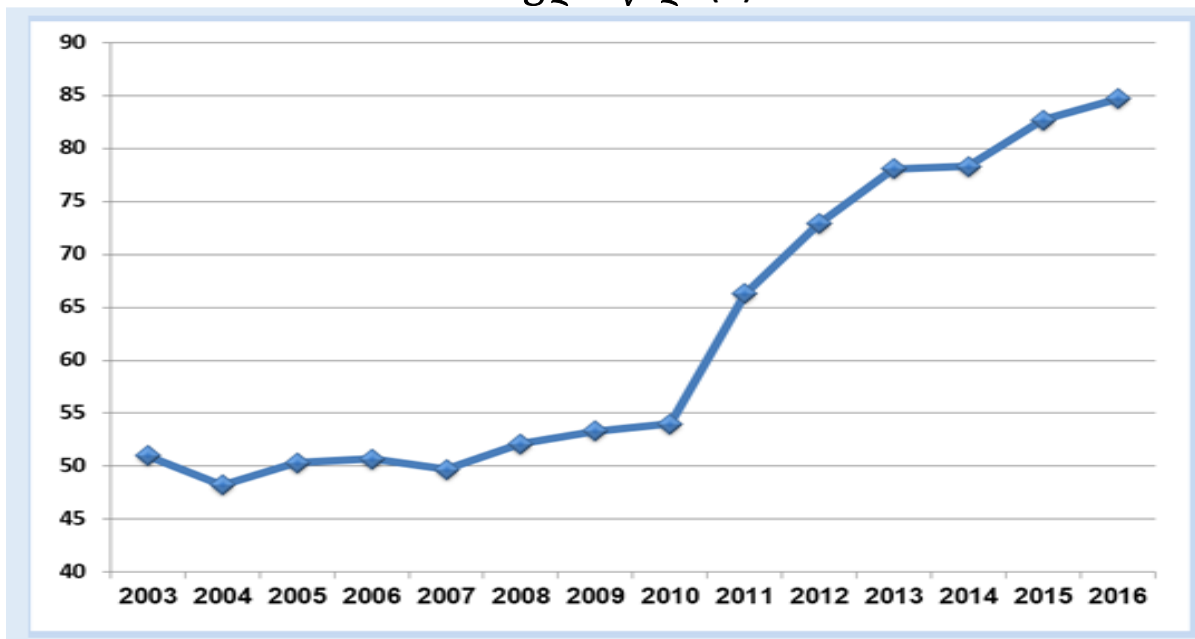
სისტემაში ასევე ფიქსირდება მონაცემები ახალშობილის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ დაბადებისას. იმის გათვალისწინებით, რომ მსოფლიოს მხოლოდ რამდენიმე ქვეყანაში არსებობს დაბადების რეგისტრი, ეს ინიციატივა საქართველოსთვის უმნიშვნელოვანეს წინ გადადგმულ ნაბიჯს წარმოადგენს.

ორსულობა და მშობიარობა

SDG 3.7 მიზნით განისაზღვრა რეპროდუქციული ჯანმრთელობის და, მათ შორის ანტენატალური სერვისებისადმი უნივერსალური ხელმისაწვდომობა.

2016 წლის განმავლობაში ქალთა კონსულტაციებში აღრიცხვაზე იმყოფებოდა 90422 ორსული. უკანასკნელ წლებში, ანტენატალურ სერვისებზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის ზრდამ განაპირობა ორსულთა დროული მიმართვიანობის (ორსულობის 12 კვირის ვადამდე) მატება (სურათი 4.1).

სურათი 4.1 ორსულობის პირველ ტრიმესტრში ანტენატალურ მეთვალყურეობაზე აყვანილ ორსულთა წილი (%)

წყარო: დკსჯეც

ორსულების 94% გამოკვლეულ იქნა რეზუს-ფაქტორზე, 93.5% - სიფილისზე, 93.8% - აივ-ინფექციაზე, და 93.8% - B ვირუსულ ჰეპატიტზე.

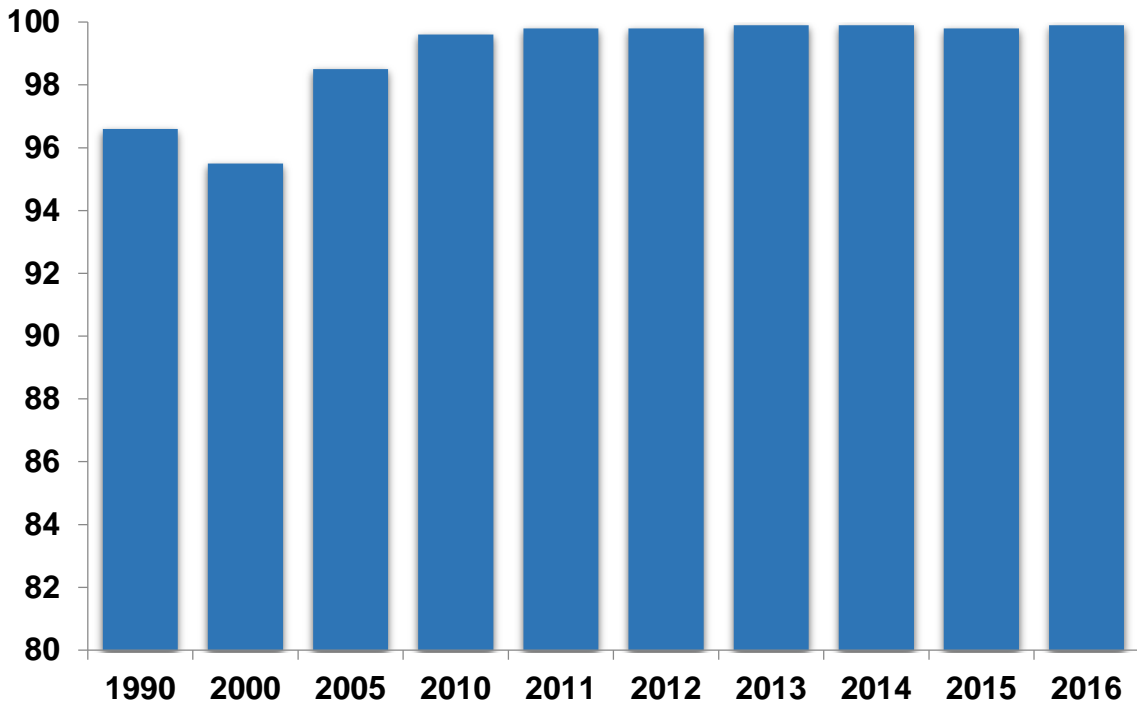
“დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის” სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში სწრაფი მარტივი მეთოდით „B“ ჰეპატიტზე, აივ-ინფექცია/შიდსსა და სიფილისზე გამოკვლეულია 45399 ორსულის სისხლის შრეტი ხოლო „C“ ჰეპატიტზე გამოკვლეულ იქნა 44836 ორსული .

“დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის” სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში 986 HBS Ag დადებითი სისხლის შრეტი „იფა“ მეთოდით გადამოწმებულ იქნა დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის თბილისის, ქუთაისის, კახეთის, შიდა ქართლის და ბათუმის ლაბორატორიებში. გადამოწმების შედეგად 820 ორსულის სისხლის შრეტი აღმოჩნდა HBS Ag დადებითი.

პროგრამის ფარგლებში ანტენატალური სკრინინგი თანდაყოლილ გენეტიკურ ანომალიებზე ჩატარდა ორსულთა 10.8%.

უკანასკნელ წლებში სამედიცინო დაწესებულებებში მიღებული მშობიარობების ხვედრითი წილი უცვლელად მაქსიმალურ მნიშვნელობას ინარჩუნებს (სურათი 4.2).

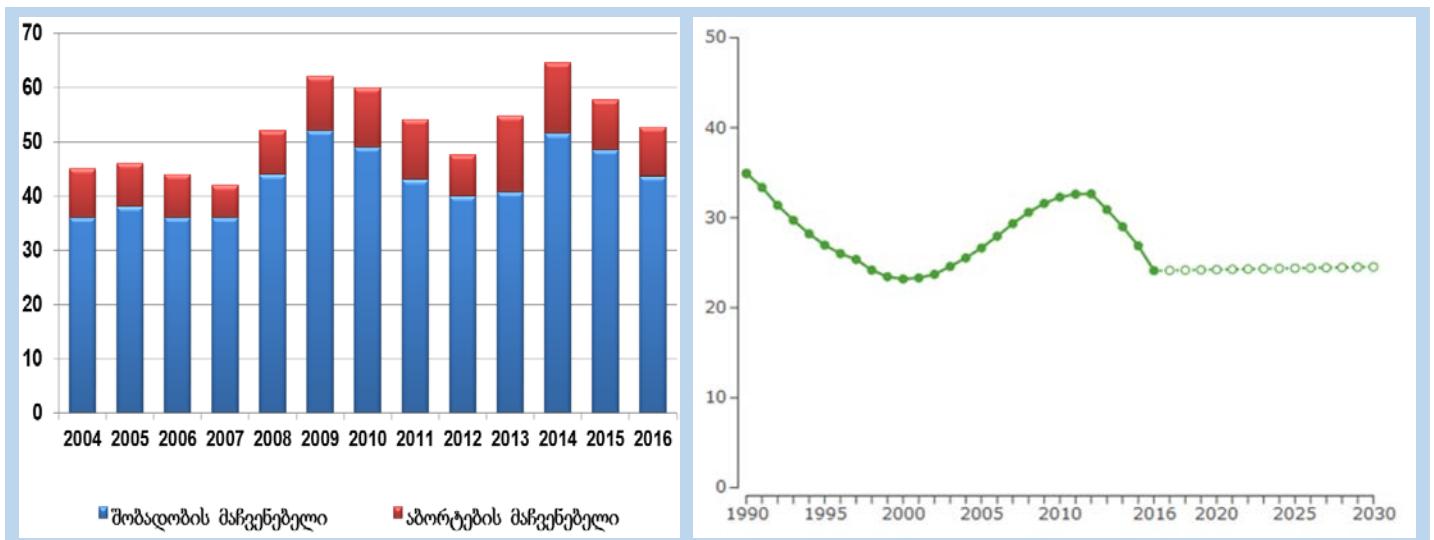
სურათი 4.2 კვალიფიციური სამედიცინო პერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების ხვედრითი წილი (%), საქართველო

წყარო: დეკჯეც

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, 2016 წელს 20 წლამდე ასაკის ქალების შობადობის მაჩვენებელი შემცირდა და 43.6 შეადგინა (სურათი 4.3).

სურათი 4.3 მოზარდთა ორსულობის მაჩვენებლები (15-19 წლის 1000 ქალზე)

წყარო: დეკჯეც

წყარო:

<http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

დაავადებებს შორის, რომელიც წინ უსწრებს ან ვითარდება მიმდინარე ორსულობის პერიოდში და ართულებს ორსულობას, მშობიარობას და ლოგინობის ხანას, ყველაზე დიდი წილი უკავია ანემიას (35.2%), შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებებს (14.7%) და ფარისებრი ჯირკვლის

პათოლოგიას (11.7%). საანგარიშო პერიოდში ორსულობის პათოლოგიის გამო ჰოსპიტალიზებული იყო 3416 ქალი (ორსულთა კონტინგენტის 3.8%).

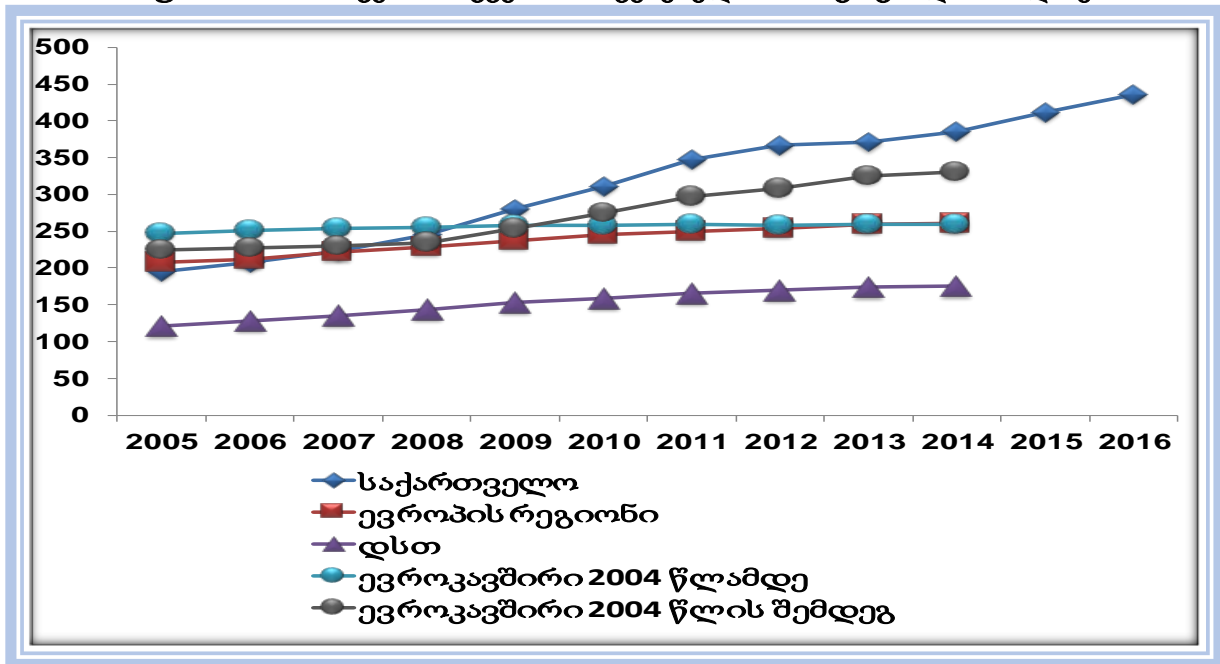
სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემებით, 2016 წლის განმავლობაში რეგისტრირებულია 55940 მშობიარობა, მათ შორის 11 - ბინაზე.

მშობიარობების და მშობიარობის შემდგომი გართულებების თვალსაზრისით, 2016 წელს მშობიარობათა 5.7% გართულდა შორისის ჩახვევით, რაც მშობიარობისა და მშობიარობის შემდგომი პერიოდის გართულებებს შორის 24.1%-ს შეადგენდა; 4.8% - ნაყოფის არასწორი ან წინამდებარეობით, რაც მშობიარობისა და მშობიარობის შემდგომი პერიოდის გართულებებს შორის 20.3%-ს შეადგენდა. მშობიარობათა 2.2% მიმდინარეობდა ანემიის ფონზე, რაც მშობიარობისა და მშობიარობის შემდგომი პერიოდის გართულებების შორის 9.2%-ს შეადგენდა. მშობიარობისა და მშობიარობის შემდგომი პერიოდის ინფექციების წილი 0.05%-ს შეადგენდა მშობიარობათა საერთო რაოდენობაში. 2016 წელს საკეისრო კვეთის შემდგომი პერიტონიტის არც ერთი შემთხვევა არ არის რეგისტრირებული.

საკეისრო კვეთა

საქართველოში საკეისრო კვეთით მიმდინარე მშობიარობების წილი 2000 წლიდან 4.3-ჯერ გაიზარდა და 2016 წელს მშობიარობათა საერთო რაოდენობის 43.7% შეადგინა, თუმცა ცალკეულ დაწესებულებებში ეს პროცენტი მნიშვნელოვნად აღემატება საქართველოს გასაშუალებულ მაჩვენებელს. (სურათი 4.4).

სურათი 4.4 საკეისრო კვეთა, მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე

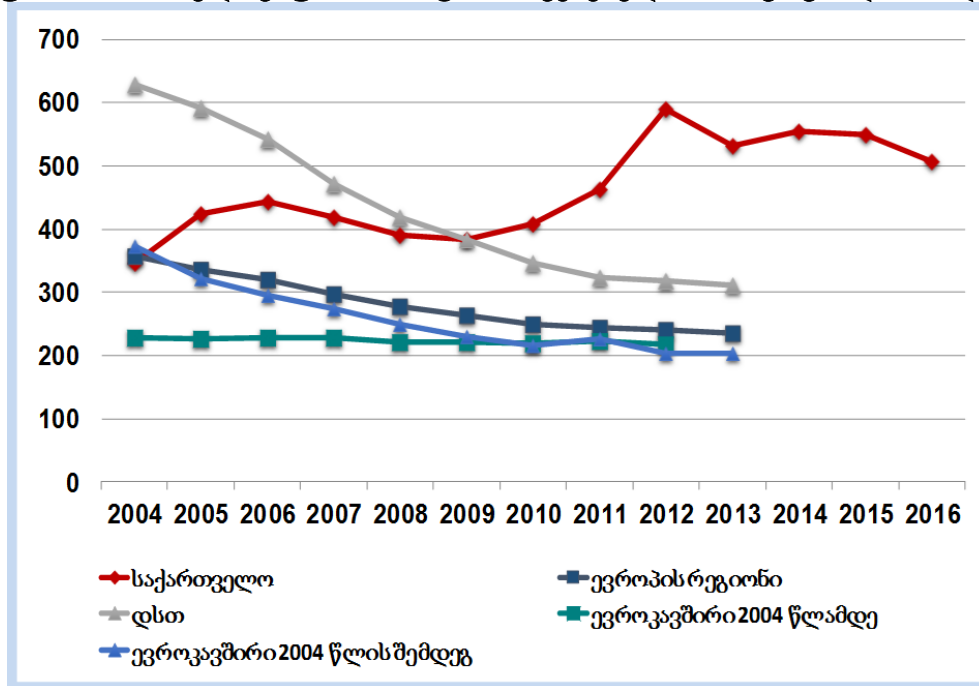

წყარო: ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“

აბორტი

2016 წელს საქართველოში რეგისტრირებულია 28720 აბორტი (მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე - 511.7), მათ შორის 74% - ხელოვნური. წინა წელთან შედარებით (2015 წ. მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე - 555.0) აბორტების საერთო რაოდენობა 11%-ით არის შემცირებული. მნიშვნელოვანია, რომ 20 წლამდე ასაკის ქალების მიერ გაკეთებული აბორტების წილი აბორტების საერთო რაოდენობაში 3.2%-მდე შემცირდა (2013 – 5%).

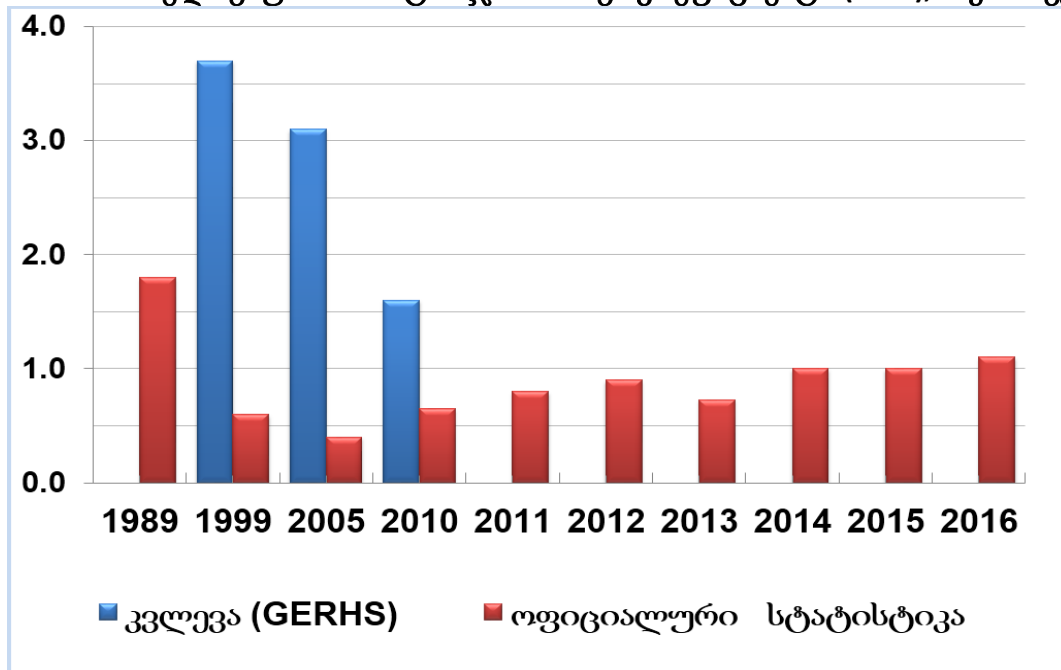
სურათი 4.5 ხელოვნური აბორტის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე

წყარო: დეკჯეც; ჯანმოს მონაცემთა ბაზა „ჯანმრთელობა ყველასათვის“

ხელოვნური აბორტის ჯამობრივი კოეფიციენტი (TIAR) სტაბილურად 1-ს ფარგლებშია. ხელოვნური აბორტის მაჩვენებლები რეპროდუქციული ასაკის ქალებში მაღალი იყო 25–29 და 30–34 წლის ასაკობრივ ჯგუფებში.

სურათი 4.6 ხელოვნური აბორტის ჯამობრივი კოეფიციენტი (TIAR), საქართველო

ხელოვნური აბორტის მეთოდის მიხედვით 2016 წელს მედიკამენტური აბორტების წილი გაზრდილია.

ორსულობის შეწყვეტის მეთოდები, საქართველო

	2012	2013	2014	2015	2016
აბორტების საერთო რაოდენობა	39225	37018	33464	32428	28720
<i>ორსულობის შეწყვეტის მეთოდი (%):</i>					
გამოფხეკვა (კიურეტაჟი)	49.2	41.3	37.9	41.2	41.6
ვაკუუმ ასპირაცია	40.6	41.3	39.1	28.3	30.9
მედიკამენტური აბორტი	10.2	17.4	23.0	30.5	27.5

დედათა სიკვდილიანობა

ათასწლეულის განვითარების მიზნების (MDG) ჩარჩოდან მდგრადი განვითარების მიზნებზე (SDG) გარდამავალ პერიოდში აუცილებელია დედათა სიკვდილიანობის კომპლექსური შეფასება, რათა გამოვლინდეს წარმატებული მიმართულებები და დაფიქსირდეს არსებული პრობლემები.

მსოფლიოს მხოლოდ 10 ქვეყანაში იქნა მიღწეული MDG მეხუთე მიზანი (1990-დან 2015 წლისთვის დედათა სიკვდილიანობის შემცირება სამი მეოთხედით). ამავდროულად, 195 ქვეყნიდან 122-ში დღეისთვის უკვე მიღწეულია SDG 3.1 მიზანი (2030 წლისთვის დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი არ აღემატებოდეს 70-ს 100 000 ცოცხალშობილზე). 2015 წელს ჯერ კიდევ არსებობდა 24 ქვეყანა, სადაც დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 400-ს აღემატებოდა.

SDG 3.1-ის მისაღწევად საჭიროა ანტენატალური ვიზიტების მოცვა გაუტოლდეს 91%-ს, ოთხი ანტენატალური ვიზიტი განხორციელდეს 78%-ში, დედიდან შვილზე აივ და სიფილისის გადაცემის პრევენციისთვის აუცილებელია სულ მცირე 95%-იანი მოცვა. სამედიცინო დაწესებულებაში მშობიარობების წილი 81%-ს და კვალიფიციური სამედიცინო პერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების წილი კი 87%-ს გაუტოლდეს.

2016 წლის მონაცემები დედათა გარდაცვალების შესახებ წარმოადგენს დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემთა შეჯერების შედეგს.

ზემოაღნიშნული ოფიციალური სტატისტიკური წყაროებით, 2016 წელს საქართველოში რეგისტრირებულია დედის გარდაცვალების 13 შემთხვევა, მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე - 23.0.

2016 წელს აღირიცხა დედათა გარდაცვალების 14 შემთხვევა (პირდაპირი და არაპირდაპირი მიზეზებით), მათ შორის 13 ადრეული (ორსულობის ან ორსულობის დასრულებიდან 42 დღის პერიოდში) და 1 გვიანი (ორსულობის დასრულებიდან 43-365 დღის პერიოდში). დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე - 23.0 (მაჩვენებელი დათვლილია 13 შემთხვევაზე).

დედათა გარდაცვალების 14 შემთხვევიდან 8 (57%) განპირობებული იყო პირდაპირი მიზეზებით, 4 (29.5%) - არაპირდაპირი მიზეზებით და 2 (14%) შემთხვევაში მიზეზის იდენტიფიცირება ვერ მოხდა.

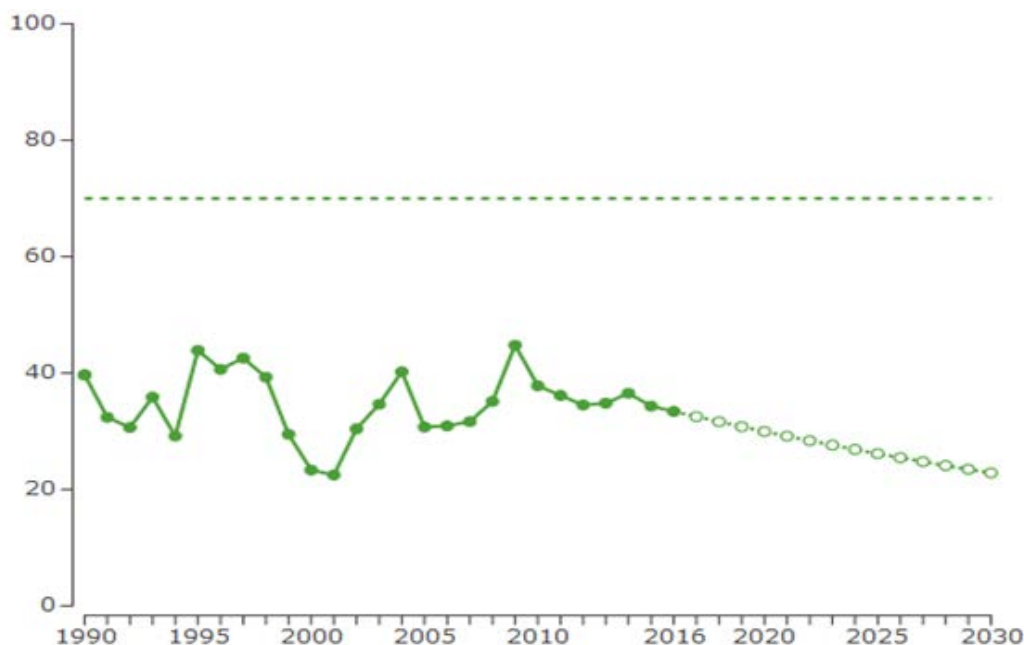
დედათა სიკვდილიანობის სტრუქტურა შემდეგნაირია: 22% (3 შემთხვევა) სისხლდენა მშობიარობის და მშობიარობის შემდგომ პერიოდში, 22% (3 შემთხვევა) - სეფსისი, 7% (1 შემთხვევა) - საშვილოსნოს გარე ორსულობა, 7% (1 შემთხვევა) - სანაყოფე წყლებით ემბოლია. არაპირდაპირი მიზეზებით გამოწვეული დედის გარდაცვალების 4 შემთხვევიდან ერთი განპირობებული იყო ტუბერკულოზით, ერთი ჰეპატიტი A, ერთი მენინგიტი და ერთი არტერიო-ვენური მალფორმაცია.

სხვადასხვა ქვეყნების დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებლების შეფასებებს ახორციელებენ სხვადასხვა სააგენტოები/ინსტიტუციები, როგორცაა, მაგალითად, გაეროს დედათა სიკვდილიანობის შეფასების სააგენტოთაშორისი ჯგუფი (Maternal Mortality Estimation Inter-agency Group - MMEIG) და ჯანმრთელობის გაზომვების და შეფასების ინსტიტუტი (Institute for Health Metrics and Evaluation – IHME).

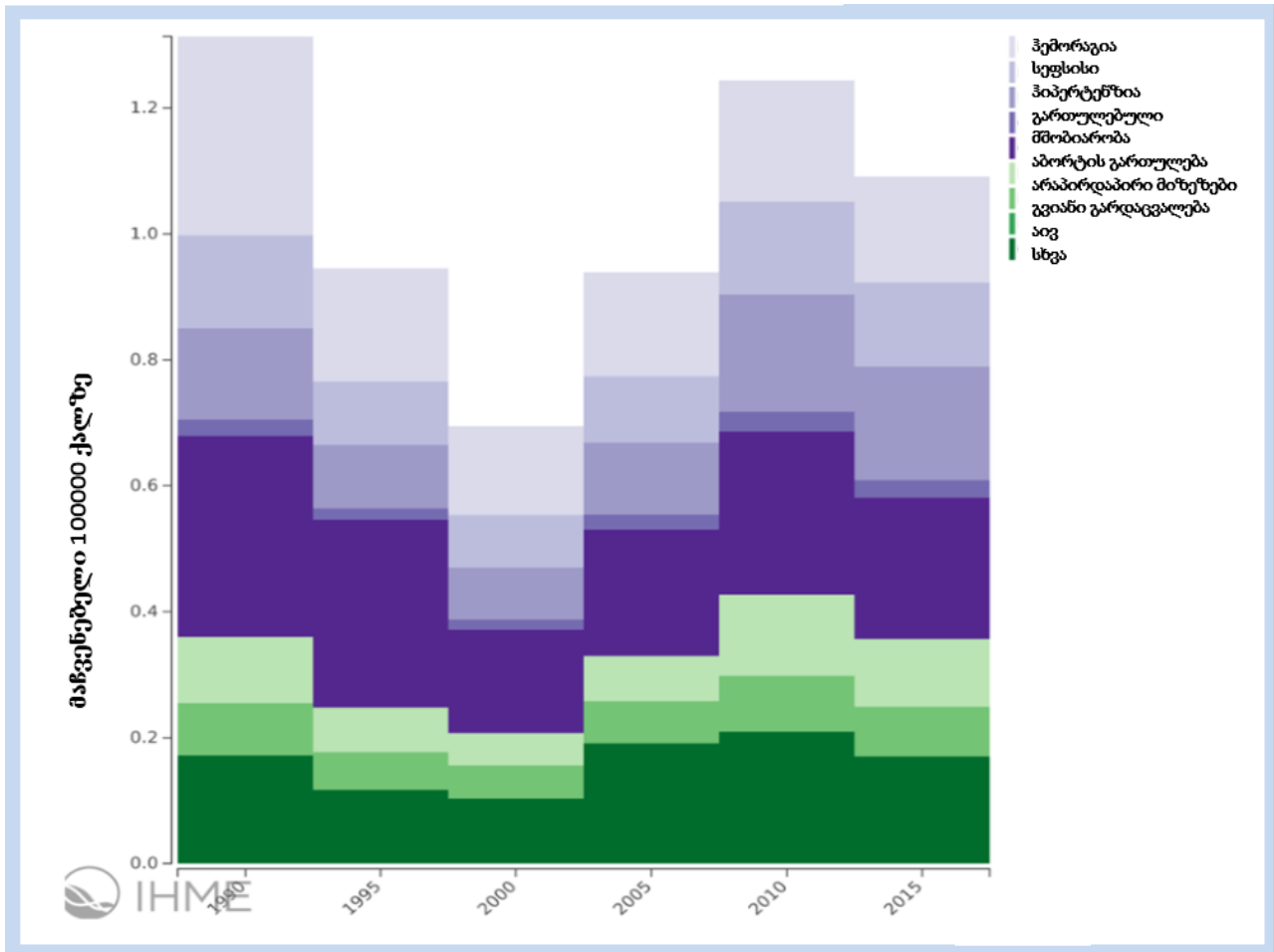
დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

წყარო	1990	1995	2000	2005	2006	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ოფიციალური სტატისტიკა	40.9	55.1	49.2	23.4	23.0	19.4	27.6	22.8	27.7	31.5	32.1	23.0
MMEIG_2015	34	35	37	37	-	40	-	-	-	-	36	-
GBD	41.5	-	30.7	-	-	-	-	-	-	-	42.3	-
RAMOS	-	-	-	-	44	-	-	26	-	-	-	-

სურათი 4.7 დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

წყარო: <http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

ცოცხალშობადობა

სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემებით, 2016 წელს საქართველოში ცოცხალი დაიბადა 56126 ბავშვი, მათ შორის 11 - ბინაზე. დემოგრაფიული სტატისტიკის მონაცემებით ქვეყანაში 2016 წელს ცოცხალ დაიბადა 56569 ბავშვი. სხვაობა ცოცხალშობილთა რაოდენობაში განპირობებულია ბინაზე მშობიარობის რეგისტრაციის ხარვეზებით.

სამშობიარო სახლებში დაბადებულ ცოცხალშობილთა 6.7% წონანაკლული, ხოლო 8% - 4000 გრამზე მეტი წონის იყო.

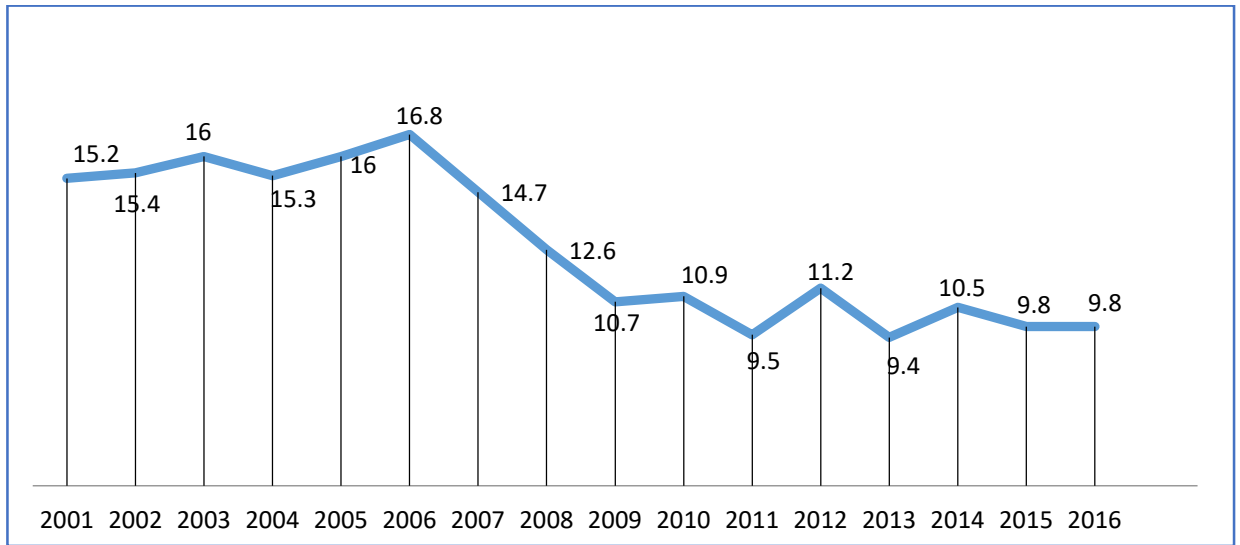
სამშობიარო სახლების მონაცემებით, ცოცხალშობილთა 11.6% დაიბადა ავადმყოფი ან გახდა ავად. ავადმყოფობათა სტრუქტურაში 42.2% პერინატალურ პერიოდში წარმოქმნილ მდგომარეობებზე და 8.3% თანდაყოლილ ანომალიებზე მოდიოდა.

მკვდრადშობადობა

საქართველოში, ბოლო ათწლეულის განმავლობაში მკვდრადშობადობის მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად შემცირდა, თუმცა განვითარებულ ქვეყნებთან შედარებით მაღალი რჩება, ხოლო მკვდრადშობადობის მიზეზების შესწავლა კვლავ გამოწვევად რჩება. საქართველოში 2016 წელს დაფიქსირდა მკვდრადშობადობის 558 შემთხვევა და მკვდრადშობადობის მაჩვენებელი 1000

დაბადებულზე 9.8-ს შეადგენდა (ბოლო ხელმისაწვდომი წლის მონაცემებით დსთ - 9.3, ევროკავშირი - 5.3).

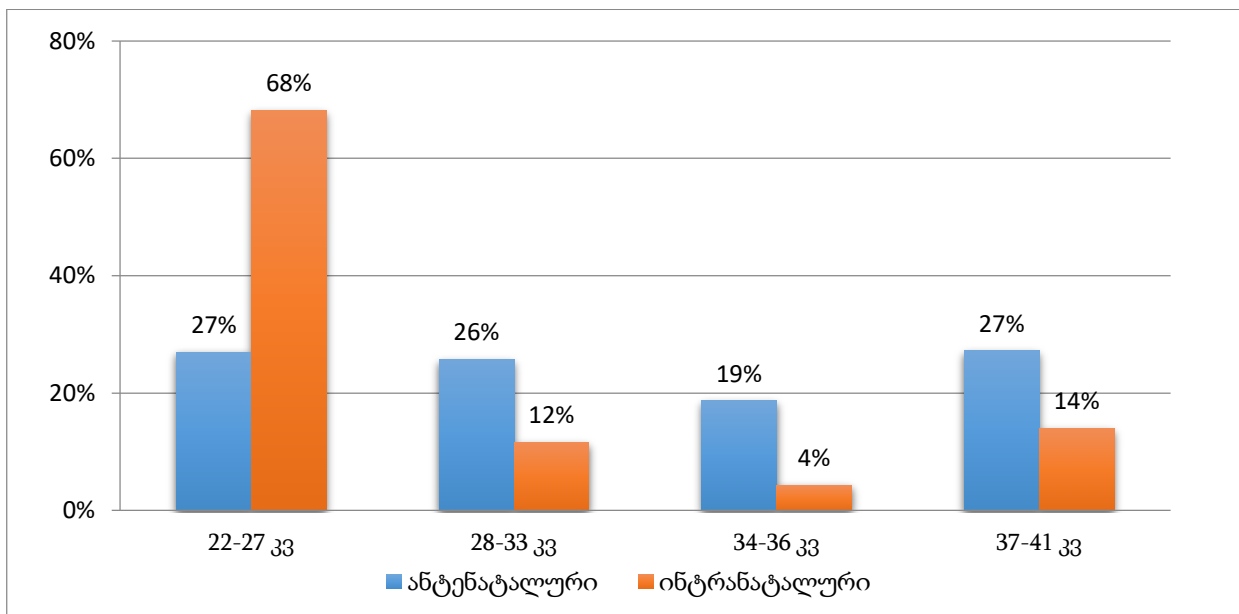
სურათი 4.9 მკვდრადშობადობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე, საქართველო

წყარო: საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო; დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს და დაავადებათა კონტროლის ცენტრის ერთობლივი აქტივობების შედეგად მოხდა მკვდრადშობადობის შემთხვევათა გადამოწმება და შეჯერება, და ასევე ისტორიების შესწავლა. სამედიცინო ჩანაწერების თანახმად, მკვდრადშობადობის 86% მოხდა ანტენატალურ პერიოდში, 12% ინტრანატალურ პერიოდში, ხოლო 2%-ში ნაყოფის გარდაცვალების დროის დადგენა სამედიცინო დოკუმენტაციის მიხედვით ვერ მოხერხდა.

სურათი 4.10 მკვდრადშობადობა გესტაციური ასაკის მიხედვით, საქართველო, 2016

წყარო: საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო და დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

ანტენატალურ პერიოდში მკვდრადშობილთა შორის 27% დაფიქსირებულ იქნა ორსულობის 22-27 კვირის ვადაზე, 26% - ორსულობის 28-33 კვირაზე, 19% და 27% შესაბამისად - 34-36 და 37-41 კვირის ორსულობის ვადაზე.

ინტრანატალურ პერიოდში გარდაცვლილ ნაყოფთა (12%) შორის, შემთხვევათა 68% დაფიქსირდა ორსულობის 22-27 კვირის ვადაზე, 12% - ორსულობის 28-33 კვირის ვადაზე, ხოლო მკვდრადშობადობის 4% და 14% შესაბამისად დადგა ორსულობის 34-36 და ≥ 37 კვირის ვადაზე.

ნეონატალური სიკვდილიანობა

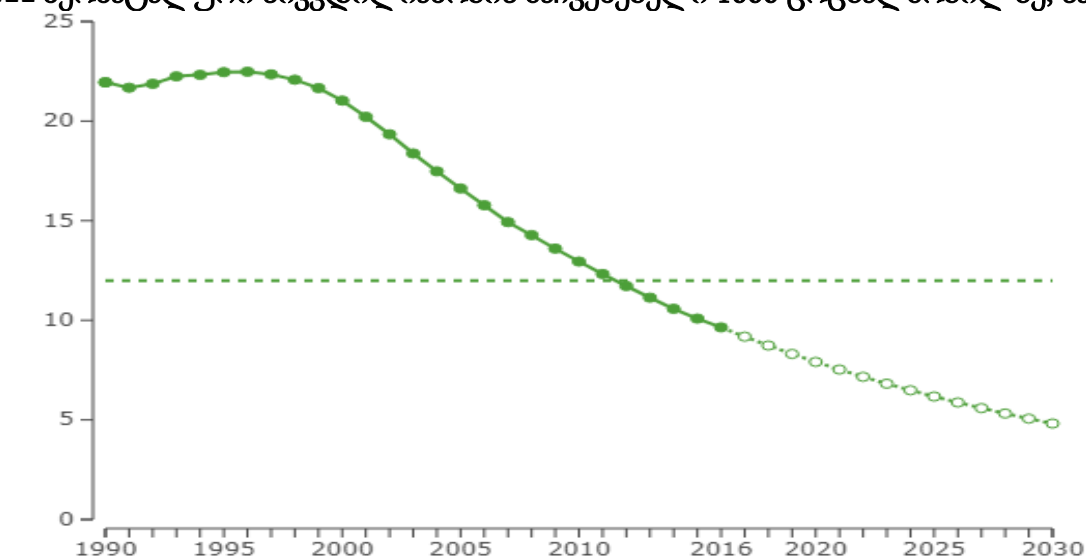
ჯანმრთელობის მსოფლიოს ორგანიზაციის მონაცემებით, გლობალურად ნეონატალური სიკვდილიანობის წილი 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობაში 45%-ს შეადგენს. საქართველოში ნეონატალური სიკვდილიანობის წილმა 2016 წელს 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის 58.9% შეადგინა.

ნეონატალური და პერინატალური სიკვდილიანობა, საქართველო

	0-28 დღემდე 1000 ცოცხალშობილზე	0-7 დღემდე 1000 ცოცხალშობილზე	7-28 დღემდე 1000 ცოცხალშობილზე	პერინატალური სიკვდილიანობა 1000 დაბადებულზე
2010	9.6	6.6	3.0	17.4
2011	8.5	6.1	2.4	15.6
2012	9.2	6.6	2.7	17.7
2013	8.4	6.7	1.7	16.1
2014	7.2	5.1	2.1	15.5
2015	5.8	3.8	2.1	13.6
2016	6.3	4.1	2.2	13.8

წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

სურათი 4.11 ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

წყარო: <http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

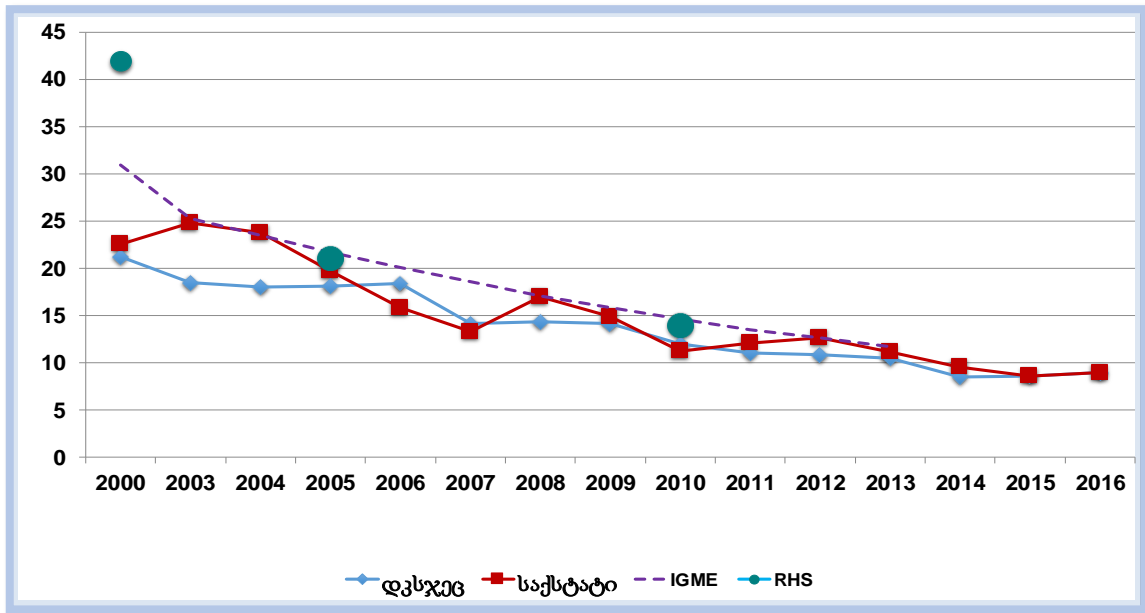
0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა

2016 წელს საქართველოში რეგისტრირებული იყო 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობის 81771 ახალი შემთხვევა (2015 წელს - 72005), ინციდენტობის მაჩვენებელი 0-1 წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე – 1419.6 (2015 წელს - 1292.7 ავადობის სტრუქტურაში 61.6% სუნთქვის ორგანოების, 6.3% - ინფექციურ და პარაზიტარულ ავადმყოფობებზე მოდიოდა.

2016 წელს ჰოსპიტალური მომსახურება გაეწია 0-1 წლამდე ასაკის 25229 ბავშვს (2015 წელს - 23991), მათ შორის 46.9%-ს სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გამო, 26.4%-ს - პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ავადმყოფობების გამო, 13.1%-ს ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობების გამო.

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის გლობალური მონაცემებით, 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა გარდაცვალების შემთხვევების თითქმის 75% მოდის. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის და საქსტატის მონაცემებით, საქართველოში 2016 წელს ეს წილი 83.9%-ს შეადგენდა. ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი ყველა წყაროს მონაცემებით კლების დინამიკით ხასიათდება (სურათი 4.12).

სურათი 4.12 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე

0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

წყარო	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2016
საქსტატი	22.5	24.8	23.8	19.7	15.8	13.3	17.0	14.9	11.2	12.6	11.1	9.5	8.6	9.0
IGME	30.9	25.3	23.5	21.7	20.1	18.6	17.1	15.8	14.6	12.6	11.7	11.3	10.6	-
GERHS	41.6	-	-	21.1	-	-	-	-	14.1	-	-	-	-	-

0-1 წლამდე ბავშვთა სიკვდილიანობის სტრუქტურაში 71.6%-ს პერინატალური პერიოდის ავადმყოფობები შეადგენს, ხოლო პერინატალური სიკვდილიანობის 70.7% მკვდრადშობადობაზე მოდის.

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა

2016 წელს საქართველოში რეგისტრირებული იყო 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობის 290423 ახალი შემთხვევა (2015 წელს - 250860), ინციდენტობის მაჩვენებელი 0-5 წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე – 1101.3 (2015 წელს - 970.8). 0-5 წლამდე ბავშვთა ავადობის სტრუქტურაში 66.4% სუნთქვის ორგანოების, 9.3% - ინფექციურ და პარაზიტარულ ავადმყოფობებზე მოდიოდა.

2016 წელს ჰოსპიტალური მომსახურება გაეწია 0-5 წლამდე ასაკის 57283 ბავშვს (2015 წელს - 50807), მათ შორის 51%-ს სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გამო, 19.1%-ს ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობების გამო, 10.7%-ს - პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ავადმყოფობების გამო.

ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობის ძირითადი მიზეზები, 2016 წელი

	ინციდენტობა ხუთ წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე
სუნთქვის ორგანოების ავადმყოფობები	731.8
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	120.6
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	62.7
კანისა და კანქვეშა უჯრედისის ავადმყოფობები	31.7
საჭმლის მომნელებელი ორგანოების ავადმყოფობები	28.6
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	22.5
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები	20.5

ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების მონაცემებით, 2016 წელს 0-15 წლის ბავშვებში რეგისტრირებული იყო ყველა კლასის ავადმყოფობათა 584735 ახალი შემთხვევა (2015 წელს - 595689), ინციდენტობის მაჩვენებელი 0-15 წლის ასაკის 100000 ბავშვზე – 81507.5. ინციდენტობის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი დაფიქსირდა სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების კლასში - 47080.7, მათ შორის მაღალი იყო ავადობა ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირაციული ინფექციებით (მაჩვენებელი - 34253.4), პნევმონიით (მაჩვენებელი - 1707.5) და ქვედა სასუნთქი გზების სხვა მწვავე რესპირაციული ინფექციებით (მაჩვენებელი - 5068.7).

საანგარიშო წელს ჰოსპიტალური მომსახურება გაეწია 0-15 წლამდე ასაკის 98101 ბავშვს (2014 წელს - 89838). ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებელი მაღალი იყო ინფექციური და პარაზიტულ, სასუნთქი სისტემის და პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ავადმყოფობების კლასებში.

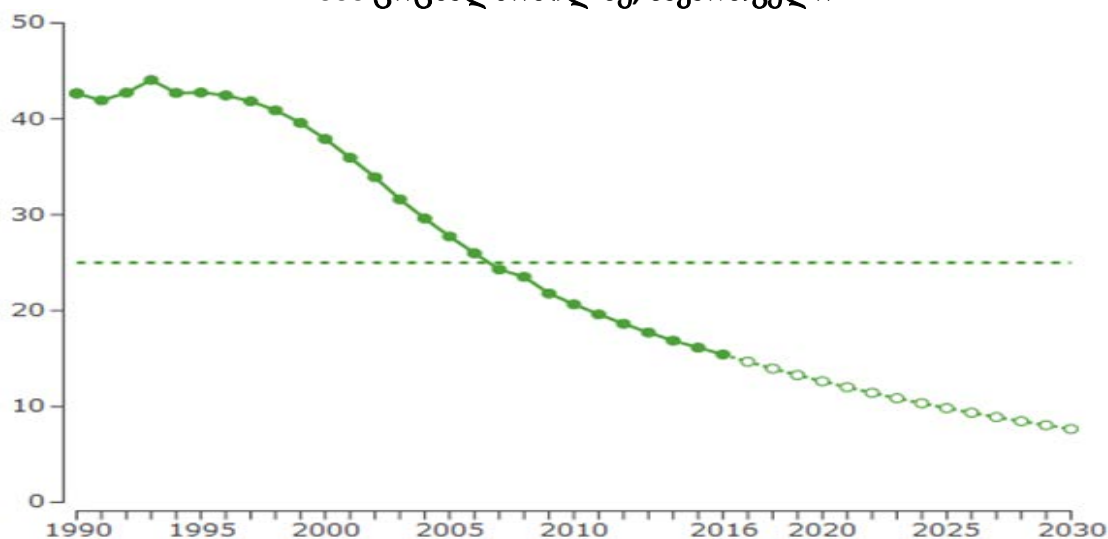
საქართველოში ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელმა ათასწლეულის განვითარების მიზანს მიაღწია, როგორც ოფიციალური სტატისტიკის, ასევე საერთაშორისო ექსპერტთა შეფასებების (ბავშვთა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი - IGME) და ფართომასშტაბიანი კვლევების (რეპროდუქციული ჯანმრთელობის კვლევა - Georgian Reproductive Health Survey GERHS, ავადობის გლობალური ტვირთის კვლევა - აგტკ (Global Burden of Disease Study – GBD) მონაცემებით. მნიშვნელოვანია, რომ GBD-ის და IGME-ს შეფასებები გლობალურ და რეგიონალურ დონეზე თითქმის გათანაბრდა, თანხვედრამ 98%-ს მიაღწია.

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

წყარო	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
-------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

დკსჯეც	-	-	27.2	19.4	13.4	12.0	12.4	12.0	9.5	10.2	10.7
საქსტატი	25	33	24.9	21.1	13.0	13.8	14.4	13.0	10.9	10.2	10.7
IGME	47.4	43.3	35.3	24.5	16.4	15.2	14.1	13.1	12.6	11.9	-
GBD	-	-	36.2	28.0	21.8	-	-	-	-	17.4	-
RHS	44.5	44.5	45.2	25.1	16.4	-	-	-	-	-	-

სურათი 4.13 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

წყარო: <http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა

	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2016
საშუალო მაჩვენებელი (ც.ევროპა, დას. ევროპა, ც.აზია)	52.8	45.0	40.3	36.4	32.4	33.3	28.0	21.9	16.8	13.6
ტაჯიკეთი	190.3	169.6	135.9	117.3	98.6	92.7	74.7	54.2	43.9	37.6
ტურქმენეთი	180.4	149.6	124.4	106.1	92.4	88.3	80.9	65.8	50.0	37.0
აზერბაიჯანი	126.6	96.4	89.5	85.7	77.6	76.1	62.9	51.1	38.6	30.0
ყირგიზეთი	135.9	111.9	94.8	81.1	66.2	56.4	49.8	41.9	35.5	28.9
უზბეკეთი	92.6	75.4	67.9	61.1	48.9	50.9	42.6	37.7	30.6	23.5
საქართველო	101.7	77.2	58.6	47.9	42.7	42.8	37.9	27.7	20.7	15.4
ყაზახეთი	61.6	54.9	48.6	41.8	37.2	40.5	36.9	29.3	20.2	13.5
სომხეთი	107.7	82.9	68.4	56.2	45.5	43.2	30.7	23.7	17.0	12.1
მოლდოვა	71.2	61.8	55.9	43.3	32.3	35.1	31.4	16.8	16.1	11.6
უკრაინა	41.2	36.0	32.2	24.1	20.6	21.1	20.9	15.4	11.3	9.2
რუსეთი	28.2	29.7	28.3	26.2	21.5	23.1	19.8	13.7	9.6	8.4
ბელარუსი	36.1	30.1	26.3	23.9	20.6	18.7	16.1	11.7	8.0	5.5
ლატვია	22.1	25.9	21.6	17.4	17.6	20.8	13.1	9.9	7.9	4.8
ლიტვა	23.1	23.9	19.3	18.9	13.7	15.8	11.2	8.8	5.9	4.7
ესტონეთი	21.8	22.2	22.7	20.3	16.9	18.5	11.3	7.3	4.8	3.2

თავი 5.

რისკის ფაქტორები

2016 წელს ჩატარებული „არაგადამდებ ავადმყოფობათა რისკ-ფაქტორების კვლევის“ (STEPS-2016) მონაცემებით:

სტანდარტიზებული მაჩვენებლები 18–69 წლის მოზრდილთათვის	ორივე სქესი	კაცი	ქალი
თამბაქოს მოხმარება			
ამჟამად მწეველები	31.0%	57.0%	7.0%
ამჟამად ყოველდღიური მწეველები	28.0%	51.5%	6.2%
ყოველდღიურად მწეველთათვის			
ყოველდღიური მოწევის დაწყების საშუალო ასაკი (წლები)	18.3	17.8	22.4
ამჟამად ყოველდღიურად მწეველთა შორის ქარხნული სიგარეტის მომხმარებელთა პროცენტი	98.6%	98.4%	100.0%
ქარხნული სიგარეტის ღირებულების საშუალო რაოდენობა, რომელსაც ეწევიან დღის განმავლობაში	21.3	22.2	14.4
ალკოჰოლის მოხმარება			
ცხოვრების განმავლობაში არამსმელები	10.4%	3.9%	16.4%
უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში არამსმელები	20.1%	11.4%	28.1%
ალკოჰოლის ამჟამად (უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში) მომხმარებლები	39.1%	58.9%	20.8%
ჩართულნი არიან მძიმე ეპიზოდურ (6 ან მეტი სტანდარტული დოზის მიღება უკანასკნელი 30 დღიდან რომელიმე ერთ დღეს) სმაში	18.3%	35.3%	2.6%
ხილის და ბოსტნეულის მოხმარება ტიპური კვირის განმავლობაში			
კვირაში დღეების საშუალო რაოდენობა, როცა საკვებად მოიხმარეს ხილი	5.3	5.1	5.4
ხილის სტანდარტული პორციის საშუალო რაოდენობა, რომელსაც იღებენ დღურად	2.0	2.0	2.1
კვირაში დღეების საშუალო რაოდენობა, როცა საკვებად მოიხმარეს ბოსტნეული	6.0	5.9	6.1
ბოსტნეულის სტანდარტული პორციის საშუალო რაოდენობა, რომელსაც იღებენ დღურად	2.4	2.4	2.4
საშუალოდ მიირთმევენ ხილის და/ან ბოსტნეულის 5 სტანდარტულ პორციაზე ნაკლებს დღის განმავლობაში	63.0%	63.8%	62.4%
ყოველთვის ან ხშირად უმატებენ მარილს ან მარილიან საწებელს საკუთარ ულუფას საკვების მიღებამდე ან მიღების პროცესში	26.7%	33.4%	20.6%
მარილის მაღალი შემცველობის მქონე მზა პროდუქტების ხშირად მომხმარებლები	14.3%	18.9%	10.1%
ფიზიკური აქტივობა			
დაბალი ფიზიკური აქტივობის მქონე პირთა პროცენტი (განისაზღვრება როგორც კვირაში < 150 წუთი საშუალო ინტენსივობის ფიზიკური აქტივობა, ან ექვივალენტური დატვირთვა)	17.4%	16.2%	18.4%
დროის მედიანა, რომელსაც საშუალოდ დღურად ხარჯავენ ფიზიკურ აქტივობაზე (წუთები)	137.1	158.6	173.8
არ არის დაკავებული მძიმე ფიზიკური აქტივობით	82.4%	72.2%	91.8%

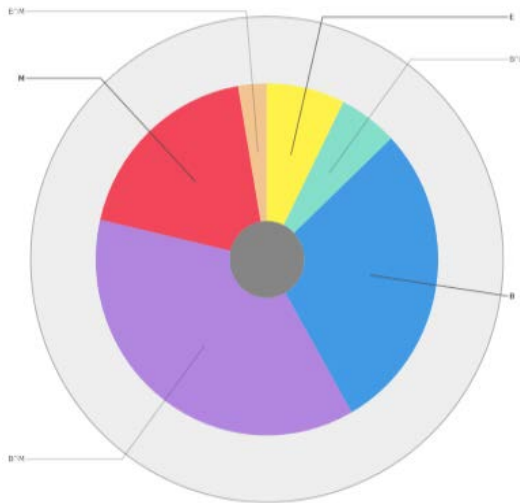
საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი			
30–49 წლის ასაკის ქალები, რომელთაც ოდესმე ჩაუტარებიათ საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი			23.9%
ფიზიკური განზომილებები			
სხეულის მასის ინდექსის საშუალო მაჩვენებელი - BMI (კგ/მ ²)	28.1	27.9	28.3
ჭარბ-წონიანთა წილი (BMI ≥ 25კგ/მ ²)	64.6%	65.5%	63.8%
მსუქნების წილი (BMI ≥ 25კგ/მ ²)	33.2%	30.2%	36.0%
სისხლის სისტოლური წნევა (მმ/ვწყ), იმ პირების ჩათვლით, რომლებიც ამჟამად იღებენ მედიკამენტს მაღალი არტერიული წნევის გამო	129.4	132.6	126.5
სისხლის დიასტოლური წნევა (მმ/ვწყ), იმ პირების ჩათვლით, რომლებიც ამჟამად იღებენ მედიკამენტს მაღალი არტერიული წნევის გამო	82.2	83.0	81.4
მომატებული სისხლის წნევის მქონე პირები (სისტოლური ≥ 140 და/ან დიასტოლური ≥ 90 მმ/ვწყ ან პირები, რომლებიც ამჟამად იღებენ მედიკამენტს მაღალი არტერიული წნევის გამო)	37.7%	38.6%	36.9%
მომატებული სისხლის წნევის მქონე პირები (სისტოლური ≥ 140 და/ან დიასტოლური ≥ 90 მმ/ვწყ) რომლებიც ამჟამად არ იღებენ მედიკამენტს მაღალი არტერიული წნევის გამო	55.4%	64.2%	47.2%

წყარო: დკსჯეც

ვაშინგტონის უნივერსიტეტის ჯანმრთელობის გაზომვების და შეფასების ინსტიტუტის მონაცემებით:

ყველა რისკ-ფაქტორით განპირობებული DALYs, საქართველო, 2015

მწვევლების რაოდენობა ქვეყნების მიხედვით, 2015

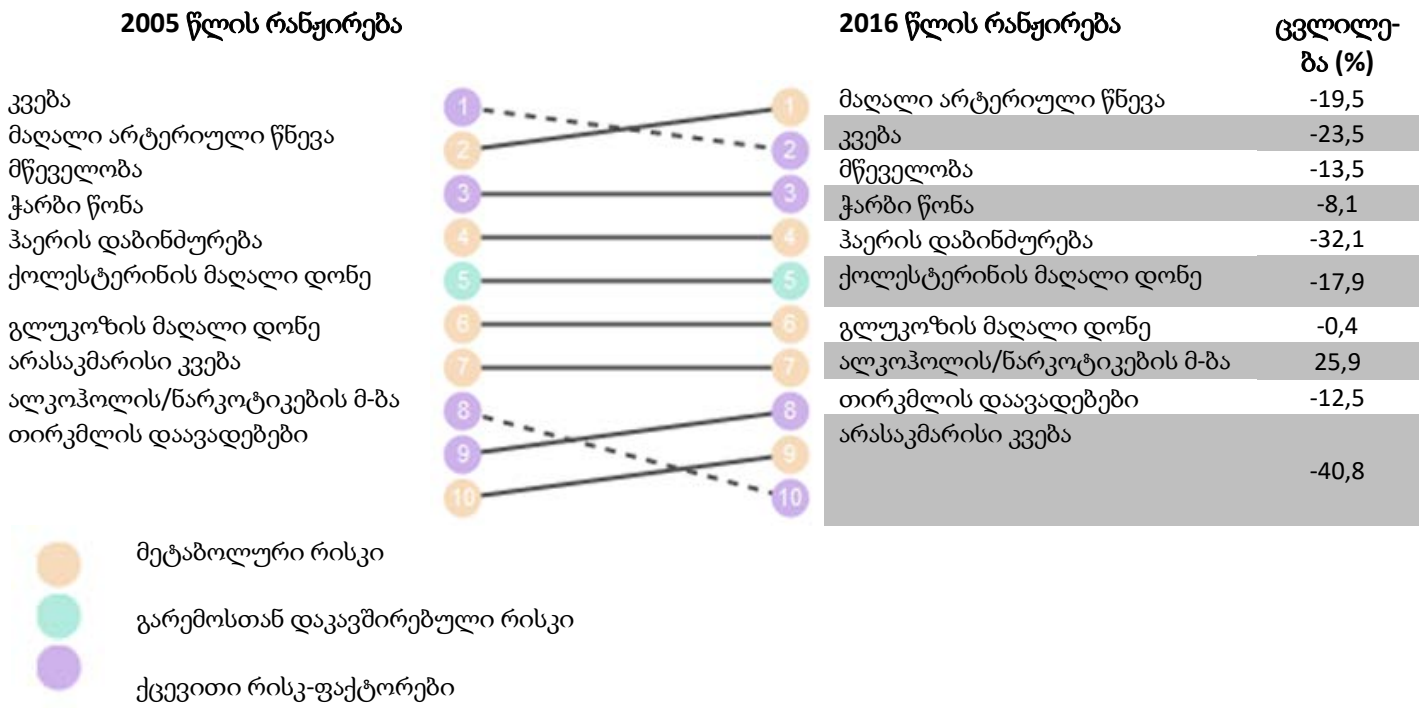

მიუკუთვნებელი
მეტაბოლური
გარემოს ფაქტორები
ქვევითი ფაქტორები
გარემო&ქვევა
ქვევითი&მეტაბოლური
ქვევითი&გარემო
ქვევითი&გარემო&მეტაბოლური

ქვეყანა	მწვევლების რაოდენობა
რუსეთი	33000000
გერმანია	16000000
თურქეთი	15000000
საფრანგეთი	12000000
ინგლისი	11000000
უკრაინა	11000000
ყაზახეთი	2900000
ბელარუსი	2400000
უზბეკეთი	2100000
აზერბაიჯანი	1800000
შვედეთი	990000
ყირგიზეთი	790000
საქართველო	750000
მოლდოვა	710000
ნორვეგია	700000
ლიტვა	650000
ტაჯიკეთი	630000
სომხეთი	570000
ლატვია	540000
თურქმენეთი	310000
ესტონეთი	270000

წყარო: IHME

სიკვდილის და უნარშეზღუდულობის გამომწვევი ძირითადი რისკ-ფაქტორები, საქართველო

წყარო: Global, regional, and national under-5 mortality, adult mortality, age-specific mortality, and life expectancy, 1970-2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016

თამბაქოს კონტროლის გაძლიერება საქართველოში

2017 წლის 17 მაისს საკანონმდებლო პაკეტი „თამბაქოს კონტროლის შესახებ“ მესამე მოსმენით იქნა დამტკიცებული საქართველოს პარლამენტის მიერ. 30 მაისს ხელი მოაწერა პრეზიდენტმა. ცვლილებები შევიდა შემდეგ კანონებში: საქართველოს კანონში „თამბაქოს კონტროლის შესახებ“, „რეკლამის შესახებ“, „ლატარიების, აზარტული და მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“, „მაუწყებლობის შესახებ“, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში.

ძირითადი ცვლილებები:

- თამბაქოს მწარმოებელთა ინტერესების გამორიცხვა და თამბაქოს მწარმოებელთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების/პირების ურთიერთობის გამჭვირვალობა ჯანდაცვის სფეროში გადაწყვეტილების მომზადების, მიღების და დამკვიდრების პროცესში;
- თამბაქოს კვამლისგან თავისუფალი საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილები (გარდა კაზინოებისა, სიგარ-ბარებისა და აეროპორტებისა) - 2018 წლის 1 მაისიდან;
- თამბაქოს ნაწარმის ყველა სახის რეკლამის, პოპულარიზაციისა და სპონსორობის აკრძალვა (მათ შორის ინტერნეტით) - 2018 წლის 1 მაისიდან;
- მაღაზიების გარე ვიტრინებსა და ფანჯრებზე თამბაქოს ნაწარმისა და მისი აქსესუარების განთავსების აკრძალვა - 2018 წლის 1 სექტემბრიდან;
- თამბაქოს კვამლისგან თავისუფალი სტადიონები - 2020 წლის 1 მაისიდან;
- შიდა ვიტრინებზე თამბაქოს ნაწარმისა და მისი აქსესუარების განთავსების აკრძალვა - 2021 წლის 1 იანვრიდან.

„მიკრონუტრიენტთა დეფიციტის ზედამხედველობის გაძლიერების“ კოლაბორაციული პროექტი

ამერიკის დაავადებათა კონტროლისა და პროფილაქტიკური ცენტრების (US CDC) და საქართველოს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ცენტრის (NCDC) მიერ, „მიკრონუტრიენტთა დეფიციტის ზედამხედველობის გაძლიერების“ კოლაბორაციული პროექტის ფარგლებში, 2015 წლიდან ხორციელდება ნუტრიციული ზედამხედველობის სისტემის ფორმირება და განვითარება საქართველოში.

ზედამხედველობის სისტემაში ჩართულია სისხლის და შარდის ლაბორატორიული კვლევის კომპონენტი რკინის, ფოლატის და იოდის დეფიციტის გამოსავლენად როგორც ბავშვთა, ასევე ორსულთა კონტინგენტში. პროექტის განხორციელების განვლილ პერიოდში დაფიქსირდა ფრიად საყურადღებო მონაცემები, რაც ასახავს საქართველოს მოსახლეობაში ნუტრიციული სტატუსის, კერძოდ, მიკრონუტრიენტთა დეფიციტის არსებულ ვითარებას და გავრცელების ტენდენციებს. კერძოდ, 12-23 თვის ბავშვთა მოსახლეობის დაახლოებით 80%-ს და ორსულთა 60%-ს აღენიშნა რკინის დეფიციტი; ორსულების დაახლოებით 26%-ს გამოუვლინდა ფოლიუმის დეფიციტი; მაღალია ნერვული მილის დეფექტების გავრცელების მაჩვენებელი (2.7 - 1000 ცოცხალშობილზე); 12-23 თვის ბავშვთა დაახლოებით 34% აღენიშნა ანემია; გამოკვლეულ კონტინგენტში არ აღინიშნება იოდის დეფიციტი; მნიშვნელოვანი პრობლემები მალნუტრიციის კუთხით ბავშვთა კონტინგენტში არ დაფიქსირებულა.

თავი 1.

დემოგრაფია

ცხრილი 1.1 საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) რეგიონების მიხედვით, 2015 – 2016

	2015			2016		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
აჭარა	335.7	185.9	149.8	338.0	187.2	150.8
თბილისი	1111.0	1080.5	30.5	1113.8	1083.1	30.7
კახეთი	318.4	71.4	247.0	317.9	71.1	246.8
იმერეთი	533.2	258.5	274.7	531.3	257.9	273.4
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	330.1	129.0	201.1	329.0	128.4	200.6
შიდა ქართლი	263.6	105.3	158.3	263.8	105.4	158.4
ქვემო ქართლი	425.3	180.7	244.6	426.9	181.3	245.6
გურია	113.1	31.8	81.3	112.8	31.7	81.1
სამცხე – ჯავახეთი	160.6	54.6	106.0	160.5	54.6	105.9
მცხეთა – მთიანეთი	94.4	21.1	73.3	94.0	20.9	73.1
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	31.7	6.9	24.8	31.3	6.9	24.4
საქართველო	3717.1	2125.7	1591.4	3719.3	2128.5	1590.8

ცხრილი 1.2 საქართველოს საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) ასაკის და სქესის მიხედვით, 2015 – 2016

ასაკი	2015			2016		
	ორივე სქესი	კაცი	ქალი	ორივე სქესი	კაცი	ქალი
-1	55.7	29.0	26.7	57.6	29.7	27.9
1-4	202.7	105.5	97.2	206.1	107.3	98.8
5-9	237.9	125.0	112.9	247.6	129.7	117.9
10-14	206.0	109.3	96.7	206.1	109.3	96.8
15-19	222.9	117.7	105.2	217.4	115.0	102.4
20-24	255.1	130.1	125.0	239.0	122.7	116.3
25-29	278.2	139.6	138.6	278.6	140.0	138.6
30-34	265.6	132.1	133.5	270.1	134.7	135.4
35-39	249.2	122.4	126.8	249.5	123.0	126.5
40-44	243.4	118.8	124.6	242.7	119.1	123.6
45-49	238.1	114.0	124.1	236.9	114.2	122.7
50-54	267.2	125.0	142.2	258.6	121.5	137.1
55-59	250.0	114.0	136.0	255.7	117.1	138.6
60-64	213.4	93.3	120.1	217.5	95.3	122.2
65-69	164.8	68.6	96.2	176.7	73.5	103.2
70-74	112.7	44.3	68.4	101.8	39.8	62.0
75-79	138.7	50.5	88.2	139.3	50.4	88.9
80-84	71.0	24.8	46.2	72.8	25.4	47.4
85+	44.5	12.3	32.2	45.3	12.8	32.5
სულ	3717.1	1776.3	1940.8	3719.3	1780.5	1938.8
-15	702.3	368.8	333.5	717.4	376.0	341.4
15-64	2483.1	1207.0	1276.1	2466.0	1202.6	1263.4
65+	531.7	200.5	331.2	535.9	201.9	334.0

ცხრილი 1.3 საშუალო წლიური მოსახლეობა (ათასი) ძირითადი ასაკობრივი ჯგუფების და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2010 - 2016

ასაკი	ორივე სქესი	კაცი	ქალი
2010			
სულ	4452.8	2118.1	2334.7
-15	758.0	399.5	358.5
15-64	3075.5	1484.5	1591.0
65+	619.3	234.1	385.2
2011			
სულ	4483.4	2135.6	2347.8
-15	760.3	400.8	359.5
15-64	3106.8	1502.0	1604.8
65+	616.3	232.8	383.5
2012			
სულ	4490.7	2141.3	2349.4
-15	762.1	401.7	360.4
15-64	3110.4	1505.8	1604.6
65+	618.2	233.8	384.4
2013			
სულ	4487.2	2140.1	2347.1
-15	766.2	403.6	362.6
15-64	3097.0	1500.4	1596.6
65+	624.0	236.1	387.9
2014			
სულ	59.6	59.6	59.6
-15	30.7	30.7	30.7
15-64	28.9	28.9	28.9
65+	196.8	196.8	196.8
2015			
სულ	3717.1	1776.3	1940.8
-15	702.3	368.8	333.5
15-64	2483.1	1207.0	1276.1
65+	531.7	200.5	331.2
2016			
სულ	3719.3	1780.5	1938.8
-15	717.4	376	341.4
15-64	2466.0	1202.6	1263.4
65+	535.9	201.9	334.0

ცხრილი 1.4 ბუნებრივი მოძრაობის ზოგადი მაჩვენებლები, საქართველო, 2007- 2016

წელი	ცოცხალშობილები		გარდაცვალება		ბუნებრივი მატება		ქორწინება		განქორწინება	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე
2007	49287	11.2	41178	9.4	8109	1.8	24891	5.7	2325	0.5
2008	56565	12.9	43011	9.8	13554	3.1	31414	7.2	3189	0.7
2009	63377	14.4	46625	10.6	16752	3.8	31752	7.2	4030	0.9
2010	62585	14.1	47864	10.7	14721	3.3	34675	7.8	4726	1.1
2011	58014	12.9	49818	11.1	8196	1.8	30863	6.9	5850	1.3
2012	57031	12.7	49348	11.0	7683	1.7	30412	6.8	7136	1.6
2013	57878	12.9	48553	10.8	9325	2.1	34693	7.7	8089	1.8
2014	60635	16.3	49087	13.2	11548	3.1	31526	8.5	9119	2.4
2015	59249	15.9	49121	13.2	10128	2.7	29157	7.8	9112	2.5
2016	56569	15.2	50771	13.7	5798	1.6	25101	6.7	9539	2.6

ცხრილი 1.5 შობადობის ასაკობრივი და მოსახლეობის აღწარმოების კოეფიციენტები, საქართველო, 2007 – 2016

წელი	სულ (15-49)	დედის ასაკი							შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი	აღწარმოების კოეფიციენტი	
		-20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+		ბრუტო	ნეტო
2007	41.7	36.3	103.1	79.2	46.5	19.7	4.4	0.5	1.45	0.69	0.67
2008	50.2	42.4	115.4	90.1	55.0	24.2	5.7	0.5	1.67	0.73	0.71
2009	54.1	52.0	128.2	102.4	58.8	25.1	5.5	0.5	1.86	0.91	0.89
2010	53.5	48.5	122.4	101.1	60.9	26.3	6.3	0.5	1.83	0.88	0.87
2011	49.8	42.8	111.5	95.2	56.7	25.3	5.8	0.5	1.70	0.8	0.8
2012	49.5	39.9	107.5	94.4	58.6	25.9	6.3	0.6	1.67	0.8	0.8
2013	51.1	40.8	108.8	96.6	61.3	28.3	6.7	0.8	1.72	0.8	0.8
2014	65.0	51.5	133.8	123.4	82.0	37.1	8.8	1.4	2.19	1.1	1.0
2015	66.7	48.6	143.2	127.8	87.8	41.5	10.5	1.4	2.30	1.0	1.0
2016	65.3	43.6	134.5	126.9	86.5	43.8	11.2	1.7	2.24	1.095	1.079

ცხრილი 1.6 ცოცხალშობილთა რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015			2016		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
აჭარა	6299	3536	2763	5977	3254	2723
თბილისი	17509	16947	562	16784	16236	548
კახეთი	5212	1040	4172	4870	912	3958
იმერეთი	8515	4336	4179	7784	4011	3773
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	4998	2065	2933	4797	1969	2828
შიდა ქართლი	4139	1504	2635	4074	1476	2598
ქვემო ქართლი	7103	2912	4191	6892	2812	4080
გურია	1559	393	1166	1535	389	1146
სამცხე – ჯავახეთი	2268	760	1508	2349	805	1544
მცხეთა – მთიანეთი	1280	308	972	1180	290	890
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	367	97	270	327	73	254
საქართველო	59249	33898	25351	56569	32227	24342

ცხრილი 1.7 ცოცხალშობილთა რაოდენობა დედის ასაკის მიხედვით, საქართველო, 2007- 2016

წელი	სულ	დედის ასაკი							უცნობი
		- 20	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45+	
2007	49287	6549	18216	13021	7323	3058	727	79	314
2008	56565	7775	21025	14982	8392	3487	817	86	1
2009	63377	8896	22954	17250	9409	3920	864	84	0
2010	62585	7870	22126	17458	9878	4171	974	85	23
2011	58014	6513	20343	16787	9328	4038	899	93	13
2012	57031	5662	19571	16833	9734	4131	980	107	13
2013	57878	5462	19217	17238	10247	4522	1045	123	24
2014	60635	5578	19128	18233	11373	4936	1148	181	58
2015	59249	5108	17894	17712	11717	5266	1311	179	62
2016	56569	4467	15643	17594	11706	5539	1386	208	26

ცხრილი 1.8

ცოცხალშობილთა რაოდენობა სქესის მიხედვით და სქესთა მეორეული რაოდენობრივი თანაფარდობა, 2007- 2016

წელი	ორივე სქესი	მამრობითი	მდედრობითი	(მამრობითი / მდედრობითი) * 100
2007	49287	25882	23405	110.6
2008	56565	31720	24845	127.7
2009	63377	32385	30992	104.5
2010	62585	32488	30097	107.9
2011	58014	30330	27684	109.6
2012	57031	29801	27230	109.4
2013	57878	30027	27851	107.8
2014	60635	31325	29310	107.0
2015	59249	30902	28347	109.0
2016	56569	28887	27682	104.4

ცხრილი 1.9

ცოცხალშობილთა რაოდენობა დაბადების რიგითობის მიხედვით, საქართველო, 2007- 2016

წელი	დაბადების რიგითობა					სულ
	I	II	III	IV	V+	
2007	29883	14075	4077	830	422	49287
2008	31307	18147	5400	1184	527	56565
2009	33651	21093	6627	1412	594	63377
2010	31062	22305	7097	1456	665	62585
2011	27668	21708	6701	1307	630	58014
2012	26368	21740	6891	1445	587	57031
2013	26225	22040	7419	1578	616	57878
2014	26355	23171	8724	1646	739	60635
2015	24684	22644	9189	1878	854	59249
2016	22949	21563	9389	1964	704	56569

ცხრილი 1.10

გარდაცვლილთა რაოდენობა და სიკვდილიანობის მაჩვენებლები, საქართველო, 2016

ასაკი	გარდაცვლილთა რაოდენობა			სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (1000 მოსახლზე)		
	ორივე სქესი	კაცი	ქალი	ორივე სქესი	კაცი	ქალი
-1	507	292	215	8.8	9.8	7.7
1-4	97	58	39	0.5	0.5	0.4
5-9	51	29	22	0.2	0.2	0.2
10-14	40	25	15	0.2	0.2	0.2
15-19	143	109	34	0.7	0.9	0.3
20-24	210	158	52	0.9	1.3	0.4
25-29	310	248	62	1.1	1.8	0.4
30-34	420	317	103	1.6	2.4	0.8
35-39	568	438	130	2.3	3.6	1.0
40-44	839	656	183	3.5	5.5	1.5
45-49	1226	931	295	5.2	8.2	2.4
50-54	2100	1566	534	8.1	12.9	3.9
55-59	3067	2127	940	12.0	18.2	6.8
60-64	3713	2505	1208	17.1	26.3	9.9
65-69	4456	2764	1692	25.2	37.6	16.4
70-74	3976	2250	1726	39.1	56.5	27.8
75-79	9451	4456	4995	67.8	88.4	56.2
80-84	8736	3641	5095	120.0	143.3	107.5
85+	10745	3440	7305	239.8	275.6	225.6
უცნობი	116	88	28	-	-	-
სულ	50771	26098	24673	13.7	14.7	12.7

ცხრილი 1.11

ერთ წლამდე გარდაცვლილ ბავშვთა განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015		2016	
	მამრობითი	მდედრობითი	მამრობითი	მდედრობითი
სულ	275	232	292	215
1 დღემდე	43	39	53	35
1 დღე	20	16	30	22
2 დღე	20	17	20	10
3 დღე	5	9	9	9
4 დღე	11	11	6	4
5 დღე	11	5	10	5
6 დღე	9	7	9	9
7 - 27 დღე	67	55	75	50
28 დღე – 2 თვემდე	3	3	6	4
2 თვე	25	18	22	20
3 თვე	17	8	13	5
4 თვე	5	8	4	7
5 თვე	6	4	2	7
6 თვე	2	6	6	9
7 თვე	7	4	5	4
8 თვე	7	8	6	3
9 თვე	1	5	7	4
10 თვე	6	6	3	4
11 თვე	10	3	6	4

ცხრილი 1.12

სიკვდილიანობა ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე), საქართველო, 2016

	რაოდენობა	მაჩვენებელი
სულ	50771	1365.1
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობა	554	14.9
სიმსივნეები	6819	183.3
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	354	9.5
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	763	20.5
ფსიქიკური და ქეცვითი აშლილობები	100	2.7
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	474	12.7
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	12	0.3
ყურისა და დერილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	5	0.1
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	17973	483.2
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	2480	66.7
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	1571	42.2
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	58	1.6
ძვალ-კუნთოვანი სისტემისა და შემაერთებული ქსოვილის ავადმყოფობები	52	1.4
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	616	16.6
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგინობის ხანა	14	0.4
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	363	9.8
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	95	2.6
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	16841	452.8
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი	1627	43.7

ცხრილი 1.13

სიკვდილიანობა 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები შესაბამისი ასაკობრივი ჯგუფის და სქესის 100000 ბავშვზე), საქართველო, 2016

	სულ		მამრობითი		მდედრობითი	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი
სულ	695	96.9	404	107.4	291	85.2
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობა	14	2.0	8	2.1	6	1.8
სიმსივნეები	25	3.5	11	2.9	14	4.1
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	7	1.0	1	0.3	6	1.8
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	4	0.6	2	0.5	2	0.6
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	19	2.6	14	3.7	5	1.5
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	7	1.0	6	1.6	1	0.3
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	26	3.6	16	4.3	10	2.9
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	4	0.6	2	0.5	2	0.6
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	2	0.3	1	0.3	1	0.3
ძვალ-კუნთოვანი სისტემისა და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	2	0.3	1	0.3	1	0.3
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	363	50.6	213	56.6	150	43.9
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	83	11.6	50	13.3	33	9.7
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	71	9.9	35	9.3	36	10.5
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი	68	9.5	44	11.7	24	7.0

ცხრილი 1.14 სიკვდილიანობა ერთ წლამდე ასაკის ბავშვებში ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები შესაბამისი ასაკობრივი ჯგუფის და სქესის 100000 ბავშვზე), საქართველო, 2016

	სულ		მამრობითი		მდედრობითი	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი	მაჩვენებელი	მაჩვენებელი
სულ	507	880.2	292	983.2	215	770.6
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობა	2	3.5	2	6.7	6	21.5
სიმსივნეები	0	0.0	0	0.0	1	3.6
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	5	8.7	1	3.4	4	14.3
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	1	1.7	0	0.0	1	3.6
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	3	5.2	2	6.7	1	3.6
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	13	22.6	8	26.9	5	17.9
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	1	1.7	1	3.4	0	0.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	1	1.7	1	3.4	0	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	363	630.2	213	717.2	149	534.1
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	67	116.3	42	141.4	25	89.6
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	33	57.3	14	47.1	19	68.1
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი	12	20.8	8	26.9	4	14.3

ცხრილი 1.15

სიკვდილიანობა ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვებში ძირითადი მიზეზების მიხედვით (მაჩვენებლები შესაბამისი ასაკობრივი ჯგუფის და სქესის 10000 ბავშვზე), საქართველო, 2016

	სულ		მამრობითი		მდედრობითი	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი	რაოდენობა	მაჩვენებელი
სულ	604	229.0	350	255.5	254	200.5
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობა	11	4.2	5	3.6	6	4.7
სიმსივნეები	9	3.4	5	3.6	4	3.2
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	6	2.3	1	0.7	5	3.9
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	2	0.8	0	0.0	2	1.6
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	14	5.3	10	7.3	4	3.2
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	4	1.5	3	2.2	1	0.8
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	21	8.0	13	9.5	8	6.3
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	4	1.5	2	1.5	2	1.6
ძვალ-კუნთოვანი სისტემისა და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	1	0.4	1	0.7	0	0.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	1	0.4	1	0.7	0	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	363	137.7	213	155.5	150	118.4
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	80	30.3	47	34.3	33	26.0
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	55	20.9	25	18.2	30	23.7
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი	33	12.5	24	17.5	9	7.1

ცხრილი 1.16

გარდაცვლილთა რაოდენობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015			2016		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
აჭარა	3475	1805	1670	3622	1927	1695
თბილისი	12377	12032	345	12720	12398	322
კახეთი	4957	1101	3856	5099	1095	4004
იმერეთი	8725	3936	4789	9102	4036	5066
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	5397	2366	3031	5532	2454	3078
შიდა ქართლი	3570	1296	2274	3717	1309	2408
ქვემო ქართლი	4444	1782	2662	4855	1932	2923
გურია	1786	467	1319	1832	439	1393
სამცხე – ჯავახეთი	2086	757	1329	2053	680	1373
მცხეთა – მთიანეთი	1464	452	1012	1416	401	1015
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	840	145	695	823	117	706
საქართველო	49121	26139	22982	50771	26788	23983

ცხრილი 1.17 ბუნებრივი მატება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015			2016		
	სულ	მათ შორის		სულ	მათ შორის	
		ქალაქი	სოფელი		ქალაქი	სოფელი
აჭარა	2824	1731	1093	2355	1327	1028
თბილისი	5132	4915	217	4064	3838	226
კახეთი	255	-61	316	-229	-183	-46
იმერეთი	-210	400	-610	-1318	-25	-1293
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	-399	-301	-98	-735	-485	-250
შიდა ქართლი	569	208	361	357	167	190
ქვემო ქართლი	2659	1130	1529	2037	880	1157
გურია	-227	-74	-153	-297	-50	-247
სამცხე – ჯავახეთი	182	3	179	296	125	171
მცხეთა – მთიანეთი	-184	-144	-40	-236	-111	-125
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	-473	-48	-425	-496	-44	-452
საქართველო	10128	7759	2369	5798	5439	359

ცხრილი 1.18 სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას, საქართველო, 2004 - 2016

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
სულ	71.6	74.0	74.3	75.1	74.2	73.6	74.4	74.5	74.7	75.2	72.9	72.9	72.7
კაცი	67.9	70.0	69.8	70.5	69.3	69.2	70.0	70.2	70.2	70.8	68.6	68.6	68.2
ქალი	75.1	77.6	78.5	79.4	79.0	77.7	78.7	78.6	79.0	79.4	77.2	77.2	77.1

თავი 2.

მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

ცხრილი 2.1 პროფესიულად აქტიური ექიმებით* უზრუნველყოფა, საქართველო, 2005 – 2016

	ექიმები		მათ შორის პრაქტიკოსი ექიმები	
	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე
2005	17438	399.8	16068	368.4
2006	17591	400.0	16207	368.5
2007	17629	401.7	16262	370.6
2008	17961	409.7	16571	378.0
2009	18591	421.5	17392	394.3
2010	19453	435.3	18227	409.3
2011	19514	435.3	18366	409.6
2012	21501	478.8	18235	406.1
2013	20474	456.3	18278	407.3
2014	21201	568.8	19270	517.0
2015	21312	573.3	20143	541.9
2016	24745	665.3	24082	647.5

ხრილი 2.2 პროფესიულად აქტიური საშუალო სამედიცინო პერსონალით** უზრუნველყოფა, საქართველო, 2005 – 2016

	ექთნები		ბებიაქალები	
	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე
2005	18575	424.9	1308	30.0
2006	17846	405.8	1181	26.9
2007	17284	393.9	1165	26.5
2008	17309	394.8	1061	24.2
2009	16958	384.5	955	21.7
2010	17211	386.5	913	20.4
2011	15940	355.5	661	14.7
2012	14493	323.0	634	14.1
2013	14935	328.2	594	13.2
2014	14809	397.3	607	16.3
2015	15574	419.0	593	16.0
2016	18701	502.8	489	13.1

* პროფესიონალურად აქტიური ექიმები - პრაქტიკოსი ექიმები, რომელთათვისაც მათი სამედიცინო განათლება არის სამუშაოს აღსრულების წინაპირობა, არ მიეკუთვნება: სტომატოლოგები, სტომატოლოგი-ქირურგები, ექიმები, რომლის საქმიანობა არ მოითხოვს სამედიცინო განათლებას, უმუშევარი ექიმები და პენსიონერები, საზღვარგარეთ მომუშავე ექიმები.

** პროფესიულად აქტიური საშუალო სამედიცინო პერსონალი - პრაქტიკოსი ექიმები, რომელთათვისაც მათი სამედიცინო განათლება არის სამუშაოს აღსრულების წინაპირობა, არ მიეკუთვნება: ექთნები, რომელთა საქმიანობა არ მოითხოვს სამედიცინო განათლებას, უმუშევარი ექთნები და პენსიონერები, საზღვარგარეთ მომუშავე ექთნები.

ცხრილი 2.3 ექიმი-სპეციალისტები სპეციალიზაციის მიხედვით, საქართველო, 2003 - 2016

	ზოგადი პრაქტიკის ექიმები		პედიატრები		მეან-გინეკოლოგები		ფსიქიატრები		ქირურგიული პროფილის სპეციალობების ჯგუფი	
	სულ	უზრუნვეყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნვეყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნვეყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნვეყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	სულ	უზრუნვეყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
2003	2362	54.0	2247	51.4	1493	34.2	346	7.9	1429	32.7
2004	2439	55.8	2209	50.5	1458	33.4	337	7.7	1376	31.5
2005	2431	55.6	2107	48.2	1448	33.1	300	6.9	1328	30.4
2006	2198	50.0	2071	47.1	1429	32.5	307	7.0	1336	30.4
2007	2352	53.6	1945	44.3	1414	32.2	281	6.4	1337	30.5
2008	2408	54.9	1858	42.4	1462	33.4	278	6.3	1382	31.5
2009	2977	67.5	1579	35.8	1467	33.3	294	6.7	1504	34.1
2010	3146	70.7	1560	35.0	1499	33.7	291	6.5	1559	35.0
2011	3273	73.0	1473	32.9	1434	32.0	258	5.8	1581	35.3
2012	4172	92.9	1428	31.8	1453	32.4	283	6.3	1759	39.2
2013	3964	88.3	1444	32.2	1561	34.8	393	8.8	1953	43.5
2014	4757	127.6	1367	36.7	1659	44.5	391	10.5	2118	56.8
2015	5142	138.3	1186	21.5	1775	47.8	367	9.9	1974	53.1
2016	6775	182.2	1333	35.8	1874	50.4	471	12.7	2565	69.0

ცხრილი 2.4 საავადმყოფოებში მომუშავე სამედიცინო პერსონალი, საქართველო, 2003 - 2016

	საავადმყოფოებში მომუშავე პერსონალი		საავადმყოფოებში მომუშავე ექიმები		საავადმყოფოებში მომუშავე ექთნები და ბეზიაქალები	
	სულ	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	სულ	% ქვეყანაში მომუშავე პრაქტიკოსი ექიმების საერთო რაოდენობიდან	სულ	% ქვეყანაში მომუშავე საშუალო სამედიცინო პერსონალის საერთო რაოდენობიდან
2003	31990	731.8	8086	45.7	11798	52.8
2004	31796	727.3	7979	45.6	11737	52.4
2005	30978	708.6	7768	44.5	11204	50.1
2006	30403	691.3	7852	44.6	10986	51.1
2007	30350	691.6	7857	44.6	10872	53.1
2008	30164	688.1	7881	43.9	10864	53.9
2009	30765	697.5	8137	43.8	10741	54.9
2010	30994	693.5	8404	43.2	10772	55.0
2011	28319	631.6	7942	40.7	9583	52.5
2012	24042	535.4	7951	33.1	8116	33.8
2013	25953	578.4	9385	36.2	8632	33.3
2014	26982	724.0	9680	42.0	8915	59.4
2015	30460	819.5	10699	50.2	9957	63.9
2016	31391	844.0	11822	49.1	10897	58.3

ცხრილი 2.5 ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის სამკურნალო პროფილაქტიკური დაწესებულებების ქსელი, საქართველო, 2016

დაწესებულება	რაოდენობა
სტაციონარული დაწესებულებები	278
საავადმყოფოები და სამედიცინო ცენტრები	273
მ.შ. სპეციალიზებული	118
მ.შ. სამშობიარო სახლები	33
ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებები და სოფლის ექიმები	2301
მ.შ. ამბულატორიული ცენტრები და პოლიკლინიკები	881
მ.შ. სტომატოლოგიური პოლიკლინიკები და კაბინეტები	577
ამბულატორიები	35
დამოუკიდებელი ქალთა კონსულტაციები	29
კაბინეტები (სტომატოლოგიურის გარდა)	80
სოფლის ექიმები	1258
სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები	5
მ.შ. სტაციონარით	3
დისპანსერები	18
მ.შ. სტაციონარით	2
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სადგური	79
სისხლის გადასხმის ობიექტები	19
ეპიდემიოლოგიური სამსახური	64
სხვა	30

ცხრილი 2.6 ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე, საქართველო, 2009 - 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
მიმართვების საერთო რაოდენობა	2.0	2.1	2.1	2.3	2.7	3.5	4.0	3.9
<i>მათ შორის:</i>								
ექიმთან მიმართვა	1.9	1.8	1.8	2.1	2.4	3.1	3.4	3.4
15 წლამდე ბავშვების ექიმთან მიმართვა	2.9	2.5	2.4	2.6	2.7	3.7	3.8	3.6
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების გამოძახება	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4
15 წლამდე ბავშვებთან სასწრაფო სამედიცინო დახმარების გამოძახება	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3

ცხრილი 2.7 ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებებში მიმართვათა რაოდენობა 1 სულ მოსახლეზე რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2009 - 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
აჭარა	2.1	2.0	2.1	2.0	2.3	2.7	3.2	3.3
თბილისი	2.8	3.2	3.4	4.1	5.1	5.4	6.1	6.9
კახეთი	1.8	1.6	1.3	1.4	1.6	2.0	1.7	2.1
იმერეთი	1.9	1.9	1.6	1.9	2.2	2.8	2.8	3.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1.3	1.5	1.0	1.2	1.3	1.7	1.6	1.9
შიდა ქართლი	1.8	1.7	2.0	1.8	2.2	2.6	4.2	2.4
ქვემო ქართლი	1.0	1.0	1.0	1.0	1.2	1.3	1.5	1.7
გურია	1.6	1.6	1.4	1.6	1.5	1.7	1.9	2.2
სამცხე – ჯავახეთი	1.4	2.3	1.3	0.8	1.0	1.4	1.3	1.5
მცხეთა – მთიანეთი	1.5	1.5	1.4	1.6	1.7	1.8	1.8	5.9
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1.3	1.3	1.0	1.2	1.1	1.3	1.6	1.6
საქართველო	2.0	2.1	2.1	2.3	2.7	3.2	3.6	3.9

ცხრილი 2.8 მონაცემები პროფილაქტიკური აცრების შესახებ, საქართველო, 2016*

ვაქცინა	ვაქცინაციის ასაკი კალენდრის მიხედვით	აცრილთა რაოდენობა კალენდრის მიხედვით	მოცვა (%)
ბცუ-1	0 – 5 დღე	53122	94.6%
ჰეპატიტი ბ – 0	0 – 12 საათი	52792	94.0%
დეტ+ჰიბ+ჰეპ ბ/ დეტ+ჰიბ+ჰეპ ბ+იპვ/დეტ – 1	2 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	52886	96.6%
დეტ+ჰიბ+ჰეპ ბბ/ დეტ+ჰიბ+ჰეპ ბ+იპვ/დეტ – 3	4 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	50102	91.5%
დეტ – 4	18 – 24 თვე	45008	83.8%
პოლიო – 1	2 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	52998	96.8%
პოლიო – 3	4 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	50102	91.5%
ოპვ – 4	18 – 24 თვე	43065	80.2%
ოპვ – 5	5 წლის – 5 წელი 11 თვე 29 დღე	43131	81.0%
წწყ – 1	12 – 24 თვე	50982	93.4%
წწყ – 2	5 წლის – 5 წელი 11 თვე 29 დღე	45482	85.4%
როტა-1	2 თვე	43374	79.2%
როტა-2	3 თვე	41142	75.1%
დტ	5 წლის – 5 წელი 11 თვე 29 დღე	45594	85.6%
პნევმოკოკური - 1	2 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	51261	93.6%
პნევმოკოკური - 2	2 თვიდან – 11 თვე 29 დღემდე	50317	91.9%
პნევმოკოკური - 3	12 – 24 თვე	41150	75.2%
ტდ	14 წლის	28402	72.1%

ცხრილი 2.9 პროფილაქტიკური აცრებით მოცვა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016*

	ბცუ-1	დეტ+ჰიბ+ჰეპ ბ/დეტ+ჰიბ+ჰეპ ბ + იპვ/დეტ 3	პოლიო-3	წწყ-1	წწყ-2
აჭარა	96.3%	91.8%	92.0%	94.9%	91.5%
თბილისი	94.6%	89.0%	89.8%	95.8%	90.0%
კახეთი	97.7%	88.8%	90.5%	90.7%	82.8%
იმერეთი	94.9%	92.2%	90.7%	96.0%	89.1%
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	98.8%	90.4%	89.7%	89.2%	76.6%
შიდა ქართლი	98.8%	84.6%	84.4%	89.5%	80.1%
ქვემო ქართლი	97.4%	89.8%	92.0%	91.2%	85.7%
გურია	98.1%	95.4%	95.1%	94.6%	85.3%
სამცხე – ჯავახეთი	97.0%	92.1%	91.5%	96.4%	92.6%
მცხეთა – მთიანეთი	97.0%	89.0%	87.6%	95.9%	91.8%
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	97.1%	93.1%	83.8%	98.3%	93.2%
საქართველო	97.5%	91.5%	91.5%	93.4%	85.4%

* „WHO/UNICEF Joint report“ - 2017 წლის 15 მარტის მდგომარეობით

ცხრილი 2.10 ამბულატორულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების ქირურგიული მუშაობა, საქართველო, 2009 - 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ქირურგიული ოპერაციები სულ	34398	37734	47645	68570	78670	77289	101602	102120
<i>მათ შორის:</i>								
თვალზე	6751	7365	6961	6471	15941	17576	27517	27185
მათ შორის: გლაუკომა	730	318	748	770	8979	945	1169	1633
კატარაქტა	4123	4370	4351	3826	7517	9121	16386	15171
მიკროქირურგიული	3162	5123	1459	1655	2957	9894	10490	10423
ყელ-ყურ-ცხვირზე	1240	1684	2629	9595	2816	4149	4243	14152
სისხლძარღვებზე	46	121	59	219	1202	1615	428	642
მუცლის ღრუს ორგანოებზე	431	415	1426	1343	1318	772	732	785
მათ შორის არაჩაქედილი თიაქრის კვეთა	120	130	133	175	740	113	123	168
სამეანო-გინეკოლოგიური	9098	10580	14941	20394	27167	23862	15655	14905
სარბევე ჯირკვალზე	1058	214	137	236	231	394	404	434
კანსა და კანქვეშა ქსოვილზე	9070	11979	11724	20653	17863	16335	22030	18620

ცხრილი 2.11 სასწრაფო სამედიცინო დახმარება, საქართველო, 2009 - 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
სასწრაფო სამედიცინო დახმარების დაწესებულებების საერთო რაოდენობა	81	78	75	78	75	104	78	79
გასვლების საერთო რაოდენობა	907343	956550	966493	1061690	1231225	1247588	1479212	1617704
პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია დახმარება სახელმწიფო პროგრამით	864502	933741	908000	993089	1148445	1201793	1436980	1459415

ცხრილი 2.12 ფიზიკურ პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია სასწრაფო სამედიცინო დახმარება, საქართველო, 2007 - 2016

	პირველადი სამედიცინო დახმარება გაეწია	მათ შორის					
		უბედური შემთხვევის დროს		უცაბედი ავად გახდომის დროს		მშობიარობის და პათოლოგიური ორსულობის დროს	
		სულ	%	სულ	%	სულ	%
2007	726779	15930	2.2	644912	88.7	3319	0.5
2008	768167	10912	1.4	751945	97.9	5310	0.7
2009	883129	14579	1.6	863589	97.8	4961	0.6
2010	933877	13286	1.4	915319	98.0	5272	0.6
2011	936614	12323	1.3	919953	98.2	4338	0.5
2012	1035270	29242	2.8	1001494	96.7	4534	0.4
2013	1199884	15017	1.3	1179681	98.3	5186	0.4
2014	1221404	26074	2.1	1188006	97.3	6484	0.5
2015	1452857	24712	1.7	1417200	97.5	8734	0.6
2016	1530237	24778	1.6	1494058	97.6	9068	0.6

ცხრილი 2.13

ფიზიკურ პირთა რაოდენობა, რომელთაც გაეწია სასწრაფო სამედიცინო დახმარება, საქართველო, 2010 - 2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
აჭარა	80762	75660	77756	91550	102174	116280	127656
თბილისი	377066	442363	505492	602591	640885	709320	735182
კახეთი	70184	56317	64832	66977	59022	79331	90895
იმერეთი	111606	101023	108989	108989	123975	158375	154547
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	82059	60625	80447	82854	69251	98156	106168
შიდა ქართლი	47313	43370	48993	53702	51887	76421	71258
ქვემო ქართლი	66413	69968	67959	87380	83890	107578	128216
გურია	26869	23924	21926	21693	23387	28216	32758
სამცხე – ჯავახეთი	29992	30887	23177	30109	24550	33040	36865
მცხეთა – მთიანეთი	25982	19565	22677	27800	30438	34066	34230
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	15631	12922	13022	12185	11945	12074	12462
საქართველო	933877	936614	1035270	1199884	1221404	1452857	1530237

ცხრილი 2.14

საქართველოს ჯანდაცვის სისტემის სტაციონარული დაწესებულებები, 2004 - 2016

	სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა		მათ შორის ზოგადი პროფილის საავადმყოფოები	
	რაოდენობა	უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან
2004	271	6.3	132	48.7
2005	266	6.1	129	48.5
2006	261	5.9	126	48.3
2007	260	5.9	125	48.1
2008	260	5.9	122	46.9
2009	264	6.0	129	48.9
2010	278	6.2	136	48.9
2011	245	5.5	110	44.9
2012	221	4.9	131	59.3
2013	253	5.6	136	57.4
2014	260	6.9	158	60.8
2015	270	7.3	145	53.5
2016	278*	7.5	155	55.8

ცხრილი 2.15

საწოლთა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები, საქართველო, 2006 - 2016

	ჰოსპიტალური საწოლების რაოდენობა	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	დატვირთვა	დაყოვნება	ბრუნვა
2006	16455	374.1	127.8	7.4	17.1
2007	14565	331.9	146.3	7.3	20.1
2008	14069	320.9	79.2	3.0	26.2
2009	13633	309.1	148.2	6.3	23.4
2010	13378	299.3	160.0	6.4	25.2
2011	12599	281.0	173.6	7.0	24.8
2012	11348	252.7	228.9	7.0	32.7
2013	11600	258.5	181.4	5.4	33.6
2014	11675	313.3	188.3	5.2	36.3
2015	12830	345.1	193.3	5.3	36.4
2016	13840	372.1	189.3	5.0	37.8

* სტაციონარული დაწესებულებების ჯამური რაოდენობა (სავადმყოფოები, სამედიცინო ცენტრები და დისპანსერები) საწოლით, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების სტაციონარები)

ცხრილი 2.16 მოსახლეობის სტაციონარული მომსახურება ავადმყოფობათა კლასების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %
სულ	495744	12822	2.6
მათ შორის: ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	24211	273	1.1
ახალწარმონაქმნები	24251	833	3.4
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	4540	148	3.3
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	5116	54	1.1
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	10286	48	0.5
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	14692	169	1.2
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	11052	0	0.0
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	567	2	0.4
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	88223	4402	5.0
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	105475	3146	3.0
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	42889	1043	2.4
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	5039	59	1.2
მვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	9594	9	0.1
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	26214	245	0.9
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგინობის ხანა	66570	5	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	6683	361	5.4
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	3228	58	1.8
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	14195	1470	10.4
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების შემთხვევების ზოგიერთი სხვა შედეგები	30264	496	1.6
ფაქტორები, რომლებიც მოქმედებს ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე და დაკავშირებულია სამედიცინო სამსახურთან	2650	0	0.0
ჰოსპიტალიზაციის სხვა მიზეზი	5	0	0.0

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %
სულ	98101	557	0.6
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	14539	9	0.1
ახალწარმონაქმნები	1600	15	0.9
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	527	2	0.4
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	403	2	0.5
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	85	0	0.0
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	1041	10	1.0
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	546	0	0.0
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	159	0	0.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	155	10	6.5
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	54371	54	0.1
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	3908	4	0.1
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	507	0	0.0
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	581	2	0.3
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	2176	2	0.1
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგინობის ხანა	39	0	0.0
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	6675	361	5.4
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	2495	54	2.2
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	2944	18	0.6
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების შემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	4978	15	0.3

ცხრილი 2.18

ერთ წლამდე ასაკის ბავშვების სტაციონარული მომსახურება ავადმყოფობათა კლასების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %
სულ	25229	463	1.8
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	3300	5	0.2
ახალწარმონაქმნები	318	1	0.3
სისხლისა და სისხლძმადი ორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	84	0	0.0
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	24	2	8.3
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	0	0	0.0
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	229	4	1.7
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	38	0	0.0
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	3	0	0.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	33	5	15.2
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	11834	23	0.2
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	356	2	0.6
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	82	0	0.0
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	19	0	0.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	312	1	0.3
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა	6665	361	5.4
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	926	49	5.3
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	694	0	0.0
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების შემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	291	10	3.4
ფაქტორები, რომლებიც მოქმედებს ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე და დაკავშირებულია სამედიცინო დაწესებულებებში მიმართვიანობასთან	21	0	0.0

ცხრილი 2.19

ქირურგიული ოპერაციები სტაციონარში, საქართველო, 2004 - 2016

	ოპერაციების საერთო რაოდენობა			მათ შორის ბავშვებში		
	სულ	მაჩვენებელი 1000 სულ მოსახლეზე	ლეტალობა (%)	სულ	მაჩვენებელი 1000 სულ ბავშვზე	ლეტალობა (%)
2004	90790	20.8	0.7	10945	11.9	0.4
2005	98695	22.6	0.7	11655	12.7	0.5
2006	100303	22.8	0.6	11194	14.1	0.4
2007	100438	22.9	0.5	11722	15.3	0.2
2008	121189	27.6	0.5	13943	18.5	0.6
2009	123900	28.1	0.5	11361	15.1	0.5
2010	134941	30.3	0.4	14539	19.2	0.4
2011	143262	31.9	0.4	15860	20.9	0.3
2012	165679	36.9	0.4	19679	25.8	0.4
2013	189478	42.2	0.4	15670	20.5	0.4
2014	204553	54.9	0.3	20526	31.7	0.6
2015	246457	66.3	0.5	27438	37.6	0.2
2016	268089	72.1	0.4	29470	41.1	0.2

ცხრილი 2.20

ზოგადი ნარკოზით ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2004 – 2016

	ზოგადი ნარკოზით ჩატარებული ოპერაციების საერთო რაოდენობა	პროცენტი საერთო რაოდენობიდან	ლეტალობა ნარკოზის შედეგად (%)
2004	43030	47.4	0.03
2005	54499	55.2	0.01
2006	54771	54.6	0.01
2007	57004	56.7	0.01
2008	71725	59.2	0.01
2009	73376	59.2	0.02
2010	82334	61.0	0.004
2011	75709	52.8	0.003
2012	81608	49.2	0.01
2013	99517	52.5	0.001
2014	104084	50.9	0.006
2015	106276	43.1	0.02
2016	107821	42.9	0.02

ცხრილი 2.21

ქირურგიული ოპერაციები სტაციონარში (გეგმიური და გადაუდებელი), საქართველო, 2015–2016

	2015		2016	
	რაოდენობა	ლეტალობა (%)	რაოდენობა	ლეტალობა (%)
სულ ოპერაციები	246457	0.5	268089	0.4
<i>მათ შორის:</i>				
ოპერაციები წერეული სისტემის ორგანოებზე	6166	3.5	6981	2.4
ოპერაციები ენდოკრინული სისტემის ორგანოებზე	2484	0.08	3420	0.1
ოპერაციები თვალზე	13546	0.0	13744	0.0
ოპერაციები ყურზე, ცხვირზე	15706	0.0	18290	0.0
ოპერაციები პირის ღრუს ორგანოებზე	15748	0.01	18600	0.01
ოპერაციები გულზე	17005	1.2	18762	1.04
ოპერაციები სისხლძარღვებზე	8115	0.6	8834	0.8
ოპერაციები სასუნთქ ორგანოებზე	3076	2.05	3758	0.9
ოპერაციები საჭმლის მომნელებელ და მუცლის ღრუს ორგანოებზე	41118	1.0	44810	1.0
ოპერაციები შარდსასქესო სისტემის ორგანოებზე	80290	0.02	83289	0.02
ოპერაციები ძვალკუნთოვან სისტემაზე	16699	0.30	29939	0.3
ოპერაციები სარძევე ჯირკვლებზე	3661	0.0	3398	0
ოპერაციები კანზე და კანქვეშა უჯრედისზე	5665	0.37	6960	0.2

	სულ	მათ შორის ბავშვებში
სულ ოპერაციები	181286	21981
<i>მათ შორის:</i>		
ოპერაციები ნერვული სისტემის ორგანოებზე	4380	135
<i>მათ შორის: თავის ტვინზე</i>	735	89
ზურგის ტვინზე	212	16
პერიფერიულ ნერვულ სისტემაზე	79	6
მალთაშუა დისკებზე	2404	2
სხვა ოპერაციები ნერვულ სისტემაზე არატრავმული დაზიანების გამო	840	22
ოპერაციები ენდოკრინული სისტემის ორგანოებზე	3420	7
<i>მათ შორის: ჰიპოფიზზე</i>	3	0
ფარისებრ ჯირკვალზე	2914	7
პარათირეოიდექტომია	111	0
ადრენალექტომია	45	0
ოპერაციები თვალზე	13279	507
<i>მათ შორის: გლაუკომის</i>	602	9
ენუკლეაციის	134	3
კატარაქტის მიზეზით	7798	47
ოპერაციები ყურზე, ცხვირზე	17896	6932
<i>მათ შორის: ყურზე</i>	1353	117
ადენოიდექტომია	5793	4906
ოპერაციები პირის ღრუს ორგანოებზე	17763	9600
<i>მათ შორის: ენაზე</i>	148	81
ტონზილექტომია	14088	7768
ოპერაციები სუნთქვის ორგანოებზე	1683	114
<i>მათ შორის: პულმონექტომია</i>	49	1
ფილტვის წილის რეზექცია	178	1
ფილტვის სეგმენტის მოკვეთა (რეზექცია)	38	2
ხორხზე	494	1
სასულეს რეზექცია	2	0
ბრონქის რეზექცია	2	0
პლევრის რეზექცია	15	2
ოპერაციები გულზე	8160	322
გულის თანდაყოლილი მანკების კორექცია	351	228
<i>მათ შორის: სარქვლის კორექცია</i>	103	69
სარქვლის პროთეზირება	176	96
გულის შეძენილი მანკების კორექცია	521	0
<i>მათ შორის: სარქვლის კორექცია</i>	193	0
სარქვლის პროთეზირება	287	0
ენდოვასკულური ბალონური დილატირება	115	0
კორონარული არტერიების შუნტირება	1644	0
კორონარული არტერიების ანგიოპლასტიკა	3388	56
მ.შ. სტენტირება	2699	0
რითმოლოგიური ოპერაციები	1088	0
მ.შ.: კარდიოსტიმულატორის იმპლანტირება	426	0
პერიკარდექტომია	8	0
ოპერაციები სისხლძარღვებზე	5710	47
ოპერაციები საჭმლის მომნელებელ და მუცლის ღრუს ორგანოებზე	17244	1192
ოპერაციები შარდსასქესო სისტემის ორგანოებზე	69158	1302
<i>მათ შორის: თირკმლებსა და შარდსაწვეთზე</i>	3499	44
თირკმლის გადანერგვა	17	0
ოპერაციები წინამდებარე ჯირკვალზე	2007	34
ოპერაციები ქალის სასქესო ორგანოებზე	13483	7
სამეანო - გინეკოლოგიური ოპერაციები	39700	1

	სულ	მათ შორის ბავშვებში
ოპერაციები ძვალკუნთოვან სისტემაზე	11150	1055
<i>მათ შორის: ძვლის გადანერგვა</i>	110	78
<i>მენჯ-ბარძაყის სახსრის პროთეზირება</i>	3133	1
<i>მუხლის სახსრის პროთეზირება</i>	1418	297
<i>კიდურების ან მისი ნაწილის ამპუტაცია</i>	428	12
<i>მათ შორის: კიდურების ან მისი ნაწილის ამპუტაცია დიაბეტის გამო</i>	324	0
ოპერაციები სარძევე ჯირკვალზე	3398	7
ოპერაციები კანზე და კანქვეშა უჯრედისზე	6960	761
ოპერაციები იმუნური სისტემის ორგანოებზე	1085	0
ამის გარდა პლასტიკური ქირურგია	2370	13

ცხრილი 2.23 გეგმიური ქირურგიული ოპერაციები ბავშვებში, საქართველო, 2016

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რაოდენობა	ოპერაციის შემდგომ გარდაიცვალა	ლეტალობა %
სულ ოპერაციები	21981	10	0.05
<i>მათ შორის:</i>			
ოპერაციები ნერვული სისტემის ორგანოებზე	135	3	2.2
ოპერაციები სასუნთქ ორგანოებზე	114	0	0.0
ოპერაციები გულზე	322	4	1.2
ოპერაციები საჭმლის მომნელებელ და მუცლის ღრუს ორგანოებზე	1192	0	0.0
ოპერაციები შარდსასქესო ორგანოებზე	1302	0	0.0
ოპერაციები ძვალკუნთოვან სისტემაზე	1155	0	0.0
ოპერაციები კანზე და კანქვეშა ქსოვილზე	761	3	0.3

ცხრილი 2.24 გეგმიური ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015		2016	
	ოპერაციების რაოდენობა	ლეტალობა %	ოპერაციების რაოდენობა	ლეტალობა %
აჭარა	17625	0.0	20004	0.1
თბილისი	100854	0.2	104908	0.1
კახეთი	7327	0.1	6912	0.01
იმერეთი	23623	0.6	21838	0.03
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	4835	0,1	5261	0.1
შიდა ქართლი	6412	0.0	6308	0.0
ქვემო ქართლი	10213	0.0	10795	0.0
გურია	1521	0.0	1160	0.0
სამცხე-ჯავახეთი	1525	0.0	1857	0.0
მცხეთა-მთიანეთი	523	0.0	349	0.3
რაჭა-ლეჩხუმი	95	0.0	164	0.0
სხვა უწყება	2088	0.0	1730	0.0
საქართველო	176641	0.2	181286	0.1

ცხრილი 2.25

გადაუდებელი ქირურგიული ოპერაციები, საქართველო, 2006 – 2016

	გადაუდებელი ოპერაციების რაოდენობა	პროცენტი საერთო რაოდენობიდან	ლეტალობა %
2006	20146	20.1	1.2
2007	20369	20.3	1.4
2008	23022	19.0	1.1
2009	21818	17.6	1.3
2010	20385	15.1	1.1
2011	19384	13.5	1.5
2012	21773	13.1	1.3
2013	39451	20.8	0.8
2014	56666	27.7	1.0
2015	69816	28.3	1.2
2016	86803	32.4	1.1

ცხრილი 2.26

ზოგიერთი გადაუდებელი ქირურგიული ოპერაციათა რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2016

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი			გარდაიცვალა სტაციონარში ნაოპერაციევი					
	სულ	მ.შ. ბავშვები		სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		ლეტალობა (%)	
		0 - 15	მ.შ 1 წლამდე			0-15	მ.შ 1 წლამდე	0-15	მ.შ 1 წლამდე
გადაუდებელი ქირურგიული ოპერაციები სულ	86803	7489	1023	918	1.1	53	43	0.7	4.2
მ.შ. არატრავმული პათოლოგიის გამო	72217	5885	667	869	1.2	53	43	0.9	6.4
ნერვული სისტემის პათოლოგიური მდგომარეობების (არატრავმული) გამო	2186	243	127	138	6.3	6	3	2.5	2.4
მათ შორის: მენინგიტის, ენცეფალიტის, მიელიტის და ენცეფალომიელიტის გამო	204	190	108	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ინტრაკრანული ნერვის ფესვის და წნულის დაზიანებების გამო	341	22	16	59	17.3	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები გულზე	10602	241	137	135	1.3	23	22	9.5	16.1
მათ შორის: სარქველის კორექცია	128	32	16	12	9.4	6	5	18.8	31.3
სარქველის პროტეზირება	135	78	54	17	12.6	15	15	19.2	27.8
კორონარული შუნტირება	1401	0	0	48	3.4	0	0	0.0	0.0
კორონალური არტერიების ანგიოპლასტიკა	6054	124	65	44	0.7	0	0	0.0	0.0
რითმოლოგიური ჩარევები	425	5	0	1	0.2	0	0	0.0	0.0
სხვა ოპერაციები გულზე	2459	2	2	13	0.5	2	2	100.0	100.0
ოპერაციები სისხლძარღვებზე	2710	45	20	58	2.1	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: მსხვილი სისხლძარღვების ემბოლიის, თრომბოზის და გამსკდარი ანევრიზმების გამო	890	0	0	48	5.4	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები სასუნთქ ორგანოებზე	2075	429	74	26	1.3	3	3	0.7	4.1

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი			გარდაიცვალა სტაციონარში ნაოპერაციევი					
	სულ	მ.შ. ბავშვები		სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		ლეტალობა (%)	
		0 - 15	მ.შ 1 წლამდე			0-15	მ.შ 1 წლამდე	0-15	მ.შ 1 წლამდე
მათ შორის: ფილტვის რეზექცია	20	10	3	0	0.0	0	0	0.0	0.0
პერიტონზილური, რეტროფარინგეული და პარაფარინგეული აბსცესის გამო	64	1	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
ხორხის მწვავე სტენოზის გამო (ტრაქეოსტომია)	315	18	13	19	6.0	1	1	5.6	7.7
ცხვირიდან სისხლდენის გამო	394	50	0	4	1.0	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები საჭმლის მომნელებელ და მუცლის ღრუს ორგანოებზე	27566	3249	248	429	1.6	19	14	0.6	5.6
მათ შორის: პირის ღრუს ფლეგმონას და აბსცესის გამო	837	10	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
კუჭისა და ნაწლავების პერფორირებული წყლულის გამო	923	0	0	36	3.9	0	0	0.0	0.0
კუჭ-ნაწლავის ტრაქტიდან სისხლდენის გამო	407	3	0	37	9.1	0	0	0.0	0.0
ჩაჭედილი თიაქარი განგრენით/განგრენის გარეშე	3866	232	72	9	0.2	0	0	0.0	0.0
მწვავე ნაწლავური გაუვალობის გამო	1626	59	40	97	6.0	5	3	8.5	7.5
მწვავე აპენდიციტის გამო	8394	1959	8	1	0.0			0.0	0.0
მწვავე ქოლეცისტიტის გამო	3582	1	0	11	0.3	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: ობსტრუქციული ქოლეცისტიტი ნაღვლის კოლიკით	627	0	0	2	0.3	0	0	0.0	0.0
მწვავე პერიტონიტის გამო	966	121	4	53	5.5	0	0	0.0	0.0
ნაწლავის ინფარქტის გამო	97	0	0	27	27.8	97	0	0.0	0.0
მწვავე პანკრეატიტის გამო	97	0	0	6	6.2	0	0	0.0	0.0
ელენთის პათოლოგიის გამო	82	10	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
სხვა ოპერაციები მუცლის ღრუს ორგანოებზე	6689	854	124	152	2.3	14	11	1.6	8.9
ოპერაციები შარდსაქესო სისტემის ორგანოებზე	14131	299	30	16	0.1	1	1	0.3	3.3
მათ შორის: ნეფრექტომია	131	5	1	5	3.8	1	1	20.0	100.0
ორქექტომია	174	23	3	0	0	0	0	0.0	0.0
ოვარექტომია	478	2	0	0	0	0	0	0.0	0.0
საშვილოსნოს გარე ორსულობა	875	0	0	0	0.0	0	0	0.0	0.0
სხვა ოპერაციები შარდ-საქესო სისტემის ორგანოებზე	12446	269	26	11	0.1	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები ძვალ-კუნთოვან სისტემაზე	9809	1132	17	62	0.6	1		0.1	0.0
მათ შორის :კიდურის ან მისი ნაწილის ამპუტაცია	1481	6	0	26	1.8	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: დიაბეტის გამო	786	0	0	7	0.9	0	0	0.0	0.0
ათეროსკლეროზის გამო	206	0	0	11	5.3	0	0	0.0	0.0

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი			გარდაიცვალა სტაციონარში ნაოპერაციევი					
	სულ	მ.შ. ბავშვები		სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		ლეტალობა (%)	
		0 - 15	მ.შ 1 წლამდე			0-15	მ.შ 1 წლამდე	0-15	მ.შ 1 წლამდე
აეროვანი განგრენის გამო	191	0	0	4	2.1	0	0	0.0	0.0
ოპერაციები ტრავმული დაზიანებების გამო	14586	1604	361	49	0.3	0	0	0.0	0.0
მათ შორის: გულმკერდის, მუცლის, მენჯის ღრუს და სასქესო ორგანოების ტრავმების გამო	805	5	0	9	1.1	0	0	0.0	0.0
ინტრაკრანიალური ტრავმების გამო	415	2	0	16	3.9	0	0	0.0	0.0
თავის ტრავმების გამო	629	52	19	4	0.6	0	0	0.0	0.0
თვალისა და თვალბუდის ტრავმების გამო	465	61	31			0	0	0.0	0.0
სისხლძარღვების ტრავმების გამო	414	1	0	1	0.2			0.0	0.0
ხერხემლის და კიდურების ტრავმების, ღია ჭრილობების, მოტეხილობების, ამოვარდნილობების, ტრავმული ამპუტაციების გამო	8980	1016	141	6	0.1	0	0	0.0	0.0
უცხო სხეულის გამო	251	59	1	0	0.0	0	0	0.0	0.0
დამწვრობის გამო	300	98	71	2	0.7	0	0	0.0	0.0

ცხრილი 2.27 სისხლის დამამზადებელი სამსახურის მუშაობის ძირითადი მაჩვენებლები, საქართველო, 2010 - 2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
დონორების რაოდენობა სულ	33514	25982	28576	52210	57559	79427	74659
მათ შორის უანგარო	10273	2254	2823	9581	15846	17670	21958
უანგარო დონორთა %	30.7	8.7	9.9	18.4	27.5	22.2	25.9
მომუშავე პერსონალი სულ	350	290	302	371	340	413	356

ცხრილი 2.28 სისხლის შეგროვება, დონაციების ტესტირება და ჩამოწერა, საქართველო, 2016

	დონაციების რაოდენობა	%
სულ	74659	100
<i>მათ შორის ტესტირებულია</i>		
აივ / შიდსზე	70551	94.5
ჰეპატიტ B-ზე	70548	94.5
ჰეპატიტ C-ზე	70551	94.5
სიფილისზე	70548	94.5
სისხლის ჯგუფის სეროლოგია (BGS)	61805	82.8
ჩამოწერილია მთლიანი სისხლი / ერიტროციტული მასა	4408	5.9

თავი 3.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა

ცხრილი 3.1 დაავადებების გავრცელება კლასების მიხედვით, პრევალენტობა და სტრუქტურული განაწილება, საქართველო, 2016

	ყველა რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა*	%
სულ	3678555	98904.5	100
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	125597	3376.9	3.4
სისხლისა და სისხლმზად იორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	33875	910.8	0.9
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	265729	7144.6	7.2
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	102977	2768.7	2.8
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	156842	4217.0	4.3
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	193482	5202.1	5.3
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	90886	2443.6	2.5
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	610174	16405.6	16.6
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	796890	21425.8	21.7
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	559566	15044.9	15.2
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	88366	2375.9	2.4
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	151982	4086.3	4.1
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	228166	6134.6	6.2
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგინობის ხანა**	20234	2337.8	0.6
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა***	2372	41.2	0.1
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	4865	130.8	0.1
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	64752	1741.0	1.8
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	105000	2823.1	2.9

* პრევალენტობა დათვლილია წლის განმავლობაში რეგისტრირებულ ყველა შემთხვევებზე

** მაჩვენებლები გამოთვლილია ფერტილური ასაკის ქალებზე

*** მაჩვენებლები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ცხრილი 3.2 დაავადებების გავრცელება კლასების მიხედვით, ინციდენტობა და სტრუქტურული განაწილება, საქართველო, 2016

	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა	%
სულ	2214535	59541.7	100%
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	102159	2746.7	4.6
სიმსივნეები	35926	965.9	1.6
სისხლისა და სისხლმზად იორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	22367	601.4	1.0
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	85018	2285.9	3.8
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	15663	421.1	0.7
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	69178	1860.0	3.1
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	93273	2507.8	4.2
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	65485	1760.7	3.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	190994	5135.2	8.6
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	744673	20021.9	33.6
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	342762	9215.8	15.5
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	62199	1672.3	2.8
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	65865	1770.9	3.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	141797	3812.5	6.4
ორსულობა, შშობიარობა და ლოგინობის ხანა*	13792	1593.5	0.6
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა**	2372	4118.1	0.1
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	2052	55.2	0.1
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	58784	1580.5	2.7
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	100176	2693.4	4.5

* მაჩვენებლები გამოთვლილია ფერტილური ასაკის ქალებზე

** მაჩვენებლები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ცხრილი 3.3

0-15 წლამდე ბავშვთა დაავადებების გავრცელება, პრევალენტობა და სტრუქტურული განაწილება კლასების მიხედვით, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა	%
სულ	656369	91492.8	100%
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	56646	7896.0	8.6
სისხლისა და სისხლმზად იორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	10889	1517.8	1.7
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები დარღვევა	11160	1555.6	1.7
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	6966	971.0	1.1
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	15356	2140.5	2.3
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	20363	2838.4	3.1
ყურისა და დერილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	29690	4138.6	4.5
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	4007	558.5	0.6
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	345386	48144.1	52.6
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	74614	10400.6	11.4
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	23528	3279.6	3.6
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	5866	817.7	0.9
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	7674	1069.7	1.2
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგინობის ხანა*	11	0.03	0.002
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა**	2372	4118.1	0.4
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	3439	479.4	0.5
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	20899	2913.2	3.2
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	16721	2330.8	2.5

* მაჩვენებლები გამოთვლილია 10 – 14 წლის ასაკის გოგონებზე

** მაჩვენებლები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ცხრილი 3.4 0-15 წლამდე ბავშვთა დაავადებების გავრცელება, ინციდენტობა და სტრუქტურული განაწილება კლასების მიხედვით, საქართველო, 2016

	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა	%
სულ	584735	81507.5	8.5
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	49916	6957.9	0.1
სიმსივნეები	469	65.4	1.4
სისხლისა და სისხლმზად იორგანოების ავადმყოფობები და იმუნური მექანიზმის ჩართვით გამოწვეული ზოგიერთი დარღვევა	8123	1132.3	1.2
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	6828	951.8	0.6
ფსიქიური და ქცევითი აშლილობები	3794	528.9	1.5
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	8739	1218.1	2.4
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	14233	1984.0	4.4
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	25958	3618.3	0.3
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	1731	241.3	57.8
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	337757	47080.7	10.0
საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები	58565	8163.5	3.2
კანისა და კანქვეშა ქსოვილის ავადმყოფობები	18502	2579.0	0.8
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	4387	611.5	0.9
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	5537	771.8	0.0
ორსულობა, მშობიარობა და ლოგინობის ხანა*	8	0.02	0.4
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობა**	2372	4118.1	0.3
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარებული მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	1718	239.5	3.4
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	19994	2787.0	2.8
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	16104	2244.8	8.5

ცხრილი 3.5 პრევალენტობის და ინციდენტობის ზოგადი მაჩვენებლები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ავხაზეთი	59529	--	24671	--
აჭარა	444498	131508.3	247858	73330.8
თბილისი	1111957	99834.5	728969	65448.8
კახეთი	241064	75830.1	129942	40875.1
იმერეთი	631104	118784.9	343835	64715.8
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	330371	100416.7	199336	60588.4
შიდა ქართლი	232963	88310.5	153571	58214.9
ქვემო ქართლი	252308	59102.4	156669	36699.2
გურია	103413	91678.2	67785	60093.1
სამცხე – ჯავახეთი	101192	63048.0	64906	40439.9
მცხეთა – მთიანეთი	73672	78374.5	45590	48500.0
რაჭა – ლეჩხუმი	25956	82926.5	11277	36028.8
სხვა უწყება	70528	--	40126	--
საქართველო	3678555	98904.5	2214535	59541.7

* მაჩვენებლები გამოთვლილია 10 – 14 წლის ასაკის გოგონებზე

** მაჩვენებლები გამოთვლილია 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვებზე

ინფექციური ავადმყოფობები

ცხრილი 3.6 ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 1996 - 2016

	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე	
	რაოდენობა	ინციდენტობა	რაოდენობა	ინციდენტობა
1996	34275	733.2	18799	1982.4
2000	29353	664.4	15320	1640.1
2001	41887	955.1	22595	2456.0
2002	44173	1013.8	23156	2571.2
2003	43410	1002.8	19267	2855.5
2004	55577	1271.3	32580	3557.0
2005	53999	1235.2	31311	3418.4
2006	44882	1020.5	22194	2793.5
2007	50829	1158.3	25121	3274.4
2008	47124	1075.0	25120	3339.5
2009	63510	1439.8	34583	4593.3
2010	71642	1608.9	39265	5190.4
2011	64378	1435.9	34362	4519.5
2012	83014	1848.6	46129	6052.9
2013	104868	2337.0	57197	7465.0
2014	96151	2579.8	45123	6958.1
2015	109557	2947.4	60213	8573.7
2016	102159	2746.7	49916	6957.9

ცხრილი 3.7 ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015-2016

	2015				2016			
	სულ		მ.შ. ბავშვები		სულ		მ.შ. ბავშვები	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა
აფხაზეთი	749	--	451	--	761	--	515	--
აჭარა	16568	4935.3	9130	14394.5	10584	3131.4	6608	10135.0
თბილისი	28265	2544.1	12759	6078.3	30285	2719.1	12054	5611.7
კახეთი	5574	1750.6	3766	6260.2	4881	1535.4	2792	4554.6
იმერეთი	20402	3826.3	10195	10120.0	24041	4524.9	11778	11490.7
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	5743	1739.8	3668	5881.2	6211	1887.8	3718	5855.1
შიდა ქართლი	15547	5898.0	11824	23741.1	8067	3058.0	4064	7984.3
ქვემო ქართლი	6463	1519.6	3856	4798.7	7412	1736.2	3551	4314.7
გურია	3197	2826.7	1951	9130.0	3694	3274.8	2462	11293.6
სამცხე – ჯავახეთი	1402	873.0	949	3127.6	1427	889.1	910	2935.5
მცხეთა – მთიანეთი	1870	1980.9	1264	7086.8	1675	1781.9	1035	5718.2
რაჭა – ლეჩხუმი	184	580.4	101	1686.4	336	1073.5	218	3633.3
სხვა უწყება	3593	--	299	--	2785	--	211	--
საქართველო	109557	2947.4	60213	8573.7	102159	2746.7	49916	6957.9

ცხრილი 3.8

ზოგიერთი შეტყობინებას დაქვემდებარებული ავადმყოფობები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2016*

	2016			
	სულ		მ.შ. ბავშვები	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
დიფთერია	0	0.0	0	0
ყივანახველა	120	3.2	113	15.8
ტეტანუსი	5	0.1	0	0.0
მწვავე დუნე დამბლა	14	0.4	14	2.0
წითელა	14	0.4	11	1.5
წითურა	12	0.3	7	1.0
ყბაყურა	46	1.2		0.0
ვირუსული ჰეპატიტი სულ	8042	216.2	1567	218.4
ვირუსული ჰეპატიტი A	6	0.2	1	0.1
ვირუსული ჰეპატიტი B	1698	45.7	1554	216.6
ვირუსული ჰეპატიტი C	6283	168.9	6	0.8
სალმონელოზი	74	2.0	43	6.0
შიგელოზი	658	17.7	391	54.5
ენტეროჰემორაგიული ეშერიხიოზი	3	0.1	1	0.1
სავარაუდო საკვებისმიერი მოშხამვა	31685	851.9	13137	1831.2
მ.შ. ბოტულიზმი	10	0.3	1	0.1
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეები	27174	730.6	17596	2452.7
ჯილეხი	27	0.7	0	0.0
ბრუცელოზი	214	5.8	23	3.2
ლაიმის დაავადება (ბორელიოზი)	266	7.2	31	4.3
Q ცხელება	2	0.1	0	0.0
ცოფი	0	0.0	0	0.0
სავარაუდო ვირუსული ჰემორაგიული ცხელებები	6	0.2	0	0.0
ჰანტავირუსით გამოწვეული ინფექცია	3	0.1	0	0.0
ყირიმ-კონგო	6	0.2	0	0.0
ლეპტოსპიროზი	105	2.8	4	0.6
მენინგოკოკცემია	8	0.2	7	1.0
Haemophilus influenzae ტიპი B-ით გამოწვეული მენინგიტი	1	0.0	1	0.1
S. pneumoniae -ით გამოწვეული მენინგიტი	12	0.3	7	1.0
M. tuberculosis გამოწვეული მენინგიტი	59	1.6	4	0.6
ქუნთრუმა	1537	41.3	1481	206.4
ჩუტყვავილა	10066	270.6	8468	1180.4
ლეიშმანიოზი	53	1.4	36	5.0
ექინოკოკოზი	108	2.9	2	0.3
ტრიქინელოზი	2	0.1	0	0.0
ამეზიაზი	13	0.3	4	0.6
ნოზოკომიური ინფექციით გამოწვეული მდგომარეობები	117	3,1	5	0,7

* 2016 წლის თებერვლიდან შეიცვალა შეტყობინებას დაქვემდებარებული ავადმყოფობების ანგარიშგების ფორმა

ცხრილი 3.9

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2015 – 2016

	2015			2016		
	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა %
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	23248	275	1.2	24211	273	1.1
<i>მათ შორის</i>						
ნაწლავური ინფექციები	13468	8	0.1	12907	6	0.0
რესპირაციული ტუბერკულოზი	1700	18	1.1	1977	19	1.0
მენინგოკოკური ინფექცია	24	1	4.2	9	1	11.1
სეპტიცემია	447	118	26.4	466	121	26.0
ვირუსული ჰეპატიტი	1447	68	4.7	1268	51	4.0
ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით (აივ) გამოწვეული ავადმყოფობა	722	35	4.8	492	27	5.5

ცხრილი 3.10

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, 0–15 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სტაციონარიდან გავიდა		მათ შორის 0-1 წლამდე		სტაციონარიდან გავიდა		მათ შორის 0-1 წლამდე	
	სულ	ლეტალობა	სულ	ლეტალობა	სულ	ლეტალობა	სულ	ლეტალობა
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	14662	0.2	3043	0.3	14539	0.6	3299	0.2
<i>მათ შორის</i>								
ნაწლავური ინფექციები	10416	0.03	2317	0.04	9499	0.0	2381	0.0
რესპირაციული ტუბერკულოზი	85	0.0	3	0.0	96	0.0	6	0.0
მენინგოკოკური ინფექცია	23	4.3	2	50.0	8	12.5	3	33.3
სეპტიცემია	20	65.0	7	85.7	19	31.6	6	66.7
ვირუსული ჰეპატიტი	18	0.0	1	0.0	12	0.0	0	0.0
ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით (აივ) გამოწვეული ავადმყოფობა	9	0.0	0	0.0	5	0.0	0	0.0

ცხრილი 3.11

ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %
აჭარა	2257	0.8	2178	0.5	2644	0.5
თბილისი	14667	1.4	13112	1.7	12626	1.7
კახეთი	214	0.9	342	1.5	215	0.9
იმერეთი	5024	0.4	4876	0.4	5155	0.4
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	709	1.0	499	1.0	466	2.1
შიდა ქართლი	1554	0.3	1325	0.2	1649	0.1
ქვემო ქართლი	973	0.5	574	0.3	1004	0.0
გურია	134	0.7	141	0.0	101	0.0
სამცხე-ჯავახეთი	417	0.5	190	4.7	349	1.7
მცხეთა-მთიანეთი	4	0.0	4	0.0	1	0.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	2	0.0	7	0.0	1	0.0
საქართველო	25955	1.0	23248	1.2	24211	1.1

ცხრილი 3.12

ტუბერკულოზის გავრცელების მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2006 – 2016

	ტუბერკულოზის ყველა ფორმა		მ.შ. ფილტვის ტუბერკულოზი	
	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
2006	6294	143.1	4934	112.2
2007	6450	147.0	5104	116.3
2008	5831	133.0	4471	102.0
2009	5993	135.9	4587	104.0
2010	5806	130.4	4524	101.6
2011	5533	123.4	4369	97.4
2012	4973	110.7	3905	87.0
2013	4318	96.2	3502	78.0
2014	3854	103.4	3094	83.0
2015	3609	97.1	2916	78.4
2016	3329	89.5	2709	72.8

ცხრილი 3.13

ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევები, საქართველო, 2006 – 2016

	ტუბერკულოზის ყველა ფორმა				ფილტვის ტუბერკულოზი			
	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
2006	4261	96.9	4492	102.1	3030	68.9	3261	74.1
2007	4170	95.0	4443	101.2	2952	67.3	3225	73.5
2008	4153	94.7	4318	98.5	2931	66.9	3096	70.6
2009	4471	101.4	4757	107.8	3175	72.0	3461	78.5
2010	4392	98.6	4683	105.2	3228	72.5	3490	79.0
2011	4223	94.2	4546	101.4	3167	70.6	3490	77.8
2012	3778	84.1	3939	87.7	2834	63.1	2995	66.7
2013	3134	69.8	3357	74.8	2413	53.8	2636	58.7
2014	2811	75.4	2990	80.2	2147	57.6	2326	62.4
2015	2776	74.7	3071	82.6	2004	72.2	2299	61.8
2016	2462	66.2	2615	70.3	1900	51.1	2053	55.2

ცხრილი 3.14

ტუბერკულოზის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
აჭარა	406	120.1	304	89.9	323	95.6
თბილისი	1096	98.4	833	74.8	885	79.5
კახეთი	183	57.6	136	42.8	142	44.7
იმერეთი	360	67.8	266	50.1	286	53.8
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	479	145.6	343	104.3	365	110.9
შიდა ქართლი	158	59.9	119	45.1	124	47.0
ქვემო ქართლი	344	80.6	374	87.6	390	91.4
გურია	53	47.0	44	39.0	45	39.9
სამცხე-ჯავახეთი	73	45.5	38	23.7	43	26.8
მცხეთა-მთიანეთი	78	83.0	61	64.9	62	66.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	17	54.3	12	38.3	12	38.3
სხვა უწყება	83	-	44	-	50	-
საქართველო	3329	89.5	2462	66.2	2615	70.3

ცხრილი 3.15

ფილტვის ტუბერკულოზის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, მაჩვენებლები 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებული შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები და რეციდივები	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
აჭარა	325	96.2	227	67.2	246	72.8
თბილისი	882	79.2	638	57.3	690	62.0
კახეთი	146	45.9	101	31.8	107	33.7
იმერეთი	285	53.6	199	37.5	219	41.2
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	408	124.0	283	86.0	305	92.7
შიდა ქართლი	134	50.8	97	36.8	102	38.7
ქვემო ქართლი	271	63.5	196	45.9	212	49.7
გურია	45	39.9	37	32.8	38	33.7
სამცხე-ჯავახეთი	60	37.4	25	15.6	30	18.7
მცხეთა-მთიანეთი	61	64.9	47	50.0	48	51.1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	17	54.3	12	38.3	12	38.3
სხვა უწყება	75	-	38	-	44	-
საქართველო	2709	72.8	1900	51.1	2053	55.2

ცხრილი 3.16 12 თვის წინ რეგისტრირებული ფილტვის მგბ+ ტუბერკულოზის მკურნალობის შედეგები, საქართველო, 2010–2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	2055	2143	2028	1647	1332	1003	782
<i>მათ შორის (%):</i>							
განკურნება	63.7	67.0	68.3	65.6	64.1	73.0	77.1
დასრულებული მკურნალობა	11.6	9.5	7.7	8.8	7.1	7.9	6.0
უშედეგო მკურნალობა	3.5	1.9	3.1	4.3	3.8	4.6	4.6
გარდაიცვალა	3.1	2.9	2.3	2.0	3.2	4.2	4.3
შეწყვეტილი მკურნალობა	7.3	6.7	5.1	5.5	6.6	7.7	6.5
შეუფასებელი შემთხვევები	1.3	1.4	1.2	2.3	2.9	2.7	1.4

ცხრილი 3.17 ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015–2016

	2015			2016		
	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	% ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ახალ შემთხვევათა საერთო რაოდენობიდან	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	% ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ახალ შემთხვევათა საერთო რაოდენობიდან
აჭარა	89	26.5	25.3	77	22.8	21.1
თბილისი	230	20.7	26.0	195	17.5	21.3
კახეთი	34	10.7	20.2	35	11.0	20.1
იმერეთი	75	14.1	25.4	67	12.6	21.5
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	49	14.8	16.0	60	18.2	17.8
შიდა ქართლი	36	13.7	23.1	22	8.3	13.0
ქვემო ქართლი	56	13.2	23.2	66	15.5	25.4
გურია	7	6.2	10.9	7	6.2	10.9
სამცხე-ჯავახეთი	14	8.7	31.8	13	8.1	27.7
მცხეთა-მთიანეთი	14	14.8	26.4	14	14.9	24.1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1	3.2	14.3	0	0.0	0.0
სხვა უწყება	10	--	20.0	6	--	9.2
საქართველო	615	16.5	23.5	562	15.1	20.2

ცხრილი 3.18 ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის რეგისტრირებული შემთხვევების რაოდენობა ლოკალიზაციის მიხედვით, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
ფილტვგარეშე ტუბერკულოზის შემთხვევები	760	20.4	615	16.5	620	16.7
<i>მათ შორის:</i>						
ტვინის გარსების ტუბერკულოზი	59	1.6	51	1.4	61	1.6
ძვალ-სახსართა ტუბერკულოზი	124	3.3	116	3.1	105	2.8
უროგენიტალური ტუბერკულოზი	135	3.6	104	2.8	75	2.0
ტუბერკულოზური პლევრიტი	232	6.2	232	6.2	182	4.9
ლიმფური კვანძების და სხვა ორგანოთა ტუბერკულოზი	161	4.3	156	4.2	197	5.3

ცხრილი 3.19 ტვინის გარსების ტუბერკულოზი, საქართველო, 2014– 2016

	2014		2015		2016	
	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	59	1.6	51	1.4	61	1.6
მათ შორის ბავშვებში	12	1.8	2	0.3	4	0.6

ცხრილი 3.20 აივ/შიდსის ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო, 1990-2016

	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
მთლიანი მოსახლეობა	0	1.8	5.7	9.9	9.5	11.7	10.9	15.1	19.3
15-24 წლის მოსახლეობა	0	1.5	2.4	4.4	5.1	4.1	8.8	9.1	14.5

ცხრილი 3.21 აივ-ინფექციის ახლად გამოვლენილი შემთხვევები სქესის მიხედვით, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
კაცი	416	23.4	547	30.8	558	31.3
ქალი	148	7.6	170	8.8	161	8.3
ორივე სქესი	564	15.1	717	19.3	719	19.3

ცხრილი 3.22 აივ-ინფექციის ახალი შემთხვევების განაწილება გადაცემის გზების მიხედვით, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
ნარკოტიკების ინექციური მომხმარება	197	34.9	201	28.0	218	30.3
ჰეტეროსექსუალური სქესობრივი კონტაქტები	298	52.8	360	50.2	370	51.5
ჰომოსექსუალური სქესობრივი კონტაქტები	61	10.8	142	19.8	121	16.8
სისხლის ან სისხლის პროდუქტების გადასხმა	1	0.2	4	.06	2	0.3
ვერტიკალური გადაცემა	5	0.9	6	.08	4	0.6
დაუდგენელი	2	0.4	4	0.6	4	0.6
სულ	564	100.0	717	100.0	719	100.0

ცხრილი 3.23

აივ-ინფექციის ახლად გამოვლენილი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	სულ	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	31	-	29	-	35	-
აჭარა	75	22.4	83	24.7	63	18.6
თბილისი	190	17.0	263	23.7	289	25.9
კახეთი	28	8.8	44	13.8	40	12.6
იმერეთი	72	13.4	90	16.9	80	15.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	89	26.8	95	28.8	87	26.4
შიდა ქართლი	19	7.2	27	10.2	35	13.3
ქვემო ქართლი	35	8.3	42	9.9	50	11.7
გურია	13	11.5	14	12.4	18	16.0
სამცხე-ჯავახეთი	3	1.9	13	8.1	11	6.9
მცხეთა-მთიანეთი	8	8.5	13	13.8	10	10.6
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1	3.1	4	12.6	1	3.2
საქართველო	564	15.1	717	19.3	719	19.3

ცხრილი 3.24

შიდსით დაავადებულებში ლეტალობა სიკვდილის მიზეზების მიხედვით, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	გარდაიცვალა	%	გარდაიცვალა	%	გარდაიცვალა	%
აივ-თან დაკავშირებული	54	64.3	57	60.6	81	63.3
დაუკავშირებელი	22	26.2	27	28.7	37	28.9
უცნობი	8	9.5	10	10.6	10	7.8
სულ	84	100.0	94	100.0	128	100.0

ცხრილი 3.25

ნაწლავური ინფექციების ახალი შემთხვევების სტრუქტურა, საქართველო, 2015 – 2016

	2015		2016	
	შემთხვევათა რაოდენობა	%	შემთხვევათა რაოდენობა	%
სულ	64460	100	59607	100
<i>მათ შორის</i>				
სალმონელოზი	100	0.2	74	0.1
შიგელოზი	1167	1.8	658	1.1
ენტეროჰემორაგიული ეშერიხიოზი	12	0.0	3	0.0
სავარაუდო საკვებისმიერი მოშხამვები	32193	49.9	31675	53.1
ამებიაზი	4	0.0	13	0.0
ბოტულიზმი	11	0.0	10	0.0
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეები	30500	47.3	27174	45.6
ნოროვირუსული დიარეა	392	0.6	0	0.0
როტავირუსული დიარეა	81	0.1	0	0.0

ცხრილი 3.26

სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეები, ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სულ		მ.შ. ბავშვებში		სულ		მ.შ. ბავშვებში	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აჭარა	15322	4564.2	9698	15290.0	11737	3482.9	8146	1255.0
თბილისი	4049	364.4	2429	1157.2	3530	317.2	2007	309.2
კახეთი	862	270.7	606	1007.3	661	204.1	537	82.7
იმერეთი	6823	1279.6	4816	4780.6	6864	1288.0	4426	681.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1098	332.6	525	841.8	1778	539.3	710	109.4
შიდა ქართლი	818	310.3	577	1158.5	992	376.0	620	95.5
ქვემო ქართლი	920	216.3	800	995.6	899	210.8	786	121.1
გურია	222	196.3	113	528.8	323	285.8	100	15.4
სამცხე-ჯავახეთი	232	144.5	172	566.9	238	128.7	164	25.3
მცხეთა-მთიანეთი	82	86.9	74	414.9	113	120.0	86	13.2
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	72	227.1	31	517.6	39	123.8	14	2.2
საქართველო	30500	820.5	19841	2825.1	27174	730.6	17596	2452.7

ცხრილი 3.27

სქესობრივი გზით გადამდები ავადმყოფობები, ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სიფილისი		გონოკოკური ინფექცია	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აჭარა	447	132.2	136	40.2
თბილისი	543	48.8	436	39.1
კახეთი	29	9.1	69	21.7
იმერეთი	200	37.6	102	19.2
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	67	20.4	86	26.1
შიდა ქართლი	25	9.5	3	1.1
ქვემო ქართლი	35	8.2	64	15.0
გურია	3	2.7	0	0
სამცხე-ჯავახეთი	0	0.0	3	1.9
მცხეთა-მთიანეთი	0	0.0	0	0.0
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0.0	0	0.0
საქართველო	1349	36.3	923	24.8

ცხრილი 3.28

სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების ახალი შემთხვევები, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
სიფილისი	1431	38.4	1335	35.9	1349	36.3
გონოკოკური ინფექცია	705	18.9	717	19.3	923	24.8
ქლამიდიური ინფექცია	2133	57.2	2304	62.0	2507	67.4
ტრიქომონიაზი	8134	218.2	7644	205.6	6880	185.0

ცხრილი 3.29

სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციები, ახალი შემთხვევების განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2016

	სქესი	ასაკობრივი ჯგუფები											
		სულ		0 - 14		15 - 19		20 - 29		30 - 39		40 და მეტი	
		შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა
სიფილისი, ყველა ფორმა	მ	805	45.2	6	1.6	14	12.2	289	110	190	73.7	306	39.8
	ქ	544	28.1	8	2.3	9	8.8	123	48.3	164	62.6	240	24.5
გონოკოკური ინფექცია	მ	609	34.2	0	0	49	42.6	377	143.5	144	55.9	39	5.1
	ქ	314	16.2	0	0.0	7	6.8	127	49.8	95	36.3	35	3.6
ქლამიდიური ინფექცია	მ	849	47.7	4	1.1	37	32.2	472	179.7	230	89.3	106	13.8
	ქ	1658	85.5	3	0.9	191	186.5	850	333.5	399	152.3	215	22
ტრიქომონიაზი	მ	1695	95.2	0	0	39	33.9	893	339.9	498	193.2	265	34.5
	ქ	5185	267.4	69	20.2	437	426.8	2673	1048.6	1295	494.5	711	72.7

არაგადამდები აკადემიკოსები

ცხრილი 3.30 ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2003 – 2016

	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე	
	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2003	7117	164.4	123	13.4
2004	8347	190.9	147	16.0
2005	8364	191.3	166	21.0
2006	9186	208.9	132	16.9
2007	7445	169.7	111	14.5
2008	7886	179.9	148	19.7
2009	13001	294.7	156	20.7
2010	11685	262.4	124	16.4
2011	10362	231.1	216	28.4
2012	11928	265.6	300	39.4
2013	18575	414.0	366	47.8
2014	25172	675.4	614	94.7
2015	46764	1258.1	601	85.6
2016	35926	965.9	469	65.4

ცხრილი 3.31 ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება*, საქართველო, 2003 – 2016

	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
2003	5251	121.3
2004	5726	132.6
2005	6045	138.6
2006	6200	141.0
2007	5059	115.4
2008	5658	129.1
2009	5656	128.2
2010	5628	126.4
2011	4252	94.8
2012	4232	94.2
2013	4940	110.1
2014	5229	140.3
2015	10906	293.4
2016	10097	271.5

* სხვაობა 2014 და 2015 წლების მონაცემთა შორის განპირობებულია იმით, რომ საქართველოში 2015 წლის 1 იანვრიდან ქვეყნის მასშტაბით ამოქმედდა ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების აღრიცხვიანობის ახალი სისტემა (კიბოს პოპულაციური რეგისტრი), რომელმაც გააუმჯობესა შემთხვევათა მონაცემთა: 2015 წლამდე მონაცემები გროვდებოდა მხოლოდ ონკოლოგიური დისპანსერებიდან და დისპანსერული მეთვალყურეობის მომლამ გამოიწვია მონაცემთა სიმწირე, ხოლო კიბოს რეგისტრის ფარგლებში, ანგარიშვალდებულება დაეკისრა ონკოსერვისის მიმწოდებელ ყველა დაწესებულებას, რამაც გამოიწვია შემთხვევების რაოდენობრივი ზრდა.

ცხრილი 3.32

ავთვისებიანი სიმსივნეების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით		მიღებული სერვისების მიხედვით	
	შემთხვევათა რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	127	-	0	-
აჭარა	870	257.4	683	202.1
თბილისი	3789	340.2	7239	649.9
კახეთი	711	223.7	128	40.3
იმერეთი	1324	249.2	1401	263.7
სამეგრელო	886	269.3	99	30.1
შიდა ქართლი	590	223.7	152	57.6
ქვემო ქართლი	831	194.7	171	40.1
გურია	322	285.5	44	39.0
სამცხე - ჯავახეთი	313	195.0	54	33.6
მცხეთა - მთიანეთი	215	228.7	88	93.6
რაჭა - ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	110	351.4	38	121.4
ყოფილი სამხრეთ ოსეთი	9	-	-	-
საქართველო	10097	271.5	10097	271.5

ცხრილი 3.33

ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევები ლოკალიზაციის მიხედვით, საქართველო, 2015-2016*

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	
	2015	2016
ტუჩი, პირის ღრუ და ხახა	242	230
საჭმლის მომნელებელი ორგანოები	1714	1588
სასუნთქი სისტემის და გულმკერდის ღრუს ორგანოები	1192	1076
ძვალი და სასახსრე ხრტილი	60	46
ავთვისებიანი მელანომა	105	113
მეზოთელური და რბილი ქსოვილები	162	121
სარძევე ჯირკვალი	1885	1780
ქალის სასქესო ორგანოები	1058	1026
მამაკაცის სასქესო ორგანოები	615	498
საშარდე სისტემა	799	787
თვალი, თავის ტვინი და ცენტრალური ნერვული სისტემის სხვა ნაწილები	222	250
ფარისებრი და სხვა ენდოკრინული ჯირკვლები	723	898
გაურკვეველი, მეორადი და დაუზუსტებელი ლოკალიზაცია	295	299
ლიმფოიდური, ჰემოპოეზური და მონათესავე ქსოვილები	526	574
სულ	9598	9286

* კიბოს კვლევის საერთაშორისო სააგენტოს (LARC) რეკომენდაციით, სტატისტიკური გათვლებისთვის გამოიყენება ყველა ლოკალიზაციის კიბოს შემთხვევები, კანის სხვა კიბოსა და in situ სიმსივნეების გარდა

ცხრილი 3.34 ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების სტრუქტურა ლოკალიზაციის მიხედვით ბავშვებში, საქართველო, 2015-2016

ლოკალიზაცია	2015		2016	
	ახალი შემთხვევები	% საერთო რაოდენობიდან	ახალი შემთხვევები	% საერთო რაოდენობიდან
საჭმლის მომნელებელი ორგანოები	0	0	1	1.1
კანის ავთვისებიანი მელანომა	0	0	0	0
ლიმფოიდური, ჰემოპოეზური და მონათესავე ქსოვილები	48	51.6	47	51.6
თვალი, თავის ტვინი და ცენტრალური ნერვული სისტემის სხვა ნაწილები	20	21.5	18	19.8
ძვალი და სასახსრე ხრტილი	6	6.5	4	4.4
მეზოთელური და რბილი ქსოვილები	5	5.4	4	4.4
ქალის სასქესო ორგანოები	0	0.0	1	1.1
საშარდე სისტემა	3	3.2	7	7.7
მ.შ. თირკმელი	3	3.2	5	5.5
ფარისებრი და სხვა ენდოკრინული ჯირკვლები	5	5.4	6	6.6
გაურკვეველი, მეორადი და დაუზუსტებელი ლოკალიზაცია	5	5.4	2	2.2
ყბაყურა სანერწყვე ჯირკვალი	1	1.1	0	0.0
სულ	93	100	90	100

ცხრილი 3.35 ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2015–2016

სტადია	2015	2016
შემთხვევათა რაოდენობა	9598	9286
I	20%	21%
II	20%	17%
III	23%	21%
IV	28%	25%
უცნობი / შეუვსებელი	9%	15%

ცხრილი 3.36 ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%) ბავშვებში, საქართველო, 2016

სტადია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი 0-დან 15 წლამდე რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობიდან
სულ	90	100%
I	4	4%
II	8	9%
III	6	7%
IV	17	19%
უცნობი / შეუვსებელი	55	61%

ცხრილი 3.37 5 ყველაზე გავრცელებული ლოკალიზაციის კიბო ქალებში, საქართველო, 2016

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში
ყველა ლოკალიზაციის კიბო ქალებში	5243	100%
სარძევე ჯირკვალი	1756	33.5%
ფარისებრი ჯირკვალი	757	14.4%
საშვილოსნოს ყელი	371	7.1%
საშვილოსნოს ტანი	351	6.7%
კოლორექტული სიმსივნეები	342	6.5%

ცხრილი 3.38 5 ყველაზე გავრცელებული ლოკალიზაციის კიბო კაცებში, საქართველო, 2016

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი კაცებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში
ყველა ლოკალიზაციის კიბო კაცებში	4043	100%
ტრაქეა, ბრონქი, ფილტვი	676	16.7%
წინამდებარე ჯირკვალი	406	10.0%
შარდის ბუშტი	398	9.8%
კოლორექტული სიმსივნეები	389	9.6%
კუჭი	278	6.9%

ცხრილი 3.39 სარძევე ჯირკვლის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება ქალებში სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2009 – 2016

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2015	17.3	34.6	25.9	14.1	8.1
2016	20.6	31.7	23.9	14.1	9.6

ცხრილი 3.40 საშვილოსნოს ყელის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2009 – 2016

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2015	27.6	25.6	28.5	12.8	5.5
2016	34.8	20.5	21.6	10.0	13.2

ცხრილი 3.41 ტრაქეას, ბრონქების, ფილტვის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების (ორივე სქესი) განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2015 – 2016

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2015	3.0	3.7	25.1	58.6	9.6
2016	4.2	5.6	20.3	61.5	8.5

ცხრილი 3.42 წინამდებარე ჯირკვლის ახალწამონაქმნების ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2015 – 2016

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2015	15.4	25.7	14.9	34.4	9.7
2016	14.8	19.7	19.0	30.3	16.3

ცხრილი 3.43 კოლორექტული ავთვისებიანი სიმსივნეების ახალი შემთხვევები (ორივე სქესი) სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2015–2016

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2015	6.0	21.1	34.3	31.2	7.3
2016	4.5	20.7	30.9	34.6	9.3

ცხრილი 3.44 მელანომას ახალი შემთხვევების განაწილება სტადიების მიხედვით (%), საქართველო, 2015 - 2016

	I სტადია	II სტადია	III სტადია	IV სტადია	უცნობი
2015	13.3	30.5	21.9	24.8	9.5
2016	13.3	25.7	15.9	31.0	14.2

ცხრილი 3.45 სარძევე ჯირკვლის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება ქალებში, საქართველო, 2008 - 2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ახალი შემთხვევების რაოდენობა	1015	1023	1055	730	841	960	1012	1839	1780
ინციდენტობა 100000 ქალზე	43.7	44.2	45.2	31.1	34.5	40.9	51.9	94.8	91.8

ცხრილი 3.46 საშვილოსნოს ყელის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2008 – 2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ახალი შემთხვევების რაოდენობა	267	281	261	217	189	172	176	344	371
ინციდენტობა 100000 ქალზე	11.6	12.1	11.2	9.2	8.0	7.3	9.0	17.7	19.1

ცხრილი 3.47 წინამდებარე ჯირკვლის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2008 - 2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ახალი შემთხვევების რაოდენობა	205	222	254	169	187	208	224	518	406
ინციდენტობა 100000 კაცზე	9.9	10.6	11.9	7.8	8.7	9.5	12.6	29.2	22.8

ცხრილი 3.48 კოლორექტული ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება, საქართველო, 2015 - 2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ახალი შემთხვევების რაოდენობა	385	386	387	303	290	270	432	796	731
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	8.8	8.8	8.7	6.8	6.5	6.0	11.6	21.4	19.7

ცხრილი 3. 49 ტრაქეას, ბრონქების, ფილტვის ავთვისებიანი ახალწამონაქმნების გავრცელება (ორივე სქესი), საქართველო, 2015 - 2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ახალი შემთხვევების რაოდენობა	385	386	387	303	290	270	432	828	757
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	8.8	8.8	8.7	6.8	6.5	6.0	11.6	22.3	20.3

ცხრილი 3.50 სისხლის და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2001 - 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2001	16330	371.0	8511	193.4	6966	753.6	3826	413.9
2002	16442	376.1	7730	176.8	7469	815.4	4022	439.1
2003	14695	339.5	7400	170.9	7072	836.4	3700	437.6
2004	16175	370.0	8605	196.8	8233	898.9	4848	529.3
2005	16305	373.0	8505	194.6	8651	944.5	4955	541.0
2006	17048	387.6	9397	213.7	7624	959.6	4391	552.7
2007	19030	433.6	10264	233.9	7975	1039.5	4854	632.7
2008	19546	445.9	11672	266.3	8501	1130.2	5686	755.9
2009	25064	568.2	17653	400.2	12414	1648.8	10285	1366.1
2010	23535	528.5	17378	390.3	11977	1580.1	10072	1328.8
2011	21878	488.0	15292	341.1	11290	1484.9	8996	1183.2
2012	25478	567.4	18546	413.0	11504	1509.5	8907	1168.7
2013	24022	535.3	17033	379.6	11284	1472.7	8804	1149.0
2014	28447	763.3	18510	496.6	12064	1860.3	9141	1409.6
2015	37057	996.9	25112	675.6	12792	1821.4	9755	1389.0
2016	33875	910.8	22986	765.7	10889	1517.8	8123	1132.3

ცხრილი 3.51

სისხლის და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	1112	--	625	--	1341	--	666	--
აჭარა	3770	1123.0	1585	472.1	2497	738.8	1725	510.4
თბილისი	10532	948.0	7495	674.6	6863	616.2	4331	388.8
კახეთი	2609	819.4	1866	586.1	2608	820.4	1772	557.4
იმერეთი	7134	1338.0	4897	918.4	7322	1378.1	4604	866.6
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2811	851.6	1987	601.9	3497	1062.9	2424	736.8
შიდა ქართლი	2385	904.8	1709	648.3	2521	955.6	1824	691.4
ქვემო ქართლი	3202	752.9	2232	524.8	3587	840.2	2386	558.9
გურია	1703	1505.7	1404	1241.4	1622	1437.9	1296	1148.9
სამცხე – ჯავახეთი	810	504.4	594	369.9	717	446.7	470	292.8
მცხეთა – მთიანეთი	559	592.2	437	462.9	749	796.8	576	612.8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	151	476.3	94	296.5	165	527.2	102	325.9
სხვა უწყება	279	--	187	--	386	--	191	--
საქართველო	37057	996.9	25112	675.6	33875	910.8	22986	765.7

ცხრილი 3.52

სისხლის და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები, გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	500	--	229	--	655	--	399	--
აჭარა	1290	2033.8	930	1466.3	1000	1533.7	705	1081.3
თბილისი	2128	1013.8	1604	764.1	1194	555.9	1008	469.3
კახეთი	1150	1911.6	969	1610.8	1016	1657.4	782	1275.7
იმერეთი	2567	2548.1	1881	1867.2	2066	2015.6	1341	1308.3
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1453	2329.7	1160	1859.9	1340	2110.2	1046	1647.2
შიდა ქართლი	772	1550.1	641	1287.0	673	1322.2	543	1066.8
ქვემო ქართლი	1567	1950.1	1194	1485.9	1661	2018.2	1265	1537.1
გურია	684	3200.9	584	2732.9	710	3256.9	598	2743.1
სამცხე – ჯავახეთი	283	932.7	225	741.5	205	661.3	137	441.9
მცხეთა – მთიანეთი	294	1648.4	255	1429.7	279	1541.4	230	1270.7
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	54	901.7	49	818.2	48	800.0	37	616.7
სხვა უწყება	50	--	34	--	42	--	32	--
საქართველო	12792	1821.4	9755	1389.0	10889	1517.8	8123	1132.3

ცხრილი 3.53

სისხლის და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2016

	სტაციონარიდან გავიდა			მათ შორის ბავშვები 0-15	
	სულ	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)	სულ	ლეტალობა (%)
აჭარა	232	10	4.3	45	0.0
თბილისი	2574	70	2.7	455	0.2
კახეთი	287	5	1.7	6	0.0
იმერეთი	668	29	4.3	14	0.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	151	7	4.6	1	0.0
შიდა ქართლი	234	8	3.4	2	0.0
ქვემო ქართლი	257	12	4.7	1	0.0
გურია	53	4	7.5	0	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	35	2	5.7	0	0.0
მცხეთა – მთიანეთი	23	1	4.3	0	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	26	0	0.0	1	0.0
საქართველო	4540	148	3.3	527	0.2

ცხრილი 3.54

ანემიების გავრცელება, საქართველო, 2008 - 2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
რეგისტრირებული შემთხვევები	16670	21914	20979	18545	23245	22220	26173	31499	29476
პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	380.3	496.8	471.1	413.6	517.6	495.2	702.3	847.4	792.5
ახალი შემთხვევები	10419	16012	15902	13734	17334	16007	17428	22893	19943
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	237.7	363.0	357.1	306.3	386.0	356.7	467.6	615.9	536.2

ცხრილი 3.55

ანემიების გავრცელება 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2008 - 2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
რეგისტრირებული შემთხვევები	7594	11449	11146	10339	10888	10513	11391	12186	10032
პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	1009.6	1520.7	1470.4	1359.9	1428.7	1372.1	1756.5	1735.2	1398.4
ახალი შემთხვევები	5177	9666	9472	8450	8505	8257	8691	9364	7595
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	688.2	1283.8	1249.6	1111.4	1116.0	1077.7	1340.2	1333.3	1058.7

ცხრილი 3.56

ანემიების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	795	--	418	--	1024	--	611	--
აჭარა	2365	704.5	1498	2361.8	2451	725.1	1697	502.1
თბილისი	8289	746.1	6389	3043.7	5250	471.4	3231	290.1
კახეთი	2375	745.9	1751	2910.7	2387	750.9	1649	518.7
იმერეთი	6610	1239.7	4609	4575.1	6463	1216.5	4205	791.5
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2691	815.2	1947	3121.8	3319	1008.8	2347	713.4
შიდა ქართლი	1968	746.6	1476	2963.6	2045	775.2	1540	583.8
ქვემო ქართლი	3040	714.8	2185	2719.2	3059	716.6	2105	493.1
გურია	1664	1471.3	1371	6415.8	1452	1287.2	1158	1026.6
სამცხე – ჯავახეთი	785	488.8	577	1901.6	440	274.1	327	203.7
მცხეთა – მთიანეთი	532	563.6	414	2321.1	732	778.7	565	601.1
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	132	416.4	78	1302.4	163	520.8	102	325.9
სხვა უწყება	253	--	180	--	302	--	169	--
საქართველო	31499	847.4	22893	615.6	29087	782.1	19706	529.8

ცხრილი 3.57

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევები, საქართველო, 2005 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	წლის ბოლოს (კონტინგენტი)	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს (კონტინგენტი)	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2005	137216	3138.9	31843	720.2	23716	2589.2	7906	863.2
2006	124016	2819.8	27660	628.9	18310	2304.6	6441	810.7
2007	118812	2707.4	27307	622.3	10392	1354.5	5602	730.2
2008	119864	2734.2	30580	697.6	9356	1243.8	5323	707.7
2009	124793	2829.2	40054	908.1	9053	1202.4	7982	1060.2
2010	129731	2913.5	43545	977.9	8124	1073.9	6416	848.1
2011	140267	3128.6	41141	917.6	7254	954.1	6494	854.1
2012	133419	2971.0	60284	1342.4	4797	629.4	5222	685.2
2013	150931	3363.6	66824	1489.2	4574	597.0	5514	719.7
2014	173554	4656.7	77902	2090.2	6234	961.3	6101	940.8
2015	173705	4673.1	88758	2387.8	5656	805.4	7896	1124.3
2016	186814	5022.8	85018	2285.9	5059	705.2	6828	951.8

ცხრილი 3.58

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევები, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	წლის ბოლოს რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებულ შემთხვევათა რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევები	173705	4673.1	88758	2387.8	186814	5022.8	85018	2285.9
<i>მათ შორის:</i>								
სუბკლინიკური იოდდეფიციტური ჰიპოთირეოზი და ჰიპოთირეოზის სხვა ფორმები	31041	835.1	22251	598.6	34740	934.0	20836	560.2
თიროიდიტი	8127	218.6	5842	157.2	10065	270.6	6027	162.0
თირეოტოქსიკოზი (ჰიპერთირეოზი)	7119	191.5	3805	102.4	7264	195.3	3354	90.2
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი I	17652	474.9	2615	70.4	19497	524.2	2933	78.9
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი II	69209	1861.9	16142	434.3	66112	1777.5	15150	407.3

ცხრილი 3.59

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები, რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	შემთხვევათა რაოდენობა წლის ბოლოს (კონტინგენტი)				ახალი შემთხვევების რაოდენობა			
	სულ		მ.შ. ბავშვები		სულ		მ.შ. ბავშვები	
	შემთხვევათა რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	2773	-	80	-	1157	-	143	-
აჭარა	21957	6496.2	1024	1570.6	10119	2993.8	1262	1935.6
თბილისი	48553	4359.2	885	412.0	30435	2732.5	1221	568.4
კახეთი	14563	4581.0	452	737.4	3286	1033.7	388	633.0
იმერეთი	37472	7052.9	580	565.9	10070	1895.4	495	482.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	12459	3786.9	367	578.0	5047	1534.0	506	796.9
შიდა ქართლი	16009	6068.6	563	1106.1	6962	2639.1	1288	2530.5
ქვემო ქართლი	18552	4345.7	607	737.5	12608	2953.4	909	1104.5
გურია	4265	3781.0	173	793.6	1207	1070.0	167	766.1
სამცხე – ჯავახეთი	3413	2126.5	114	367.7	1667	1038.6	219	706.5
მცხეთა – მთიანეთი	4086	4346.8	103	569.1	1058	1125.5	111	613.3
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1642	5246.0	69	1150.0	290	926.5	65	1083.3
სხვა უწყება	1070	-	42	-	1112	-	54	-
საქართველო	186814	5022.8	5059	705.2	85018	2285.9	6828	951.8

ცხრილი 3.60

შაქრიანი დიაბეტის გავრცელება, საქართველო, 2015 - 2016

ახალი შემთხვევები	2015		2016	
	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
შაქრიანი დიაბეტი სულ	20955	563.7	20740	557.6
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი I	2615	70.4	2933	78.9
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი II	16142	434.3	15150	407.3
წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფი კონტინგენტი	რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე
შაქრიანი დიაბეტი სულ	90787	2442.4	91319	2455.3
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი I	17652	474.9	19497	524.2
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი II	69209	1861.9	66112	1777.5

ცხრილი 3.61

შაქრიანი დიაბეტის გავრცელება 0-15 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2015 - 2016

ახალი შემთხვევები	2015		2016	
	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
შაქრიანი დიაბეტი სულ	157	22.4	138	19.2
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი I	109	15.5	95	13.2
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი II	6	0.9	17	2.4
წლის ბოლოს მეთვალყურეობაზე მყოფი ავადმყოფები	რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე
შაქრიანი დიაბეტი სულ	718	102.2	377	52.6
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი I	309	44.0	250	34.8
შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი II	10	1.4	51	7.1

ცხრილი 3.62

შაქრიანი დიაბეტის გავრცელება რეგიონებში, საქართველო, 2016

	კონტინგენტი				ახალი შემთხვევები			
	წლის ბოლოს		მ.შ. ბავშვებში		რაოდენობა		მ.შ. ბავშვებში	
	რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რაოდენობა	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	1334	--	4	--	169	--	1	--
აჭარა	11002	3255.0	47	72.1	1944	575.1	23	35.3
თბილისი	18091	1624.3	65	30.3	7147	641.7	49	22.8
კახეთი	9606	3021.7	23	37.5	984	309.5	3	4.9
იმერეთი	19353	3642.6	43	42.0	3518	662.1	6	5.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	6606	2007.9	77	121.3	1965	597.3	25	39.4
შიდა ქართლი	7703	2920.0	16	31.4	943	357.5	0	0.0
ქვემო ქართლი	9083	2127.7	56	68.0	2747	643.5	15	18.2
გურია	2694	2388.3	18	82.6	338	299.6	0	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	2121	1321.5	17	54.8	449	279.8	9	29.0
მცხეთა – მთიანეთი	2061	2192.6	3	16.6	164	174.5	0	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1215	3881.8	3	50.0	109	348.2	0	0.0
სხვა უწყება	450	-	5	-	263	-	7	-
საქართველო	91319	2455.3	377	52.6	20740	557.6	138	19.2

ცხრილი 3.63

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	გასული პაციენტები	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		გასული პაციენტები	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები	
			გასულია	ლეტალობა (%)			გასულია	ლეტალობა (%)
ენდოკრინული სისტემის ავადმყოფობები	4581	1.2	326	0.0	5116	1.1	403	0.5
<i>მათ შორის:</i> შაქრიანი დიაბეტი	1937	2.5	270	0.0	1985	2.3	350	0.0

ცხრილი 3.64

ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	გასულია სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები		გასულია სულ	ლეტალობა (%)	მ.შ. ბავშვები	
			გასულია	ლეტალობა (%)			გასულია	ლეტალობა (%)
აჭარა	457	0.7	6	0.0	611	0.8	9	0.0
თბილისი	2773	0.6	301	0.0	2986	0.8	374	0.3
კახეთი	192	2.1	3	0.0	193	2.1	1	0.0
იმერეთი	658	2.1	8	0.0		0.6	12	0.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	117	2.6	3	0.0	113	2.7	2	0.0
შიდა ქართლი	140	3.6	1	0.0	150	4.0	3	33.3
ქვემო ქართლი	168	1.2	0	0.0	164	0.6	0	0.0
გურია	26	7.7	3	0.0	25	4.0	0	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	25	4.0	1	0.0	45	8.9	1	0.0
მცხეთა – მთიანეთი	17	11.8	0	0.0	17	0.0	1	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	8	0.0	0	0.0	1	0.0	0	0.0
საქართველო	4581	1.2	326	0.0	5116	1.1	403	0.5

ცხრილი 3.65

ფარისებრი ჯირკვლის გამოკვლევის შედეგები, საქართველო, 2014 - 2016

	2014		2015		2016	
	სულ	%	სულ	%	სულ	%
<i>სამკურნალო დაწესებულებებს მიმართა გამოსაკვლევადა:</i>						
სულ	60933	100	55519	100	48668	100
ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება აღმოაჩნდა	29780	48.9	29666	53.4	25347	52.1
მკურნალობა დაენიშნა	23570	79.1	25210	85.0	22812	90.0
<i>მათ შორის ბავშვები:</i>						
სულ	4877	100	4121	100	4420	100
ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება აღმოაჩნდა	2376	48.7	2077	50.4	1727	39.1
მკურნალობა დაენიშნა	2196	92.4	1594	76.7	1365	79.0

ცხრილი 3.66

ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების გავრცელება, საქართველო, 2004 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2004	68993	1578.2	3206	73.3	1537	167.8	412	45.0
2005	71179	1628.2	3974	91.0	1662	181.5	564	61.6
2006	74022	1683.3	3810	87.2	1716	216.0	344	37.6
2007	72588	1654.1	2677	61.0	1496	195.0	167	21.8
2008	75448	1721.1	3740	85.3	1672	222.3	284	37.8
2009	76457	1733.4	2505	56.8	1651	219.3	343	45.6
2010	79216	1779.0	2339	52.5	1628	217.5	298	39.8
2011	67736	1510.8	1870	41.7	1159	152.4	137	18.0
2012	78296	1743.5	4075	90.7	1357	178.0	183	24.0
2013	68922	1536.0	3020	67.3	1769	230.9	673	87.8
2014	83546	2241.6	3893	104.5	2015	310.7	414	63.8
2015	86497	2327.0	4229	113.8	2004	285.3	525	74.7
2016	90139	2423.5	5228	140.6	2708	377.5	660	92.0

ცხრილი 3.67

ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების ახალი შემთხვევების განაწილება ასაკის და სქესის მიხედვით, საქართველო, 2016*

	სულ	მათ შორის				მათ შორის ქალები
		0-14 წლის	15-19 წლის	20-24 წლის	25 და მეტი	
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	5228	660	263	362	3943	2384
<i>მათ შორის:</i>						
ორგანული ბუნების აშლილობები, სიმპტომურ აშლილობათა ჩათვლით	885	17	11	24	833	366
ფსიქოპათიური ნივთიერებით განპირობებული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	334	0	2	14	318	25
შიზოფრენია, შიზოტიპური და ბოდვითი აშლილობები	1089	3	31	72	983	544
მათ შორის: შიზოფრენია	338	1	5	19	313	142
გუნებ-განწყობის (აფექტური) აშლილობები	685	5	10	47	623	429
ნევროზული, სტრესთან დაკავშირებული და სომატოფორმული აშლილობები	947	15	35	48	849	564
ქცევითი სინდრომები დაკავშირებული ფიზიოლოგიურ დარღვევებთან და ფიზიკურ ფაქტორებთან	35	0	14	9	12	15
მოზრდილთა პერსონოლოგიური და ქცევითი აშლილობები	192	0	0	109	83	64
გონებრივი ჩამორჩენილობა	797	408	113	39	237	277
ფსიქიკური განვითარების დარღვევები	31	27	1	0	3	7
ბავშვთა და მოზარდთა ასაკში დაწყებული ქცევითი და ემოციური აშლილობები	233	185	46	0	2	93

* ფსიქონევროლოგიური დისპანსერების მონაცემები

ცხრილი 3.68 ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2016*

	სტაციონარი-დან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	4687	34	0.7
<i>მათ შორის:</i>			
ორგანული ბუნების აშლილობები, სიმპტომურ აშლილობათა ჩათვლით	977	8	0.8
ფსიქოპათიური ნივთიერებით განპირობებული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	152	0	0
შიზოფრენია, შიზოტიპური და ბოდვითი	2906	24	0.8
მათ შორის: შიზოფრენია	1933	19	1.0
გუნებ-განწყობის (აფექტური) აშლილობები	214	0	0
ნევროზული, სტრესთან დაკავშირებული და სომატოფორმული აშლილობები	61	0	0
ქცევითი სინდრომები დაკავშირებული ფიზიოლოგიურ დარღვევებთან და ფიზიკურ ფაქტორებთან	0	0	0
მოზრდილთა პერსონოლოგიური და ქცევითი აშლილობები	88	0	0
გონებრივი ჩამორჩენილობა	289	2	0.7

ცხრილი 3.69 ნერვული სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2009 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2009	121062	2744.6	45489	1031.3	27474	3649.1	13149	1746.4
2010	125619	2821.1	47742	1072.2	26896	3555.3	11406	1507.7
2011	143717	3205.5	46095	1028.1	28079	3693.1	10340	1360.0
2012	156826	3492.2	68169	1518.0	26115	3426.7	8130	1066.8
2013	139602	3111.1	57971	1291.9	18434	2405.9	8670	1131.6
2014	154876	4155.5	66823	1792.9	19526	3010.9	10241	1579.2
2015	175194	4713.2	73538	1978.4	19264	2743.0	11077	1577.2
2016	156842	4217.0	69178	1860.0	15356	2140.5	8739	1218.1

* ფსიქონევროლოგიური დისპანსერების მონაცემები

ცხრილი 3.70

ნერგული სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	3557	--	710	--	3881	--	839	--
აჭარა	18227	5429.5	5366	1970.8	14671	4340.5	4608	1363.3
თბილისი	59095	5319.1	17074	1894.8	51976	4666.5	24214	2174.0
კახეთი	8828	2772.6	2233	864.7	8637	2716.9	3448	1084.6
იმერეთი	33123	6212.1	13839	3200.1	30142	5673.3	13993	2633.7
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	14228	4310.2	4466	1668.1	13861	4213.1	5778	1756.2
შიდა ქართლი	9227	3500.4	3958	1851.3	7270	2755.9	3711	1406.7
ქვემო ქართლი	13891	3266.2	6957	2016.8	14573	3413.7	7630	1787.3
გურია	4537	4011.5	2392	2607.6	3298	2923.8	1057	937.1
სამცხე – ჯავახეთი	3649	2272.1	1400	1074.8	3799	2367.0	2038	1269.8
მცხეთა – მთიანეთი	3075	3257.4	1505	1965.7	2660	2829.8	826	878.7
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1075	3391.2	375	1458.5	547	1747.6	114	364.2
სხვა უწყება	2682	--	2186	--	1527	--	922	--
საქართველო	175194	4713.2	73538	1978.4	156842	4217.0	69178	1860.0

ცხრილი 3.71

ნერგული სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	252	--	163	--	268	--	153	--
აჭარა	1510	2380.7	833	1313.3	1483	2274.5	392	601.2
თბილისი	7302	3478.6	4445	2117.6	5099	2373.8	3358	1563.3
კახეთი	802	1333.2	355	590.1	659	1075.0	209	340.9
იმერეთი	3132	3109.0	2286	2269.2	2612	2548.3	1843	1798.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1537	2464.4	518	830.6	1356	2135.4	594	935.4
შიდა ქართლი	845	1696.7	604	1212.8	1311	2575.6	1021	2005.9
ქვემო ქართლი	2467	3070.1	1142	1421.2	1330	1616.0	771	936.8
გურია	809	3785.9	373	1745.5	778	3568.8	186	853.2
სამცხე – ჯავახეთი	406	1338.0	248	817.3	303	977.4	157	506.5
მცხეთა – მთიანეთი	129	723.3	56	314.0	111	613.3	22	121.5
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	18	300.6	2	33.4	13	216.7	0	0.0
სხვა უწყება	55	--	52	--	33	--	33	--
საქართველო	19264	2743.0	11077	1577.2	15356	2140.5	8739	1218.1

ცხრილი 3.72

ნერვული სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	175194	4713.2	73538	1978.4	156842	4217.0	69178	1860.0
<i>მათ შორის:</i>								
ცენტრალური ნერვული სისტემის ანთებითი ავადმყოფობები	5704	153.5	2639	71.0	4358	117.2	1930	51.9
უპირატესად ცენტრალური ნერვული სისტემის დამაზიანებელი სისტემური ატროფიები	3149	84.7	1364	36.7	2719	73.1	1042	28.0
ექსტრაპირამიდული და მოძრაობის სხვა მოშლილობები	13825	371.9	3594	96.7	14235	382.7	3712	99.8
ნერვული სისტემის სხვა დეგენერაციული და დემიელინაზიციით მიმდინარე ავადმყოფობები	4447	119.6	2377	63.9	4585	123.3	2225	59.8
ეპიზოდური და პაროქსიზმული დარღვევები	45504	1224.2	20679	556.3	45711	1229.0	22146	595.4
მათ შორის: ეპილეფსია და ეპილეფსიის სტატუსი	15329	412.4	4911	132.1	13947	375.0	4366	117.4
პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	57779	1554.4	25234	678.9	50505	1357.9	23123	621.7
ცერებრული დამბლა და სხვა პარალიზური სინდრომები	8958	241.0	3227	86.8	7542	202.8	2182	58.7

ცხრილი 3.73

ნერვული სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2015 - 2016

	2015		2016	
	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა (%)	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა (%)
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	12639	1.7	14692	1.2
<i>მათ შორის:</i>				
ცერებრული დამბლა	47	6.4	75	5.3
პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	495	1.4	514	2.3

ცხრილი 3.74

ნერვული სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება ბავშვებში, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა (%)	მათ შორის 1 წლამდე ასაკის		სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა (%)	მათ შორის 1 წლამდე ასაკის	
			სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა (%)			სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა (%)
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	989	1.7	223	3.6	1041	1.0	229	1.7
<i>მათ შორის:</i>								
ბავშვთა ცერებრული დამბლა	29	6.9	0	0.0	50	2.0	1	0.0
პერიფერიული ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	35	0.0	1	0.0	28	0.0	1	0.0

ცხრილი 3.75

ნერვული სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სტაციონარიდან გავიდა		ლეტალობა (%)		სტაციონარიდან გავიდა		ლეტალობა (%)	
	სულ	მათ შორის ბავშვები	სულ	ბავშვები	სულ	მათ შორის ბავშვები	სულ	ბავშვები
აჭარა	1656	38	1.4	0.0	1716	34	1.1	0.0
თბილისი	5266	832	2.4	1.2	6002	893	1.8	1.1
კახეთი	791	9	1.1	0.0	935	6	0.6	0.0
იმერეთი	2086	28	0.6	26.7	2650	61	0.7	0.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	989	5	2.1	0.0	1020	4	0.5	0.0
შიდა ქართლი	685	53	1.2	0.0	827	23	0.6	0.0
ქვემო ქართლი	406	7	1.2	0.0	662	6	0.6	0.0
გურია	394	7	0.3	0.0	488	6	0.4	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	116	7	0.9	0.0	220	7	0.9	0.0
მცხეთა – მთიანეთი	113	1	2.7	0.0	68	1	0.0	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	137	2	0.7	0.0	104	0	0.0	0.0
საქართველო	12639	989	1.7	1.8	14692	1041	1.2	1.0

ცხრილი 3.76

ნერვული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული გეგმიური ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2014 – 2016

	2014		2015		2016	
	რაოდენობა	ლეტალობა (%)	რაოდენობა	ლეტალობა (%)	რაოდენობა	ლეტალობა (%)
სულ	4112	0.8	4622	1.4	4380	0.3
<i>მათ შორის:</i>						
თავის ტვინზე	812	3.7	834	5.9	735	1.0
ზურგის ტვინზე	163	0.6	129	0.8	212	0.0
ტვინის გარსებზე	59	0.0	83	0.0	110	0.0
პერიფერიულ ნერვულ სისტემაზე	70	0.0	79	0.0	79	3.8
მალთაშუა დისკებზე	2721	0.1	2728	0.0	2404	0.0

ცხრილი 3.77

ნერვული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული სასწრაფო ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2016

	რაოდენობა	ლეტალობა (%)
სულ	2601	5.9
<i>მათ შორის:</i>		
მენინგიტის, ენცეფალიტის, მიელიტის და ენცეფალომიელიტის გამო	204	0.0
ინტრაკრანიალური ნერვის ფესვების და წნულების დაზიანების გამო	341	17.3

ცხრილი 3.78

ნერვული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული (გეგმიური და სასწრაფო) ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა და ლეტალობა, საქართველო, 2013 – 2016

წელი	რაოდენობა	ლეტალობა (%)
2013	5048	3.2
2014	4988	2.6
2015	6166	4.0
2016	6981	2.2

ცხრილი 3.79 ნერვული სისტემის ორგანოებზე ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციების განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015-2016*

	2015			2016		
	ოპერაციების რაოდენობა	გარდაცვლილთა რაოდენობა	ლეტალობა	ოპერაციების რაოდენობა	გარდაცვლილთა რაოდენობა	ლეტალობა
აჭარა	506	2	0.4	516	5	1.0
თბილისი	4327	143	3.3	5143	115	2.2
იმერეთი	870	117	13.4	798	4	0.5
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	57	2	3.5	97	22	22.7
შიდა ქართლი	261	0	0.0	210	1	0.5
ქვემო ქართლი	8	0	0.0	40	0	0.0
კახეთი	0	0	0.0	19	0	0.0
მცხეთა – მთიანეთი	70	13	18.6	106	0	0.0
გურია	0	0	0.0	2	0	0.0
სამცხე-ჯავახეთი	0	0	0.0	4	0	0.0
სხვა უწყება	67	0	0.0	46	1	2.2
საქართველო	6166	277	4.5	6981	168	2.4

ცხრილი 3.80 თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2009 – 2016

	სულ				მათ შორის ბავშვებში			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
2009	123384	2797.3	47797	1083.6	19241	2555.6	10415	1383.3
2010	124576	2797.7	49531	1112.4	17695	2339.1	9679	1279.4
2011	138351	3085.9	51745	1154.1	18423	2423.1	10296	1354.2
2012	159139	3543.7	77822	1733.0	20442	2682.3	11359	1490.5
2013	190355	4242.2	92013	2050.6	22929	2992.6	14048	1833.5
2014	215543	5783.3	106763	2864.6	29348	4525.5	21575	3326.9
2015	225357	6062.7	107097	2881.2	27092	3857.6	16883	2404.0
2016	193482	5202.1	93273	2507.8	20363	2838.4	14233	1984.0

*დანარჩენ რეგიონებში ნერვული სისტემის ორგანოებზე ოპერაცია არ ჩატარებულა

ცხრილი 3.81

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	4042	--	1662	--	3904	--	1421	--
აჭარა	18394	5479.2	7866	2343.1	18850	5576.9	10903	3225.7
თბილისი	96860	8718.3	41835	3765.5	60599	5440.7	25962	2330.9
კახეთი	11945	3751.6	4508	1415.8	11186	3518.7	3824	1202.9
იმერეთი	38553	7230.5	20705	3883.2	37712	7098.1	17465	3287.2
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	13428	4067.9	5889	1784.0	13381	4067.2	6659	2024.0
შიდა ქართლი	9005	3416.2	4330	1642.6	12370	4689.2	7982	3025.8
ქვემო ქართლი	14499	3409.1	9731	2288.0	19341	4530.6	10462	2450.7
გურია	4623	4087.5	1899	1679.0	4451	3945.9	2304	2042.6
სამცხე – ჯავახეთი	3364	2094.6	2236	1392.3	3354	2089.7	2065	1286.6
მცხეთა – მთიანეთი	4075	4316.7	2111	2236.2	3593	3822.3	1684	1791.5
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	2126	6706.6	958	3022.1	787	2514.4	280	894.6
სხვა უწყება	4443	--	3367	--	3954	--	2262	--
საქართველო	225357	6062.7	107097	2881.2	193482	5202.1	93273	2507.8

ცხრილი 3.82

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	225357	6062.7	107097	2881.2	193482	5202.1	93273	2507.8
<i>მათ შორის:</i>								
ბროლის დაზიანებები (კატარაქტა)	59910	1611.7	26220	705.4	56626	1522.5	23068	620.2
გლაუკომა	24471	658.3	8427	226.7	25379	682.4	8265	222.2
თვალის, თვალის კუნთების და მისი დანამატების ავადმყოფობები	78371	2108.4	32849	883.7	54211	1457.6	25703	691.1

ცხრილი 3.83

თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით,

საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	27092	3857.6	16883	2404.0	20363	2838.4	14233	1984.0
<i>მათ შორის:</i>								
ბროლის დაზიანებები (კატარაქტა)	194	27.6	143	20.4	118	16.4	54	7.5
გლაუკომა	112	15.9	41	5.8	145	20.2	10	1.4
თვალის, თვალის კუნთების და მისი დანამატების ავადმყოფობები	14316	2038.4	5866	835.3	9072	1264.6	6004	836.9

ცხრილი 3.84   თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	708	--	437	--	578	--	291	--
აჭარა	3786	5969.1	1819	2867.9	3628	5564.4	2197	3369.6
თბილისი	13101	6241.2	6908	3290.9	6554	3051.2	4612	2147.1
კახეთი	1109	1843.5	795	1321.5	1143	1864.6	458	747.1
იმერეთი	3206	3182.4	2732	2711.9	2844	2774.6	2348	2290.7
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	733	1175.3	533	854.6	851	1340.2	635	1000.0
შიდა ქართლი	1674	3361.2	1405	2821.1	1830	3595.3	1642	3225.9
ქვემო ქართლი	1446	1799.5	1236	1538.2	1548	1880.9	986	1198.1
გურია	360	1684.7	251	1174.6	374	1715.6	253	1160.6
სამცხე – ჯავახეთი	259	853.6	214	705.3	318	1025.8	266	858.1
მცხეთა – მთიანეთი	398	2231.4	259	1452.1	428	2364.6	286	1580.1
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	27	450.8	20	333.9	18	300.0	12	200.0
სხვა უწყება	285	--	274	--	249	--	247	--
საქართველო	27092	3857.6	16883	2404.0	20363	2838.4	14233	1984.0

ცხრილი 3.85   თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2015 – 2016

	2015			2016		
	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის ბავშვები		სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის ბავშვები	
		0-15 წლამდე	0-1 წლამდე		0-15 წლამდე	0-1 წლამდე
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	11262	377	15	11052	546	38
<i>მათ შორის:</i>						
კატარაქტა	7350	11	1	7270	26	0
გლაუკომა	767	5	0	631	3	0

ცხრილი 3.86 ქირურგიული ოპერაციები თვალზე და მის დანამატებზე, საქართველო, 2012 – 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
<i>სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციები:</i>					
სულ	6643	7162	10025	13546	13279
მათ შორის: გლაუკომის გამო	821	1021	1067	835	602
ენუკლეაცია	198	163	199	454	134
კატარაქტის გამო	4162	4473	6391	8160	7798
ოპერაციების საერთო რაოდენობიდან მიკროქირურგიული ოპერაციები	4540	3541	5583	8804	10316
<i>ამბულატორიული ოპერაციები:</i>					
სულ	6471	15941	17576	27517	27185
მათ შორის: გლაუკომის გამო	770	2957	945	1169	1633
კატარაქტის გამო	3826	8979	9121	16386	15171
ოპერაციების საერთო რაოდენობიდან მიკროქირურგიული ოპერაციები	1655	7517	9894	10490	10423

ცხრილი 3.87 სტაციონარში თვალზე და მის დანამატებზე ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციების განაწილება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სულ	მათ შორის			სულ	მათ შორის		
		გლაუკომის გამო	ენუკლეაცია	კატარაქტის გამო		გლაუკომის გამო	ენუკლეაცია	კატარაქტის გამო
აჭარა	1780	164	1	1279	1808	118	3	1370
თბილისი	4905	231	237	2641	6380	143	59	2639
კახეთი	934	110	16	803	932	82	16	690
იმერეთი	2134	238	40	1940	1927	209	48	1323
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	350	5	154	364	694	0	0	650
შიდა ქართლი	418	25	0	448	558	16	0	517
ქვემო ქართლი	305	32	6	305	306	18	0	245
გურია	281	18	0	270	104	13	0	90
სამცხე – ჯავახეთი	32	0	0	30	121	1	0	113
მცხეთა – მთიანეთი	9	0	0	10	40	0	0	40
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	114	2	0	70	125	2	0	121
სხვა უწყება	16	10	0	0	284	0	8	0
საქართველო	11262	835	454	16386	13279	602	134	7798

ცხრილი 3.88

ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში თვალზე და მის დანამატებზე ჩატარებული ოპერაციები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სულ	მათ შორის			სულ	მათ შორის		
		გლავუკომის გამო	კატარაქტის გამო	მიკრო ქირურგია		გლავუკომის გამო	კატარაქტის გამო	მიკრო ქირურგია
აჭარა	786	37	549	191	628	10	564	268
თბილისი	17624	588	8299	9838	22512	1397	11991	8594
კახეთი	5386	183	4738	208	575	57	489	163
იმერეთი	1827	236	1348	61	1607	98	598	872
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	437	48	350	24	437	8	293	33
შიდა ქართლი	954	48	751	155	571	29	465	77
ქვემო ქართლი	274	16	254	12	245	13	203	29
გურია	96	0	0	0	524	13	508	387
სამცხე – ჯავახეთი	55	11	29	0	22	8	14	0
მცხეთა – მთიანეთი	0	0	0	0	46	0	46	0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	76	2	68	1	18	0	0	0
საქართველო	27517	1169	16386	10490	27185	1633	15171	10423

ცხრილი 3.89

ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2009 – 2016

	სულ				მათ შორის ბავშვები			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2009	42031	952.9	28289	641.3	13682	1817.2	11621	1543.5
2010	41059	922.1	27902	626.6	12559	1660.1	10622	1404.1
2011	45463	1014.0	29862	666.1	14797	1946.2	12269	1613.7
2012	70444	1568.7	53128	1183.1	20356	2671.0	17172	2253.2
2013	75367	1679.6	55105	1228.0	21963	2866.5	17983	2347.0
2014	75552	2027.2	54665	1466.7	24709	3810.2	20880	3219.7
2015	100402	2701.1	69877	1879.9	30229	4304.3	26652	3795.0
2016	90886	2443.6	65485	1760.7	29690	4138.6	25958	3618.3

ცხრილი 3.90

ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	100402	2701.1	69877	1879.9	90886	2443.6	65485	1760.7
<i>მათ შორის:</i>								
შუა ყურის ანთებები	39822	1071.3	29242	786.7	31586	849.2	22802	613.1

ცხრილი 3.91

ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	30229	4304.3	26652	3795.0	29690	4138.6	25958	3618.3
<i>მათ შორის:</i>								
შუა ყურის ანთებები	12099	1722.8	10012	1425.6	12498	1742.1	10885	1517.3

ცხრილი 3.92

ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	2527	--	1062	--	2386	--	1022	--
აჭარა	13160	3920.1	6116	1821.8	7633	2258.3	4356	1288.8
თბილისი	25713	2314.4	19570	1761.5	24369	2187.9	20631	1852.3
კახეთი	5989	1881.0	3422	1074.7	4770	1500.5	2911	915.7
იმერეთი	20371	3820.5	14738	2764.1	18629	3506.3	13284	2500.3
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	7882	2387.8	5190	1572.3	7370	2240.1	5187	1576.6
შიდა ქართლი	9643	3658.2	8467	3212.1	9830	3726.3	5584	2116.8
ქვემო ქართლი	5313	1249.2	3440	808.8	6684	1565.7	4999	1171.0
გურია	2399	2121.1	1785	1578.2	2530	2242.9	1742	1544.3
სამცხე – ჯავახეთი	3477	2165.0	2943	1832.5	3631	2262.3	3230	2012.5
მცხეთა – მთიანეთი	1119	1185.4	963	1020.1	953	1013.8	750	797.9
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1372	4328.1	878	2769.7	338	1079.9	270	862.6
სხვა უწყება	1437	--	1303	--	1763	--	1519	--
საქართველო	100402	2701.1	69877	1879.9	90886	2443.6	65485	1760.7

ცხრილი 3.93

ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015–2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	629	--	383	--	640	--	419	--
აჭარა	3400	5360.5	2351	3706.6	3088	4736.2	2161	3314.4
თბილისი	7756	3694.9	7196	3428.1	7477	3480.9	6558	3053.1
კახეთი	1605	2668.0	1385	2302.3	1683	2745.5	1359	2217.0
იმერეთი	5903	5859.6	5684	5642.2	5310	5180.5	5033	4910.2
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2340	3751.9	1876	3008.0	2102	3310.2	1895	2984.3
შიდა ქართლი	3497	7021.5	3389	6804.7	3538	6950.9	3463	6803.5
ქვემო ქართლი	2027	2522.6	1621	2017.3	2792	3392.5	2415	2934.4
გურია	845	3954.3	757	3542.5	1035	4747.7	783	3591.7
სამცხე – ჯავახეთი	1614	5319.2	1435	4729.3	1386	4471.0	1270	4096.8
მცხეთა – მთიანეთი	384	2152.9	361	2024.0	378	2088.4	345	1906.1
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	55	918.4	47	784.8	72	1200.0	69	1150.0
სხვა უწყება	174	--	167	--	189	--	188	--
საქართველო	30229	4304.3	26652	3795.0	29690	4138.6	25958	3618.3

ცხრილი 3.94

სტაციონარში ყურზე ჩატარებული ქირურგიული ოპერაციები, საქართველო, 2011 – 2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
სულ	1938	476	4396	476	481	1353
მათ შორის ბავშვებში	744	20	59	98	124	117

ცხრილი 3.95

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2009 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
2009	326421	7400.3	96038	2177.3	4775	634.2	1359	180.5
2010	337651	7582.9	98193	2205.2	4672	617.6	1103	145.8
2011	363488	8107.4	103466	2307.7	4176	549.3	749	98.5
2012	355657	7919.9	133411	2970.8	4044	530.6	823	108.0
2013	425232	9476.6	196348	4375.7	2347	306.3	1739	227.0
2014	409817	10995.9	165398	4437.8	1789	275.9	2069	319.0
2015	425105	11436.5	174735	4700.8	2793	397.7	3581	509.9
2016	447713	12037.6	190994	5135.2	1815	253.0	1731	241.3

ცხრილი 3.96

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2009 – 2016*

	2009	2010	2011	2013	2014	2015	2016
პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	7400.3	7582.9	8107.4	9476.6	10995.9	11436.5	12037.6
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	2177.3	2205.2	2307.7	4375.7	4437.8	4700.8	5135.2
<i>მათ შორის:</i>							
გულის რევმატული ავადმყოფობა პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	314.0	289.2	262.0	207.8	251.3	246.2	250.0
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	76.9	124.3	76.9	82.3	106.7	113.4	98.9
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	4088.3	4335.9	4733.2	6074.6	6875.4	7457.2	7524.9
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	1109.4	1182.5	1267.3	2889.5	2431.8	2546.5	2412.3
გულის იშემიური ავადმყოფობა პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	1981.8	1993.7	2080.3	1975.9	2166.8	2007.8	2266.9
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	521.6	558.5	614.0	755.3	967.9	862.3	1059.4
ცერებროვასკულური ავადმყოფობები პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	316.8	333.7	346.0	339.4	420.8	385.0	393.0
ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	123.9	112.7	106.3	138.0	213.3	168.5	244.0

ცხრილი 3.97

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2008 – 2016* ბავშვებში

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	678.3	634.2	617.6	549.3	530.6	306.3	275.9	397.7	253.0
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	166.2	180.5	145.8	98.5	108.0	227.0	319.0	509.9	241.3
<i>მათ შორის:</i>									
გულის რევმატული ავადმყოფობა პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	308.2	273.1	252.0	222.7	175.4	149.0	100.0	72.9	36.4
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	51.0	33.3	63.0	26.3	38.6	65.3	71.2	128.9	57.3
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	6.5	8.0	9.0	8.7	8.9	6.0	4.5	1.6	1.3
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	1.3	5.7	3.0	3.3	1.4	6.4	1.1	5.8	5.4
ცერებროვასკულური ავადმყოფობები პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	1.7	1.6	2.0	1.7	1.6	0.7	0.3	0.7	0.0
ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	1.6	1.1	0.9	0.3	0.3	0.8	0.3	1.3	0.4

* პრევალენტობა დათვლილია წლის ბოლოს რეგისტრირებულ შემთხვევებზე

ცხრილი 3.98

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებულია წლის ბოლოს	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	9366	--	1643	--
აჭარა	29807	8818.6	16249	4807.4
თბილისი	114267	10259.2	48521	4356.3
კახეთი	43067	13547.3	10262	3228.1
იმერეთი	107042	20147.2	39978	7524.6
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	37115	11281.2	16788	5102.7
შიდა ქართლი	28517	10810.1	19240	7293.4
ქვემო ქართლი	29400	6886.9	15896	3723.6
გურია	10559	9360.8	4646	4118.8
სამცხე – ჯავახეთი	0	0.0	8664	5398.1
მცხეთა – მთიანეთი	11642	12385.1	5118	5444.7
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	8325	26597.4	1746	5578.3
სხვა უწყება	3562	--	2243	--
საქართველო	447713	12037.6	190994	5135.2

ცხრილი 3.99

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურა, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებულია წლის ბოლოს				ახალი შემთხვევები			
	სულ		მ.შ. ბავშვები		სულ		მ.შ. ბავშვები	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	447713	100	1815	100	190994	100	1731	100
<i>მათ შორის:</i>								
მწვავე რევმატული ცხელება	2088	0.5	128	7.1	1346	0.7	342	19.8
გულის ქრონიკული რევმატული დაზიანებები	7212	1.6	233	12.8	2332	1.2	69	4.0
ჰიპერტენზიული ავადმყოფობა	279875	62.5	9	0.5	89720	47.2	39	2.3
გულის იშემიური ავადმყოფობა	84312	18.8	0	0.0	39402	20.7	0	0.0
ფილტვში სისხლის მიმოქცევის მოშლა და ფილტვისმიერი გული	1751	0.4	7	0.4	1540	0.8	5	0.3
ცერებროვასკულური ავადმყოფობები	14593	3.3	0	0.0	9075	4.8	3	0.2
არტერიების, არტერიოლების და კაპილარების ავადმყოფობები	4365	1.0	0	0.0	2450	1.3	0	0.0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის სხვა ავადმყოფობები	53517	12.0	1438	79.2	45129	23.7	1273	73.5

ცხრილი 3.100 ჰიპერტენზიული ავადმყოფობის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებულია წლის ბოლოს	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	6153	--	839	--
აჭარა	18757	5549.4	5556	1643.8
თბილისი	62866	5644.3	20162	1810.2
კახეთი	29003	9123.3	5112	1608.1
იმერეთი	71460	13450.0	18613	3503.3
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	23009	6993.6	8116	2466.9
შიდა ქართლი	17362	6581.5	10165	3853.3
ქვემო ქართლი	20456	4791.8	9404	2202.9
გურია	7325	6493.8	2718	2409.6
სამცხე – ჯავახეთი	8932	5565.1	4271	2661.1
მცხეთა – მთიანეთი	7730	8223.4	2569	2733.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	5179	16546.3	1056	3373.8
სხვა უწყება	1643	--	1139	--
საქართველო	279875	7524.9	89720	2412.3

ცხრილი 3.101 გულის იშემიური ავადმყოფობის სტრუქტურა, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებულია წლის ბოლოს		ახალი შემთხვევები	
	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
გულის იშემიური ავადმყოფობა	84312	100	39402	100
<i>მათ შორის:</i>				
სტენოკარდია	26475	31.4	14299	36.3
მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი	3070	3.6	4588	11.6
გულის სხვა მწვავე იშემიური ავადმყოფობა	6424	7.6	3512	8.9

ცხრილი 3.102 რევმატიული ავადმყოფობის გავრცელება, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებულია წლის ბოლოს	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
გულის რევმატიული ავადმყოფობა	9300	250.0	3678	98.9
მწვავე რევმატიული ცხელება	2088	56.1	1346	36.2
მათ შორის მწვავე რევმატიული ცხელება გულის დაზიანებით	1002	26.9	449	12.1
გულის ქრონიკული რევმატიული დაზიანებები	7212	193.9	2332	62.7

ცხრილი 3.103 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2016

	გასული ავადმყოფები	მათ შორის ბავშვები	ლეტალობა (%)
სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები	88223	155	5.0
<i>მათ შორის:</i>			
მწვავე რევმატული ცხელება	3	0	0.0
მათ შორის: მწვავე რევმატული ცხელება გულის დაზიანებით	2	0	0.0
გულის ქრონიკული რევმატული დაზიანებები	340	5	3.5
ჰიპერტენზიული დაავადება	3514	2	1.1
გულის იშემიური ავადმყოფობა	37978	6	1.9
მათ შორის: სტენოკარდია	26130	3	0.5
მიოკარდიუმის მწვავე ინფარქტი	9243	3	5.6
მიოკარდიუმის განმეორებითი ინფარქტი	25	0	12.0
გულის სხვა მწვავე იშემიური ავადმყოფობა	171	0	5.3
გულის ქრონიკული იშემიური ავადმყოფობა	2415	1	2.2
ფილტვისმიერი გული და სისხლის მიმოქცევის მცირე წრის დარღვევები	587	1	23.3
ცერებროვასკულური ავადმყოფობები	11243	15	19.4
მათ შორის: სუბარაქნოიდული სისხლჩაქცევა	402	0	29.4
სხვა ინტრაცერებრული და ინტრაკრანიალური სისხლჩაქცევები	2282	5	30.2
თავის ტვინის ინფარქტი	6370	0	17.1
პრეცერებრული და ცერებრული არტერიების ოკლუზია და სტენოზი, რომელთა შედეგად არ ვითარდება თავის ტვინის ინფარქტი	84	0	4.8
სხვა ცერებროვასკულური ავადმყოფობები	342	3	9.9

ცხრილი 3.104 სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	გასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	მ.შ. გარდაცვლილ ავადმყოფთა რაოდენობა	ლეტალობა (%)
აჭარა	6876	360	5.2
თბილისი	50403	2025	4.0
კახეთი	4448	307	6.9
იმერეთი	13366	791	5.9
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2978	223	7.5
შიდა ქართლი	3813	272	7.1
ქვემო ქართლი	3476	195	5.6
გურია	987	97	9.8
სამცხე – ჯავახეთი	1037	53	5.1
მცხეთა – მთიანეთი	592	72	12.2
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	247	7	2.8
საქართველო	88223	4402	5.0

ცხრილი 3.105

ქირურგიული ოპერაციები სისხლის მიმოქცევის სისტემის ორგანოებზე, საქართველო, 2016

	სტაციონარში ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი	ლეტალობა (%)	მათ შორის ბავშვები 15 წლამდე			
			სულ	ლეტალობა (%)	მათ შორის ბავშვებში 1 წლამდე	ლეტალობა (%)
ოპერაციები გულზე და სისხლძარღვებზე	13870	0.5	369	1.1	217	1.4
<i>მათ შორის:</i>						
ოპერაციები გულზე	8160	0.7	322	1.2	217	1.4
მათ შორის გულის თანდაყოლილი მანკების კორექცია	351		228	1.8	157	1.9
გულის შეძენილი მანკების კორექცია	521	3.4	0	0.0	0	0.0
კორონარული შუნტირება	1644		0	0.0		0.0
ოპერაციები აორტაზე	165	3.5	29	0.0	20	0.0
პერიკარდექტომია და ოპერაციები სხვა ექსტრაკარდიული პათოლოგიების გამო	8	0.0	0	0.0	0	0.0
კორონალური არტერიების ანგიოპლასტიკა	3388	1.6	56	0.0	31	0.0
რითმოლოგიური ჩარევები-სულ	1088	0.0	0	0.0	0	0.0
სხვა ოპერაციები გულზე	995	0.0	9	0.0	9	0.0
ოპერაციები სისხლძარღვებზე	5710	0.3	47	0.0	0	0.0
მათ შორის:						
ოპერაციები არტერიებზე	1280	0.7	0	0.0	0	0.0
ოპერაციები ვენებზე	2463		1	0.0	0	0.0
ოპერაციები ლიმფურ სადინარებზე	351	0.2	0	0.0	0	0.0
ენდოვასკულური ოპერაციები	648		0	0.0	0	0.0
სხვა ოპერაციები სისხლძარღვებზე	968	0.0	46	0.0	0	0.0

ცხრილი 3.106 სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2004 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2004	306984	7022.3	235532	5387.9	161811	17666.0	139364	15215.3
2005	328310	7510.2	249115	5698.6	177023	19326.8	151521	16542.6
2006	381538	8675.3	313784	7134.7	203398	25600.8	182795	23007.6
2007	351087	8000.3	288793	6580.8	184920	24103.2	169776	22129.3
2008	362824	8276.5	299800	6838.8	184384	24512.6	169762	22568.7
2009	505340	11456.6	447518	10145.7	259136	34418.4	246604	32753.9
2010	494194	11098.5	439289	9865.5	256897	33958.6	244385	32304.7
2011	558241	12451.3	470741	10499.6	283497	37287.5	259815	34172.7
2012	605179	13476.3	521947	11622.8	299733	39329.9	273598	35900.5
2013	652700	14545.8	557495	12424.1	307330	40110.9	280157	36564.5
2014	701367	18818.5	601832	16147.9	347782	53628.7	317731	48994.8
2015	762210	20505.5	703727	18932.1	351131	49997.3	340217	48443.3
2016	796890	21425.8	744673	20021.9	345386	48144.1	337757	47080.7

ცხრილი 3.107 სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	13548	--	11894	--	5875	--	5673	--
აჭარა	71682	21207.7	63910	18908.3	37441	57424.8	35258	54076.7
თბილისი	226728	20356.3	219313	19690.5	95602	44507.4	94219	43863.6
კახეთი	70419	22151.3	65970	20751.8	28621	46690.0	28011	45694.9
იმერეთი	131021	24660.5	120261	22635.2	59442	57992.2	58544	57116.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	61778	18777.5	56274	17104.6	26300	41417.3	25480	40126.0
შიდა ქართლი	66358	25154.7	63552	24091.0	34015	66827.1	33850	66502.9
ქვემო ქართლი	58777	13768.3	54451	12755.0	25661	31179.8	25155	30565.0
გურია	27959	24786.3	26025	23071.8	10281	47160.6	10004	45889.9
სამცხე – ჯავახეთი	24667	15368.8	22509	14024.3	9335	30112.9	8941	28841.9
მცხეთა – მთიანეთი	23994	25525.5	23013	24481.9	9215	50911.6	9027	49872.9
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	6684	21354.6	5907	18872.2	2019	33650.0	2018	33633.3
სხვა უწყება	13275	--	11594	--	1579	--	1577	--
საქართველო	796890	21425.8	744673	20021.9	345386	48144.1	337757	47080.7

ცხრილი 3.108

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2016

	სულ		ბავშვები	
	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	21425.8	20021.9	48144.1	47080.7
<i>მათ შორის:</i>				
ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირაციული ინფექციები	12323.7	12315.8	34253.4	34253.4
პნევმონია	1323.1	1322.1	1769.7	1769.7
ქვედა სასუნთქი გზების სხვა მწვავე რესპირაციული ინფექციები	2670.3	2588.6	5206.2	5068.7
ზედა სასუნთქი გზების სხვა ავადმყოფობები	2393.4	1869.2	3887.0	3190.0
მათ შორის: ალერგიული რინიტი	404.0	203.1	438.9	259.7
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები	1227.1	508.3	425.6	206.2
<i>მათ შორის: ქრონიკული და დაუზუსტებელი ბრონქიტი</i>	643.1	318.5	285.8	141.8
<i>ემფიზემა</i>	34.1	9.0	3.5	3.1
<i>ასთმა და ასთმური სტატუსი</i>	321.0	80.2	118.5	52.3
<i>ფილტვის სხვა ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები</i>	217.4	97.5	17.0	8.5
<i>ბრონქოექტაზია</i>	11.6	3.2	0.8	0.6
ფილტვის ავადმყოფობები გამოწვეული გარეგანი ფაქტორებით	16.8	10.1	1.0	0.7
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები, რომლებიც უპირატესად აზიანებენ ინტერსტიციუმს	27.8	11.3	5.0	2.5
ქვედა სასუნთქი გზების ჩირქოვანი და ნეკროზული მდგომარეობები	4.1	2.6	0.0	0.0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები	122.5	90.7	72.2	66.2

ცხრილი 3.109

სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობების სტრუქტურული განაწილება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2016

	სულ				ბავშვები			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	%	ახალი შემთხვევები	%	რეგისტრირებული შემთხვევები	%	ახალი შემთხვევები	%
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	796890	100	744673	100	345386	100	337757	100
<i>მათ შორის:</i>								
ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირაციული ინფექციები	458357	57.5	458063	61.5	245734	71.1	245734	72.8
პნევმონია	49210	6.2	49172	6.6	12696	3.7	12696	3.8
ქვედა სასუნთქი გზების სხვა მწვავე რესპირაციული ინფექციები	99318	12.5	96279	12.9	37349	10.8	36363	10.8
ზედა სასუნთქი გზების სხვა ავადმყოფობები	89019	11.2	69521	9.3	27885	8.1	22885	6.8
მათ შორის: ალერგიული რინიტი	15027	1.9	7554	1.0	3149	0.9	1863	0.5
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები	45640	5.7	18907	2.5	3053	0.9	1479	0.4
მათ შორის: ქრონიკული და დაუზუსტებელი ბრონქიტი	23918	3.0	11845	1.6	2050	0.6	1017	0.3
ემფიზემა	1269	0.2	334	0.0	25	0.0	22	0.0
ასთმა და ასთმური სტატუსი	11938	1.5	2983	0.4	850	0.2	375	0.1
ფილტვის სხვა ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები	8085	1.0	3626	0.5	122	0.03	61	0.02
ბრონქოექტაზია	430	0.1	119	0.0	6	0.0	4	0.0
ფილტვის ავადმყოფობები გამოწვეული გარეგანი ფაქტორებით	624	0.1	375	0.1	7	0.01	5	0.0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები, რომლებიც უპირატესად აზიანებენ ინტერსტიციუმს	1035	0.1	419	0.1	36	0.01	18	0.01
ქვედა სასუნთქი გზების ჩირქოვანი და ნეკროზული მდგომარეობები	151	0.0	97	0.0	0	0.0	0	0.0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები	4555	0.6	3373	0.5	518	0.1	475	0.1

ცხრილი 3.110 ათმა და ასომური სტატუსის გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სულ		ბავშვები 15 წლამდე		სულ		ბავშვები 15 წლამდე	
	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	წლის ბოლოს რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	153	--	9	--	140	--	9	--
აჭარა	945	281.5	77	121.4	953	282.0	52	79.8
თბილისი	1926	173.4	262	124.8	1484	133.2	147	68.4
კახეთი	954	299.6	27	44.9	965	303.6	40	65.3
იმერეთი	2276	426.9	149	147.9	2172	408.8	216	210.7
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1124	340.5	103	165.1	1081	328.6	106	166.9
შიდა ქართლი	801	303.9	20	40.2	901	341.5	20	39.3
ქვემო ქართლი	547	128.6	29	36.1	654	153.2	23	27.9
გურია	584	516.4	56	262.1	524	464.5	43	197.2
სამცხე – ჯავახეთი	331	206.1	11	36.3	364	226.8	11	35.5
მცხეთა – მთიანეთი	291	308.3	10	56.1	305	324.5	11	60.8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	144	454.3	6	100.2	107	341.9	0	0.0
სხვა უწყება	70	--	16	--	77	--	5	--
საქართველო	10146	273.0	775	110.4	9727	261.5	683	95.2

ცხრილი 3.111 ასთმის და ასომური სტატუსის ახალი შემთხვევები რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე		სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე	
	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	29	--	7	--	29	--	8	--
აჭარა	233	69.4	45	70.9	243	71.9	26	39.9
თბილისი	1176	105.9	218	103.9	748	67.2	101	47.0
კახეთი	133	41.8	8	13.3	163	51.3	21	34.3
იმერეთი	710	133.2	183	181.7	656	123.5	149	145.4
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	184	55.7	33	52.9	244	74.2	28	44.1
შიდა ქართლი	151	57.3	5	10.0	243	92.1	1	2.0
ქვემო ქართლი	247	58.1	22	27.4	271	63.5	16	19.4
გურია	79	69.8	3	14.0	103	91.3	4	18.3
სამცხე – ჯავახეთი	102	63.5	4	13.2	127	79.1	4	12.9
მცხეთა – მთიანეთი	44	46.6	2	11.2	60	63.8	5	27.6
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	15	47.3	1	16.7	9	28.8	0	0.0
სხვა უწყება	158	--	28	--	87	--	12	--
საქართველო	3261	87.7	559	79.6	2983	80.2	375	52.3

ცხრილი 3.112 სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2016

	სულ		მათ შორის ბავშვები 0-15 წლამდე			
	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %	0 - 15 წლამდე		0 - 1 წლამდე	
			სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	105475	3.0	54371	0.1	11834	0.2
<i>მათ შორის:</i>						
ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირაციული ინფექციები	20316	0.0	19453	0.0	5278	0.0
გრიპი	1604	4.4	713	0.1	120	0.0
პნევმონია	30802	3.4	10473	0.1	2170	0.3
ქვედა სასუნთქი გზების სხვა მწვავე რესპირაციული ინფექციები	3972	0.1	8865	0.0	3972	0.1
ზედა სასუნთქი გზების სხვა ავადმყოფობები	29408	0.0	14081	0.0	4	0.0
<i>მათ შორის: ზედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები</i>	20491	0.0	13876	0.0	0	0.0
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები	2989	1.5	15	0.0	0	0.0
<i>მათ შორის: ქრონიკული და დაუზუსტებელი ბრონქიტი</i>	216	0.5	3	0.0	0	0.0
<i>ემფიზემა</i>	29	0	1	0.0	0	0.0
<i>ასთმა და ასთმური სტატუსი</i>	310	1.3	7	0.0	0	0.0
<i>ფილტვის სხვა ქრონიკული ობსტრუქციული ავადმყოფობები</i>	2411	1.6	2	0.0	0	0.0
<i>ბრონქოექტაზია</i>	12	0.0	2	0.0	0	0.0
ფილტვის ავადმყოფობები გამოწვეული გარეგანი ფაქტორებით	44	20.5	1	0.0	0	0.0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები, რომლებიც უპირატესად აზიანებენ ინტერსტიციუმს	216	23.6	2	50.0	0	0.0
ქვედა სასუნთქი გზების ჩირქოვანი და ნეკროზული მდგომარეობები	176	8.5	26	0.0	0	0.0
სასუნთქი სისტემის სხვა ავადმყოფობები	9547	19.5	734	4.8	289	4.5

ცხრილი 3.113 სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სულ		მათ შორის ბავშვები 0-15 წლამდე			
	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %	0 - 15 წლამდე		0 - 1 წლამდე	
			სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა %
აჭარა	11304	2.5	6003	0.1	1517	0.3
თბილისი	48930	3.3	24040	0.1	4979	0.3
კახეთი	6268	2.1	3347	0.0	821	0.0
იმერეთი	13601	4.2	6540	0.1	1580	0.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	6123	1.6	4186	0.0	850	0.0
შიდა ქართლი	4860	3.1	2284	0.0	624	0.0
ქვემო ქართლი	8408	1.7	5272	0.0	795	0.1
გურია	1746	2.1	933	0.0	264	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	3255	2.1	1666	0.1	381	0.3
მცხეთა – მთიანეთი	738	6.9	36	0.0	3	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	242	1.7	64	0.0	20	0.0
საქართველო	105475	3.0	54371	0.1	11834	0.2

ცხრილი 3.114 ქირურგიული ოპერაციები სასუნთქი სისტემის ორგანოებზე, საქართველო, 2016

	ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი	მათ შორის ბავშვებში	გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)
ოპერაციები სუნთქვის ორგანოებზე	3758	543	32	0.9
<i>მათ შორის:</i>				
პულმონექტომია	69	11	0	0.0
ფილტვის რეზექცია (წილის და სეგმენტის)	178	1	0	0.0
ხორხზე	809	19	20	2.5
ბრონქის რეზექცია	2	0	0	0.0
პლევრის რეზექცია	15	2	0	0.0

ცხრილი 3.115 საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2004 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2004	113272	2591.1	41885	958.1	13398	1462.8	8085	882.7
2005	161769	3700.5	84876	1941.6	18123	1978.6	12609	1376.6
2006	141047	3207.1	56599	1286.9	14926	1878.7	9605	1208.9
2007	216640	4936.7	120659	2749.5	23700	3089.2	17872	2329.5
2008	198957	4538.5	92400	2107.8	24501	3257.2	16901	2246.9
2009	280680	6363.3	166087	3765.4	25164	3342.3	19030	2527.6
2010	261977	5883.4	151848	3410.2	23718	3135.2	17296	2286.3
2011	422928	9433.2	224583	5009.2	35827	4712.2	26372	3468.6
2012	446472	9942.1	280122	6237.8	45094	5917.1	35439	4650.2
2013	427396	9524.8	292362	6515.5	46291	6041.6	35520	4635.9
2014	570337	15302.8	349591	9380.0	53277	8215.4	39853	6145.4
2015	632547	17017.2	376021	10116.0	76030	10825.9	53677	7643.0
2016	559566	15044.9	342762	9215.8	74614	10400.6	58565	8163.5

ცხრილი 3.116 საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები, პრევალენტობა ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	მათ შორის ბავშვები	
			რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე
საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები	559566	15044.9	74614	10400.6
<i>მათ შორის:</i>				
პირის ღრუს, სანერწყვე ჯირკვლების და ყბების ავადმყოფობები	302130	8123.3	39229	5468.2
საყლაპავის, კუჭის და თორმეტგოჯანაწლავის ავადმყოფობები	78131	2100.7	3140	437.7
<i>მათ შორის: კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლული</i>	18878	507.6	133	18.5
<i>გასტრიტი, დუოდენიტი</i>	45668	1227.9	1982	276.3
ღვიძლის ავადმყოფობები	15965	429.2	30	4.2
ნაღვლის ბუშტის, სანაღვლე გზებისა და პანკრეასის ავადმყოფობები	68902	1852.6	1649	229.9
<i>მათ შორის: ქოლელითიაზი, ქოლეცისტიტი</i>	50858	1367.4	1245	173.5
<i>მწვავე პანკრეატიტი და პანკრეასის სხვა ავადმყოფობები</i>	2956	79.5	0	0.0

ცხრილი 3.117 საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები, ინციდენტობა ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2016

	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	მათ შორის ბავშვები	
			ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები	342762	9215.8	58565	8163.5
<i>მათ შორის:</i>				
პირის ღრუს, სანერწყვე ჯირკვლების და ყბების ავადმყოფობები	215704	5799.6	30359	4231.8
საყლაპავის, კუჭის და თორმეტგოჯანაწლავის ავადმყოფობები	34103	916.9	2409	335.8
<i>მათ შორის: კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლული</i>	7239	194.6	87	12.1
<i>გასტრიტი, დუოდენიტი</i>	21762	585.1	1494	208.3
ღვიძლის ავადმყოფობები	6393	171.9	23	3.2
ნაღვლის ბუშტის, სანაღვლე გზებისა და პანკრეასის ავადმყოფობები	22785	612.6	813	113.3
<i>მათ შორის: ქოლელითიაზი, ქოლეცისტიტი</i>	16120	433.4	646	90.0
<i>მწვავე პანკრეატიტი და პანკრეასის სხვა ავადმყოფობები</i>	1318	35.4	0	0.0

ცხრილი 3.118

საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები, ინციდენტობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	მ.შ. ბავშვები		აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	მ.შ. ბავშვები	
			აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე			აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	2129	--	650	--	1670	--	419	--
აჭარა	38280	11402.9	4089	6446.8	41963	12415.1	4847	7434.0
თბილისი	233167	20987.1	36412	17346.5	183723	16495.2	29810	13878.0
კახეთი	10299	3234.6	2083	3462.5	8854	2785.2	1716	2799.3
იმერეთი	46928	8801.2	3929	3900.1	52237	9831.9	11825	11536.6
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	10404	3151.8	1641	2631.2	21199	6443.5	5085	8007.9
შიდა ქართლი	6483	2459.4	1914	3843.1	8359	3168.7	1870	3673.9
ქვემო ქართლი	11999	2821.3	1226	1525.7	10045	2353.0	1617	1964.8
გურია	3565	3152.1	456	2133.9	3546	3143.6	358	1642.2
სამცხე – ჯავახეთი	3348	2084.7	587	1934.5	3384	2108.4	474	1529.0
მცხეთა – მთიანეთი	3499	3706.6	490	2747.3	3588	3817.0	411	2270.7
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	693	2186.1	50	834.9	570	1821.1	72	1200.0
სხვა უწყება	5227	--	150	--	3624	--	61	--
საქართველო	376021	10116.0	53677	7643.0	342762	9215.8	58565	8163.5

ცხრილი 3.119

საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2016

	სტაციონარიდან გავიდა	მ.შ. გარდაიცვალა	ლეტალობა %	მ.შ. ბავშვები	მ.შ. გარდაიცვალა	ლეტალობა %
საჭმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები	42889	1043	2.4	3908	4	0.1
<i>მათ შორის:</i>						
პირის ღრუს, სანერწყვე ჯირკვლების და ყბების ავადმყოფობები	1671	4	0.2	202	0	0.0
კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლული	4382	195	4.5	41	0	0.0
გასტრიტი, დუოდენიტი	139	2	1.4	10	0	0.0
ჭია ნაწლავის ავადმყოფობები	8961	5	0.1	2015	0	0.0
თიაქარი	9216	28	0.3	1257	0	0.0
პერიტონეუმის ავადმყოფობები	881	135	15,3	32	0	0.0
ღვიძლის ავადმყოფობები	1296	274	21.1	14	3	21.4
ქოლელითიაზი, ქოლეცისტიტი და სანაღველე გზების სხვა ავადმყოფობები	8013	45	0.6	7	0	0.0

ცხრილი 3.120

საქმლის მომწოდებელი სისტემის ავადმყოფობები სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	სულ		მათ შორის ბავშვები		სულ		მათ შორის ბავშვები	
	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა%	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა%	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა%	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა%
აჭარა	3773	2.8	261	0.0	3516	3.2	243	0.0
თბილისი	19923	2.5	1985	0.1	20768	2.5	1861	0.2
კახეთი	2625	2.3	174	0.0	2541	2.2	220	0.0
იმერეთი	5247	2.7	332	0.0	6107	2.4	429	0.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1883	2.5	154	0.0	1815	3.4	94	0.0
შიდა ქართლი	2704	1.6	294	0.0	2611	2.1	293	0.0
ქვემო ქართლი	2534	1.5	279	0.0	2828	1.4	353	0.0
გურია	829	1.9	76	0.0	842	1.7	125	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	1278	1.5	240	0.0	1333	1.4	278	0.0
მცხეთა – მთიანეთი	576	2.3	9	0.0	423	5.2	12	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	109	1.8	1	0.0	105	1.9	0	0.0
საქართველო	41481	2.4	3805	0.1	42889	2.4	3908	0.1

ცხრილი 3.121

შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება, საქართველო, 2004 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2004	69913	1599.3	31485	720.2	6895	752.8	4671	510.0
2005	70913	1622.2	31644	723.9	7013	765.7	4914	536.5
2006	79722	1812.7	40356	917.6	6136	772.3	4064	511.5
2007	79233	1805.5	33772	769.6	5635	734.5	3599	469.1
2008	91904	2096.4	48298	1101.7	5861	779.2	3878	515.6
2009	112647	2553.8	64652	1465.7	7981	1060.0	6152	817.1
2010	121634	2731.6	71952	1615.9	7193	950.8	5582	737.9
2011	138016	3078.4	77139	1720.5	6889	906.1	5215	685.9
2012	198555	4421.5	127148	2831.4	5952	781.0	4259	558.9
2013	193595	4314.4	111163	14508.4	5936	774.7	3927	512.5
2014	203414	5457.8	114351	3068.2	7835	1208.2	5428	837.0
2015	236430	6360.6	130256	3504.2	8840	1258.7	6008	855.5
2016	228166	6134.6	141797	3812.5	7674	1069.7	5537	771.8

ცხრილი 3.122 შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობების რეგისტრირებული შემთხვევების სტრუქტურა, საქართველო, 2015 – 2016

	2015		2016	
	შემთხვევათა რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან	შემთხვევათა რაოდენობა	% საერთო რაოდენობიდან
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	236430	100	228166	100
<i>მათ შორის:</i>				
გლომერულონეფრიტი, ნეფრიტული სინდრომი და ნეფროზული სინდრომი	7534	3.2	6071	2.6
ქრონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ნეფრიტი (თირკმლების ინფექციები)	7462	3.2	7648	3.3
თირკმლების უკმარისობა	2908	1.2	4584	2.0
თირკმლების და შარდსაწვეთების კენჭები	30181	12.8	19189	8.4
მამაკაცის სასქესო ორგანოების ავადმყოფობები	35040	14.8	35799	15.7
<i>მათ შორის: წინამდებარე ჯირკვლის ჰიპერპლასზია</i>	17655	7.5	18291	8.0
<i>წინამდებარე ჯირკვლის ანთებითი ავადმყოფობები</i>	11710	5.0	9983	4.4
<i>მამაკაცის უნაყოფობა</i>	798	0.3	2137	0.9
ქალის სასქესო ორგანოების ავადმყოფობები	109956	46.5	107369	47.0
<i>მათ შორის: სალპინგიტი, ოფორიტი</i>	18631	7.9	16885	7.4
<i>ენდომეტრიოზი</i>	7999	3.4	8450	3.7
<i>საშვილოსნოს ყელის ეროზია და ექტროპიონი</i>	18533	7.8	15289	6.7
<i>მენსტრუალური ციკლის დარღვევა</i>	20383	8.6	18897	8.3
<i>მენოპაუზური და სხვა პერიმენოპაუზური დარღვევები</i>	12897	5.5	13837	6.1
<i>ქალის უნაყოფობა</i>	6974	2.9	8109	3.5

ცხრილი 3.123 შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	3913	--	1677	--	3484	--	1265	--
აჭარა	30710	9148.0	14853	4424.4	27847	8238.8	18691	5529.9
თბილისი	81900	7371.7	49975	4498.2	75550	6783.1	55954	5023.7
კახეთი	13167	4135.4	6156	1933.4	12668	3984.9	6003	1888.3
იმერეთი	37086	6955.4	21110	3959.1	37088	6980.6	20331	3826.7
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	21381	6477.1	8184	2479.2	24069	7315.8	11636	3536.8
შიდა ქართლი	13037	4945.8	6213	2357.0	13734	5206.2	8695	3296.1
ქვემო ქართლი	16098	3785.1	11112	2612.7	15612	3657.1	9366	2194.0
გურია	4949	4375.8	2862	2530.5	5076	4500.0	2601	2305.9
სამცხე – ჯავახეთი	5433	3382.9	3400	2117.1	5239	3264.2	3209	1999.4
მცხეთა – მთიანეთი	3249	3441.7	1561	1653.6	3528	3753.2	1881	2001.1
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	1296	4088.3	741	2337.5	859	2744.4	305	974.4
სხვა უწყება	4211	--	3412	--	3412	--	1860	--
საქართველო	236430	6360.6	130256	3504.2	228166	6134.6	141797	3812.5

ცხრილი 3.124 შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 – 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
ავხაზეთი	245	--	135	--	227	--	152	--
აჭარა	936	1475.7	638	1005.9	1202	1843.6	946	1450.9
თბილისი	4085	1946.1	2270	1081.4	2798	1302.6	1546	719.7
კახეთი	525	872.7	417	693.2	450	734.1	357	582.4
იმერეთი	952	945.0	816	810.0	866	844.9	736	718.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	435	697.5	223	357.6	601	946.5	374	589.0
შიდა ქართლი	563	1130.4	511	1026.0	578	1135.6	545	1070.7
ქვემო ქართლი	636	791.5	595	740.5	443	538.3	426	517.6
გურია	169	790.9	137	641.1	192	880.7	160	733.9
სამცხე – ჯავახეთი	118	388.9	101	332.9	115	371.0	104	335.5
მცხეთა – მთიანეთი	84	471.0	78	437.3	142	784.5	133	734.8
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	16	267.2	13	217.1	12	200.0	11	183.3
სხვა უწყება	76	--	74	--	48	--	47	--
საქართველო	8840	1258.7	6008	855.5	7674	1069.7	5537	771.8

ცხრილი 3.125 შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობების გავრცელება ზოგიერთი ნოზოლოგიის მიხედვით, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	228166	6134.6	141797	3812.5
გლომერულონეფრიტი, ნეფრიტული სინდრომი და ნეფროზული სინდრომი	6071	163.2	2807	75.5
ქრონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ნეფრიტი [თირკმლების ინფექციები]	7648	205.6	3700	99.5
თირკმლების უკმარისობა	4584	123.2	2363	63.5
თირკმლების და შარდსაწვეთების კენჭები	19189	515.9	8430	226.7
მამაკაცის სასქესო ორგანოების ავადმყოფობები	35799	2010.6	19715	1107.3
<i>მათ შორის: წინამდებარე ჯირკვლის ჰიპერპლაზია</i>	18291	1027.3	8409	472.3
<i>წინამდებარე ჯირკვლის ანთებითი ავადმყოფობები</i>	9983	562.0	5740	323.1
<i>მამაკაცის უნაყოფობა</i>	2137	193.0	1649	148.9
ქალის სასქესო ორგანოების ავადმყოფობები	107369	5537.9	74836	3859.9
<i>მათ შორის: სალპინგიტი, ოოფორიტი</i>	16885	870.9	10654	549.5
<i>ენდომეტრიოზი</i>	8450	435.8	5881	303.3
<i>საშვილოსნოს ყელის ეროზია და ექტროპიონი</i>	15289	788.6	10780	556.0
<i>მენსტრუალური ციკლის დარღვევა</i>	18897	2183.4	13145	1518.8
<i>მენოპაუზური და სხვა პერიმენოპაუზური დარღვევები</i>	13837	1598.7	8970	1036.4
<i>ქალის უნაყოფობა</i>	8109	936.9	4444	513.5

ცხრილი 3.126

შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)	მათ შორის ბავშვები 15 წლამდე		
				სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)
აჭარა	2841	22	0.8	263	0	
თბილისი	17228	156	0.9	1388	2	0.1
კახეთი	782	6	0.8	73	0	0.0
იმერეთი	2717	35	1.3	187	0	0.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	468	4	0.9	34	0	0.0
შიდა ქართლი	799	1	0.1	63	0	0.0
ქვემო ქართლი	893	5	0.6	116	0	0.0
გურია	87	1	1.1		0	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	303	1	0.3	47	0	0.0
მცხეთა- მთიანეთი	85	6	7.1	0	0	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	11	0	0.0	4	0	0.0
საქართველო	26214	245	0.9	2176	2	0.1

ცხრილი 3.127

შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2016

	სულ			ბავშვები 15 წლამდე	
	სტაციონარიდან გავიდა	მათ შორის გარდაიცვალა		სტაციონარიდან გავიდა	
		სულ	ლეტალობა (%)	სულ	ლეტალობა (%)
სულ	26214	245	0.9	2176	0.1
<i>მათ შორის:</i>					
გლომერულონეფრიტი, ნეფრიტული სინდრომი და ნეფროზული სინდრომი	337	2	0.6	224	0.0
თირკმლის ტუბულო-ინტერსტიციული ავადმყოფობები	1134	12	1.1	75	0.0
თირკმლების და შარდსაწვეთის კენჭები	1627	3	0.2	21	0.0
წინამდებარე ჯირკვლის ავადმყოფობები	1691	3	0.2	0	0.0

ცხრილი 3.128 გეგმიური ქირურგიული ოპერაციები შარდ-სასქესო სისტემის ორგანოებზე, საქართველო, 2016

	ჩატარებული ოპერაციების რიცხვი	მათ შორის ბავშვებში	გარდაიცვალა	ლეტალობა (%)
სულ	69158	1302	16	0.0
ოპერაციები თირკმლებსა და შარდსაწვეთზე	3499	44	7	0.2
მათ შორის: თირკმლის გადანერგვა	17	0	0	0.0
თირკმლის რეზექცია	102	1	0	
ნეფრექტომია	440	6	2	0.5
შარდსაწვეთებზე	596	18	1	0.2
შარდის ბუშტზე	1366	0	0	0.0
შარდსადენზე	420	7	0	0.0
ოპერაციები წინამდებარე ჯირკვალზე	2007	34	5	0.2
ორქექტომია	466	16	0	0.0
ოპერაციები ქალის სასქესო ორგანოებზე	13483	7	4	0.0
მათ შორის: საშვილოსნოს გამოფხვკის გამო (აბორტის გარდა)	2001	0	0	0.0
ქალის სტერილიზაცია	281	0	0	0.0
საშვილოსნოს ამპუტაცია	627	0	1	0.2
საშვილოსნოს ექსტირპაცია	4741	1	3	0.1
საკვერცხის რეზექცია	781	2	0	0.0
ოვარექტომია	512	0	0	0.0
ქალის გარეთა სასქესო ორგანოებზე ქსოვილის ამოკვეთა	601	0	0	0.0
სამეანო-გინეკოლოგიური ოპერაციები	39700	1	0	0.0

ცხრილი 3.129 თანდაყოლილი ანომალიების გავრცელება, საქართველო, 2005 - 2016

	სულ				ბავშვები 15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2005	5898	134.9	1067	24.4	4975	543.2	911	99.5
2006	5774	131.3	1261	28.7	4823	607.0	1049	132.0
2007	6185	140.9	1264	28.8	5216	679.9	1142	148.8
2008	7251	165.4	1685	38.4	6100	811.0	1318	175.2
2009	8148	184.7	1887	42.8	6749	896.4	1382	183.6
2010	8959	201.2	2443	54.9	7547	997.6	1932	255.4
2011	9198	205.2	1664	37.1	7677	1009.7	1415	186.1
2012	7614	169.6	2073	46.2	6059	795.0	1618	212.3
2013	6432	143.3	2096	46.7	4989	651.1	1673	218.4
2014	7217	193.6	2260	60.6	6030	929.8	1972	304.1
2015	6749	181.6	2869	77.2	4762	678.1	1775	252.7
2016	4865	130.8	2052	55.2	3439	479.4	1718	239.5

ცხრილი 3.130 თანდაყოლილი ანომალიების გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	რეგისტრირებული შემთხვევები		პრევალენტობა 100000 ბავშვზე		ახალი შემთხვევები		ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	
	სულ	ბავშვები	სულ	ბავშვები	სულ	ბავშვები	სულ	ბავშვები
აფხაზეთი	69	53	--	--	8	8	--	--
აჭარა	408	310	120.7	475.5	161	143	47.6	219.3
თბილისი	2095	1448	188.1	674.1	1282	1094	115.1	509.3
კახეთი	489	393	153.8	641.1	101	94	31.8	153.3
იმერეთი	591	486	111.2	474.1	279	259	52.5	252.7
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	302	166	91.8	261.4	47	14	14.3	22.0
შიდა ქართლი	270	157	102.4	308.4	14	8	5.3	15.7
ქვემო ქართლი	204	148	47.8	179.8	53	35	12.4	42.5
გურია	179	122	158.7	559.6	5	4	4.4	18.3
სამცხე – ჯავახეთი	70	51	43.6	164.5	14	7	8.7	22.6
მცხეთა – მთიანეთი	119	81	126.6	447.5	50	37	53.2	204.4
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	13	9	41.5	150.0	0	0	0.0	0.0
სხვა უწყება	56	15	--	--	38	15	--	--
საქართველო	4865	3439	130.8	479.4	2052	1718	55.2	239.5

ცხრილი 3.131 თანდაყოლილი ანომალიები, სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2013-2016

	სულ			ბავშვები 0-15 წლამდე				
	გასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	გარდაცვლილ ავადმყოფთა რაოდენობა	ლეტალობა %	გასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	გარდაცვლილ ავადმყოფთა რაოდენობა	ლეტალობა %	ლეტალობა 5 წლამდე ბავშვებში	მათ შორის ლეტალობა 1 წლამდე ბავშვებში
2013	3023	47	1.6	2254	47	2.1	2.7	4.4
2014	2739	64	2.3	2027	58	2.9	4.1	6.8
2015	3258	68	2.1	2572	63	2.5	3.3	5.6
2016	3228	58	1.8	2496	54	2.2	3.0	5.3

ცხრილი 3.132 თანდაყოლილი ანომალიები, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სულ		ბავშვები 0-15 წლამდე			
	გასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	ლეტალობა %	გასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	მ.შ. გარდაიცვალა	მათ შორის 1 წლამდე ასაკის	ლეტალობა %
					გასულ ავადმყოფთა რაოდენობა	
აჭარა	119	0.0	80	0	8	0.0
თბილისი	2888	1.9	2248	51	836	5.5
კახეთი	18	0.0	18	0	18	0.0
იმერეთი	149	1.3	123	2	63	3.2
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	3	33.3	3	1	1	100
შიდა ქართლი	10	0.0	4	0	3	0.0
ქვემო ქართლი	35	0.0	16	0	5	0.0
გურია	3	0.0	2	0	0	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	3	0.0	2	0	2	0.0
მცხეთა – მთიანეთი	0	0.0	0	0	0	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0.0	0	0	0	0.0
საქართველო	3228	1.8	2496	54	926	5.3

ცხრილი 3.133

თანდაყოლილი ანომალიები, ახალი შემთხვევების გავრცელების მაჩვენებლები, 5 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2016

	0-5 წლამდე		მათ შორის 0-1 წლამდე	
	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	1163	441.0	839	145.7
<i>მათ შორის:</i>				
ნერვული სისტემის განვითარების თანდაყოლილი ანომალიები	47	17.8	35	0.6
მათ შორის: ანენცეფალია და განვითარების მსგავსი მანკები	3	1.1	2	0.0
თანდაყოლილი ჰიდროცეფალია	13	4.9	11	0.2
სპინაბიფიდა (ხერხემლის არხის არასრული დახურვა)	7	2.6	5	0.1
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი მანკები	186	70.5	116	2.0
მათ შორის: გულის კამერებისა და დამაკავშირებელი სტრუქტურების თანდაყოლილი ანომალიები	37	14.0	28	0.5
გულის ძგიდის თანდაყოლილი ანომალიები	95	36.0	61	1.1
ფილტვის არტერიის და სამკარიანი სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები	12	4.5	10	0.2
აორტისა და მიტრალური სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები	11	4.2	3	0.1
გულის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	23	8.7	12	0.2
სასუნთქი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	2	0.8	1	0.0
ტუჩის და სასის ნაპრალები	21	8.0	12	0.2
საყლაპავის ატრეზია ტრაქეა-საყლაპავის ფისტულით და ფისტულის გარეშე	7	2.7	3	0.1
მსხვილი ნაწლავის თანდაყოლილი არარსებობა, ატრეზია და სტენოზი	2	0.8	2	0.0
სასქესო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	45	17.1	16	0.3
საშარდე სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	9	3.4	7	0.1
მათ შორის: თანდაყოლილი ჰიდრონეფროზი	5	1.9	4	0.1
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დეფორმაციები	587	222.6	414	7.2
მათ შორის: არასრული ოსტეოგენეზი	108	41.0	106	1.8
დაუნის სინდრომი	36	13.6	36	0.4

ცხრილი 3.134

თანდაყოლილი ანომალიები, რეგისტრირებული შემთხვევების გავრცელების მაჩვენებლები, 5 წლამდე ასაკის ბავშვებში, საქართველო, 2016

	0-5 წლამდე		მათ შორის 0-1 წლამდე	
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე
თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები), დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	2051	777.8	1192	2069.4
<i>მათ შორის:</i>				
ნერვული სისტემის განვითარების თანდაყოლილი ანომალიები	111	42.1	57	99.0
<i>მათ შორის: ანენცეფალია და განვითარების მსგავსი მანკები</i>	6	2.3	3	5.2
<i>თანდაყოლილი ჰიდროცეფალია</i>	40	15.2	18	31.3
<i>სპინაბიფიდა (ხერხემლის არხის არასრული დახურვა)</i>	20	7.6	11	19.1
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი მანკები	516	195.7	247	428.8
<i>მათ შორის: გულის კამერებისა და დამაკავშირებელი სტრუქტურების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	94	35.6	45	78.1
<i>გულის ძგიდის თანდაყოლილი ანომალიები</i>	246	93.3	121	210.1
<i>ფილტვის არტერიის და სამკარიანი სარქვლების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	33	12.5	30	52.1
<i>აორტისა და მიტრალური სარქვლების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	34	12.9	10	17.4
<i>მსხვილი არტერიების თანდაყოლილი ანომალიები</i>	3	1.1	1	1.7
სისხლის მიმოქცევის სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	5	1.9	2	3.5
სასუნთქი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	13	4.9	6	10.4
ტუჩის და სასის ნაპრალები	56	21.2	18	31.3
საყლაპავის ატრეზია ტრაქეა-საყლაპავის ფისტულით და ფისტულის გარეშე	14	5.3	3	5.2
<i>მსხვილი ნაწლავის თანდაყოლილი არარსებობა, ატრეზია და სტენოზი</i>	13	4.9	5	8.7
სასქესო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	79	30.0	25	43.4
საშარდე სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	40	15.2	17	29.5
<i>მათ შორის: თანდაყოლილი ჰიდრონეფროზი</i>	12	4.6	6	10.4
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დეფორმაციები	749	284.0	507	880.2
<i>მათ შორის: არასრული ოსტეოგენეზი</i>	142	53.8	135	234.4
<i>პოლიოსტური ფიბროზული დისპლაზია</i>	1	0.4	1	1.7
დაუნის სინდრომი	112	42.5	34	59.0

ცხრილი 3.135 თანდაყოლილი ანომალიები, სტაციონარის მონაცემები, საქართველო, 2016

	სტაციონარიდან გასული და გარდაცვლილი პაციენტები		სტაციონარიდან გასული 15 წლამდე ასაკის ბავშვები			სტაციონარში გარდაცვლილი 15 წლამდე ასაკის ბავშვები		
	სტაციონარიდან გავიდა	გარდაიცვალა	სულ	მათ შორის 0-5 წლამდე	მათ შორის 0-1 წლამდე	სულ	მათ შორის 0-5 წლამდე	მათ შორის 0-1 წლამდე
თანდაყოლილი ანომალიები	3228	58	2431	1756	926	54	52	49
<i>მათ შორის:</i>								
ნერვული სისტემის განვითარების თანდაყოლილი ანომალიები	94	3	58	50	32	3	2	2
თვალის, ყურის, სახისა და კისრის თანდაყოლილი ანომალიები	276	0	130	73	31	0	0	0
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები (განვითარების მანკები)	788	35	651	543	396	34	33	30
სასუნთქი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	19	0	11	8	7	0	0	0
ტუჩისა და სასის ნაპრალები (კურდღლის ტუჩი და მგლის ხახა)	103	0	92	83	47	0	0	0
საჭმლის მომნელებელი სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	265	9	235	165	97	6	6	6
სასქესო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	1013	0	837	477	93	0	0	0
საშარდე სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	95	4	65	46	28	4	4	4
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დეფორმაციები	507	7	393	253	132	7	7	7
<i>მათ შორის: არასრული ოსტეოგენეზი</i>	61	0	40	4	0	0	0	0
<i>პოლიოსტური ფიბროზული დისპლაზია</i>	2	0	0	0	0	0	0	0
სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	54	0	13	12	12	0	0	0
ქრომოსომული დარღვევები, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	16	0	11	8	7	0	0	0
დაუნის სინდრომი	8	0	7	7	7	0	0	0

ცხრილი 3.136 ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი, საქართველო, 2005 – 2016

	სულ				ბავშვები 0-15 წლამდე			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
2005	35614	814.7	32032	732.7	7431	811.3	6804	742.8
2006	32892	747.9	29697	675.2	7174	903.0	6808	856.9
2007	32318	736.4	28715	654.3	7174	903.0	6279	818.4
2008	31088	709.2	29201	666.1	7298	970.2	6978	927.7
2009	44673	1012.8	42147	955.5	7428	986.6	7211	957.8
2010	39522	685.4	38302	658.1	7361	973.0	7286	963.1
2011	43384	967.7	35914	801.0	7651	1006.3	7087	932.1
2012	75968	1691.7	67898	1512.0	8929	1171.6	8454	1109.3
2013	65192	1452.8	58260	1298.4	8571	1118.6	8003	1044.5
2014	72035	1932.8	66932	1795.9	10293	1587.2	9890	1525.1
2015	93066	2503.7	87101	2343.2	13317	1896.2	12951	1844.1
2016	105000	2823.1	100176	2693.4	16721	2330.8	16104	2244.8

ცხრილი 3.137

ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი, ინციდენტობა და სტრუქტურა, საქართველო, 2016

	სულ			მათ შორის ბავშვები		
	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	%	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	%
ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი	100176	2693.4	100	16104	2244.8	100
<i>მათ შორის:</i>						
თავის ქალასა და სახის ძვლების, კისრის მალის, ნეკნების, მკერდის ძვლის და ხერხემლის მოტეხილობა	2340	62.9	2.3	155	21.6	1.0
ინტრაკრანიალური დაზიანება	1766	51.0	1.8	187	26.9	1.2
ზედა და ქვედა კიდურების ძვლების მოტეხილობა	12439	349.0	12.4	1730	247.0	10.7
ამოვარდნილობა (ძვლების მოტეხილობის გარეშე). დაძაბულობა, დაჭიმულობა, სახსრების და მიმდებარე კუნთების დეფორმაცია	9674	281.5	13.8	1651	235.6	10.3
გულმკერდის, მუცლისა და მენჯის ღრუს შინაგანი ორგანოების ტრავმები	1862	51.4	9.7	154	21.6	1.0
ჭრილობები, სისხლძარღვების დაზიანებები, ზედაპირული ტრავმები, დაჟეჟილობები და დაჩეჩქვილობები	32144	906.8	32.1	5196	745.1	32.3
ნერვებისა და ზურგის ტვინის ტრავმები	233	7.3	0.2	35	4.9	0.2
თერმული და ქიმიური დამწვრობები	1422	39.5	1.4	443	62.6	2.8
სამკურნალო ნივთიერებებით, მედიკამენტებით და ბიოლოგიური ნივთიერებებით მოწამვლები, უპირატესად არასამედიცინო დანიშნულების ნივთიერებათა ტოქსიკური მოქმედება და აგრეთვე სხვა გარეშე დაუზუსტებელი მიზეზების მოქმედება	20416	554.1	20.4	4753	667.3	29.5
მათ შორის: სამკურნალო საშუალებებით, მედიკამენტებით და ბიოლოგიური ნივთიერებებით მოწამვლა	1740	47.3	1.7	560	79.0	3.5
უპირატესად არასამედიცინო დანიშნულების სუბსტანციების ტოქსიკური ეფექტები	18676	506.8	18.6	4193	588.2	26.0

ცხრილი 3.138

ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი, გავრცელება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 მოსახლეზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
აფხაზეთი	685	--	676	--	749	--	741	--
აჭარა	14467	4309.5	13580	4045.2	20545	6078.4	19413	5743.5
თბილისი	13771	1239.5	12633	1137.1	12917	1159.7	11655	1046.4
კახეთი	5474	1719.2	5335	1675.6	6031	1897.1	5921	1862.5
იმერეთი	10417	1953.7	10030	1881.1	8152	1534.3	7775	1463.4
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	16253	4923.7	16063	4866.1	27080	8231.0	26992	8204.3
შიდა ქართლი	3035	1151.4	2753	1044.4	3625	1374.1	3134	1188.0
ქვემო ქართლი	4230	994.6	4165	979.3	3555	832.7	3431	803.7
გურია	10665	9429.7	10194	9013.3	9922	8796.1	9881	8759.8
სამცხე – ჯავახეთი	7564	4709.8	6267	3902.2	8173	5092.2	7904	4924.6
მცხეთა – მთიანეთი	1124	1190.7	1110	1175.8	1036	1102.1	1030	1095.7
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	768	2422.7	762	2403.8	403	1287.5	396	1265.2
სხვა უწყება	4613	--	3533	--	2812	--	1903	--
საქართველო	93066	2503.7	87101	2343.2	105000	2823.1	100176	2693.4

ცხრილი 3.139 ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი, გავრცელება ბავშვებში რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015 - 2016

	2015				2016			
	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვაზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე	რეგისტრირებული შემთხვევები	პრევალენტობა 100000 ბავშვზე	ახალი შემთხვევები	ინციდენტობა 100000 ბავშვზე
აფხაზეთი	90	--	89	--	88	--	84	--
აჭარა	1149	1811.5	1036	1633.4	1467	2250.0	1300	1993.9
თბილისი	2713	1292.5	2561	1220.0	1831	852.4	1460	679.7
კახეთი	718	1193.5	711	1181.9	999	1629.7	993	1619.9
იმერეთი	1413	1402.6	1380	1369.8	1440	1404.9	1413	1378.5
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2546	4082.2	2538	4069.4	5960	9385.8	5949	9368.5
შიდა ქართლი	431	865.4	411	825.2	516	1013.8	509	1000.0
ქვემო ქართლი	681	847.5	672	836.3	440	534.6	428	520.0
გურია	1870	8751.0	1858	8694.8	1986	9110.1	1979	9078.0
სამცხე – ჯავახეთი	1421	4683.1	1412	4653.5	1727	5571.0	1723	5558.1
მცხეთა – მთიანეთი	134	751.3	133	745.7	156	861.9	156	861.9
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	49	818.2	49	818.2	39	2250.0	38	633.3
სხვა უწყება	102	--	101	--	72	--	72	--
საქართველო	13317	1896.2	12951	1844.1	16721	2330.8	16104	2244.8

ცხრილი 3.140 ტრავმები, მოწამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგი, სტაციონარული მომსახურება რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2015-2016

	2015				2016			
	სულ		მათ შორის ბავშვები		სულ		მათ შორის ბავშვები	
	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა	სტაციონარიდან გავიდა	ლეტალობა
აჭარა	1738	2.8	199	1.5	2532	1.7	227	0.0
თბილისი	16141	1.3	3343	0.4	17151	1.4	3521	0.4
კახეთი	1677	1.9	229	0.4	1665	1.5	274	0.0
იმერეთი	3116	2.4	346	0.3	3933	1.8	499	0.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	1334	2.5	137	0.0	1162	3.0	79	0.0
შიდა ქართლი	1255	1.8	115	0.0	1596	1.9	134	0.0
ქვემო ქართლი	964	2.2	99	0.0	1071	1.5	124	0.8
გურია	257	3.1	38	0.0	307	3.3	37	0.0
სამცხე – ჯავახეთი	290	0.0	36	0.0	320	2.2	45	0.0
მცხეთა – მთიანეთი	537	2.8	12	0.0	444	2.5	25	0.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	96	1.0	14	0.0	83	2.4	13	0.0
საქართველო	27405	1.7	4568	0.4	30264	1.6	4978	0.3

თავი 4.

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა

ცხრილი 4.1 შობადობა (სამედიცინო დაწესებულებების მონაცემები), საქართველო, 2009 – 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
მშობიარობა სულ	61656	61928	57413	56848	57573	60126	58830	55940
მათ შორის სამშობიარო სახლში	61441	61653	57318	56746	57505	60095	58688	55929
ბინაზე	215	275	95	102	68	31	142	11
ცოცხალშობილების რაოდენობა სულ	61677	61901	57503	56890	57688	60245	58966	56126
მათ შორის ბინაზე დაბადებულები შემდგომი ჰოსპიტალიზაციის გარეშე	209	255	95	101	43	10	106	8

ცხრილი 4.2 შობადობა (საქსტატის მონაცემები), ბავშვთა და დედათა სიკვდილიანობა (მონაცემები შეჯერებულია ჯანდაცვის სამინისტროს და დაავადებათა კონტროლის ცენტრის ბაზების საფუძველზე), საქართველო, 2009 - 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ცოცხალშობილების რაოდენობა სულ*	63377	62585	58014	57031	57878	60635	59249	56569
მკვდრადშობილების რაოდენობა	665	682	554	647	549	637	589	558
გარდაიცვალა 0 - 1 წლამდე	872	741	634	617	608	493	507	507
გარდაიცვალა 0 - 7 დღემდე	558	410	349	373	387	205	211	231
გარდაიცვალა 7 – 28 დღემდე	214	186	139	151	97	139	152	125
გარდაიცვალა 29 - 365 დღემდე	100	145	146	93	124	137	162	151
გარდაიცვალა 0-5 წლამდე	949	830	691	705	692	559	605	604
გარდაიცვალა ორსული, მშობიარე და მელოგინე	33	12	16	13	16	19	19	13
მკვდრადშობადობა 1000 დაბადებულზე	10.7	10.9	9.5	11.2	9.4	10.5	9.8	9.8
ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	9.0	6.6	6.1	6.6	6.7	3.4	3.6	4.1
გვიანი ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	3.5	3.0	2.4	2.7	1.7	2.3	2.5	2.2
პერინატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	19.7	17.4	15.6	17.7	16.1	13.8	13.4	13.8
0 - 1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე	14.1	12.0	11.0	10.8	10.5	8.2	8.6	9.0
0 - 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე	15.4	13.4	12.0	12.4	12.0	9.3	10.2	10.7
დედათა სიკვდილიანობა 100000 ცოცხალშობილზე**	52.1	19.4	27.6	22.8	27.7	31.5	32.2	23.0

* საქსტატის მონაცემები

** დედათა და ბავშვთა სიკვდილიანობის 2009 – 2015 წლის მაჩვენებლები დათვლილია საქსტატის ცოცხალშობილებზე.

ცხრილი 4.3 შობადობა და ბავშვთა სიკვდილიანობა რეგიონების მიხედვით, საქართველო, 2016

	ცოცხალშობილთა რაოდენობა	მკვდრადშობილთა რაოდენობა	მკვდრადშობილობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე	0 – 1 წლამდე გარდაცვლილთა რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	0 – 7 დღემდე გარდაცვლილთა რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	პერინატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 დაბადებულზე
აჭარა	5977	44	7.3	48	8.0	20	3.3	10.6
თბილისი	16784	316	18.5	327	19.5	146	8.7	27.0
კახეთი	4870	20	4.1	16	3.3	10	2.1	6.1
იმერეთი	7784	81	10.3	54	6.9	27	3.5	13.7
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	4797	13	2.7	14	2.9	10	2.1	4.8
შიდა ქართლი	4074	18	4.4	11	2.7	7	1.7	6.1
ქვემო ქართლი	6892	52	7.5	28	4.1	8	1.2	8.6
გურია	1535	5	3.2	3	2.0	1	0.7	3.9
სამცხე – ჯავახეთი	2349	9	3.8	4	1.7	1	0.4	4.2
მცხეთა – მთიანეთი	1180	0	0.0	2	1.7	1	0.8	0.8
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	327	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0.0
საქართველო	56569	558	9.8	507	9.0	231	4.1	13.8

ცხრილი 4.4 ქალთა კონსულტაციების მონაცემები ორსულთა მეთვალყურეობის შესახებ, საქართველო, 2016

	წლის განმავლობაში იმყოფებოდა მეთვალყურეობის ქვეშ	4 ანტენატალური ვიზიტით მოცვა	
		რაოდენობა	% იმ ქალებიდან, ვინც ორსულობა მიიტანა ბოლომდე
აფხაზეთი	949	496	79.2
აჭარა	9260	5271	93.8
თბილისი	41920	17003	89.0
კახეთი	5525	2830	89.9
იმერეთი	10558	6441	93.0
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	6972	2736	89.2
შიდა ქართლი	4396	2771	96.5
ქვემო ქართლი	6563	2872	75.3
გურია	849	582	99.1
სამცხე – ჯავახეთი	2851	1377	91.3
მცხეთა – მთიანეთი	434	228	94.6
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	145	70	95.9
საქართველო	90422	42677	89.7

ცხრილი 4.5

ქალთა კონსულტაციების მონაცემები ორსულთა მეთვალყურეობის შესახებ, საქართველო, 2016

	საანგარიშო წელს შემოსულ ორსულთა რაოდენობა	სიფილისზე გამოკვლეულ ორსულთა რაოდენობა		აივ ინფექციაზე გამოკვლეულ ორსულთა რაოდენობა		ჰეპატიტ B-ზე გამოკვლეულ ორსულთა რაოდენობა		ჰეპატიტ C-ზე გამოკვლეულ ორსულთა რაოდენობა	
		რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%	რაოდენობა	%
აფხაზეთი	601	590	98.2	590	98.2	590	98.2	479	79.7
აჭარა	6313	6060	96.0	6061	96.0	6030	95.5	4583	72.6
თბილისი	23258	21253	91.4	21257	91.4	21264	91.4	19940	85.7
კახეთი	3372	3189	94.6	3248	96.3	3242	96.1	2739	81.2
იმერეთი	7114	6665	93.7	6700	94.2	6700	94.2	5268	74.1
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	3568	3311	92.8	3319	93.0	3325	93.2	3102	86.9
შიდა ქართლი	2992	2896	96.8	2842	95.0	2840	94.9	2473	82.7
ქვემო ქართლი	4552	4424	97.2	4418	97.1	4425	97.2	3724	81.8
გურია	789	786	99.6	786	99.6	786	99.6	769	97.5
სამცხე – ჯავახეთი	1955	1776	90.8	1926	98.5	1926	98.5	1417	72.5
მცხეთა – მთიანეთი	274	259	94.5	267	97.4	267	97.4	263	96.0
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემოსვანეთი	98	90	91.8	90	91.8	90	91.8	79	80.6
საქართველო	54886	51299	93.5	51504	93.8	51483	93.8	44836	81.7

ცხრილი 4.6

მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი, საქართველო, 1990-2016

	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
20 წლამდე ასაკის 1000 ქალზე	58.1	64.2	39.3	38.5	48.5	42.8	39.9	40.8	51.5	48.6	43.6

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 4.7

ცოცხალშობილთა და მკვდრადშობილთა წონა გრამებში დაბადებისას (სამშობიარო სახლების მონაცემები), საქართველო, 2016

	სულ	500 - 999	1000 - 1499	1500-2499	2500-3999	> 4000
დაიბადა ცოცხალი	56126	182	353	3226	48340	4025
% ცოცხალშობილთა საერთო რაოდენობიდან	100	0.3	0.6	5.7	86.1	7.2
დაიბადა მკვდარი	537	249	52	126	102	8
% მკვდრადშობილთა საერთო რაოდენობიდან	100	46.4	9.7	23.5	19.0	1.5

ცხრილი 4.8

ახალშობილთა ავადობა (სამშობიარო სახლების მონაცემები), საქართველო, 2016

	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 1000 ბავშვზე
დაავადებათა ყველა კლასი	6532	116.4
პერინატალურ პერიოდში წარმოქმნილი ცალკეული მდგომარეობა	5925	105.6
ორსულობის ხანგრძლივობასთან დაკავშირებული და ნაყოფის ზრდა-განვითარების დარღვევები	1521	27.1
სამშობიარო ტრავმა	220	3.9
ქალასშიდა სამშობიარო ტრავმა	17	0.3
პერიფერიული ნერვული სისტემის სამშობიარო ტრავმა	32	0.6
პერინატალური პერიოდისთვის დამახასიათებელი რესპირაციული დარღვევები	2757	49.1
ასფიქსია მშობიარობის დროს	244	4.3
ახალშობილთა რესპირაციული დისტრეს- სინდრომი	2071	36.9
ახალშობილთა თანდაყოლილი პნევმონიები	20	0.4
პერინატალური პერიოდისათვის დამახასიათებელი ინფექციები	632	11.3
თანდაყოლილი ვირუსული ავადმყოფობები	6	0.1
თანდაყოლილი წითურის სინდრომი	5	0.1
თანდაყოლილი ვირუსული ჰეპატიტი	2	0.0
ახალშობილთა ბაქტერიული სეფსისი	61	1.1
ახალშობილთა კანდიდოზი	7	0.1
ნაყოფისა და ახალშობილის ჰემორაგიული და ჰემატოლოგიური დარღვევები	483	8.6
ნაყოფის და ახალშობილის ქალასშიდა არატრავმული სისხლჩაქცევა	27	0.5
ნაყოფისა და ახალშობილის ჰემოლიზური ავადმყოფობა	365	6.5
ახალშობილის სინდრომი დედისაგან გესტაციური დიაბეტით	23	0.4
ახალშობილის სინდრომი, დედისაგან, რომელიც დაავადებულია დიაბეტით	10	0.2
ახალშობილთა კრუნჩხვები	16	0.3
ახალშობილთა ცერებრული იშემია	136	2.4
ახალშობილთა კვების პრობლემები	56	1.0
კუნთოვანი ტონუსის დარღვევები ახალშობილებში	1	0.0
პერინატალური პერიოდის სხვა დაავადებები	14	0.2
თანდაყოლილი ანომალიები	543	9.7
ნერვული სისტემის განვითარების თანდაყოლილი ანომალიები	31	0.6
ანენცეფალია და განვითარების მსგავსი მანკები	1	0.0
თანდაყოლილი ჰიდროცეფალია	7	0.1
Spina bifida (ხერხემლის არხის არასრული დახურვა)	15	0.3
სისხლის მიმოქცევის სისტემის თანდაყოლილი მანკები	130	2.3
გულის კამერებისა და დამაკავშირებელი სტრუქტურების თანდაყოლილი მანკები	14	0.2
გულის ძგიდის თანდაყოლილი ანომალიები	31	0.6
ფილტვის არტერიის და სამკარიანი სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები	6	0.1
აორტისა და მიტრალური სარქველების თანდაყოლილი ანომალიები	3	0.1
გულის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	40	0.7
მსხვილი არტერიების თანდაყოლილი ანომალიები	20	0.4
პერიფერიული სისხლძარღვთა სისტემის სხვა თანდაყოლილი ანომალიები	3	0.1
სისხლის მიმოქცევის სისტემის სხვა თანდაყოლილი	0	0.0

	შემთხვევათა რაოდენობა	ინციდენტობა 1000 ბავშვზე
ანომალიები		
სასუნთქი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	9	0.2
ტუჩის და სასის ნაპრალები	28	0.5
საყლაპავის ატრეზია ტრაქეა-საყლაპავის ფისტულით და ფისტულის გარეშე	10	0.2
მსხვილი ნაწლავის თანდაყოლილი არარსებობა, ატრეზია და სტენოზი	14	0.2
სასქესო ორგანოების თანდაყოლილი ანომალიები	96	1.7
გაურკვეველი სქესი და ფსევდოჰერმაფროდიტიზმი	0	0.0
სამარდე სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები	22	0.4
თირკმლის კისტოზური ავადმყოფობა (პოტერის სინდრომი)	2	0.0
თანდაყოლილი ჰიდრონეფროზი	8	0.1
ძვალ-კუნთოვანი სისტემის თანდაყოლილი ანომალიები და დეფორმაციები	119	2.1
თანდაყოლილი დიაფრაგმული თიაქარი	12	0.2
ნეიროფიბრომატოზი (არაავთვისებიანი)	1	0.0
დაუნის სინდრომი	19	0.3
ედვარდსის და კატაუს სინდრომები	1	0.0
ახალშობილთა სხვა დაავადებები	64	1.1

ცხრილი 4.9 ბუნებრივ კვებაზე მყოფ ახალშობილთა რაოდენობა (სამშობიარო სახლების მონაცემები), საქართველო, 2015-2016

	2015		2016	
	სულ	% ცოცხალშობილთა რაოდენობიდან	სულ	% ცოცხალშობილთა რაოდენობიდან
პირველი საათის განმავლობაში	42697	72.5	39820	70.9
1-8 საათის განმავლობაში	9923	16.9	11141	19.8
8-24 საათის განმავლობაში	2088	3.5	1400	2.5
ბუნებრივ კვებაზე მყოფ ახალშობილთა საერთო რაოდენობა	55936	95.0	53442	95.2

ცხრილი 4.10 საკეისრო კვეთების რაოდენობა და სტრუქტურა, საქართველო, 2015 – 2016

	2015			2016		
	სულ	მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	% საერთო რაოდენობიდან	სულ	მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	% საერთო რაოდენობიდან
სულ	24353	411.0	100	24461	435.8	100
<i>მათ შორის:</i>						
გეგმიური	10486	179.9	43	9450	167.1	38.6
სასწრაფო	13867	234.0	57	15011	265.4	61.4

ცხრილი 4.11 საკეისრო კვეთების რაოდენობა და მაჩვენებელი, საქართველო, 2016

	მშობიარეთა რაოდენობა	საკეისრო კვეთების რაოდენობა	მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	საკეისრო კვეთების % მშობიარობებიდან
აჭარა	6255	3230	512.7	51.6
თბილისი	25559	11021	429.3	43.1
კახეთი	3332	1380	412.4	41.4
იმერეთი	7378	3652	494.9	49.5
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	3143	1870	594.0	59.5
შიდა ქართლი	2927	1138	387.9	38.9
ქვემო ქართლი	4928	1710	347.0	34.7
გურია	666	213	318.4	32.0
სამცხე – ჯავახეთი	1639	229	139.1	14.0
მცხეთა – მთიანეთი	68	14	205.9	20.6
რაჭა – ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	34	4	117.6	11.8
საქართველო	55929	24461	435.8	43.7

ცხრილი 4.12 აბორტები და კონტრაცეპტივების გამოყენება, საქართველო, 2003-2016

	ცოცხალშობილთა რაოდენობა	აბორტები		აბორტების მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე	საშვილოსნოსშიდა საშუალებების გამოყენება
		სულ	მ.შ. მინი აბორტი		
2003	44093	13834	5183	313.7	9084
2004	46373	17210	6552	371.1	9047
2005	47022	19734	6710	419.7	9643
2006	47856	21204	7478	443.1	7581
2007	49476	20644	7583	417.3	7548
2008	56025	22062	7662	393.8	6554
2009	61677	24310	8361	394.2	6408
2010	61901	25585	10621	413.3	7528
2011	57503	31185	13208	542.3	7434
2012	56890	39225	15941	689.5	9881
2013	57688	37018	15291	641.7	10364
2014	60245	33464	13071	555.5	17503
2015	58966	32428	9194	555.0	12492
2016	56126	28720	8881	511.7	11276

ცხრილი 4.13 აბორტები ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 2016

	სულ	მათ შორის ასაკობრივ ჯგუფში						
		< 15	15-19	20-29	30-34	35-39	40-44	≥ 45
აბორტების რაოდენობა	28720	19	919	14139	7425	4562	1533	123
მაჩვენებელი შესაბამისი ასაკის 1000 ქალზე	33.2	0.2	9.0	57.5	54.8	36.1	12.4	0.3
<i>მათ შორის (რაოდენობა):</i>								
თვითნებური	6675	13	290	3429	1660	906	339	38
ხელოვნური:	21234	5	585	10288	5575	3544	1157	80
12 კვირამდე	21077	5	575	10204	5538	3522	1154	79
მ.შ. მინი-აბორტი (5 კვირამდე)	8881	2	251	4167	2395	1540	493	33
12-22 კვირამდე (სამედიცინო ან სოციალური ჩვენებით)	157	0	10	84	37	22	3	1
აბორტები პირველი ორსულობის დროს	330	0	65	229	22	9	5	0

	1 წლამდე ბავშვებში		5 წლამდე ბავშვებში	
	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 1 წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე	აბალი შემთხვევები	ინციდენტობა 5 წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე
სულ	81771	1419.6	290423	1101.3
<i>მათ შორის:</i>				
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	5185	90.0	27059	102.6
სიმსივნეები	90	1.6	201	0.8
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები	2207	38.3	5397	20.5
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	1501	26.1	3015	11.4
ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობები	242	4.2	1249	4.7
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	2457	42.7	4342	16.5
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	1893	32.9	5945	22.5
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	5889	102.2	16541	62.7
სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობები	67	1.2	252	1.0
სუნთქვის ორგანოების ავადმყოფობები	50332	873.8	192978	731.8
საჭმლის მომნელებელი ორგანოების ავადმყოფობები	2118	36.8	7555	28.6
კანისა და კანქვეშა უჯრედისის ავადმყოფობები	2640	45.8	8349	31.7
ძვალ-კუნთოვანი სისტემისა და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	399	6.9	1055	4.0
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	688	11.9	2543	9.6
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ცალკეული მდგომარეობები	2372	41.2	2372	9.0
თანდაყოლილი მანკები, დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	839	14.6	1163	4.4
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	2267	39.4	6788	25.7
ტრავმები, მოწამვლები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	585	10.2	3619	13.7

ცხრილი 4.15 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ჰოსპიტალიზაცია, საქართველო, 2016

	ჰოსპიტალიზებულითა რაოდენობა	ლეტალობა
სულ	62928	0.8
<i>მათ შორის:</i>		
ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	11018	0.1
სიმსივნეები	818	0.6
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების ავადმყოფობები	281	0.0
ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები	74	2.7
ნერვული სისტემის ავადმყოფობები	582	1.5
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	245	0.0
ყურისა და დერილისებრი მორჩის ავადმყოფობები	57	0.0
სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობები	54	14.8
სუნთქვის ორგანოების ავადმყოფობები	34141	0.1
საჭმლის მომნელებელი ორგანოების ავადმყოფობები	1141	0.4
კანისა და კანქვეშა უჯრედისის ავადმყოფობები	254	0.0
ძვალ-კუნთოვანი სისტემისა და შემაერთებელი ქსოვილის ავადმყოფობები	180	0.6
შარდ-სასქესო სისტემის ავადმყოფობები	1041	0.1
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ცალკეული მდგომარეობები	6682	5.4
თანდაყოლილი მანკები, დეფორმაციები და ქრომოსომული დარღვევები	1756	3.0
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები, ნიშნები და გადახრები ნორმიდან, რომლებიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	2076	0.7
ტრავმები, მოწამვლები და გარე მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	2424	0.5

ცხრილი 4.16 5 წლამდე ასაკის და 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხალშობილზე, საქართველო, 1990-2016

	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
5 წლამდე ასაკის ბავშვები	19.91	18.2	18.5	21.1	13.0	13.8	14.4	13.0	10.9	10.2	10.7
0-1 წლამდე ასაკის ბავშვები	20.6	28.4	22.5	19.7	11.2	12.1	12.6	11.1	9.5	8.2	9.0

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 4.17 დედათა სიკვდილიანობა, საქართველო, 1990-2016

	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
მაჩვენებელი 100000 ცოცხალშობილზე	40.9	55.1	49.2	23.4	19.4	27.6	22.9	27.7	31.5	32.1	23.0

გამოყენებული ლიტერატურა

- 1 ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2009, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2010
- 2 ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2010, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2011.
- 3 ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2011, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2012
- 4 ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2012, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2013.
- 5 ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2013, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2014.
- 6 ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2014, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2015
- 7 ჯანმრთელობის დაცვა, სტატისტიკური ცნობარი, საქართველო 2015, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, თბილისი, 2016
- 8 საქართველოს სტატისტიკური წელიწადეული 2016, თბილისი, 2017
- 9 დაავადებათა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემების საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაცია, მე-10 გადახედვა, 1995.
- 10 დემოგრაფიული მოკლე ენციკლოპედიური ლექსიკონი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია, დემოგრაფიული და სოციოლოგიური კვლევის ინსტიტუტი, თბილისი, 2005.
- 11 2016 წლის ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები, საქსტატი
- 12 წულაძე გ., მაღლაფერიძე ნ., ვადაჭკორია ა. საქართველოს დემოგრაფიული განვითარება, თბილისი, 2002.
- 13 ჯანდაცვის სისტემის ეფექტურობის შეფასება, საქართველო, 2013.
- 14 არაგადამდებ დაავადებათა რის-ფაქტორების კვლევა, 2016
- 15 ჯანმრთელობის ეროვნული ანგარიშები, 2001-2015, moh.gov.ge
- 16 Assessing Financing, Education, Management and Policy Context for Strategic Planning of Human Recourses for Health, Thomas Bossert, et. al., WHO, 2007.
- 17 Atlas of Health in Europe, WHO, 2008.
- 18 Cattaneo A, Gafurov I, Bomestar T, Bacci M, Tamburlini G. Strategic directions in health and nutrition aiming at accelerating achievement of MDG 4 and related objectives in the countries of Central and Eastern Europe and Commonwealth of Independent States. Geneva: UNICEF Regional Office for Central and Eastern Europe and Commonwealth of Independent States, 2008.
- 19 Levels and trends in child mortality report, 2017
- 20 European Health Report, WHO, 2015
- 21 Health Questions about the Caucasus and Central Asia, WHO, 2009.
- 22 How Universal is Access to Reproductive Health? A review of the evidence. September 2010, UNFPA. World Health Organization - Non-communicable Diseases (NCD) Country Profiles, 2014. http://www.who.int/nmh/countries/geo_en.pdf?ua=1
- 23 Introduction to Primary Health Care in Georgia, DFID Georgia Primary Health Care Reform Support Programme 2003-2006, Vol.1
- 24 Levels & Trends in Child Mortality, Report 2013, Estimates Developed by the UN Inter-agency Group for Child Mortality Estimation.
- 25 Maternal Health Epidemiology, CDC Atlanta, 2001.
- 26 Maternal Mortality Study: Georgia, 2011.

- 27 Millennium Development Goals in Georgia, Tbilisi, 2004.
- 28 Millenium Development Goal Report 2010, Addendum 2.
- 29 Neonatal and Perinatal Mortality, Country, Regional and Global
Estimates, [http://www.searo.who.int/LinkFiles/Publications Neonatal and Perinatal Mortality_update.pdf](http://www.searo.who.int/LinkFiles/Publications_Neonatal_and_Perinatal_Mortality_update.pdf)
- 30 NHA (2001-2010), <http://www.moh.gov.ge>
- 31 Progress for Children: A Report Card on Maternal Mortality (No. 7), UNICEF, 2008.
- 32 Reproductive Health Survey, Georgia, 1999-2000, 2005, 2010
- 33 State-of-the-Science Conference Statement. Cesarean Delivery on Maternal
Request, NIH, Obstet Gynecol 107: 1386–97, 2006.
- 34 TB impact measurement policy and recommendations for how to assess the
epidemiological burden of TB and the impact of TB control. (Stop TB policy paper;
no. 2) “WHO/HTM/TB/2009.416”
- 35 UNFPA in Georgia – Partnership for Progress.
- 36 WHO Global NCD Action Plan 2013-2020.
- 37 World Health Statistics, WHO, 2014.
- 38 Targets and Indicators for health 2020, Version 2, WHO, 2014.
- 39 Health in 2015 from MDGs to SDGs, WHO, 2015.